

**DEWAN RAKYAT
PARLIMEN KEDUA BELAS
PENGKAL KETIGA
MESYUARAT PERTAMA**

Bil. 21

Isnin

19 April 2010

K A N D U N G A N

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT (Halaman 1)

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (2010) 2010

Jawatankuasa:-

Jadual:-

Maksud B.22	(Halaman 2)
Maksud B.23	(Halaman 15)
Maksud B.24	(Halaman 16)
Maksud B.25	(Halaman 26)
Maksud B.27	(Halaman 55)
Maksud B.28	(Halaman 69)
Maksud B.29	(Halaman 94)
Maksud B.31	(Halaman 105)
Maksud B.41	(Halaman 128)
Maksud B.42	(Halaman 163)
Maksud B.49	(Halaman 174)
Maksud B.60	(Halaman 181)
Maksud B.62	(Halaman 190)

USUL-USUL:

Waktu Mesyuarat dan Urusan Dibebaskan Daripada Peraturan Mesyuarat (Halaman 1)

Anggaran Pembangunan Tambahan (Bil.1) 2010

Jawatankuasa:-

Maksud P.22	(Halaman 2)
Maksud P.24	(Halaman 16)
Maksud P.28	(Halaman 69)
Maksud P.31	(Halaman 105)
Maksud P.62	(Halaman 190)

Meminda Jadual Di Bawah P.M. 66(9) – Memotong RM10 Peruntukan
Kepala B.41 (Halaman 128)

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Isnin, 19 April 2010

Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi

DOA

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar)
mempengerusikan Mesyuarat]

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT

**RANG UNDANG-UNDANG PENGANGKUTAN JALAN
(PINDAAN) 2010**

Bacaan Kali Yang Pertama

Rang undang-undang bernama suatu akta untuk meminda Akta Pengangkutan Jalan 1987; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Timbalan Menteri Pengangkutan [Datuk Abdul Rahim bin Bakri]; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

USUL

**WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN
DIBEBASKANDARIPADA PERATURAN MESYUARAT**

10.02 pg.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Datuk Liew Vui Keong]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 12(1) Majlis Mesyuarat pada hari ini tidak akan ditangguhkan sehingga selesai, diputuskan Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (2010) 2010, dan usul-usul yang berkaitan dengannya dan selepas itu Majlis Mesyuarat akan ditangguhkan sehingga jam 10 pagi, hari Selasa, 20 April 2010.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri II [Dato' Jacob Dungau Sagan]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis untuk diputuskan. Masalahnya ialah usul seperti yang dikemukakan tadi hendaklah disetujui.

Usul dikemuka bagi diputuskan; dan disetujui.

RANG UNDANG-UNDANG

**RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN
TAMBAHAN (2010) 2010**

DAN

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN (TAMB.)(BIL.1) 2010

Jawatankuasa

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula pertimbangan atas "Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (2010) 2010 dan Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2010 dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis." *[Hari Ketiga]*

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar)
mempengerusikan Jawatankuasa]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, sambung menjawab.

Maksud B.22 [Jadual] –

Maksud P.22 [Anggaran Pembangunan (tamb.)(Bil.1) 2010 –

10.06 pg.

Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah II [Tuan Joseph Entulu anak Belaun]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Selamat pagi, salam sejahtera, salam 1Malaysia. Saya ingin menyambung penggulungan untuk Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, yang hanya dapat saya buat sedikit sahaja pada hari Khamis yang lepas. Pada masa itu saya telah menyentuh ataupun memberi jawapan kepada isu berkenaan dengan bekalan air yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Lenggong.

Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Lenggong juga membangkitkan isu mengenai sebahagian Kampung RPS Air Dala yang masih belum mendapat bekalan air. Kementerian mengambil maklum mengenai permohonan Yang Berhormat dan akan senarai pendekkan permohonan tersebut untuk dilaksanakan pada tahun 2010 di bawah Projek Sistem Rawatan Air Pelbagai Sumber di perkampungan Orang Asli.

Dengan pelaksanaan projek tersebut, diharap masyarakat Orang Asli akan mendapat kemudahan bekalan air yang sempurna kerana sekarang saya sedang menggulung berkenaan dengan isu-isu yang melibatkan Orang Asli. Walaupun ini bukan...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Boleh minta penjelasan? Kita tiada Orang Asli di Sabah tetapi ada orang bumiputera. Boleh?

Tuan Joseph Entulu anak Belaun: Sebenarnya Yang Berhormat dari Kinabatangan, isu ini tidak disentuh semasa perbahasan peringkat Jawatankuasa dan saya ini cuma menggulung isu yang sudah disentuh pada masa itu.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Isunya air sahaja, tiada lain.

Tuan Joseph Entulu anak Belaun: Okey, silakan.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri, terima kasih Tuan Pengerusi. Kita buat pagi ini sebagai satu pagi yang ceria, kita senyum. Jadi kita boleh panjang umur, boleh sihat dan sebelum itu, saya...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat dari Kinabatangan pun nampak muda pagi ini.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: *[Ketawa]* Alhamdulillah. Sebelum itu Tuan Pengerusi, saya ingin mengalu-alukan rombongan Jawatankuasa UMNO Bahagian dan Pemimpin Masyarakat dari Sri Gading. *[Tepuk]* Selamat datang ke Dewan Rakyat. Yang Berhormat Menteri, isu air ini memang menjadi isu di seluruh negara lebih-lebih lagi di kawasan luar bandar. Seperti awal-awal tadi saya maklumkan, kita tidak ada Orang Asli. Akan tetapi bumiputera di Sabah ini di kawasan saya, terutama sekali memang mengalami kesukaran masalah air apabila musim kemarau ini, bergantung kepada perigi, perigi pun kering.

Jadi kita tidak mahulah rakyat Malaysia di Sabah, di Sarawak mati tidak ada air. Kalau tiada makan boleh tahan tujuh hari, kalau tidak ada boleh minum air tiga hari boleh mati. Jadi selaras dengan 'Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan' ini, peruntukan saya tengok ada bilion-bilion tetapi sejauh mana peruntukan itu dapat diimplementasikan di kawasan-kawasan di luar bandar. Saya percaya termasuk di kawasan Yang Berhormat pun ada masalah air. Terima kasih.

Dato' Haji Lilah Yasin [Jempol]: Yang Berhormat, boleh saya sambung isu air kampung Orang Asli? Di Jempol juga Yang Berhormat, beberapa kali saya bangkitkan dalam Parlimen ini, ada beberapa kampung Orang Asli yang masih belum lagi mendapat bekalan air bersih.

■1010

Oleh yang demikian, saya fikir melalui peruntukan yang ada ini sebahagiannya kalau boleh diperuntukkan untuk membangunkan bekalan air di kampung Orang Asli di Jempol.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Terima kasih Yang Berhormat dari Kinabatangan dan Yang Berhormat dari Jempol. Dengan bajet tambahan ini Yang Berhormat Jempol, dianggarkan hampir 100% kawasan Orang Asli akan dapat dibekalkan dengan air yang dari sistem retikulasi. Jadi saya harap itu termasuklah dalam kawasan Yang Berhormat, kalau dia hampir 100%. *More than 99%* sebenarnya.

Menjawab pandangan ataupun berkongsi pandangan dengan Yang Berhormat dari Kinabatangan tadi, satu daripada bidang tumpuan yang telah ditugaskan kepada kementerian ini dalam program NKRA adalah membekalkan air bersih kepada lebih kurang 360,000 buah rumah dari tahun ini sampai ke tahun 2012. Jadi dengan adanya tumpuan yang dibuat di bawah program NKRA ini saya rasa lebih 80% kawasan di Sabah dan Sarawak akan dibekalkan dengan air bersih ataupun air yang dirawat. Menyentuh isu Orang Asli, walaupun ini bukan berkaitan dengan air...

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Penjelasan...

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Tuan Pengerusi, ini isu...

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Orang Asli.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Air?

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Ya.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Okey.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Sebenarnya Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya ada bangkitkan kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri sebelum ini, semasa soal jawab mengenai satu isu perkampungan Orang Asli di Pekan Chenderiang di kawasan Parlimen Tapah. Di mana pembinaan rumah untuk Orang Asli lebih kurang 25 keluarga telah pun siap lebih dari tiga tahun dan kerajaan telah mengatakan bahawa semasa pembinaan itu bahawa *connection* air dan api akan dibuat dalam sekurang-kurangnya enam bulan. Sekarang sudah lebih tiga tahun.

Jadi soalan saya adalah walaupun saya telah bangkitkan perkara ini kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya ingat lebih kurang lapan bulan dahulu dan Yang Berhormat Timbalan Menteri mengatakan bahawa usaha sedang dibuat supaya *connection* itu dibuat. Saya telah pun bangkitkan perkara itu kepada Yang Berhormat Ahli Parlimen Tapah, mengatakan dia menunggu peruntukan dari kementerian. Jadi bilakah mereka yang dijanjikan akan diberi *connection* air ini akan dibuat dan kenapa melambat-lambatkan kepada Orang-orang Asli *connection* air dan tenaga?

Tuan Teng Boon Soon [Tebrau]: [Bangun]

Dato' Haji Ab. Halim Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya terbaca baru-baru ini dalam surat khabar bahawa Kampung Aring Hulu Kelantan dalam kawasan Parlimen Gua Musang, airnya tidak ada. Langsung tidak ada bekalan air tetapi diambil daripada sungai. Selama ini sungai itu tidak tercemar tetapi dengan adanya kilang-kilang kelapa sawit, sungai itu mulai tercemar.

Saya minta perhatian daripada kementerian supaya perkara ini diatasi di kawasan Gua Musang yang diwakili oleh Yang Berhormat Gua Musang, Tengku Razaleigh bin Tengku Hamzah.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Yang Berhormat...

Tuan Teng Boon Soon [Tebrau]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, sama. Sedikit sahaja. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri ada sebut tentang hampir 90% daripada kampung-kampung Orang Asli akan diliputi oleh peruntukan tambahan untuk bekalan air. Saya harap Yang Berhormat Timbalan Menteri juga sudah memberi perhatian kepada sebuah kampung Orang Asli di kawasan Tebrau iaitu Kampung Pasir Salam.

Kampung ini sudah berada di situ lebih 50 tahun, sebelum kemerdekaan negara dan sehingga kini di sana ada lebih kurang 120 orang penduduk di situ tetapi sampai sekarang belum ada bekalan air. Mereka sudah tertanya-tanya dan menunggu-nunggu sebelum merdeka sampai sekarang dan saya harapkan Yang Berhormat Timbalan Menteri memberi keutamaan kepada kumpulan penduduk Orang Asli di kawasan Tebrau Kampung Pasir Salam.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Terima kasih Yang Berhormat dari Ipoh Barat, Yang Berhormat Pengkalan Chepa dan Yang Berhormat Tebrau kerana begitu prihatin dengan kebajikan Orang Asli ini terutama sekali yang berkaitan dengan bekalan air.

Yang Berhormat dari Ipoh Barat, butir-butir terperinci kawasan mana yang akan dilaksanakan projek pembekalan air ini dengan peruntukan yang akan ditambah ini memang ada dengan saya. Selepas mesyuarat ini kita boleh jumpalah di luar. Saya hendak jimatkan masa juga.

Yang Berhormat dari Pengkalan Chepa, dengan adanya tambahan ini seperti yang saya katakan tadi kepada Yang Berhormat dari Kinabatangan kalau *coverage* nya hampir 100%, maknanya hampir kesemua kawasan Orang Asli tidak ada ketinggalan nanti. Jadi begitu juga dengan kawasan Orang Asli yang disebut oleh Yang Berhormat dari Tebrau tadi.

Tuan Pengerusi, isu seterusnya ialah berkaitan dengan isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Bukit Mertajam berkenaan dengan isu seorang doktor yang telah melaporkan dan menuduh Hospital Gombak ini adalah disalah uruskan. Saya tidak akan menceritakan secara terperinci apakah tuduhan dan apakah sebenarnya berlaku di sana dan apa yang telah kita dapati semasa disiasat. Butirannya saya tidak akan umumkan kerana doktor ini tidak ada di sini dengan kita di Parlimen dan saya rasa tidak adil untuk beliau ada di sini dan tidak dapat mempertahankan diri.

Jadi saya cuma bagi tahu Dewan yang mulia ini pegawai-pegawai kita telah membuat siasatan ekoran dari laporan ini. Kita telah membuat siasatan pada 28 Januari 2010. Sebenarnya jawatankuasa di kementerian ini telah ditubuhkan dan kita telah membuat lawatan ke Hospital Jabatan Hal Ehwal Orang Asli Gombak ini dan mengambil keterangan daripada kakitangan terlibat termasuklah doktor tersebut. Hasil siasatan yang dijalankan, dakwaan yang dibuat itu sebenarnya tidak ada berasas dan tidak benar sekali.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Bohonglah!

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Bohong. Yang Berhormat dari Putatan menyentuh isu statistik miskin tegar di kawasan Putatan perlu disemak semula. Sebenarnya usaha memantau ini untuk menambah dan mengemaskinikan jumlah orang miskin tegar dan memperbaharui statistik, ini adalah dibuat secara dinamik. Ianya *on going*. Itulah sebabnya kita mewujudkan *system focus group*, di mana pegawai daerah telah diarah supaya mengambil kepimpinan ini untuk membawa orang-orang yang tertentu bermesyuarat, mengenal pasti di kawasan daerah yang dia kuasai. Siapakah yang tidak termasuk dalam senarai e-Kasih yang sekarang.

Program ini adalah berlarutan dan belum berhenti dan sekiranya ada tambahan Yang Berhormat buatlah melalui *focus group* ini dan masukkan ke dalam e-Kasih apabila ianya telah disahkan oleh *focus group* ini.

Datuk Dr. Marcus Makin Mojigoh [Putatan]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri, menjawab apa yang saya bangkitkan semasa perbahasan peringkat Jawatankuasa. Yang Berhormat Timbalan Menteri, *focus group* ini walaupun satu program yang kita jalankan iaitu Projek Cari.

■1020

Saya difahamkan dia punya kriteria itu agak berlainan dengan apa yang diminta ataupun diperlukan dalam e-Kasih yang baru-baru ini kami ada taklimat yang dibagi oleh Pengarah SDO Sabah bahawa *focus group* ini lebih mementingkan kriteria yang telah dilaungkan oleh Bangsa-bangsa Bersatu. Jadi saya lihat apa yang keperluan kriteria dalam *focus group* ini, banyak yang memerlukan bantuan ini terkeluar terutama sekali kemiskinan di bandar dan kemiskinan di luar bandar. Jadi kalau saya kira apa yang nampak ini, kalau kita tidak mengikut apa yang kita punya kriteria sendiri, maka banyak lagi yang miskin yang tidak dapat bantuan melalui *focus group* ini. Minta penjelasan.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Menteri, *focus group*. Terima kasih Tuan Pengerusi, Menteri. Saya hendak merujuk apa yang disebut tentang *focus group* ini, apakah sudah ada kuasa yang diperturunkan kepada jawatankuasa ini untuk membolehkan mana-mana orang miskin diberi bantuan kalau ianya tidak ada dalam senarai e-Kasih. Kerana begini – ada kes-kes tertentu yang memerlukan pemberian bantuan itu secara segera, cepat, kerana atas alasan tertentu dan kalau kita hendak tunggu e-Kasih dikeluarkan senarai, saya ingat cukup lama kerana memerlukan pelbagai proses, terlalu banyak. Saya ingat lulus tanah pun tidak begitu lama sebagaimana lulus masuk ke senarai e-Kasih. Apakah kuasa itu telah diberi untuk jawatankuasa *focus group* membuat perakuan dan membolehkan kita terus beri bantuan. Proses masuk nama itu kita kemudiakan. Itu yang saya hendak penjelasan.

Dato' Haji Ab. Halim Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Sambung terus. Terima kasih. Mengenai e-Kasih atau kemiskinan di kalangan Orang Asli ini, adakah e-Kasih ini juga dijalankan di kalangan Orang Asli di mana boleh dikatakan keseluruhan, kalau di Kelantan 7,000 lebih

Orang Asli ini sepatutnya mendapat bantuan terus bulanan daripada kerajaan. Yang kedua, mengenai Orang Asli ini kerajaan telah mengambil keputusan baru-baru ini untuk memberi tanah milik kepada Orang Asli. Sekarang ini kerajaan-kerajaan negeri hanya *reserve* sahaja.

Jadi saya hendak tanya proses – kerana Perlembagaan tidak menyebut Orang Asli – bagaimana proses itu telah berlaku dan sejauh mana proses untuk kerajaan negeri bertindak memberi milik kepada Orang Asli atas nama siapa. Ini saya hendak tahu sedikit.

Tuan Joseph Entulu anak Belaun: Terima kasih Yang Berhormat dari Putatan, Lenggong dan Pengkalan Chepa sekali lagi yang sangat prihatin tentang isu Orang Asli dan juga e-Kasih. Berkenaan dengan *focus group* ini, Yang Berhormat dari Putatan, *focus group* ini sebenarnya telah diberi kuasa untuk mengiktiraf siapa ataupun keluarga mana yang miskin.

Sementara itu, bagi menjawab Lenggong, dari *focus group* ini, nama itu akan disalurkan kepada sistem e-Kasih di mana *focus group* ini tidak dapat meluluskan bantuan. Bantuan ini perlu disalurkan selepas nama itu dimasukkan ke dalam e-Kasih. Itu setakat inilah, belum ada lagi dapat *focus group* ini yang mengambil alih ataupun berkongsi kuasa dengan sistem e-Kasih ini. Tidak ada.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Menteri, celahan sedikit. Kalau begitu keadaannya, prosesnya tetap sama. Kalau jawatankuasa *focus group* ini hanya diberi kuasa untuk mencadangkan, saya ingat proses itu sama dengan mana-mana agensi lain sama ada Jabatan Kebajikan Masyarakat atau JKK sendiri pun, kalau sekadar ia hanya mencadangkan, sama sahaja dan saya rasa tidak akan dibuat. Yang kita minta hari ini ialah ia akan ada dan kita akan temui kes-kes tertentu yang memerlukan keputusan segera.

Tiba-tiba banjir, rumah hilang terus dan perlu diberi bantuan. Yang ada peruntukan adalah melalui rumah orang miskin tetapi syaratnya mesti ada nama e-Kasih tetapi syaratnya mesti ada nama dalam e-Kasih, tetapi tidak boleh beri. Jadi berikan kuasa itu kepada jawatankuasa *focus group* ini untuk membolehkan ia diberi bantuan segera, proses masuk nama itu kita kemudiannya kerana begitu lambat untuk kelulusan daripada ICU bagi membolehkan pemberian bantuan. Kalau proses ini tidak dibuat, saya fikir ia agak sukar sedikit untuk menyelesaikan kes-kes tertentu yang sebenarnya memerlukan keputusan segera.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya ingat ada sebab-sebab yang elok juga dibangkitkan oleh Lenggong tetapi saya ingatkan Menteri, ini bukan *level* untuk bincang soal dasar pelaksanaan kerajaan. Saya mengetahui secara mendalam soal e-Kasih, *focus group* dan sebagainya ini, jadi saya ingat kita beri penjelasan, selepas itu kalau hendak, berjumpa dengan kerajaan untuk menyelesaikan masalah sama ada bantuan boleh dibuat sebelum e-Kasih selesai ataupun tidak.

Tuan Joseph Entulu anak Belaun: Terima kasih Tuan Pengerusi. Yang Berhormat Lenggong, ada skim yang berasingan untuk membantu orang yang ditimpa bencana seperti yang dikatakan oleh Yang Berhormat dari Lenggong.

Yang Berhormat dari Pengkalan Chepa menyentuh tentang e-Kasih untuk Orang Asli. Yang Berhormat, Orang Asli ini dia pun ada jabatan dia sendiri, ada program dia sendiri. Jadi apabila nama dia Orang Asli, dia hampir secara automatik dianggap sebagai kumpulan yang miskin dan cuma yang sudah kita bantu dan ada bukti-buktinya menunjukkan pendapatan mereka adalah sekian-sekian, barulah mereka dianggap keluar daripada kemiskinan. Jadi *burdennya* ataupun *ownersnya* adalah kepada di atas jabatan ataupun kementerian untuk menentukan orang ini sudah terkeluar daripada kumpulan orang miskin ataupun miskin tegar.

Untuk tajuk seterusnya yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat semasa perbahasan peringkat Jawatankuasa adalah yang berkaitan dengan bekalan air luar bandar. Yang Berhormat dari Tenom, membangkitkan isu beberapa buah kampung di Tenom yang masih belum mendapat bekalan elektrik. Untuk makluman Yang Berhormat, kementerian telah merancang untuk melaksanakan projek bekalan elektrik luar bandar di empat buah kampung di Tenom pada bulan Julai tahun ini dan akan disiapkan pada bulan Oktober tahun akan datang iaitu tahun 2011.

Mengenai teknologi...

Datuk Raime Unggi [Tenom]: Tuan Pengerusi, terima kasih di atas jawapan tadi. Jadi kita di kawasan Tenom amat mengalu-alukan terutama kepada kampung-kampung yang telah lama mendapat, jadi saya ucapkan terima kasih kepada Timbalan Menteri.

Tuan Joseph Entulu anak Belaun: Terima kasih kepada Barisan Nasionallah. Tolong bagi sebutan terima kasih ini disebarakan lebih meluas lagi.

Datuk Raime Unggi [Tenom]: Tuan Pengerusi, tetap punya. *[Ketawa]*

Tuan Joseph Entulu anak Belaun: Mengenai teknologi lain selain daripada talian grid untuk bekalan elektrik seperti mana yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Tenom ini, kementerian lebih memfokuskan kepada pelaksanaan projek bekalan elektrik luar bandar menggunakan sistem sambungan talian grid yang lebih *cost effective* dan *reliable*, dengan izin.

Walau bagaimanapun, kementerian juga melaksanakan projek-projek BELB, bekalan elektrik luar bandar menggunakan sistem solar hibrid iaitu kombinasi sistem solar, *genset* ataupun set generator dan penstoran bateri dan projek sistem mikro hidro di kawasan pedalaman yang mempunyai potensi untuk sistem ini. Sehingga akhir tahun 2009, kementerian telah siap melaksanakan 33 projek solar hibrid di seluruh negara. Ini telah memberi manfaat kepada 3,600 buah rumah. Kementerian juga telah siap menjalankan kajian potensi sistem tenaga hidro di Sabah. Kalau Yang Berhormat Tenom berminat hendak tahu butiran terperinci, mana tempat yang ada ini, sila jumpa saya.

■1030

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Yang Berhormat Padang Serai.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sebelah sini Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: *Sorry*, kurang nampak.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Jadi solar hibrid pemberian tenaga kuasa solar hibrid ini. *[Ketawa]* Sebelum ini banyak projek solar dan juga mini hidro dan mikro hidro diberikan kepada penduduk-penduduk di kawasan-kawasan pedalaman. Saya berharap solar hibrid yang baru dikatakan ini – projek ini yang habis siap, siap pada hujung tahun lalu itu, saya harap ada penyelenggaraan supaya ia berterusan. Sebab saya tidak tahu mana-mana projek solar yang sebelum projek ini berterusan dan berkekalan.

Kebanyakannya yang dibekalkan kepada rumah-rumah orang-orang asal, kebanyakannya apabila kita kembali melihat, kita tengok tidak ada *maintenance* dan juga penggunaan barang-barang gantian. Barang-barang gantian itu tidak diselenggarakan dengan baik. Kebanyakannya saya melihat cuma akan tinggal solar panel, tidak ada bateri tidak ada *charger* dan ini - projek-projek itu terbengkalai. Saya harap ini tidak berlakulah.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Terima kasih Yang Berhormat Padang Serai. Yang Berhormat kita mengakui dahulu ada beberapa tempat dan saya tahu di kawasan saya di Selangau pun ada yang telah dibekalkan dengan sistem solar hibrid ini, dan betul tidak diselenggarakan. Kita telah belajar dari kesilapan tersebut dan pada masa akan datang sistem solar hibrid yang dilaksanakan melalui kementerian ini memanglah perbincangan dan perjanjiannya akan termasuk penyelenggaraan sistem tersebut.

Yang Berhormat dari Tenom...

Tuan Teng Boon Soon [Tebräu]: *[Bangun]*

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Saya hendak berpindah kepada isu...

Tuan Teng Boon Soon [Tebräu]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, Yang Berhormat Timbalan Menteri...

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Seterusnya...

Tuan Teng Boon Soon [Tebräu]: Solar hibrid, solar hibrid. Satu soalan sahaja. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Yang Berhormat Timbalan Menteri sudah sebut tentang penggunaan sistem solar hibrid untuk membekalkan elektrik kepada kawasan luar bandar. Saya hendak tahu, adakah kerajaan bercadang membekalkan elektrik kepada kawasan bandar yang masih belum ada bekalan elektrik sehingga sekarang termasuk Kampung Orang Asli, iaitu Kampung Pasir Salam yang saya sebutkan di kawasan Tebräu. Ini telah disebutkan-sebutkan oleh pejabat daerah bagi satu masa yang agak lamalah, akan tetapi tidak dapat terlaksana.

Saya hendak tahu, adakah kementerian bercadang untuk memikirkan pembekalan elektrik kepada kawasan-kawasan seperti ini – kawasan-kawasan terpencil khususnya Kampung Orang Asli dengan menggunakan kaedah solar hibrid.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Pertama Tuan Pengerusi, kalau ianya di dalam bidang kementerian kita, kita memang akan bantu. Kalau kawasan yang tidak ada elektrik ini

adalah di dalam bandar itu bukan di dalam bidang kementerian kita. Ini adalah Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah. Akan tetapi kalau ianya melibatkan Orang Asli tidak kira di bandar ataupun luar bandar, itu adalah di dalam bidang kita.

Kalau Orang Asli tidak jauh dari talian grid, maka ia akan di *supply* dengan talian grid, Akan tetapi kalau tidak dapat kita *supply* dengan talian grid, kita akan gunakan sistem mana yang paling sesuai untuk kawasan tersebut.

Tuan Teng Boon Soon [Tebrau]: Terima kasih, terima kasih. Masalah itu dekat sahaja dengan grid ya.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Jangan terima kasih sahaja tolong pergi Hulu Selangor sana. *[Ketawa]*

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Tuan Pengerusi, setiap kali saya hendak pindah ke tajuk yang lain ada pada minit-minit yang terakhir orang berdiri. Balik kepada isu yang asal. Jadi saya tidak umumkan sekarang tajuk mana yang saya akan sentuh. Yang Berhormat dari Tenom juga bertanya mengenai Jalan Enubai Paal dan Jalan Kampung Bilis di bawah NKRA serta senarai jalan luar bandar di Parlimen Tenom.

Di bawah program jalan luar bandar NKRA, kedua-dua jalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat tidak disenaraikan oleh pihak berkuasa Kerajaan Negeri Sabah. Walau bagaimanapun kementerian akan menyenaraikan kedua-dua jalan tersebut untuk dilaksanakan pada tahun 2013 – di antara tahun 2013 dan tahun 2015. Di mana, maknanya di bawah RMK-10. Untuk makluman Yang Berhormat di bawah NKRA terdapat sebanyak enam projek jalan luar bandar yang telah diluluskan di kawasan Parlimen Tenom. Keenam-enam projek ini melibatkan pembinaan jalan sepanjang 35.6 kilometer dengan anggaran RM49.25 juta.

Keenam-enam projek ini dijangka akan disiapkan menjelang tahun 2012. Yang Berhormat Lenggong pula bertanya...

Datuk Raime Unggi [Tenom]: Yang Berhormat Timbalan Menteri. Sedikit sahaja.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Terima kasih, saya bagi.

Datuk Raime Unggi [Tenom]: Pasal NKRA. Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya juga mengucapkan ribuan terima kasih kepada pihak kementerian untuk membelanjakan lebih kurang RM49 juta lebih-lebih lagi kepada Kerajaan Barisan Nasional yang sentiasa prihatin. Walau bagaimanapun seperti mana penjelasan daripada Yang Timbalan Menteri tadi berkenaan dengan NKRA. Daripada enam batang jalan yang telah disenaraikan dan ada jalan-jalan yang tidak seperti mana kata Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi, tidak disenaraikan oleh kerajaan.

Akan tetapi saya mengambil pendekatan slogan pemimpin kita, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri “Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan”. Saya melihat daripada enam batang jalan tersebut ada beberapa jalan itu tidak menepati pada sasaran kita sebenarnya. Jadi

saya harap pihak kementerian supaya meneliti kembali NKRA, yang mana saya lihat dalam enam batang jalan itu ada satu batang jalan ia tidak menjurus ke kampung. Sedangkan kita di luar bandar banyak jalan yang masih lagi dalam keadaan teruk.

Jadi saya harap pengkhususan daripada pihak kementerian terutama Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah untuk memberi tumpuan kepada jalan-jalan yang lebih teruk – yang seperti mana yang saya katakan tadi menjurus kepada keperluan dan pertolongan ..

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ringkaskan Yang Berhormat, ringkas.

Datuk Raime Unggi [Tenom]: Terima kasih Tuan Pengerusi.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Terima kasih Tuan Pengerusi. Yang Berhormat kalau tidak silap saya pernah bincang dengan saya pasal jalan ini dahulukan?

Datuk Raime Unggi [Tenom]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Kalau dapat, saya sudah bagi tahu Yang Berhormat ini sebenarnya, bincang dengan kita sana - asal sahaja ia masuk dalam siling Parlimen Tenom ini, Yang Berhormat dari Tenom boleh buat cadangan baru ini supaya diubah sedikit jalan mana yang diberi keutamaan. Yang Berhormat Lenggong pula bertanyakan...

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: *[Bangun]*

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Bilakah jalan Kampung Paloh, Beng, Kampung 'Tuing' yang panjangnya 7 kilometer akan dimulakan pembinaannya? Untuk makluman Yang Berhormat kementerian telah menyenaraikannya – cadangan ini dan pelaksanaan projek ini di bawah RMK-10. Akan tetapi bukan di bawah NKRA ya. Ini bermakna di antara tahun 2013 hingga tahun 2015.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Yang Berhormat Padang Serai.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Di mana pelaksanaannya tertakluk kepada peruntukan yang mencukupi yang disediakan oleh UPE ataupun Unit Perancangan Ekonomi di Jabatan Perdana Menteri.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: *[Bangun]*

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Okey, Yang Berhormat Padang Serai, sekarang nampak...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sebelum...

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Yang Berhormat Padang Serai, Yang Berhormat Padang Serai.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Padang Serai saya cakap dahulu ya?

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Okey.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sedikit sahaja. Yang Berhormat Lenggong duduk dahulu. Yang Berhormat kita ada 10 jam 30 minit daripada sekarang

sampai pukul 12.00 malam. Kita ada 13 kementerian. Maknanya 14 isu, 13 kementerian dan satu isu untuk meluluskan undang-undang ini. Jadi saya berharaplah Yang Berhormat jangan *spend too much time* dengan izin, dalam isu yang di sini kita hendak bangkitkan idea dan sebagainya. Yang Berhormat Timbalan Menteri menggulung...

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Dia bagi apa pendirian kerajaan. Sila Yang Berhormat Padang Serai.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Ini Yang Berhormat Timbalan Menteri untuk perhatian pegawai-pegawai dan juga Timbalan Menteri. Saya ingin ungkitkan seluruh, sepanjang jalan Lunas ke Padang Serai perlu ambil perhatian. Juga sepanjang Jalan Mahang iaitu dari Taman Sepilai ke Taman Mutiara, hampir dua kilometer lebih. Di kawasan ini ada satu kawasan di mana pergerakan manusia agak banyak.

■1040

Juga, satu jalan iaitu Jalan Perindustrian di antara Jalan Baling ke Jalan Sungai Karangan. Pada tahun 2008 jalan ini diperbaharui dengan menggunakan peruntukan MIDF. Saya harap lampu jalan juga akan dipasang di sepanjang jalan ini di bawah pembangunan luar bandar dan juga Jalan Paya Besar–Lunas. Keseluruhan Jalan Paya Besar-Lunas dan Jalan Naga Lilit. Jalan Naga Lilit ini daripada Permatang Tok Dik ke Jalan Naga Lilit dan juga jalan kampung Bagan Sena. Ini semua dalam rangka pembangunan luar bandar. Saya harap perhatian diambil dan supaya pembangunan ini dibawa ke tempat-tempat di kawasan luar bandar ini. Terima kasih.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, ini Lenggong. Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya dapat melihat jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri berikan dengan jawapan semasa perjumpaan saya secara lisan dengan Yang Berhormat Menteri sendiri agak berbeza. Yang Berhormat Menteri memaklumkan kepada saya bahawa jalan ini telah pun dimasukkan KPInya untuk penyelesaian secara segera kerana ia memang telah pun diluluskan sewaktu Yang Berhormat Menteri datang ke kawasan Parlimen Lenggong. Saya hendak sebutkan di sini bahawa ini bukan jalan besar, ia cuma jalan 14 kaki – jalan kampung, yang panjangnya 70 meter daripada Kampung Talong, Kampung Beng dan Kampung Batu Reng. Ini satu-satunya kampung yang tidak boleh lagi dihubungi kerana masih lagi menggunakan jalan air.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Masalah spesifik bincang di luarlah.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Untuk memudahkan Yang Berhormat Timbalan Menteri saya harap ini dimasukkan secara segera.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Baiklah. Untuk menjimatkan masa kita bincang di luar. Saya juga akan sampaikan komen Yang Berhormat kepada Yang Berhormat Menteri dan kementerian kitalah.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang sebaiknya berbalik kepada peraturan. Balik kepada peraturan maknanya apa yang dibangkitkan dijawab dan yang lain itu boleh dibuat di luar, Yang Berhormat.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya jawab dengan ringkas sekali tetapi terlalu ramai yang mencelah.

Yang Berhormat Padang Serai, pertamanya saya harap tempat-tempat yang dicadangkan untuk dilaksanakan diberi lampu jalan dan jalan-jalan ini tadi adalah dalam kawasan luar bandar. Keduanya, kalau tidak silap saya semua tempat ini di negeri Kedah, bukan?

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Kedah.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Cuba bincangkan dengan Kerajaan Negeri Kedah jugalah. Salurkan permohonan Yang Berhormat kepada Kerajaan Negeri Kedah.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Terima kasih, Yang Berhormat Timbalan Menteri. Oleh kerana ini kebanyakannya di bawah jalan raya persekutuan, saya tidak dapat berbuat apa-apa. Saya memang sudah berbincang dengan majlis perbandaran dan pejabat daerah serta Kerajaan Negeri Kedah. Mereka cukup prihatin. Mereka mahu memperbetulkan apa yang tidak berlaku 50 tahun yang lalu. Mereka hendak membawa ini tetapi oleh kerana ini menjadi masalah persekutuan dan saya terpaksa membawa ke Parlimen ini kerana ada telinga-telinga yang boleh dengar rintihan dan keluhan saya ini. Terima kasih. *[Dewan riuh]*

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: *[Menyampuk]*

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Kinabatangan memang saya pergi tidak ada lampu tetapi tidak cakap pun. Yang Berhormat Kinabatangan bawa semasa mengundilah.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Jangan buang masa, saya hendak jawab.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Tidak payahlah kacau orang bila hendak buat bakti kepada rakyat. Saya buat ini untuk membawa hasrat rakyat.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Okey, saya jawab. Saya jawab. Yang Berhormat, kalau masalahnya ialah kerana jalan ini adalah jalan persekutuan, adakah Yang Berhormat hendak pindahkan jalan ini menjadi jalan negeri supaya kerajaan negeri boleh selenggarakan? *[Ketawa]*

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Ini, saya tidak mahu Yang Berhormat Timbalan Menteri bertanya soalan kepada saya pula. Saya tidak ada kuasa untuk jawab. Saya mahu Menteri buat kerja sebagai Menteri. Kalau tidak mahu buat beri kepada kami untuk memerintah, lagi senang. *[Dewan riuh]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik, Yang Berhormat.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Yang Berhormat, kita akan ambil perhatian kepada komen Yang Berhormat.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Macam itulah. Ini bukan lawak Din Beramboi!

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Yang terakhir, Tuan Pengerusi adalah isu MARA. Yang Berhormat Silam memohon penjelasan mengenai kursus-kursus yang ditaja oleh MARA dan mekanisme syarat-syarat pemilihan pelajar ke luar negara dengan memberi peluang kepada pelajar luar bandar. Untuk makluman Yang Berhormat, kementerian melalui MARA memberi penumpuan tajaan di dalam kursus-kursus yang kritikal, contohnya perubatan, kejuruteraan, bioteknologi, sains aktuari, perakaunan, pengurusan dan pentadbiran, seni bina dan perancangan, dan banyak kursus yang lain.

Yang Berhormat Silam dan juga Yang Berhormat Telok Intan lebih kurang menyentuh mengenai isu yang sama dan menanyakan berapa jumlah pelajar yang telah ditaja oleh MARA. Setakat Mac 2010, jumlah pelajar yang ditaja oleh MARA di dalam negara dan luar negara berjumlah 62,620 orang pelajar di pelbagai kursus. Pecahannya, di luar negara ialah 6,831 dan di dalam negeri sebanyak 55,789. Kesemuanya berjumlah 62,620.

Tuan Pengerusi, MARA mempunyai dua bentuk skim penajaan untuk pengajian di dalam dan juga luar negara. Skim pertama ialah Skim Pelajar Cemerlang (SPC) dan skim kedua ialah Skim Pembiayaan Terbuka. Syarat ataupun mekanisme pemilihan pelajar untuk mengikuti program ke luar negara di bawah Skim Pelajar Cemerlang adalah berdasarkan pencapaian akademik yang cemerlang di peringkat SPM, penglibatan di dalam aktiviti kokurikulum dan juga perlu melalui proses temu duga. Selain daripada syarat ini MARA juga menilai dari segi status sosioekonomi keluarga, pelajar termasuklah keluarga yang berpendapatan rendah khususnya di kawasan luar bandar. Itu adalah juga bagi menjawab isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Teluk Intan.

Yang Berhormat Teluk Intan juga mengesyorkan supaya pelajar-pelajar yang layak dapat melanjutkan pengajian di luar negara dan saya telah pun jawab tadi.

Yang Berhormat Pendang membangkitkan isu penyelarasan kadar faedah bayaran balik pinjaman pelajaran dengan PTPTN. Pinjaman pelajaran MARA adalah di dalam bentuk pinjaman boleh ubah ataupun dengan izin *convertible loan*, di mana jumlah bayaran balik pinjaman adalah berdasarkan pencapaian akademik pelajar setelah menamatkan pengajian. Bayaran balik pinjaman ini tidak dikenakan sebarang faedah.

Sebenarnya Tuan Pengerusi, ada pelajar-pelajar ini apabila tamat pengajian dan mencapai keputusan yang cemerlang hanya diminta membayar 10% daripada semua jumlah pinjaman. Ada juga yang ditukarkan menjadi biasiswa penuh dan didaftarkan sebagai pinjaman.

Seterusnya Yang Berhormat Pendang juga mencadangkan supaya proses pemberian wang ataupun elaun untuk pelajar di luar negara dipercepatkan. Kementerian melalui MARA sememangnya prihatin terhadap proses pemberian elaun sara hidup kepada pelajar khususnya di luar negara supaya ia tidak menimbulkan sebarang kesulitan kepada mereka. Untuk pelajar di luar negara MARA akan memberi pendahuluan elaun sara hidup selama enam bulan termasuk

elaun-elaun lain seperti elaun penempatan dan elaun pakaian untuk membantu pelajar memulakan kehidupan baru di perantauan tanpa sebarang kerumitan.

Sepanjang tempoh enam bulan ini pelajar perlu membuka akaun bank di luar negara tempat mereka menuntut dan menyerahkan salinan butiran akaun tersebut berserta dokumen tertentu ke pejabat MARA untuk urusan kemasukan elaun bulanan ketujuh dan seterusnya ke dalam akaun bank pelajar. Kes kelewatan kemasukan elaun pelajar di Germany yang disebutkan oleh Yang Berhormat adalah kes terpencil di mana kelewatan tersebut timbul akibat kegagalan pelajar berkenaan mengemukakan dokumen lengkap ke pejabat MARA Germany dalam tempoh yang ditetapkan agak lewat. Itulah sebabnya.

Tuan Pengerusi, sekali lagi saya merakamkan penghargaan dan terima kasih di atas keprihatinan dan cadangan Ahli-ahli Yang Berhormat di atas isu-isu Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah dalam Perbahasan Perbekalan Tambahan 2010. Sekian, terima kasih.

■1050

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM748,200,000 untuk Maksud B.22 di bawah Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak RM748,200,000 untuk Maksud B.22 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM982,000,000 untuk Maksud P.22 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2010 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak RM982,000,000 untuk Maksud P.22 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.1) 2010.

Maksud B.23 [Jadual] –

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Kepala Bekalan B.23 di bawah Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar terbuka untuk dibahas.

Dr. Che Rosli bin Che Mat [Hulu Langat]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya, sila Yang Berhormat Jerai, bukan? Yang Berhormat Hulu Langat.

10.51 pg.

Dr. Che Rosli bin Che Mat [Hulu Langat]: Yang Berhormat Hulu Langat. Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hanya memohon penjelasan di bawah Kepala B.23 Butiran 020300 –

Penyelarasan dan Operasi Tanah berjumlah RM433,525,000. Dalam nota penjelasan untuk bayaran tunggakan premium dan pampasan tanah bagi projek RMK-9.

Saya ingin mohon penjelasan. Yang pertama, apakah projek-projek yang dijalankan atau pun dirancang? Adakah ia juga termasuk projek-projek berkaitan dengan sumber air? Kedua, berapa luas kah tanah yang terlibat? Itu sahaja, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tiada? Yang Berhormat Menteri, jawab.

10.52 pg.

Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar [Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya tidak banyak mahu cakap. Walau bagaimanapun, saya mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih kepada Yang Berhormat daripada Hulu Langat.

Dia bertanya berkaitan dengan penyelarasan tanah, sama ada peruntukan ini dimasukkan untuk mengurus tadbir air kalau tidak silap saya. Ini hanya semata-mata untuk penyelarasan tanah, pembayaran premium dan sebagainya, di mana ia telah di 'ingkar' dalam tahun lalu. Setiap kita mengambil tanah ini untuk apa-apa pembangunan dan sebagainya, kita perlulah membayar premium, pampasan dan sebagainya. Kalau sekiranya kita tidak berbuat sedemikian, saya berpendapat Yang Berhormat juga akan bising kalau kita tidak mengatasi masalah ini.

Now, berapakah yang terlibat itu? Saya mohon maaf Yang Berhormat oleh kerana data-data itu saya tidak ada sekarang tetapi saya bersedia untuk memberi data itu kemudian. Selepas ini kalau boleh. Terima kasih. Itu sahaja jawapan saya dan terima kasih banyak. *Thank you.*
[Ketawa]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM454,550,000 untuk Maksud B.23 di bawah Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak RM454,550,000 untuk Maksud B.23 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

**Maksud B.24 [Jadual] –
Maksud P.24 [Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.1) 2010] -**

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Kepala Bekalan B.24 dan Kepala Pembangunan P.24 di bawah Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri terbuka untuk dibahas.

Dr. Che Rosli bin Che Mat [Hulu Langat]: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya.

Dr. Che Rosli bin Che Mat [Hulu Langat]: Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Apa Yang Berhormat Kepong hendak bercakap atau hendak tengok sahaja.

Seorang Ahli: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: *[Bangun]*

Dr. Che Rosli bin Che Mat [Hulu Langat]: Saya sedikit sahaja Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat Hulu Langat.

10.54 pg.

Dr. Che Rosli bin Che Mat [Hulu Langat]: Merujuk kepada Butiran 100700 – Institut Keusahawanan Negara (INSKEN) berjumlah RM42 juta yang tujuannya di sini untuk menampung pelaksanaan Skim Kluster Latihan Kemahiran Sumber Manusia untuk Latihan Kemahiran Swasta (ILKS).

Jadi, yang ingin saya dapatkan penjelasan, apakah tujuan institut ini dibina? Kedua, bagaimana pembahagian peruntukan sebanyak RM42 juta itu? Merujuk kepada Butiran 00601 – iaitu Skim Pinjaman Mudah EKS bernilai RM164 juta. Jadi dalam nota disebut sebagai pinjaman mudah untuk Enterprise Kecil dan Sederhana (EKS), yang saya ingin mohon penjelasan iaitu apakah bentuk aktiviti EKS ini. Ini yang saya belum memahaminya.

Kedua, berapakah had maksimum dibenarkan bagi sesuatu EKS? Terakhir, di bawah Kepala 00602 – iaitu bentuk teknologi untuk IKS dan EKS. Apakah bentuk teknologi yang diperlukan untuk IKS dan EKS dengan perbelanjaan RM45,600,000? Sekian, terima kasih.

10.56 pg.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Pengerusi. Yang Berhormat Sri Gading ini. B.24 – Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri. Saya nampak Yang Berhormat Timbalan Menteri bekerja dengan bertungkus-lumus. Memang dia hendak menjawab. Ini ada kena mengena dengan bukan sahaja Skim Kuster Latihan Kemahiran dan juga kebanyakan itu ada kena mengena dengan SME Corporation, (IKS) itu.

Saya tahu di kawasan Yang Berhormat Sri Gading itu tidak banyak lagi IKS sebab Ahli Yang Berhormat Sri Gading tidak berminat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: *[Ketawa]*

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: *[Ketawa]* Dia tidak berminat. Saya berharaplah Yang Berhormat Timbalan Menteri jangan beri dia peluang untuk IKS di Sri Gading itu. Yang Berhormat, ini memang penting sebab IKS kita, kalau kita kira sekarang, tahap pembangunan itu, walaupun ada pelbagai skim, pembangunan tidak begitu menggalakkan lagi.

Kita mesti mempertingkatkan walaupun ada francais-francais dan sebagainya. Yang Berhormat Timbalan Menteri sentiasa cakap francais di sini, francais si situ. Memang tidak cukup kerana bukan sahaja masalah francais, dengan Skim Latihan Kemahiran ini memang penting.

Cuma saya hendak tahulah setakat manakah Skim Kluster Latihan Kemahiran Sumber Manusia untuk Latihan Kemahiran Swasta ini. Bolehkah Yang Berhormat terangkan kepada kita? Yang penting sekali bukan sahaja kita membelanjakan untuk latihan, bahkan juga peserta-peserta apakah mereka perlu buat.

Kita mesti ada susulan. Kalau setakat Yang Berhormat Sri Gading dia tidak ada susulan. Dia belanja dengan banyak tetapi tidak tahulah hasilnya. Memang tidak boleh. *[Ketawa]* Kita mesti ada susulan yang cukup rapi untuk mengetahui apakah terjadi dengan para peserta ini. Saya berharaplah Yang Berhormat dapat memberitahu kita, selepas latihan itu apakah program susulan bersama dengan Kementerian Pelajaran. Dia ada latihan tetapi susulan tidak ada.

■1100

Follow up tidak ada. Macam mana itu ya. Belanja sahaja. Tiap-tiap kali balik ke sini minta diluluskan kerana dia belanja. Tidak boleh terima macam itu ya. Seterusnya bukan sahaja mengenai latihan dan SME Corporation Malaysia.

Yang Berhormat, patut kita terangkan kepada Dewan yang mulia ini apakah prestasi SME Corporation Malaysia ini dengan lebih teliti supaya kita tahu kerana setiap tahun dia minta beberapa ratus juta ringgit untuk di sini misalnya Program Pembangunan Kemahiran Perbadanan Perusahaan Kecil dan Sederhana Malaysia – SME Corporation Malaysia. Ia ada di sini pembangunan kemahiran dan kemudian ada pembangunan perniagaan dan pasaran dan juga skim pinjaman mudah – *enterprise* kecil dan sederhana. Walaupun *enterprise* atau apa-apa pun tetap IKS juga. Kita tukar istilah itu kalau Sri Gading dia nama bunga sahaja itu, kalau kita tukar kepada pokok yang lain pun susah juga. Sri Gading itu nama...

Seorang Ahli: Soalan.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Apa masalah sekarang? Tanya Yang Berhormat, kita mesti bangun untuk berucap untuk Yang Berhormat Timbalan Menteri jawab dengan tepat. Ada lagi? *[Ketawa]* Ada lagi Sri Gading? Ini bukan kerana hanya bunga tetapi industri. Kalau kita pergi ke Sri Gading pun tidak nampak juga bunganya.

Seorang Ahli: Dia tidak tahu punya.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Dia tidak jaga, tanam bunga tetapi tidak jaga. Mengenai pembangunan teknologi, saya hairan jugalah. Kita tengok program ya. Pembangunan kemahiran kemudian pembangunan perniagaan dan pasaran, pinjaman dan kemudian pembangunan teknologi pula. Saya berharap Yang Berhormat Menteri dapat menerangkan kepada Dewan yang mulia ini dan kemudian Skim Pinjaman Mudah bagi Penempatan Semula Kilang EKS. Dia tidak sebutkan di mana kita hendak pindahkan kilang-kilang ini dan juga yang akhir sekali mengenai Program Pembangunan Sektor Perkhidmatan untuk EKS. Ini memang sektor perkhidmatan

adalah penting. Di sini kita hendak tahu setakat mana keadaan jenis perkhidmatan yang disebutkan dan dimaksudkan di sini untuk Program Pembangunan Sektor Perkhidmatan.

Saya juga hairan kalau di sini dia kata *enterprise*, kecil. Di situ dia kata IKS dan sebagainya. Kalau kita kata Sri Gading itu bunga ia Sri Gadinglah hendak tukar kepada nama lain itu tidak payahlah. IKS terus IKS walaupun kita tukar kepada *enterprise* dia IKS juga. Sekian, terima kasih.

11.04 pg.

Dato' Ismail Kasim [Arau]: Terima kasih Yang Berhormat Tuan Pengerusi. Bagi Maksud B.24 – Institut Keusahawanan Negara (INSKEN) ini kita sedar bahawa dalam kita memperkukuhkan SME di negara kita, kita perlu ada satu modul yang benar-benar boleh memberi impak yang begitu besar terutamanya mereka ini dianggap *stakeholder* terpenting negara dengan izin, Tuan Pengerusi. Ini kerana negara akan mampu bertahan dalam apa jua keadaan kegawatan ekonomi kalau sekiranya kita mempunyai SME kita diperkukuhkan. Kita ambil contoh yang paling ketara apabila ekonomi dunia dalam keadaan kegawatan dalam tahun 1997 dan 1998 tetapi Thailand yang mempunyai kekuatan di bidang SME, mereka telah dapat mempertahankan ekonomi mereka dengan begitu cepat malah mampu membayar hutang IMF ketika itu dengan kadar yang segera.

Jadi di sini saya minta peruntukan RM42 juta yang telah diperuntukkan bagi perbelanjaan tambahan bagi INSKEN ini, kita sebenarnya mesti mampu menyediakan satu modul yang boleh diketengahkan kepada pasaran yang sebenar. Bukan modul yang dibuat hanya berdasarkan teori tetapi tidak boleh mengetengahkan usahawan-usahawan yang berketerampilan, usahawan-usahawan yang mampu berdaya saing terutamanya dalam pasaran global walaupun apa jua perjanjian yang dibuat oleh kerajaan sama ada menerusi AFTA dan sebagainya. Akan tetapi kita mampu ada *stakeholder* yang boleh memberi keyakinan kepada kerajaan dalam perundingan *bilateral trade* ini dengan izin, yang dapat memberi pengukuhan *win-win* kepada kemampuan dan perkembangan ekonomi negara. Terima kasih Tuan Pengerusi.

11.07 pg.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Hanya satu perkara yang saya ingin bangkitkan dan berharap mendapat penjelasan dari Yang Berhormat Menteri iaitu tentang program dan usaha untuk membangunkan sektor IKS.

Saya difahamkan bahawa SME Corp. baru-baru ini ada melancarkan satu pensijilan *Malaysian Brand Certification* yang saya ingin minta kementerian memberitahu berapa IKS atau berapa syarikat SME telah membuat permohonan supaya mendapat pensijilan ini? Juga pada masa sekarang berapa IKS yang telah menerima atau yang telah diberi sijil atas permohonan mereka? Apakah insentif atau apa-apa bantuan yang akan diberi kepada IKS yang mempunyai pensijilan ini? Bagaimana pensijilan ini boleh mendapat kedudukan atau sebagai satu pilihan di antara IKS-IKS yang lain? Terima kasih.

11.09 pg.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri I [Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir]: Tuan Pengerusi, terlebih dahulu saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah turut serta membahaskan Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (2010) 2010 yang berkaitan dengan Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri ataupun MITI.

Pertamanya, Yang Berhormat dari Hulu Langat telah membangkitkan mengenai Institut Keusahawanan Negara tentang tujuan IKS ini iaitu tujuan kita adakan tambahan RM42 juta untuk Skim Kluster Latihan Kemahiran Swasta Sumber Manusia. Program yang bakal dilaksanakan ataupun sedang dilaksanakan yang memerlukan bajet tambahan ini ialah untuk sepuluh Institusi Latihan Kemahiran Swasta Bumiputera di bawah gabungan ILKSB dipilih untuk menyediakan latihan kemahiran berserta keusahawanan dan jati diri kepada 4,000 pelatih.

Insentif dan inisiatif kerajaan untuk melonjakkan keupayaan ILKS bumiputera sebagai pelengkap sistem kemahiran teknikal dan vokasional negara di dalam melahirkan tenaga kerja teknikal yang terlatih untuk memenuhi keperluan perusahaan kecil sederhana dalam negara iaitu keperluan PKS. Juga untuk melahirkan usahawan berasaskan kepada kemahiran teknikal dan vokasional. Jadi bukan hanya untuk kita memenuhi permintaan dari kalangan PKS ini tetapi juga untuk melahirkan di kalangan mereka usahawan-usahawan yang boleh menceburkan diri dalam bidang tersebut.

■1110

Selain daripada itu, berdasarkan kepada kajian terperinci yang telah kita jalankan, SKLKSM adalah merupakan inisiatif jangka panjang yang memerlukan pelaksanaan sekurang-kurangnya lima tahun untuk kita dapat mengukur aras kejayaan program tersebut. Skim ini juga memberi tumpuan kepada insentif yang membolehkan usahawan ILKSB memiliki aset serta berdaya saing dengan meningkatkan pembangunan infrastruktur, kemudahan kelengkapan latihan, kualiti tenaga pengajar di dalam melahirkan usahawan di mana tempoh setahun pelaksanaan belum mencukupi untuk mencapai sasaran tersebut.

Seperti yang saya nyatakan tadi, jumlah peserta yang akan terlibat adalah lebih kurang 4,000 orang. Daripada 4,000 pelatih yang bakal mengikuti latihan kemahiran ini, 30% pelatih disasarkan untuk menjadi usahawan selepas tamat kursus di peringkat sijil, 30% lagi menyambung pelajaran sehingga ke peringkat diploma iaitu tahap empat dalam bidang kemahiran dan 40% pula bekerja setelah memperoleh Sijil Kemahiran Malaysia ini.

Bagi tahun 2009, pencapaian kita, kelulusannya lebih kurang 484 pelatih daripada 3,238 yang telah tamat latihan manakala yang lainnya masih lagi menjalankan latihan. Bukan bermaksud mereka gagal tetapi mereka masih dalam proses menjalani latihan tersebut dan keseluruhannya yang dahululah pada tahun 2009, RM42.4 juta telah pun disalurkan keseluruhannya.

Mengenai pinjaman mudah EKS pula, RM164 juta dan had skim pinjaman mudah untuk EKS ini adalah terbuka kepada semua jenis perusahaan kecil dan sederhana untuk sektor perkilangan dan perkhidmatan. Skim ini ditawarkan pembiayaan bagi pembelian aset seperti mesin dan peralatan dan juga bangunan dan kilang serta pembiayaan modal kerja. Had maksimum bagi skim ini ialah RM3 juta bagi setiap syarikat pada satu-satu masa.

Mengenai soalan Yang Berhormat Hulu Langat mengenai bentuk teknologi yang diperlukan untuk peruntukan RM45.6 juta untuk IKS dan EKS ini, di bawah Program Pembangunan Teknologi, PKS dibantu untuk melaksanakan projek bagi membangunkan produk baru, meningkatkan proses pengilangan dan juga untuk perkhidmatan serta mematuhi piawaian antarabangsa dan pensijilan berkaitan dengan perniagaan mereka.

Yang Berhormat Kepong telah membangkitkan beberapa soalan yang menyentuh kedua-duanya INSKEN dan juga SME Corp. Yang Berhormat Kepong juga telah membangkitkan perkara-perkara ini sebelum ini dalam Perbahasan Bajet Tambahan 2009. Maka saya pun akan menyentuh mengenai perkara-perkara yang telah dibangkitkan.

Soalan mengenai Skim Kluster Latihan Kemahiran Sumber Manusia seperti yang saya nyatakan tadi, telah saya jawab tadi jumlah pesertanya 4,000 pelatih mengikut kursus di bawah program ini.

Daripada jumlah tersebut, seramai 1,246 pelatih telah menamatkan pengajian dan selebihnya masih mengikuti pengajian seperti yang saya nyatakan tadi. Mengenai bancian yang telah dibuat ke atas pelatih pertama iaitu pada tahun 2008, daripada seramai 762 pelatih yang telah menamatkan latihan, seramai 91 pelatih iaitu 11.9% telah memulakan perniagaan sendiri dalam bidang pertanian, memproses makanan dan juga kecantikan.

Yang Berhormat Kepong juga sebelum ini telah bertanya kenapa SKLKSM ini tidak dibuka penyertaannya kepada bukan bumiputera? SKLKSM yang dilaksanakan oleh Institut Latihan Kemahiran Swasta Bumiputera adalah merupakan inisiatif kerajaan bagi Program Pembangunan Sumber Manusia Negara dengan bermatlamatkan seperti berikut:-

- (i) untuk mencapai matlamat asal SKLKSM bagi Masyarakat Perdagangan Dan Perindustrian Bumiputera II iaitu MPPB II atau pun BCIC II untuk melahirkan jaguh ataupun *champion* di kalangan usahawan bumiputera sebagai pengusaha Pusat Latihan Kemahiran Sumber Manusia;
 - (ii) menjadikan ILKKS sebagai pelengkap kepada sistem latihan teknikal dan vokasional negara;
 - (iii) menyediakan tenaga kerja teknikal yang terlatih untuk memenuhi keperluan perusahaan kecil dan sederhana negara;
 - (iv) melahirkan usahawan berasaskan kemahiran teknikal dan vokasional;
- dan

- (v) meningkatkan pencapaian usahawan bumiputera dalam industri berasaskan kemahiran melalui pengeluaran produk dan perkhidmatan untuk pasaran tempatan dan antarabangsa.

Sebelum ini juga Yang Berhormat Kepong telah bertanya mengenai Business Advisory Centre (BAC) dengan izin yang telah kita laksanakan sebagai pusat rujukan dan khidmat nasihat dalam aspek keusahawanan di bangunan MITI di Putrajaya. Mulai 29 Mac tahun ini, BAC ini telah pun beroperasi secara sementara di Aras Dua, Bangunan Menara Usahawan, Presint 2, Putrajaya sebelum penubuhan BAC secara kekal di Lobi Menara Usahawan selesai sepenuhnya.

Statistik pengunjung daripada 29 Mac hinggalah 14 April 2010, jumlah usahawan yang telah mendapat khidmat nasihat di BAC ini seramai 26 usahawan, tidak termasuk 14 lagi usahawan yang menghubungi BAC melalui talian telefon. Yang Berhormat Kepong juga bertanya mengenai prestasi SME Corp. mengikut program.

Prestasi mengikut Program Skim Pinjaman Mudah iaitu permohonannya telah diterima RM226.6 juta manakala yang diluluskan 695 pemohon. Amaun yang diluluskan adalah RM458.1 juta. Kita lihat angkanya berbeza antara kedua ini bermaksud bahawa kerana kita ada pusingan modal maka kita boleh meluluskan lebih daripada peruntukan.

Skim Penempatan Semula Kilang juga dibangkitkan oleh Yang Berhormat sebentar tadi. Jumlahnya RM22.7 juta yang dipohon, diluluskan 77 pemohon dan amaun yang diluluskan ialah RM99.2 juta.

Pembangunan Teknologi untuk EKS, yang dipohon adalah 136.7 juta, yang diluluskan 2,301 syarikat ataupun pemohon dan amaun yang diluluskan ialah RM213.9 juta.

Pembangunan Perniagaan dan Pasaran EKS, yang dipohon 124 juta. Minta maaf, angka ini kita kena *check* baliklah sebab banyak berkenaan ini. Kelulusannya 7,656 pemohon dan amaun yang diluluskan adalah RM77.9 juta.

Pembangunan Sektor Perkhidmatan untuk EKS pula, yang dipohon 15 juta untuk 1,734 pemohon dan RM137.02 juta yang diluluskan.

Pembangunan Kemahiran pula 30 juta, yang dipohon untuk 30,366 pekerja EKS yang telah pun dilatih.

■1120

Yang Berhormat Kepong telah bangkitkan mengenai banyak program-program yang sedang dan telah dijalankan oleh *SME Corp* - antaranya Skim Pinjaman Mudah bagi Penempatan Semula Kilang ini. Di mana ia akan ditempatkan, itu terpulanglah kepada si pemohon. Namun kita juga di MITI terlibat juga dalam beberapa taman perindustrian untuk EKS dan memang kita galakkan supaya EKS-EKS yang memohon ini pindah industri mereka. Kalaulah apa orang kata *backyard industry* dengan izin. Jadi jenis-jenis perindustrian seperti itu kita galakkan supaya mereka pindah ke taman industri yang telah disediakan di peringkat negeri.

Jadi peruntukan tambahan yang diperlukan RM36 juta adalah untuk pembelian kilang yang telah siap dan juga pembelian tapak dan pembinaan kilang serta infrastruktur berkaitan dan kos pembelian mesin dan jentera yang diperlukan akibat daripada perpindahan tersebut. Untuk pembangunan teknologi untuk EKS pula, geran bersamaan untuk peningkatan produk dan proses iaitu penambahbaikan dan peningkatan produk. Reka bentuk produk serta proses sedia ada dan juga geran bersamaan untuk persijilan dan sistem pengurusan kualiti iaitu untuk meningkatkan produktiviti dan kualiti pengurusan berdasarkan keperluan pelanggan serta membantu EKS mencapai piawaian antarabangsa melalui persijilan.

Untuk pembangunan perniagaan dan pasaran EKS, geran tersebut iaitu geran bersamaan ialah untuk permulaan perniagaan. Tujuannya untuk membantu EKS menyediakan perancangan perniagaan, kajian-kajian kemungkinan yang berkaitan, membiayai kos sewa inkubator dan premis perniagaan serta kos pembelian peralatan dan mesin untuk memulakan perniagaan. Dari segi pembangunan sektor perkhidmatan untuk EKS, untuk memulakan perniagaan, memperoleh persijilan dan sistem pengurusan kualiti, pengiklanan dan promosi dan juga menambah baik dan mempertingkatkan perkhidmatan dan atau proses yang sedia ada.

Akhir sekali, pembangunan kemahiran. Untuk program pembangunan kemahiran, program kerjasama penempatan pelajar universiti di syarikat SME iaitu *SME University Internship Program*. Ini satu program yang amat-amat penting dan bakal menghasilkan lebih ramai lagi usahawan.

Program penjenamaan dan promosi. Yang ini yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kota Melaka tadi. Ia mengenai *Malaysian Brand*. Kalau boleh saya sekali harunglah menjawab soalan tadi. *National Mark of Malaysian Brand* iaitu termasuklah insentif bagi penerima *National Mark* akan saya huraikan selepas ini. Pendaftaran logo *National Mark* di sepuluh negara terpilih. Aktiviti pengiklanan dan promosi bagi *National Mark of Malaysian Brand*, *Brand Entrepreneur Conference 2010*, *Workshop on Brand Manual for Malaysian Brand Certification*, *Branding Innovation Centre* dan penubuhan *outlet* PKS, dengan izin.

Jadi prestasi skim-skim pinjaman di bawah *SME Corp* ialah setakat ini skim pinjaman mudah - kelulusan pinjamannya RM687.8 juta dan kelulusan dari mula skim-skim ini ditubuhkan sehingga setakat inilah. Yang keduanya Skim Pinjaman Mudah bagi Penempatan Semula Kilang - kelulusan pinjaman ialah RM108.1 juta, Skim Pinjaman Mudah Untuk Penerapan Aplikasi ICT - kelulusan pinjaman adalah berjumlah RM12 juta.

Skim Penempatan Semula Kilang EKS ini di mana perniagaan EKS ini dipindahkan, syarikat-syarikat EKS ini akan memilih sendiri seperti mana yang saya nyatakan tadi kawasan perkilangan yang mereka ingin berpindah, tetapi ia haruslah satu tapak perindustrian yang disahkan iaitu dengan izin, *legal industrial site or premise*. Tidak bolehlah dia buka ikut suka hati dia sahaja, tetapi tempat-tempat yang telah disahkan sebagai premis ataupun tapak perindustrian oleh pihak berkuasa tempatan.

Akhir sekali, untuk menjawab soalan daripada Yang Berhormat Kepong. Sektor perkhidmatan dan jenis perniagaan. Apa yang dimaksudkan sektor perkhidmatan ini. Terdapat lapan subsektor perkhidmatan yang telah dikenal pasti di bawah Pelan Induk Perindustrian Ketiga (IMP3) iaitu:

- (i) pendidikan dan latihan;
- (ii) perdagangan dan pengedaran iaitu *retail and wholesale*;
- (iii) ICT;
- (iv) logistik;
- (v) perkhidmatan kesihatan;
- (vi) pembinaan;
- (vii) pelancongan; dan
- (viii) perkhidmatan, perniagaan dan profesional.

Seterusnya, Yang Berhormat Arau telah menyatakan peri pentingnya kita menggunakan INSKEN ini untuk benar-benar melatih usahawan-usahawan muda kita ini supaya mempunyai daya saing yang kuat. Ini supaya apabila kita menghadapi keadaan ekonomi yang merosot seperti yang sekarang ini.

Maka SME inilah yang akan membantu ekonomi kita terus bertumbuh pada kadar yang diharap-harapkan seperti mana yang telah dilaksanakan di Thailand - seperti yang dinyatakan oleh Yang Berhormat Arau. Memang kita setuju. Itulah sebabnya kita mempunyai program-program seperti ini supaya SME ini dapat terus menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi negara dan sekali gus membantu kita memulihkan keadaan ekonomi yang agak merosot buat masa ini.

Yang Berhormat Kota Melaka membangkitkan mengenai pembangunan sektor IKS melalui *SME Corp* dan *Malaysian Brand* tadi. Ingin saya terangkan dengan lebih lanjut mengenai *Malaysian Brand* iaitu penerimaan logo *National Mark Malaysian Brand* ini amat penting sebagai asas yang kukuh untuk pengguna menerima dan membeli produk keluaran syarikat Malaysia terutamanya produk PKS.

Ia adalah untuk meningkatkan keterampilan produk dan perkhidmatan Malaysia di pasaran tempatan dan antarabangsa. Ia juga memberi jaminan bagi kualiti kecemerlangan dan keunggulan produk dan perkhidmatan Malaysia terutamanya PKS. Selain itu, ia menyediakan platform jualan dan meningkatkan daya saing syarikat PKS di pasaran domestik dan antarabangsa. Ia mempromosikan dan memperkukuhkan kepentingan jenama PKS dan menggalakkan PKS memanfaatkan penjenamaan bagi memasarkan produk dan perkhidmatan mereka.

Ia juga meningkatkan kesedaran kepada PKS di seluruh negara berkenaan kepentingan penjenamaan dan pembungkusan termasuk PKS luar bandar menerusi *Vending Innovation*

Center dengan izin, dan galeri pembungkusan dan penjenamaan bergerak. Sekarang ini kita sudah ada satu bas yang menunjukkan contoh-contoh *vending* dan pembungkusan yang baik. Akhir sekali untuk menyediakan insentif sokongan dan kewangan untuk membantu PKS membangunkan dan mempromosikan jenama mereka.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Lagi panjang, Yang Berhormat?

Dato' Mukhriz bin Tun Mahathir: Sedikit saja.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat sudah sebut empat kali "*yang akhir sekali*" itu.

Dato' Mukhriz bin Tun Mahathir: Ya. Sebab ia bertindih, Tuan Pengerusi. Dua puluh syarikat yang dianugerahkan dengan *National Mark* setahun, enam seminar bengkel dan *conferences* telah dijalankan, 900 peserta telah hadir, 20 sesi latihan ataupun galeri pembungkusan dan penjenamaan bergerak, 2,000 PKS yang hadir. Jadi nampak gayanya ini satu program yang amat-amat berjaya dalam meletakkan produk buatan Malaysia ini khususnya keluaran PKS pada tahap yang boleh bersaing dengan produk-produk daripada negara-negara asing.

Tuan Pengerusi, saya ingat itu sahaja yang boleh saya menjawab. Sebelum saya mengundurkan diri, saya bagi pihak Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) ingin sekali lagi mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat-Yang Berhormat yang telah membangkitkan perkara-perkara, telah membahas dan mencelah Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (2010) 2010 ini yang berkait dengan MITI ini. Sekian, terima kasih.

■1130

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Jawapan Yang Berhormat amat *detail* sekali.

Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM42,000,000 untuk Maksud B.24 di bawah Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak RM42,000,000 untuk Maksud B.24 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM350,000,000 untuk Maksud P.24 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2010 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak RM350,000,000 untuk Maksud P.24 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.1) 2010.

Maksud B.25 [Jadual] –

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Kepala B.25 di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan terbuka untuk dibahaskan.

11.31 pg.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Pengerusi memberi saya peluang untuk mengambil bahagian. Maksud B.25, perkara 1 – RM528,000,000 diperlukan untuk membiayai bantuan kewangan bagi gula dan tepung gandum. Soalan saya, apakah sebenarnya peruntukan yang diminta? Adakah ia disebabkan oleh harga pasaran itu yang semakin menaik ataupun permintaan kita semakin meningkat, disebabkan pertumbuhan penduduk ataupun pertumbuhan pendapatan dan juga mungkin pertambahan orang-orang asing?

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Jawatankuasa*]

Perkara 2 iaitu sebanyak RM117,388,000 diperlukan untuk menampung keperluan bagi program Penandaan *Nano Technology Diesel* bersubsidi bagi tahun 2010. Pada September 2008 dahulu, kementerian telah memperkenalkan Program *Nanotech*. Iaitu bertujuan untuk membezakan penggunaan minyak diesel yang bersubsidi dengan minyak diesel komersial.

Teknologi ini kononnya berjaya untuk mengesan penyelewengan diesel bersubsidi. Soalan saya, adakah sistem ini benar-benar menepati fungsi sebenarnya? Berapakah unit sebenarnya mesin pengesan ini telah dibekalkan kepada penguat kuasa? Oleh sebab mesin ini mahal dan di manakah ditempatkan mesin ini? Oleh sebab penguat kuasa selalu datang untuk membuat pemeriksaan tidak membawa mesin pengesan ini.

Soalan saya kedua tentang *nanotech* ini yang menggunakan RFID. Sebenarnya, keberkesanan RFID yang digunakan *nanotech* ini masih lagi diragukan. Setiap kali pengesanan ini digunakan..., akan dimasukkan di dalam minyak diesel yang dicampurkan. Adakah percampuran ini mempunyai kesan terutamanya kepada injap ataupun kepada enjin yang menggunakan diesel itu? Itu sahaja Tuan Pengerusi. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Tumpat.

11.33 pg.

Dato' Kamarudin Jaffar [Tumpat]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya juga ingin membahaskan Maksud B.25 – Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan. Saya ingin mulakan dengan menyokong soalan daripada Yang Berhormat Jasin sahabat saya, berkaitan dengan peruntukan RM117 juta lebih itu untuk *nanotech*.

Soalan-soalan saya juga seperti soalan Yang Berhormat Jasin. Tambahan lagi saya masih ingat Yang Berhormat Johor Bahru menjadi Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan ini. Beliau saya ingat dengan jelas membayangkan, malah menyatakan ketidaksenangan beliau sebagai Menteri ketika itu dengan *nanotech* ini. Malah, kalau ingatan

saya masih lagi baik, beliau menunjukkan bahawa beliau tidak sealiran dengan program ini malah membayangkan bahawa program ini lebih merupakan warisan yang beliau terima daripada Menteri yang sebelumnya.

Jadi, saya amat terkejut sebagaimana juga Yang Berhormat Jasin nyatakan tadi tentang banyak keraguan yang dibangkitkan daripada dahulu lagi. Tentang proses atau program Penandaan *Nanotech* ini, tentang belanjanya yang besar dan keberkesanannya yang amat-amat diragui.

Jadi, saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Menteri, mengapakah masih ada lagi *nanotech* dalam belanjawan kita ini dan mengapakah ia tidak dinilai semula dan dikaji balik supaya kerugian yang ditanggung oleh kerajaan itu dapat kita hapuskan seberapa segera yang mungkin. Seterusnya Tuan Pengerusi, seperti juga rakan saya Yang Berhormat Jasin berkenaan bantuan kewangan bagi gula dan tepung gandum ini. Saya ada dua isu yang saya ingin saya bangkitkan, ringkas sahaja.

Pertamanya, selain daripada Yang Berhormat Jasin bangkitkan itu, kita tahu bahawa industri gula dan tepung gandum dikuasai oleh monopoli-monopoli tertentu dan monopoli-monopoli itu telah berjalan agak lama. Syarikat-syarikat pun diketahui ramai. Tokoh-tokoh yang menjadi tuan punya syarikat-syarikat ini pun diketahui ramai. Soalan saya adakah punca daripada monopoli-monopoli inilah yang kerajaan terpaksa terus membelanjakan lebih daripada setengah bilion ringgit Tuan Pengerusi untuk tambahan sahaja. Yang umumnya sudah tentu kawan saya Yang Berhormat Indera Mahkota akan cari butir-butirnya yang mungkin menunjukkan berbilion-bilion ringgit lagi dibelanjakan untuk subsidi kepada pembekalan gula dan tepung.

Jadi, apakah kementerian ingin berterusan rugi dan sebahagian daripada kerugiannya berpunca dengan kita mengekalkan kaedah memberi monopoli kepada satu syarikat sahaja atau dua syarikat sahaja atau dihadkan kepada hanya beberapa syarikat yang jumlahnya kecil. Bagi meraut keuntungan daripada perniagaan gula dan tepung gandum ini manakala kerajaan berterusan rugi, orang yang dalam kerajaan mungkin untung tetapi kerajaan secara rasminya rugi dari segi urusan ini.

Berkaitan dengan itu Tuan Pengerusi ialah saya hendak tanya tentang dasar kita yang jelas mungkin kerana perbelanjaan ini dan sebagainya, ingin berkempen untuk mengurangkan penggunaan gula dalam amalan kehidupan masyarakat kita ini. Jadi, rugi kita dari segi pembiayaan, itu satu. Rugi kita dari segi bagaimana tidak sihatnya rakyat Malaysia ini kerana menggunakan dan makan terlalu banyak, berlebihan gula dan sebagainya maka kesihatan rakyat kita tidak terjaga, kos kesihatan perubatan meningkat. Kita rugi dari segi memberi subsidi dan kita rugi dari segi membiayai kesihatan rakyat kita.

Jadi, adakah kementerian ingin lebih kuat lagi bekerja untuk memastikan bahawa amalan dan budaya makan terlalu banyak makanan atau bahan-bahan yang manis ini ditingkatkan lagi.

Biar berkesan, supaya kita dapat mengawal kesihatan rakyat kita dan dapat juga mengawal kos kita menanggung dari segi penggunaan gula dan juga tepung gandum, yang juga jika berlebihan sudah tentu tidak membawa kesihatan kepada rakyat. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Tenggara.

11.38 pg.

Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ada beberapa perkara yang saya hendak mohon penjelasan di bawah perkara 080900 – Bantuan Kewangan kepada pengeluar gula dan tepung sebanyak RM528,000,000. Kita tahu setiap tahun kerajaan terpaksa mengeluarkan subsidi gula hampir RM1 bilion walaupun kita tahu bahan makanan itu banyak mendatangkan mudarat kepada rakyat. Saya hendak bertanya kepada Yang Berhormat Menteri tentang empat perkara.

Pertamanya ialah untuk mendapatkan penjelasan daripada kementerian, bagi menyatakan apakah langkah-langkah yang berterusan yang diambil oleh kerajaan bagi terus memantau harga makanan dan minuman supaya tidak membebankan pengguna dan seterusnya kepentingan pengguna itu dapat dilindungi.

Kedua, berhubung dengan harga gula ini, saya ingin mendapatkan penjelasan kementerian, apakah langkah yang telah pun diambil oleh pihak kementerian bagi menstabilkan harga gula negara? Sejauh manakah sistem stok penimbal yang digunakan sekarang berkesan dalam mengawal harga gula.

Ketiga, berhubung dengan pembekalan gula. Saya ingin mendapatkan penjelasan kerajaan berhubung dengan syarikat-syarikat yang menjadi pembekal gula di Malaysia ini dan syarikat pengilang gula yang telah dibenarkan untuk mengimport gula.

■1140

Dan yang terakhir Tuan Pengerusi, memandangkan gula ini merupakan barang keperluan utama selain daripada beras, minyak masak dan sebagainya. Adakah kerajaan berhasrat mahu menubuhkan syarikat GLC kerajaan untuk turut serta dalam pengeluaran dan pengimportan gula bagi menstabilkan dan mengawal harga gula. Itu sahaja. Terima kasih Tuan Pengerusi.

11.41 pg.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Terima kasih Tuan Pengerusi, saya hanya ingin bawa satu kes yang ringkas sahaja, perkara ini berkaitan dengan satu peristiwa yang berlaku pada September 2009. Badan Kebajikan dan Sukan Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Pengguna, BKSK pada 4 September 2009. Satu surat yang telah dikeluarkan oleh BKSK bagi pihak kelab kebajikan dan sukan BKSK untuk menganjurkan satu majlis terbuka puasa untuk meraikan seramai 65 anak-anak yatim bagi satu majlis yang akan diadakan pada 10 September 2009.

Surat ini telah ditujukan kepada Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan yang dimaklum balas ialah dengan murah hati kementerian bersetuju tetapi surat balasannya yang ditandatangani oleh Setiausaha Sulit Kanan kepada Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan, Nor Nazimah Hashim, menyatakan mereka bersetuju dan seramai 150 orang anak yatim akan diraikan. Sebenarnya yang diminta oleh Kelab BKSK ini hanya 65 orang, tetapi dipohon pula kepada Perbadanan Nasional Berhad untuk *sponsor* 150 anak yatim dan wang ini terus disalurkan kepada setiausaha sulit kementerian, bukan kepada kepada penganjur majlis buka puasa ini. Majlis berbuka puasa ini terima untuk 65 orang anak tetapi dalam resit yang ditandatangani 150 orang anak yatim yang telah diperuntukkan untuk RM30,000 untuk 150 orang anak yatim.

Mungkin ini adalah satu perkara yang kecil tetapi ini telah mendedahkan satu praktis yang sangat tidak sihat dan saya mohon Menteri melakukan siasatan secara teliti perkara ini saya harap adalah satu kes yang *isolated* tetapi kalau budaya ini diamalkan dalam kementerian, okeylah kita banyak lagi *supplementary bills* yang kita harus luluskan kerana kita ada setiausaha kanan yang sangat bermurah hati bagi *double* kepada apa yang diminta oleh badan-badan NGO. Sekian terima kasih.

11.43 pg.

Datuk Dr. Marcus Makin Mojigoh [Putatan]: Terima kasih Tuan Pengerusi, saya satu perkara sahaja, ini menyusul kepada apa Yang Berhormat Tenggara sebut, bangkitkan soal GLC yang mungkin dapat membantu. Ini bagi Butiran 081200, iaitu yang memperuntukkan RM100 juta, menampung program pengedaran barangan perlu, petrol dan gas petroleum. Saya sekali lagi timbulkan, bangkitkan masalah ini, soal jurang perbezaan harga di antara Sabah dan Klang Valley. Bukan sahaja di Sabah, di Sarawak dan luar-luar bandar di Semenanjung juga.

Tuan Pengerusi, di luar-luar bandar ini, majoritinya orang-orang yang kurang mampu, jika dibandingkan orang-orang di dalam bandar. Jadi, apa kenapa harga barang itu ada yang 30 sampai 40% lebih tinggi, lebih mahal daripada harga di bandar. Jadi sekarang masih belum ada lagi kelihatan tindakan daripada pihak kementerian untuk menyeragamkan harga-harga barang di bandar dan luar bandar, terutama sekali yang pengguna-pengguna, pembeli-pembeli barangan yang di luar bandar ini Yang Berhormat Menteri. Jadi apakah langkah-langkah, mekanisme yang paling efektif untuk menyeragamkan harga-harga barangan ini. Bukan sahaja barangan yang terpilih tetapi harga semua barangan terutama sekali harga barangan makanan, sardin dan sebagainya.

Dahulu di Sabah Yang Berhormat Menteri, kita ada satu buah GLC yang dinamakan KOJASA iaitu Koperasi Jawatan Raya Sabah iaitu barang yang dijual di koperasi ini memang standard dengan harga di bandar. Adakah pihak Menteri untuk mewujudkan - kalau dia tidak dapat bersaing dengan syarikat-syarikat yang monopoli ini supaya memberi kesedaran kepada

pengguna untuk datang kepada kedai-kedai yang lebih murah daripada harga yang dijual biasa di kawasan yang sama.

Saya harap kalau ada, kalau tiada ada rancangan kerajaan, apakah mekanisme yang paling efektif, kalau kita memberi setakat subsidi RM100 juta ini mungkin tidak mencukupi dan saya harap kementerian dapat memberi penjelasan yang secukupnya kepada rakyat apa mekanisme yang paling efektif supaya rakyat ini dengan Gagasan 1Malaysia ini seolah-olah tidak dipinggiri di antara rakyat yang di bandar dan di luar bandar, itu sahaja.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Indera Mahkota. Selepas Yang Berhormat Indera Mahkota, Yang Berhormat Labuan.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Kalau singkat-singkat ucapan itu boleh saya panggil seorang dua lagi sebelum Menteri menjawab, kerana saya dapati yang bercakap paling panjang pun lima minit, kalau ada dua, tiga minit ramai teman-teman dapat bercakap, sila.

11.48 pg.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Perkara B.25, kita diminta untuk timbangkan hampir sama banyak, hampir 100% tambahan. Berbanding pada kelulusan asal yang telah kita beri beberapa bulan yang lalu. Walau bagaimanapun, dalam Perkara 1 iaitu RM528 juta yang kita perlukan untuk menampung subsidi ataupun untuk kegunaan am supaya harga barang seperti gandum dan gula tidak meningkat di dalam pasaran. Dalam Anggaran Belanjawan 2009 dan 2010 yang lalu kita telah memperuntukkan lebih daripada RM150 juta untuk tujuan yang sama, adakah tambahan lebih setengah bilion ini digunakan kerana masalah-masalah peningkatan harga yang mendadak. Setahu saya di dalam pasaran, tidak ada kenaikan harga gula dan tepung mahupun pasaran tempatan mahupun juga di peringkat antarabangsa. Jadi adakah setengah bilion lebih ini untuk tujuan subsidi semata-mata ataupun kerana berlakunya masalah penyeludupan yang pernah dibangkitkan beberapa minggu yang lalu.

Berkenaan dengan penyeludupan ini Tuan Pengerusi, saya hendak bertanya kepada Menteri, apakah langkah kita setakat hari ini kerana apa yang kita lihat berkenaan dengan aktiviti penyeludupan ini memang ada undang-undang dan peraturan yang mengenakan tindakan terhadap penyeludup tetapi apakah ada rancangan kita untuk mengheret sama pihak ketiga atau *third party* dalam urusan-urusan penyeludupan. Kerana sumber ataupun asas kepada penyeludupan ini berlaku apabila pihak pertama iaitu pihak yang mempunyai lesen untuk memperdagangkan barang-barang yang di seludup itu sebenarnya secara sah mereka memperoleh *supply* ataupun memperoleh barang-barang tersebut daripada sumbernya melalui cara yang sah tanpa lesen ataupun kedudukan yang *legal* ini. Tidak mungkin mereka mempunyai akses kepada barang-barang tersebut dan urusan menyeludup ini tidak dijalankan oleh syarikat induk yang mempunyai lesen. Mereka menjadikan rangkaian pihak kedua atau ketiga untuk urusan ini. Sekiranya kita berterusan menghukum atau hanya menahan pihak ketiga tanpa

melihat kepada sumber asalnya, tidak mungkin soal penyeludupan ini akan dapat kita atasi atau kita kekang untuk selama-lamanya.

■1150

Ini kerana pertama kita tahu Tuan Pengerusi, aktiviti penyeludupan ini mempunyai keuntungan yang sangat besar dan berganda-ganda. Mereka atau pihak yang menyeludup ini tidak perlu membayar lesen, cukai, dan sebahagian besarnya mereka meraih keuntungan daripada aktiviti pasaran gelap yang tidak ada kawalan langsung dan tidak ada *pretable rates*, dengan izin yang boleh dijangka oleh pihak kementerian sendiri. Kelemahan ini diambil kesempatan oleh pihak ini mewujudkan satu rangkaian seluruh negara termasuk Sabah dan Sarawak dan juga mempunyai agen-agen yang tertentu di luar negara termasuk daripada negara-negara jiran yang bersempadan dengan negara kita. Perkara ini pihak penguat kuasa sendiri tahu dan pihak kementerian sendiri tahu barangkali kelemahan kita oleh kerana tidak ada satu peruntukan undang-undang.

Saya sedar bahawa ada cadangan pihak kementerian untuk membawakan satu pindaan ataupun satu rang undang-undang baru yang memperlihatkan aktiviti yang kita tidak dapat banteras melalui kedudukan pelaksanaan sedia ada. Akan tetapi saya harap kedudukan ini tidaklah menjadikan beban kepada kita, jadi terpaksa menggunakan *allocation* tambahan atau peruntukan belanjawan tambahan.

Ini kerana setiap kali peruntukan tambahan ini nampaknya boleh diterjemahkan sebagai memberi keuntungan kepada pihak ketiga yang aktif menjalankan aktiviti penyeludupan. Mereka merasa selesa kerana setakat ini hukuman yang dikenakan oleh mereka jauh lebih rendah daripada keuntungan yang boleh diraih oleh aktiviti mereka. Oleh sebab itu, *deterrent* yang hendak kita letak atas aktiviti ini tidak akan berkesan kerana mereka melihat setiap kali wujudnya belanjawan ataupun cadangan belanjawan, jumlah yang besar diberikan kepada aktiviti ini dilihat sebagai aktiviti yang memang akan diraih oleh pihak mereka yang menjalankan aktiviti penyeludupan. Sekali lagi saya hendak katakan bahawa perkara ini terbukti kalau pihak kementerian sendiri menyiasat pihak yang memperoleh lesen ataupun kedudukan yang sah memperdagangkan barang-barang tersebut mesti ada wujud elemen *understatement of income*, dengan izin.

Saya mengatakan demikian kerana saya telah menyemak beberapa kedudukan syarikat yang tidak perlu disebutkan buat masa sekarang, yang duduk di bawah kementerian atau di bawah pengawasan kementerian yang mempunyai kedudukan atau gambaran *understatement of income* yang begitu besar dan mereka membayangkan bahawa mereka ini tidak menjalankan aktiviti penyeludupan secara langsung, tetapi mereka terpaksa membekalkan kepada permintaan-permintaan yang di luar jangkaan mereka kerana aktiviti itu adalah aktiviti yang katanya menyalahi undang-undang. Memang benar. Saya bersetuju kerana mereka tidak boleh diheret sama buat masa ini kerana tidak ada peruntukan yang jelas mengatakan mereka

dianggap atau dilihat bersekongkol dengan pihak yang menjalankan aktiviti penyeludupan tersebut.

Perkara yang ketiga hampir sama. Kita perlukan RM100 juta untuk menampung pengedaran barangan perlu seperti petrol dan gas, sama. Perkara ini memang dilihat seolah-olah kita menggalakkan lagi hidupnya, komponen-komponen yang menjalankan aktiviti penyeludupan ini. Ini kerana dari segi peratusan, kadar untung atau margin untung tersangatlah jauh lebih menguntungkan menjalankan aktiviti ini melalui pasaran gelap. Kita sendiri dapat mengakui setiap kali kita merasakan adanya siasatan dibuat, pihak kementerian memang jelas melalui statistik keperluan yang ada atau keperluan yang diperlukan oleh masyarakat pengguna kita memang mencukupi sebenarnya. Akan tetapi sehingga akhir tahun, kita dapati kita terpaksa untuk melakukan peruntukan kerana hendak menampung dan memastikan barangan tersebut sampai kepada pengguna kepada harga yang sebenarnya atau harga yang sepatutnya. Ini bermakna sekali lagi peruntukan-peruntukan ini dilihat menjadi penggalak kepada aktiviti tersebut.

Tuan Pengerusi, perkara yang terakhir saya hendak bertanyakan tentang kumpulan yang kita wujudkan sebagai kumpulan pemantau harga yang sepertimana juga yang diberitahu oleh Yang Berhormat Tumpat tadi bekas atau mantan Menteri yang lalu, memberi penerangan yang cukup jelas tentang fungsi dan jumlah atau pun siapakah mereka yang dikatakan sebagai pasukan pemantau harga barang.

Pada tahun 2009, kita telah memberi penjelasan kepada Dewan ini bahawa antara mereka sebilangan besarnya adalah terdiri daripada golongan siswazah yang menganggur dan kita berikan ganjaran ataupun elaun khas sebanyak RM1,500 setiap seorang untuk berfungsi sebagai pasukan khas pemantau harga barang. Saya hendak tanya kepada pihak Menteri setakat hari ini berapa ramai mereka ini di dalam pasukan ini, dan adakah deskripsi tugas mereka sama seperti yang dibayangkan atau dijelaskan dahulu kepada kita? Semalam pihak kementerian mengatakan pasukan petugas ini telah pun diminta untuk bertugas secara khusus di Hulu Selangor. Adakah mereka ini terdiri daripada pasukan siswazah yang kita maksudkan itu ataupun sekiranya mereka tidak atau sebahagiannya merupakan termasuk pasukan itu? Saya hendak tahu adakah mereka ini mempunyai atau direkrut dalam pasukan yang baru tidak termasuk daripada golongan siswazah menganggur yang kita maksudkan dahulu? Sekiranya ada, bilakah mereka ini dilantik, melalui proses bagaimana? *Engagement* yang bagaimana menyebabkan mereka ini dikatakan sebagai pasukan pemantau harga barang? Agaknya secara kebetulan kerana Hulu Selangor terlalu ramai orang menumpukan di kawasan itu barangkali permintaan barang akan meningkat dan penawarannya kurang. Harganya mungkin terlalu tinggi secara mendadak.

Saya mengucapkan syabas, tetapi saya hendak lihat bagaimana efektif pasukan pemantau harga barangan di Hulu Selangor ini untuk menjamin penduduk-penduduk di Selangor

atau pengunjung-pengunjung di Selangor menikmati harga-harga barangan yang sepatutnya, yang dijamin oleh pihak kementerian dapat dinikmati oleh masyarakat di sana pada harga yang sepatutnya sebagaimana dijanjikan. Ia mengambil kira kerana inisiatif segera yang kita ambil untuk menempatkan mereka di kawasan sekitar Hulu Selangor. Kawasan lain saya tidak ada dengar lagi sama ada aktiviti ini berjalan seperti biasa, kerana kita punya potensi dalam separuh penggal kedua sesuatu tahun kalender memang akan ada wujudnya aktiviti *tug of war*, dengan izin, dalam pengedaran dan perkhidmatan ataupun keperluan barangan menyebabkan masyarakat pengguna akan merasai sedikit peningkatan dalam harga barang. Jadi, saya lihat perkara ini adalah perkara yang perlu untuk diberi penjelasan. Setakat itu sahaja. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Labuan.

Datuk Haji Yusof bin Haji Mahal [Labuan]: [*Bangun*]

Tuan Pengerusi: Selepas Yang Berhormat Labuan, Yang Berhormat Bakri dan selepas itu Yang Berhormat Arau. Ahli-ahli Yang Berhormat, kalau dibiarkan tidak bermakna boleh bercakap lebih daripada apa yang telah dihadkan. Kalau tidak, tindakan yang saya ambil kalau Ahli Yang Berhormat bersikap begitu, you berdiri pertama pun yang saya lihat saya tidak akan panggil untuk berhujah. Jadi, ingat itu. Sila Yang Berhormat Labuan.

11.59 pg.

Datuk Haji Yusof bin Haji Mahal [Labuan]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya sedikit sahaja, kurang daripada dua minit Tuan Pengerusi iaitu Butiran 081200 mengenai Pemantauan Harga Barang. Seperti mana yang kita ketahui, harga barang di Pulau Labuan atau Wilayah Persekutuan Labuan cukup tinggi sekali. Apabila kita bandingkan kedua-dua pelabuhan iaitu Pulau Pelabuhan Bebas antara Langkawi dengan Labuan kalau kita *compare apple to apple*, dengan izin, Langkawi jauh lebih murah kalau kita bandingkan dengan Labuan iaitu 50% lebih murah daripada Labuan sedangkan kedua-duanya mempunyai status yang sama iaitu Pulau Bebas Cukai.

■1200

Jadi, oleh itu, apa yang kita lihat di Labuan cuma yang murah adalah kereta, arak dan rokok. Itu sahaja yang murah. Apakah kita akan menggalakkan orang-orang di Labuan *drive* kereta yang begitu bagus, minum arak sambil merokok? Saya rasa itu bukan satu hasrat kerajaan sebenarnya. Akan tetapi kalau kita fikir-fikirkan, sekurang-kurangnya kerajaan mempunyai cara yang tertentu atau kementerian untuk mengimbangi harga barang di Labuan yang begitu mahal. Kalau kita bandingkan dengan Kota Kinabalu sekali pun, Labuan masih mahal 20% berbanding dengan Kota Kinabalu sedangkan Kota Kinabalu sendiri bukannya sebuah bandar bebas cukai.

Jadi, diharapkan - apabila saya bertanya kepada kementerian, cuma yang dijawab ialah antara perbezaan harga bandar Labuan dengan kampung yang mana menyatakan di sini harga barang di kampung tidaklah begitu mahal berbanding dengan di bandar cuma 20 sen dan

sebagainya. *Of course*, kalau kita bandingkan antara bandar Labuan dengan kampung, tidaklah dapat kita naikkan harga yang begitu tinggi.

Namun kalau kementerian boleh untuk memberikan subsidi gas, harga-harga gas memasak contohnya di pendalaman yang dahulu harganya RM60 satu tong gas sekarang sudah mendapat RM24, kalau tidak salah yang mana subsidi diberikan melalui subsidi pengangkutan. Akan tetapi apa salahnya kalau kita mahu mempertahankan Labuan itu sebagai sebuah pulau bebas cukai. Berilah subsidi kepada penduduk Labuan. Penduduk Labuan tidak ramai Tuan Pengerusi, cuma 80,000 orang sahaja. Jadi kalau pulau yang indah ini kita perhatikan, saya rasa Labuan juga cukup menarik untuk orang-orang luar datang ke Labuan. Sekarang yang kita lihat cuma untuk membeli arak dan rokok sahaja untuk datang ke Labuan.

Jadi, apakah hal ini akan memperbaiki apakah keadaan pulau itu sendiri. Saya harapkan kementerian dapat memerhatikan dalam hal ini, kepada mereka pihak-pihak pemantau yang ada di Labuan, jangan cuma melihat sebelah mata sahaja. Kita perlu bandingkan antara Labuan dengan Pulau Langkawi, Labuan dengan Kota Kinabalu supaya keseimbangan harga tersebut dapat kita seragamkan. Terima kasih.

Beberapa Ahli: [*Bangun*]

12.02 tgh.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Saya ingin menyentuh Butiran 080900 - Bantuan Kewangan Kepada Pengeluar Gula dan Tepung. Satu perkara sahaja saya ingin bangkitkan mengenai kekurangan bekalan gula baru-baru ini timbul di Muar. Dalam Sin Chew Jit Poh pada tarikh 13 April menyatakan bermula dari April kebanyakan gerai-gerai di Muar tidak mendapat bekalan gula yang mencukupi. Menurut kenyataan dari sebahagian peniaga-peniaga tempatan, keadaan ini bermula dari bulan November tahun lepas. Saya ingin Menteri menjelaskan mengapakah perkara ini boleh berlaku?

12.03 tgh.

Dato' Ismail Kasim [Arau]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Bagi Maksud B.25 iaitu tambahan lebih daripada RM755 juta yang diperlukan oleh pihak kementerian. Saya ingin membangkitkan perkara pertama iaitu berhubung dengan bantuan kewangan bagi gula dan tepung gandum yang berjumlah RM528 juta.

Kita sedar bahawa AP yang dianugerahkan kepada dua buah syarikat ini masih diteruskan oleh kerajaan kepada dua buah syarikat ini. Pendekatan yang diambil sekarang ialah mereka sudah tidak terlibat lagi dalam meneruskan penanaman tebu bagi mendapatkan *raw* di negara kita sendiri. Maka mereka memilih untuk mengimport *raw sugar*, dengan izin, dari luar negara. Kita amat bimbang kalau gejala ini berterusan, syarikat-syarikat berkenaan yang memonopoli dan mendapat subsidi daripada kerajaan, kalau dasar ini masih kita teruskan.

Kita harap ia dapat dibuat pemantauan sepenuhnya kerana kalau kita memilih untuk mengimport gula mentah dari luar negara, sudah tentu *food import bill* kita akan meningkat dan

kita seolah-olah memberikan *privilege* yang keterlaluan, yang boleh menjejaskan daripada segiimbangan perdagangan negara.

Kemudian seterusnya pada masa hadapan, adakah pihak kementerian akan membuat kajian untuk mempertimbangkan bagi diberi subsidi ataupun AP kepada syarikat-syarikat yang mempunyai rangkaian ataupun *retail outlet* yang melebihi 1,000 rangkaian di seluruh negara, contohnya sebagai asas pertimbangan. Bagi mereka juga untuk turut bersaing dalam pasaran terbuka kita dan melihat bahawa bahan ini pada satu masa daripada segi kesihatannya amat jelas tidak digalakkan oleh kerajaan dapat bersaing dalam pasaran terbuka.

Kemudian, yang kedua berhubung dengan penandaan *nano-tag* sejumlah RM117 juta. Saya difahamkan cara ia digunakan adalah lebih pada *random*. Ia tidak dibuat pada keseluruhan diesel subsidi yang dikeluarkan oleh pihak kerajaan. Jadi, dalam hal ini saya ingin tahu apakah kajian yang dibuat, sejauh mana keberkesanan sekali lagi *nano-tag* walaupun kerajaan mengumumkan dari semasa ke semasa kita lihat ia masih mendatangkan kesan yang baik daripada segi membandingkan antara diesel bersubsidi dengan tidak bersubsidi. Namun dalam apa jua keadaan, kita lihat masalah penyeludupan masih berleluasa dan sukar untuk kita hapuskan daripada kedudukan geografi kita yang amat terdedah pada negara-negara jiran kita.

Jadi, adakah kajian yang dibuat untuk mencari kaedah yang lain yang lebih bersesuaian daripada penggunaan *nanotag* ini kerana saya melihat peruntukannya agak begitu besar yang mungkin dikendalikan oleh beberapa buah syarikat ataupun sebuah syarikat sahaja yang telah diberikan *right* untuk mengendalikan *nanotag* ini. Apa yang penting keberkesanannya dalam kita menangani masalah penyeludupan yang saya rasa bukan sahaja berkurangan malah makin meningkat dalam keadaan sekarang.

Seterusnya RM10 juta yang diperuntukkan untuk Kempen Beli Barangan Malaysia. Walaupun mungkin dibuat pada peringkat kebangsaan tetapi ia harus diperkembangkan kerana kempen ini kempen yang berterusan yang dibuat sepanjang masa. Kita lihat ada keberkesanannya tetapi boleh ia diperkembangkan pada peringkat daerah ataupun Parlimen supaya dibuat kempen secara rasmi bagi memastikan rakyat benar-benar sedar bahawa barangan Malaysia adalah barangan yang berkualiti yang setanding dengan barangan-barangan yang dikeluarkan oleh lain-lain negara. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Sekijang. Selepas itu Yang Berhormat Hulu Langat. Selepas itu, Menteri menjawab.

12.07 tgh.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. saya juga ingin menyentuh tentang Maksud B.25 tentang perkara tiga ini iaitu sebanyak RM100 juta adalah bagi menampung program pengedaran barang-barang perlu petrol dan gas petroleum cecair ataupun LPG.

Pertamanya saya ingin tahu apakah sebenarnya barang-barang perlu yang dimaksudkan ataupun yang tersenarai di dalam kumpulan ini. Keduanya, seperti yang mana yang saya pernah beritahu kepada Yang Berhormat Menteri bahawa di daerah Segamat pun pada beberapa bulan yang lepas termasuk sehingga ke hari ini, kekurangan gula masih lagi berlaku di daerah Segamat kerana mungkin ada unsur-unsur penyembunyian ataupun unsur-unsur yang tidak baik dilakukan oleh pengedar-pengedar ataupun oleh pihak-pihak yang tertentu.

Ketiga, saya ingin bertanya sejauh mana harga yang dinikmati oleh penduduk-penduduk luar bandar ini sama dengan harga yang dinikmati oleh penduduk-penduduk dalam bandar, kerana kita tahu penduduk-penduduk di luar bandar iaitu pendalaman biasanya harga-harga barang keperluan ini meningkat dengan begitu tinggi sekali terutamanya kalau kita dengar daripada kawan-kawan kita Sabah dan Sarawak ini di pendalaman harga barangan keperluan ini lebih tinggi lagi. Jadi, kalau kita belanja RM100 juta ini untuk tidak sampai kepada mereka, jadi tidak ada gunanya kita memberikan kelulusan RM100 juta kepada kementerian.

Berikutnya, saya juga ingin tahu kepada siapa yang kita bayar wang sejumlah RM100 juta ini? Siapakah penerimanya sama ada pengedarnya ataupun *transport* nya ataupun pihak mana yang kita bayar RM100 juta ini. Terima kasih.

12.09 tgh.

Dr. Che Rosli bin Che Mat [Hulu Langat]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Soalan saya hanya berkait dengan Butiran 080900 iaitu Bantuan Kewangan kepada Pengeluar Gula ini.

Saya ingin bertanya, yang pertama tidak mungkin kah pengeluar gula ini tujuannya untuk membekalkan kepada rakyat tempatan tetapi mereka menjual kepada negara luar umpamanya katalah Thailand dan Singapura tetapi Kerajaan Malaysia memberi subsidi. Itu yang pertama.

■1210

Yang kedua, ada pengeluar-pengeluar gula alternatif, umpamanya daripada gula stevia yang saya melihat dalam pasaran ada yang dikeluarkan oleh PureCircle di Nilai dan ada *brand* Sure Via, Jua Via yang ada di pasaran sekarang ini. Tidakkah kerajaan juga memberi subsidi kepada mereka untuk membantu mereka mengeluarkan secara lebih luas lagi dalam pasaran?

Begitu juga – satu lagi saya terlupa, gula yang dikeluarkan di Sabah seperti Yang Berhormat Putatan sebut iaitu *sugar palm*. Jadi adakah kerajaan juga memberi subsidi kepada mereka? Sekian, terima kasih.

12.11 tgh.

Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan [Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih kepada 10 Ahli Yang Berhormat yang mengambil bahagian di dalam perbahasan di peringkat Jawatankuasa ini.

Jadi isu yang dibangkitkan oleh beberapa Ahli Yang Berhormat adalah mengenai subsidi gula dan tepung. Untuk pengetahuan Yang Berhormat, bagi perbelanjaan tambahan yang dipohon ini, sebahagiannya merupakan program *one-off* kementerian. Jadi bermakna yang

diminta pada tahun ini adalah berdasarkan keperluan pada tahun ini, bukan tambahan daripada yang lepas. Misalnya sebagai contoh, penyeragaman barang misalnya. Ianya kita pohon setahun demi setahun. Tahun 2009 adalah program *one off* untuk tahun 2009 dan pada tahun ini kita pohon untuk tahun 2010. Bukan maknanya tahun lepas kita sudah ada RM100 juta, kita tambah lagi RM100 juta untuk perbelanjaan tambahan ini. Begitu juga dengan subsidi gula, tepung dan sebagainya.

Saya ingin maklumkan kepada Yang Berhormat Jasin, subsidi gula yang kita pohon bukan kerana peningkatan harga dan bukan kerana permintaan kepada gula bertambah kerana kes-kes penyeludupan dan sebagainya tetapi kita memberi subsidi yang banyak ini akibat daripada kenaikan harga gula dunia. Misalnya – saya hendak memberi contoh. Pada tahun 2009, harga gula mentah adalah RM1,312.72 per metrik tan. Pada tahun 2010, dianggarkan bagi Januari hingga Jun harganya RM1,612.67 per metrik tan. Jadi bermakna harganya meningkat dari tahun 2009 sejak dari awal tahun hingga ke akhir tahun dan terus meningkat pada tahun 2010. Oleh sebab itulah kita terpaksa menambahkan peruntukan bagi subsidi dan sebagainya.

Walau bagaimanapun, ada rakan-rakan daripada Ahli Parlimen lain bertanyakan adakah ini kerana monopoli dan sebagainya. Saya ingin memaklumkan bahawa terdapat empat pengilang yang mengilang gula di dalam negara kita. Jadi soal monopoli tidak timbul kerana ianya bukan satu tetapi empat. Itu yang pertama. Saya tahu Yang Berhormat Pokok Sena sudah menggeleng kepala. Itu yang pertama.

Keduanya, mereka adalah pengilang gula, mereka mengimport gula mentah dan mengilangnya di sini. Saya difahamkan jika membeli gula mentah secara *direct* atau beli gula yang sudah di *refined*, yang sudah dibersihkan, ditapis dan sebagainya, kalau diimport yang itu, harganya jauh lebih tinggi dan sebagainya.

Walau bagaimanapun, pihak kementerian sedang berbincang dengan pihak MITI kerana soal AP dikeluarkan oleh pihak Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri. Jadi kita telah pun membuat perbincangan dengan pihak MITI supaya kalau boleh membuka AP kepada pihak-pihak yang lain...

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: *[Bangun]*

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Saya ingin maklumkan, saya dimaklumkan oleh pihak MITI bahawa dua AP telah pun diluluskan kepada Sabah dan Sarawak supaya mereka boleh mengimport terus dari negara pengeluar gula mentah ini kerana itu boleh menjamin harga dan juga bekalan yang mencukupi di Sabah dan Sarawak.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Pengerusi, penjelasan. Sebenarnya saya berminat tetapi tidak sempat untuk berucap. Bolehkah Yang Berhormat terangkan dari manakah gula mentah ini diimport, dari Cuba ataupun negara-negara yang lain?

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Gula diimport dari Brazil, Thailand pun ada dan Australia. Jadi ini di antara negara-negara yang kita import ini. Jadi seperti saya sebut tadi

bahawa soal AP ini mungkin tidak timbul kerana harga kalau kita buka kepada pengimport gula yang telah pun di *refined*, dengan izin, adalah jauh melebihi daripada harga yang dikilangkan ataupun yang di *refine* kan di Malaysia ini.

Dato' Ismail Kasim [Arau]: Penjelasan Yang Berhormat.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Kepada Yang Berhormat Kepong, saya hendak jawab Yang Berhormat Kepong tadi sebab beliau bertanya tentang negara pengeluar gula tadi. Kita mengimport gula yang tinggi dari Brazil misalnya. Dari Thailand pun kita ada import, dari India, China dan sebagainya. Negara pengeluar gula ada banyak di dunia ini.

Tadi saya beritahu pasal kilang. Kita ada empat kilang yang memproses gula iaitu Central Sugar Refinery Sdn. Bhd., Malayan Sugar Manufacturing Co. Bhd., Gula Padang Terap Sdn. Bhd., Kilang Gula Felde Perlis Sdn. Bhd. Jadi empat pengilang gula ini apabila mereka membeli gula dan memproses, jauh lebih murah daripada membeli secara *direct* dari negara pengeluar gula yang telah pun ditapis dan sebagainya.

Dato' Ismail Kasim [Arau]: Sedikit penjelasan. Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Kalau kita membuat AP terbuka, maknanya persaingan lebih jelas. Ada atau tidak sedikit masalah bagi pihak kerajaan dari segi pengawalan harga dan juga dari segi *distributor* ataupun pengedaran?

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Yang Berhormat, seperti saya sebut tadi, kita pun sudah pun berbincang dengan pihak MITI. Setakat ini, ia telah dikeluarkan kepada dua iaitu Sabah dan Sarawak. Daripada pihak MITI, mereka menganggap bahawa mereka juga perlu memberikan perlindungan kepada pihak pengilang gula ini. Oleh sebab itulah kita masih lagi di dalam perbincangan. Pihak KPDNKK melihat dari segi pengguna tetapi daripada pihak MITI pula melihat dari segi pengilang dan sebagainya. Jadi sebab itulah kita masih lagi di dalam perbincangan.

Tuan Haji Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: [Bangun]

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: *Insya-Allah* kalau perkara ini selesai, pihak MITI akan memberikan makluman seterusnya kepada kita.

Tuan Haji Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ada bertanya dalam soalan lisan saya yang minta penjelasan Menteri berkaitan dengan soal kenaikan harga gula ini. Cuma apabila Yang Berhormat Menteri memberikan penjelasan, saya minta penjelasan tambahan berikutan dengan kenaikan harga runcit gula. Apa yang disebut di dalam jawapan kepada saya ialah, "*Berikutan kenaikan harga runcit gula sebanyak 20 sen sekilogram pada 1 Januari 2010, bebanan tanggungan kewangan kepada kerajaan dapat dikurangkan daripada RM1.26 bilion kepada RM1.008 bilion setahun*". Ini bermakna dalam kefahaman saya, untungnya kepada kerajaan tetapi bebanannya kepada para pengguna. Itu yang saya faham. Ini bermakna kerajaan untung tetapi rakyat yang rugi. Minta penjelasan.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: [Bangun]

■1220

Datuk Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Boleh sekali Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat Kota Belud, sedikit. Sedikit sahaja. Terima kasih Tuan Pengerusi. Tadi Yang Berhormat Menteri ada mengatakan tentang dua lesen ataupun AP yang dikeluarkan untuk negeri Sabah dan Sarawak. Saya cuma ingin bertanya sama ada di negeri Sabah ini, AP itu adalah kepada syarikat yang telah lama ataupun syarikat baru? Kalau ada *information* sekarang daripada Yang Berhormat Menteri. Terima kasih.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Saya akan dapatkan daripada pihak MITI kerana AP dikeluarkan oleh pihak MITI. Memang kita dari segi kerajaan ialah kita mengurangkan bebanan untuk menanggung subsidi, daripada RM1.26 bilion kepada RM1 bilion, apabila kita menaikkan gula sebanyak 20 sen pada awal tahun, baru-baru ini. Soal untung *direct* kepada pengguna memang, daripada harga RM1.45 naik jadi RM1.65 sen memang. Kalau pengguna lihat itu tidak menguntungkan mereka, daripada gula secara *direct*. Akan tetapi seperti saya sentiasa maklumkan bahawa pengurangan subsidi itu digunakan oleh kerajaan dengan cara yang lain. Bermakna dari segi kita pulangkan kepada rakyat kepada projek-projek yang menguntungkan rakyat seperti di dalam soal pembangunan luar bandar. Duit itu digunakan walaupun tidak nampak secara *direct*.

Akan tetapi kalau dari segi pengguna, tanggungan yang dibuat oleh kerajaan sebanyak RM1 bilion ini adalah masih lagi menguntungkan pengguna. Oleh sebab kalau kita tidak memberi subsidi langsung misalnya. harga gula sebenarnya berbeza... Kerajaan memberi subsidi sebanyak RM1 sebelum diturunkan menjadi 80 sen. Bermakna 80 sen yang ditanggung oleh kerajaan itu adalah mengurangkan bebanan daripada pengguna juga. Maka itu saya katakan tadi bahawa bebanan yang ditanggung oleh kerajaan sebenarnya untuk mengurangkan bebanan kepada pengguna.

Kalau kita biarkan gula harganya adalah sebanyak RM2.45 tetapi kita masih lagi menanggung. Akan tetapi saya bukan hendak *argue* dengan Yang Berhormat Kuala Selangor.

Tuan Haji Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Yang Berhormat Kuala Kedah.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Ya, Yang Berhormat Kuala Kedah. kalau kita naikkan daripada RM1.40 kepada RM1.65, memang pengguna terpaksa menanggung bebanan tersebut. Akan tetapi saya katakan tadi bahawa RM200 juta lebih itu dipulangkan balik kepada pengguna di dalam perkara-perkara yang lain. Pembangunan di luar bandar, di dalam sistem melalui Kementerian Pelajaran dan melalui kementerian-kementerian lain yang mungkin secara jelas, secara nampaknya saya tidak boleh terangkan di sini. RM200 juta itu pergi *direct* kepada apa.

Tuan Haji Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Saya faham.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Akan tetapi ianya dimasukkan di dalam perkara-perkara tersebut.

Tuan Haji Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Yang Berhormat Menteri saya faham. Saya boleh menerima penjelasan persoalan itu. Akan tetapi kalaulah rakyat dibebankan dengan tambahan sebanyak 20 sen, dalam masa yang sama kerajaan juga terbeban dengan tambahan berikutan dengan harga mentah gula yang naik. Itu tidak menjadi persoalan. Akan tetapi dalam keadaan sekarang ini, rakyat dibebankan tetapi kerajaan yang mendapat keuntungan. Kita tidak persoalkan ke mana duit itu pergi. Memang kita boleh tidak memberikan jawapan tetapi keuntungan ini ada pada kerajaan akan tetapi rakyat yang menerima bebanan hasil daripada kenaikan 20 sen. Terima kasih.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Yang Berhormat, apabila kita kata bebanan, bermakna bebanan dirasakan itu oleh rakyat. Kita sudah membuat kajian apabila kita naikkan 20 sen, rakyat tidak makan gula satu kilo satu hari. Itu kita perlu jelas. Rakyat makan gula *average* nya katakan, tiga kilo satu bulan. Tiga kilo satu bulan hanya 60 sen satu bulan. Jadi apakah bebanan ini yang kita hendak jadikan sebagai isu? Katakanlah kuat sangatlah isteri kita buat kuih manis di rumah, lima kilo satu bulan. Lima kilo satu bulan kali dengan 20 sen hanya RM1 sebulan, tambahan dari segi bajet rumah kita.

Bajet dalam rumah kita tambah RM1 kalau kita gunakan lima kilo sebulan. Jadi saya rasa adakah orang miskin...

Tuan Haji Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Yang Berhormat...

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Jadi saya faham...

Tuan Haji Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Yang *narrow down*...

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Kalau kita hendak kata naik satu sen pun merupakan bebanan. Akan tetapi kita mesti dari segi realiti hidup, dari segi realiti bebanan adalah sesuatu yang boleh memberi kesan kepada hidup kita. Jadi kita sudah buat kajian. Kajian adalah kenaikan belanja isi rumah hanyalah lebih kurang RM0.50 akibat daripada kenaikan harga gula. Kita pastikan juga bahawa kedai-kedai yang menjual barangan manis tidak menaikkan harga. Sebab itu kita sudah kira setiap... Saya hendak memberi makluman kepada Yang Berhormat. Kita sudah kira satu gelas teh tarik akibat kenaikan 20 sen harga gula hanyalah 6 sen. Tidak sampai satu sen pun.

Oleh sebab itulah apabila kita panggil semua pengusaha kedai restoran dan sebagainya, restoran kedai India Muslim dan sebagainya mereka bersetuju tidak ada kenaikan. Minuman kordial tidak dinaikkan dan sebagai, tidak ada kenaikan. Jadi tidak ada kenaikan maka tidak nampak bebanan, 'bebanan' yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat Kuala Kedah. Akan tetapi kalau saya katakan bahawa disebabkan kita naik 20 sen, maka harga gula naik 20 sen orang perlu tambah belanja 20 sen saya tidak menafikan, saya tidak mahu *argue*, memang betul ada kenaikan 20 sen. Akan tetapi bebanan yang dimaksudkan mestilah sesuatu yang dapat dirasakan dan memberi kesan kepada hidup kita.

Saya bersetuju dengan Yang Berhormat Tumpat tadi yang mengatakan kesedaran kepada kesihatan dan sebagainya diberi. Sepatutnya kita semua bersetuju minta supaya kedai-kedai yang menjual barang manis menaikkan harga supaya orang mengurangkan dari membeli perkara-perkara manis. 1.12 juta rakyat kita pada hari ini mengidap penyakit kencing manis. Penggunaan gula, kerana begitu murah subsidi kita beri pada hari ini, penggunaan gula yang sepatutnya sepuluh sudu sehari, rakyat kita menggunakan 26 sudu sehari. Saya rasa ramai di kalangan ini termasuk Yang Berhormat Kota Raja hari itu sebagai doktor, bersetuju supaya kita kurangkan penggunaan gula dan sebagainya. Caranya ramai yang mengatakan naikkan harga barang yang ada kaitan dengan gula supaya tidak ramai orang minum gula dan sebagainya. Jadi...

Tuan Haji Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Yang Berhormat Menteri minta penjelasan. Yang Berhormat Menteri *narrow down* kepada soal individu. Memang kalau dibuat pengiraan ikut rumah memang kita tidak menafikan bebanan itu tidak banyak. Akan tetapi kita kena melihat dalam konteks yang lebih besar, dalam jumlah penduduk Malaysia. Di sini tertanya apa yang saya persoalkan ini RM200 juta. RM200 juta Yang Berhormat Menteri banyak projek yang boleh dibuat. Akan tetapi kerajaan mengambil kesempatan kepada bebanan rakyat dengan mengambil RM200 juta, ini yang saya persoalkan, bukan saya persoalkan kenaikan harga itu. Akan tetapi RM200 juta itu kerajaan mendapat dengan membebankan rakyat. Itu persoalannya. Membebankan kepada rakyat itu yang persoalkan.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: [Bangun]

Dr. Lo' Lo' Mohamad Ghazali [Titiwangsa]: Sekali, sekali. Laluan. Bolehkah sedikit sahaja?

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Yang Berhormat Titiwangsa?

Dr. Lo' Lo' Mohamad Ghazali [Titiwangsa]: Ya, Yang Berhormat Titiwangsa.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Hendak bercakap mengenai gula?

Dr. Lo' Lo' Mohamad Ghazali [Titiwangsa]: Ya. hendak...

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Cerita mengenai rokok?

Dr. Lo' Lo' Mohamad Ghazali [Titiwangsa]: Hendak sokong Yang Berhormat Menteri ini.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Okey.

Dr. Lo' Lo' Mohamad Ghazali [Titiwangsa]: Analoginya itulah... [Ketawa] Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya tertarik bila Yang Berhormat Menteri mengatakan Yang Berhormat Kota Raja sokong untuk kurangkan rakyat Malaysia kurangkan penggunaan gula. Isunya ialah isunya tentang penggunaan gula oleh rakyat Malaysia secara individu. Itu memang kita bersetuju dan sangat bersetuju. Memang sepatutnyalah rakyat Malaysia mengurangkan penggunaan gula tetapi, adakah dengan kenaikan harga gula maka dengan ini kerajaan rasa akan dapat mengurangkan amalan buruk rakyat Malaysia

menggunakan banyak gula. Sedangkan kita tahu bahawa harga rokok yang dinaikkan, saban tahun naik sedikit-sedikit pun masih tidak dapat mengurangkan amalan merokok. Orang Parlimen, Ahli Parlimen, tetapi Ahli Parlimen banyak duitlah sebab itu dia terus merokok. Terima kasih. *[Ketawa]*

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Saya percaya Yang Berhormat Titiwangsa ini sokong saya sebab saya tidak hisap rokok... *[Ketawa]* Seperti yang saya beritahu, kerajaan masih lagi menanggung bebanan yang tinggi iaitu 80 sen lagi masih ditanggung oleh kerajaan untuk gula ini, iaitu RM1 bilion ini masih ditanggung oleh kerajaan. Jadi Yang Berhormat soal RM200 juta yang kita *save* tadi, penjimatan tadi dan ke mana perginya, seperti saya sebut tadi balik kepada rakyat untuk perkara-perkara yang lebih berfaedah, itu sahaja. Jadi kalau kita *argue* ini memang tidak selesai. Oleh itu saya terus kepada isu yang lain...

Seorang Ahli: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Saya harap Yang Berhormat Pokok Sena mencadangkan dalam rekod ini hendak naik harga gula lagi.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Tidak, tidak... *[Ketawa]*

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Kempen. Saya terus, saya tidak ikut *sequence* tadi. Dari segi kempen, memang kita sedang menjalankan kempen. Saya setuju dengan Yang Berhormat Titiwangsa tadi, bahawa kesedaran masih lagi belum tinggi.

■1230

Kempen telah pun dijalankan oleh pihak Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Penggunaan sejak daripada bulan Disember supaya mengurangkan penggunaan gula. Kita jalankan kempen bersama persatuan-persatuan pengguna dengan Persatuan Pengguna Pulau Pinang yang menjadi *lead* daripada segi kempen ini, dengan izin. Jadi, kita jalankan kempen ini dan pada bulan Mac baru-baru ini, Kementerian Kesihatan pula terlibat di dalam kempen ini sebab orang kata kenapa pula Kementerian KPDNKK pula yang terlibat dengan kempen kesihatan? Jadi sekarang Kementerian Kesihatan pula. Kementerian KPDNKK terlibat dalam kempen ini kerana sebagai kementerian yang menjaga kepentingan pengguna, kita hendak pengguna apabila berbelanja wang mereka, mesti wang itu kita hendak berbelanja sebagai *value for money*.

Kita belanja duit yang banyak untuk sesuatu yang mendatangkan perkara yang berfaedah kepada diri kita. Jadi kita hendak sedarkan kepada rakyat kalau gula membawa keburukan kepada diri kita, jadi kontrol ataupun kawal daripada segi perbelanjaan seperti Yang Berhormat Titiwangsa minta supaya kawal merokok tadi. Berbelanja duit banyak untuk merosakkan diri tidak ada makna, itu Yang Berhormat Titiwangsa. Jadi kita pun sama juga, daripada segi gula pun kita macam itu. Jadi kita akan teruskan kempen ini. Ini saya rasa Yang Berhormat Tumpat bangkitkan tadi supaya teruskan kempen. Daripada segi *nanotag* tujuan

nanotag diperkenalkan ialah supaya kawalan kepada penyelewengan minyak-minyak ataupun diesel bersubsidi dapat dikesan oleh kerajaan.

Saya hendak maklumkan daripada segi caranya ialah semua diesel, semua minyak diesel yang dikeluarkan dari depot minyak akan ditandakan dengan *nanotag*. Pada masa ini terdapat 36 depot minyak di seluruh negara termasuk depot yang mengeluarkan minyak diesel kepada nelayan. Terdapat 15 depot diesel nelayan di Sabah dan Sarawak dan 12 depot nelayan di Semenanjung. Sejauh mana keberkesanan? Saya ingin maklumkan bahawa semenjak diperkenalkan pada tahun 2006 sehingga kini sebanyak 594 kes tangkapan telah pun dibuat terhadap mereka yang menyeleweng minyak diesel bersubsidi ini dan jumlah liternya adalah sebanyak 6,860,187 liter. Jadi ini daripada segi jumlah liter hasil tangkapan kita dan daripada segi...

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: Laluan sikit Tuan Pengerusi. Machang, Machang.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Kejap, saya sikit. Sekejap, sekejap. Saya hendak sambung sikit lagi. Kita juga membuat perbandingan di industri-industri. Di pihak industri kerana industri harga minyak dieselnnya tinggi. Di pihak industri sebelum *nanotag* dikeluarkan. Jumlah penggunaan minyak diesel di industri adalah rendah kerana mereka banyak membeli diesel yang diselewengkan tetapi apabila *nanotag* diperkenalkan, mereka agak sukar untuk membeli minyak diesel yang bersubsidi. Jadi statistik menunjukkan penggunaan minyak diesel yang tidak bersubsidi di industri meningkat begitu tinggi. Jadi kita boleh nampak bahawa kesannya iaitu industri sukar untuk membeli minyak yang bertanda *nanotag* ini. Okey.

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Menteri, terima kasih. Soalan saya ringkas sahaja. Rencana asalnya ialah kontrak selama lima tahun kepada Teras Kimia dengan bayaran kurang lebih RM117 juta setahun menjangkau RM585 jutalah lima tahun. Mula tahun 2006, maksudnya 2006, 2007, 2008, 2009, 2010. Maksudnya ini tahun yang terakhir dalam kontrak lima tahun. Apakah kerajaan bercadang meneruskan lagi kontrak ini kepada Teras Kimia dan jika ya apakah dalam lingkungan bajet setengah bilion itu lagi? Jika ya juga, apakah rasional yang betul-betul kuat dan meyakinkan kerajaan untuk memberikan lagi peluang kepada Teras Kimia dan apakah telah diambil kira beberapa kelemahan daripada segi pelaksanaan penggunaan sistem *nanotag* ini. Terima kasih.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Yang Berhormat Menteri, sambung sikit menteri. Benda yang sama, saya bangkitkan tadi. Peruntukan tambahan sebanyak RM117 juta ini yang kita minta untuk peruntukan tambahan, adakah *over and above* daripada peruntukan yang telah kita bajet untuk tahun 2010? Itu yang pertama.

Keduanya, penggunaan *nanotag* ini untuk membezakan antara diesel bersubsidi dengan diesel komersial biasa tetapi setakat ini, Menteri ada sebut tadi kita sudah dapat tangkap 592 kes. Beberapa kes memang ditangkap di Melaka tetapi banyak tangkapan yang patut kita buat

tetapi malangnya kerana penguat kuasa kita tidak ada mempunyai alat yang mahal itu untuk mengesan kerana dia kena hantar *lab* juga untuk mengesan.

Apa yang saya nak sebut di sini, setakat yang telah kita gunakan selama ini, berapa banyak yang telah kita jimatkan daripada berbanding dengan perbelanjaan yang telah kita buat daripada sejak pengenalan kita iaitu pada September 2006. Berapa banyak telah kita *save* dan adakah bersesuaian penggunaan *nanotag* ini dengan usaha kita untuk memastikan supaya tidak ada penyelewengan berlaku.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih. Perbelanjaan yang kita buat ini bukan *on top off* yang telah diluluskan, ini adalah permohonan baru. Yang Berhormat Machang, terima kasih Yang Berhormat Machang. Soalan yang memang saya tunggu-tunggu untuk menjawabnya sebab memang kita sudah *ready* ini. Sebenarnya Kementerian Kewangan telah pun memaklumkan kepada kita bahawa ini merupakan tahun terakhir Teras Kimia dilantik untuk program *nanotag* ini. Jadi sehingga hari ini adalah yang terakhir. Walau bagaimanapun, pihak kementerian ini menerima rayuan daripada pihak Teras Kimia tetapi setakat Kementerian Kewangan, ini adalah *final year*. Tidak ada sambungan lagi...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Boleh tambah?

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Tak habis lagi, sedikit lagi. Saya kalau Yang Berhormat Kinabatangan mesti saya bagi sebab dia orang baru... [*Dewan riuh*]

Yang Berhormat Jasin ya? Yang Berhormat Jasin, daripada maklumat yang saya terima, penjimatan yang dibuat oleh kerajaan daripada sekatan kepada penyelewengan-penyelewengan yang mungkin berlaku adalah sebanyak daripada tahun 2006 hingga 2008 adalah sebanyak RM3.440 bilion, jadi itu anggaran penjimatannya. Jadi ini laporan yang dibuat oleh pihak Teras Kimia lah...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Boleh? Tuan Pengerusi, saya pendekatan berlainan. Isu soal subsidi, turun naik harga barang, minyak, gula ini sebetulnya kita bincang sudah bertahun-tahun sudah. Jadi, kita banyak lagi kementerian yang perlu di bincang. Saya meminta Yang Berhormat Menteri mana boleh ringkas, ringkaskanlah sebab banyak kementerian menunggu, isu ini pun sudah berulang-ulang. Tidak perlulah di bahas-bahas lagilah ya. Banyak lagi, kita tak mahu balik jauh malam sebab Yang Berhormat Gombak pun hendak pergi Hulu Selangor, Yang Berhormat Machang pun nak pergi. Jadi kita ringkas sahajalah ya.

Tuan Pengerusi: Terima kasih Yang Berhormat Kinabatangan.

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: Terima kasih, laluan sedikit Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih, saya pun ucap terima kasih lah.

Tuan Pengerusi: Kalau semua Ahli-ahli Yang Berhormat minta ringkas, berapa senang kita.

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: Jawapan Yang Berhormat Menteri tentang penjimatan tadi itu saya nak mohon penjelasan sedikit. Yang Berhormat Menteri sebut tadi berdasarkan kepada laporan Teras Kimia kepada kementerian, penjimatan ialah RM3 bilion lebih daripada tempoh 2006 hingga 2009. Jadi saya nak minta penjelasan begini, laporan media yang memetik Ketua Eksekutif Teras Kimia, Tunku Karldej Tunku Shamsul Bahrin, 2 November 2009 ada berbeza sedikit dengan jawapan Yang Berhormat Menteri. Di sini CEO Teras Kimia dipetik sebagai berkata: *"Keberkesanan sistem nanotag menjimatkan RM2.3 bilion sahaja bagi tempoh 2009 lebih tepat April 2006 hingga Ogos 2009"* Jadi perbezaan itu agak besar dengan yang dipetik oleh Yang Berhormat Menteri dari tahun 2006 hingga tahun 2008 - RM3 bilion lebih. Mohon penjelasan sedikit.

■1240

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih. Contoh yang saya baca. Saya baca daripada laporan ini. Tadi saya sebut selama dua tahun – tahun 2006 hingga tahun 2008. Dia beri contoh dalam tahun 2008 *volume* diesel industri adalah 4,377 juta liter berbanding dengan 2,216 juta liter sebelum program *nanotag*. Tambahan penggunaan sebanyak 2,161 juta liter ini dapat diterjemahkan kepada penjimatan bayaran subsidi sebanyak RM2,517 juta dalam tahun tersebut. Maknanya dalam tahun 2008 sahaja dianggarkan penjimatan adalah sebanyak *RM2.5 billion per year* untuk tahun 2008. Jadi sebab itulah tahun 2006 hingga tahun 2008 sebanyak RM3.34 bilion.

Jadi Yang Berhormat, ini adalah laporan yang diberi oleh pihak *nanotag*. Sebab itu apabila pihak Kementerian Kewangan meminta kita mempertimbangkan balik sama ada perlu atau tidak perlu diteruskan kerana pihak Kementerian Kewangan merasakan tidak perlu lagi. Jadi kita akan mengkaji apakah benar atau tidak dan sebagainya dan keputusan itulah yang akan menentukan sama ada program ini akan diteruskan ataupun dihentikan terus. Jadi walau bagaimanapun kita ada dua *version* yang berbeza. *Insya-Allah* saya akan tengok *version* yang dimaklumkan. Ini pun diberi oleh *nanotag* juga, yang itu pun diberi oleh Teras Kimia, dan yang ini pun diberi oleh Teras Kimia. Jadi...

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: Yang Berhormat Menteri, *concern* saya jangan data ini di *docked*, dengan izin...

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Okey, *insya-Allah* saya pun...

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: Ke arah barangkali memenangkan lagi peluang untuk meneruskan. Itu sahaja yang saya minta. Terima kasih.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: *Don't worry*, jangan bimbang. Saya pun akan kaji dengan mendalam perkara ini. Saya pun tidak berani hendak kata yang itu betul, yang ini betul sebab nanti dirujuk kepada Jawatankuasa Khas. Saya pun tak hendak juga. Jadi *insya-Allah*. Saya tidak hendak *argue* lagi mengenai itu. Jadi kita akan tengok. Saya akan kaji dengan teliti.

Terima kasih Yang Berhormat Kinabatangan. Kalau boleh saya pun hendak cepat. Yang Berhormat Tenggora mengenai peranan pegawai pemantau harga. Ini ada beberapa rakan Ahli Parlimen membangkitkan. Memang kita mempunyai hampir 1,300 pegawai pemantau harga yang merupakan graduan-graduan yang menganggur. Program ini kita mulakan yang pertamanya bagi membantu graduan-graduan yang menganggur.

Yang kedua adalah untuk memantau harga barangan di setiap kawasan di seluruh negara. Jadi tugas pegawai pemantau harga adalah setiap hari mendapatkan harga di seluruh negara dan juga membuat analisa kepada kita kenapa harga barangan tersebut naik dan sebagainya. Jadi itulah tugas yang dilakukan oleh mereka setiap hari dan pelantikan mereka adalah secara kontrak setahun ke setahun. Misalnya pada tahun ini di dalam peruntukan tambahan ini kita membuat permohonan untuk perbelanjaan bagi membayar gaji mereka. Maknanya sampai hujung tahun kalau kita tidak luluskan di sini bermakna 1,300 pegawai pemantau harga tidak ada kerja. Kena diberhentikan dan sebagainya.

Stok penimbal kepada Yang Berhormat Tenggora memang kita adakan di peringkat negeri dengan melantik pemborong-pemborong tertentu untuk menyimpan gula sebanyak 10% tambahan daripada keperluan sebenar negeri tersebut. Jadi tujuannya untuk menampung jika ada masalah kekurangan gula dan sebagainya boleh menggunakan stok penimbal yang ada tersebut. Jadi itu memang ada. Soal sama ada GLC akan terlibat di dalam mengimport gula dan sebagainya saya ingin maklumkan di Parlimen ini bahawa untuk pengilang gula yang ada ini, saya ingin maklumkan bahawa FELDA telah pun terlibat secara langsung di dalam industri pengeluaran gula ini.

Yang Berhormat Batu membangkitkan isu mengenai perkara spesifik iaitu tentang Perbadanan Nasional Berhad (PNB) yang mempunyai *corporate social responsibility (CSR)* mereka untuk memberikan bantuan duit raya kepada anak-anak fakir miskin. Mungkin peruntukan asalnya 65 orang, lepas itu ada lagi tambahan seratus orang daripada anak-anak yatim jadi kita bayar *direct* duit tersebut - tidak masuk di dalam akaun.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: *[Bangun]*

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Sebenarnya saya tidak perlu jawab. Saya tidak perlu jawab, tetapi saya tidak hendak kata saya cuba melindungi cerita. Ini tidak ada kena-mengena dengan bajet. Saya tidak hendak layan dari segi itu. Kita boleh bincang di luar. Cuma saya hendak beri perhatian sahaja iaitu...

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Akan tetapi isu...

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Duit itu dibayar secara *direct* kepada anak-anak yatim tersebut dan saya akan siasat perkara ini. Saya janji kepada Yang Berhormat, saya akan siasat. Ini tidak termasuk pun dalam bajet.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: ...Tujuan saya perlu siasatlah.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Ya saya siasat. *Insyallah* saya siasat. Yang Berhormat Putatan, kenapa harga di pedalaman lebih tinggi daripada harga di bandar? Memang inilah yang kita lakukan pada hari ini iaitu untuk menyeragamkan harga yang jauh di kawasan pedalaman dengan harga di bandar. Ini kerana di pedalaman, untuk sampai ke pedalaman memerlukan kos pengangkutan yang tinggi terutamanya di Sabah dan Sarawak. Banyak kawasan yang tidak boleh dihubungi dengan jalanraya pun yang terpaksa dihubungi dengan sungai.

Di Sarawak misalnya tidak ada jalan. Pakai sungai dan sebagainya. Sebab itulah kita mempunyai program menyeragamkan harga barang ini untuk membayar kos pengangkutan menghantar barangan tersebut. Soalannya kenapa ada lagi kawasan yang masih lagi harga tinggi dan sebagainya kerana kita lakukan secara berperingkat.

Saya ingin maklumkan kalau seluruh Malaysia, seluruh kawasan pedalaman di Sarawak, seluruh kawasan pedalaman di Sabah mendapat program ini kita terpaksa membelanjakan sebanyak lebih daripada RM200 juta untuk program ini. Jadi sekarang kita tengah dapatkan laporan daripada Ahli-ahli Parlimen supaya bekalkan kepada kita mana lagi kawasan-kawasan yang belum mendapat program ini supaya kita panjangkan program ini dan kita akan dapatkan daripada pihak kerajaan untuk menambahkan tanggungan perbelanjaan. Setakat ini apa yang ada hanya cukup setakat yang telah pun kita lakukan dan kita akan tambahkan daripada semasa ke semasa.

Datuk Dr. Marcus Makin Mojigoh [Putatan]: *[Bangun]*

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Yang Berhormat Putatan.

Datuk Dr. Marcus Makin Mojigoh [Putatan]: Ya, bila dan kalau setakat RM200 juta untuk menampung penyeragaman harga-harga barang di bandar dan di luar bandar ini, jumlah itu saya rasa kerajaan boleh mampu. Jadi persoalan saya bila? Ini rakyat tanya ini.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Kita sedang dalam proses, dalam proses. Kita selesaikan dahulu...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Esok boleh mula?

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Esok?... *[Ketawa]* Kita sedang dalam proses. Setakat ini kita sudah ada. Di Sabah kita sudah ada misalnya di kawasan Kinabatangan. Di Tongod kita sudah adakan program ini dan saya percaya Yang Berhormat Kinabatangan selalu berterima kasih kepada saya, saya rasa mungkin berjayalah di situ dan kita akan teruskan di tempat lain.

Jenis barangan yang disoalkan. Mula-mula mulai tahun 2009 barangan yang terlibat adalah barang-barang yang dikawal iaitu barangan bersubsidi seperti beras, gula, tepung, minyak masak, gas LPG dan sebagainya. Pada tahun ini kita tambah lagi sebanyak 25 jenis barangan iaitu barangan keperluan termasuklah ikan sardin seperti yang dikatakan oleh Yang Berhormat

Putatan tetapi ia terpulang kepada kawasan masing-masing. Keperluan mereka mungkin berbeza. Jadi kita tambah sebanyak 25 barangan lagi selain daripada barangan bersubsidi tadi.

Yang Berhormat Indera Mahkota mencadangkan supaya membuka tambahan kepada lain-lain. Tentang AP dan sebagainya saya sudah sebut tadi. Tentang langkah-langkah untuk menyekat penyeludupan gula dan sebagainya pihak kementerian sentiasa bekerjasama dengan agensi-agensi penguatkuasaan penyeludupan dengan agensi-agensi lain dan kita juga mengadakan larangan untuk membawa barangan bersubsidi keluar daripada negara. Misalnya kita sudah keluarkan arahan walaupun sekilo gula sekalipun jika dibawa keluar daripada negara kita, kita akan mengambil tindakan undang-undang di bawah akta kawalan bekalan dan sebagainya.

■1250

Jadi, kepada pemborong juga, kita mengambil tindakan yang tegas iaitu setakat hari ini, mana-mana pemborong yang ingkar dan menyeleweng, kita tarik lesen mereka secara terus, secara serta-merta dan tidak ada rayuan lagi. Sehingga hari ini lapan lesen pemborong gula, misalnya, telah pun ditarik balik. Ditanya apakah langkah yang terbaik, selain daripada kawalan di sempadan, apakah langkah yang terbaik untuk tidak ada penyelewengan ataupun penyeludupan gula. Jawapannya senang sahaja, kita perlu samakan harga. Itu yang paling senang. Kita samakan harga antara gula di Thailand ataupun di Indonesia dengan harga di Malaysia.

Jika kita hendak samakan harga, bermakna kita terpaksa menaikkan harga gula, tetapi setakat ini seperti yang saya sentiasa maklumkan, kita belum lagi bercadang untuk menaik atau menghapuskan subsidi gula dan menyamakan harga antara negara jiran dengan negara kita. Pemantauan penyelewengan gula juga kita lakukan dengan meletakkan pegawai penguat kuasa kita di kilang-kilang gula supaya setiap keluaran gula kita akan pantau dan ke mana gula itu pergi juga kita akan pantau. Itu apa yang kita lakukan pada hari ini. PPH saya telah sebut tadi...

Dato' Seri Azmi bin Khalid [Padang Besar]: Minta maaf, Yang Berhormat. Boleh? Kawasan Parlimen saya ini ada kilang gula, ada ladang gula dan saya juga melihat penyeludupan gula. Jadi walaupun Yang Berhormat sebut dan kata ada pegawai tetapi di bawah ini, pegawai hanya di waktu pejabat sahaja. Waktu luar pejabat tidak ada. Jadi saya hendak minta kalau boleh mereka ini benar-benar keluar waktu malam, waktu-waktu yang memang aktif, bukan sahaja penyeludupan gula, bahkan yang lain pun juga di seludup.

Harga gula bezanya antara Thailand dengan Malaysia hampir RM1, maka ini adalah satu aktiviti yang cukup lumayan. Mintalah Yang Berhormat Menteri, saya percaya dia berusaha bersungguh-sungguh tetapi minta pegawai itu lebih aktif di waktu-waktu luar pejabat.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih. Saya ambil perhatian cadangan daripada Yang Berhormat. Yang Berhormat Labuan membangkitkan harga di Labuan tinggi. Kita sedar perkara ini. Untuk pengetahuan Yang Berhormat Labuan, barang-barangan yang dibawa

ke Labuan daripada pelabuhan di Kuala Lumpur, ia akan ke Kota Kinabalu dahulu. Daripada Kota Kinabalu, baru ia pergi ke Labuan, inilah masalahnya. Ini masalah besar yang memang telah pun lama berlaku.

Kita faham perkara ini. Untuk membawa barangan ke Labuan, Labuan merupakan pulau yang tidak besar dari segi volum atau jumlah barangan yang dibawa itu terlalu kecil dan tidak menguntungkan. Maka sebab itulah apabila barangan itu sampai ke Labuan kerana perkara-perkara tadi, kos pengangkutan, volum barangan yang kecil dan sebagainya, ianya menyebabkan harga tinggi. Walau bagaimanapun, seperti saya sebut tadi, gula misalnya, kita telah pun memberi AP gula kepada pengusaha di Sabah.

Kita juga dalam perancangan untuk mewujudkan satu *distribution center*, dengan izin, untuk barangan-barangan yang hendak diagihkan ke seluruh negeri Sabah, termasuk juga di Labuan. Dengan mewujudkan *distribution centre*, maka kita boleh mengumpulkan barangan secara pukal, secara jumlah yang besar dan ini mungkin boleh mengurangkan harga barangan dan sebagainya. Jadi, *insya-Allah* kita ambil perhatian perkara itu dan ianya tentu sahaja berbeza dengan Langkawi yang begitu dekat dengan tanah besar dan sebagainya.

Datuk Haji Yussof bin Haji Mahal [Labuan]: Tambahan, dari Yang Berhormat Labuan, Yang Berhormat Labuan.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Okey.

Datuk Haji Yussof bin Haji Mahal [Labuan]: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Menteri. Apakah ada cara-cara lain untuk memberikan keseimbangan tentang Pulau Labuan memandangkan kalau kita lihat secara kependudukannya tidak terlalu ramai dan juga *not economical* untuk pemasaran barang-barangan yang datang ke Labuan. Akan tetapi kalau kita lihat dalam konsep, contohnya macam gas yang diedarkan ke pedalaman, kerajaan sendiri telah pun memberikan subsidi pengangkutan kepada barangan-barangan tersebut.

Adakah konsep yang sedemikian tidak dapat kita adakan untuk barang-barang yang datang ke Labuan ataupun mungkin disebabkan oleh kos pengangkutan daripada Kota Kinabalu ke Labuan yang mana disebabkan oleh melalui pengangkutan kenderaan feri. Apakah konsep subsidi pengangkutan itu tidak dapat kita terapkan, kalau boleh? Ini untuk kebaikan kita di Labuan, sedangkan kenaikan gaji kita di Labuan sama macam gaji orang lain tetapi kita membayar barang yang lebih mahal untuk makan. Terima kasih.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih Yang Berhormat Labuan. Saya bersimpati sangat dengan masyarakat di Labuan. Seperti yang saya sebut tadi bahawa kajian untuk memperluaskan program pengedaran barangan yang saya sebut di Sabah dan Sarawak itu sedang... *I mean* masih lagi dalam kajian dan kita sedang mendapatkan laporan. Kita akan mendapatkan laporan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat di kawasan yang berkaitan, mana-mana kawasan yang memerlukan. Jadi, *insya-Allah* kalau permohonan daripada Yang Berhormat Labuan, kita akan masukkan Labuan di dalam kajian kita untuk kita kaji dari segi menampung kos

pengangkutan daripada KK ke Labuan kerana perkara yang sama juga sedang kita lakukan untuk Langkawi.

Yang Berhormat Bakri membangkitkan isu tindakan mengenai gula yang tidak mencukupi di Muar. Saya akan siasat perkara ini dan laporkan kepada Yang Berhormat ya. Yang Berhormat Arau membangkitkan mengenai gula dan tepung dari segi AP, saya sudah sebut tadi, yang AP sudah pun dibincangkan dengan pihak MITI dan kita akan terus berbincang perkara ini. Begitu juga dengan sejauh mana keberkesanan *nanotag*, saya pun telah jawab. Yang Berhormat Sekijang...

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, Yang Berhormat.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Sudah hendak habis.

Tuan Pengerusi: Boleh sambung sebelah tengah hari nanti.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Saya ada sedikit lagi. Boleh saya teruskan? Ada tidak sampai 5 minit.

Tuan Pengerusi: Saya ada satu perkara yang ingin saya selesaikan dahulu...

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Okey.

Tuan Pengerusi: Iaitu *point of order*.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

Tuan Yang di-Pertua: Sila Yang Berhormat Pasir Salak.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tuan Speaker, terima kasih beri saya peluang untuk cakap sedikit. Saya ingin buat penjelasan iaitu berhubung dengan kenyataan saya di luar Dewan dan di dalam Dewan berhubung dengan tindakan Tuan Speaker tempoh hari. Saya telah memikirkan perkara ini dan juga berbincang dengan rakan-rakan demi untuk menjaga nama baik Tuan Speaker dalam membuat keputusan. Saya ingin menyatakan di sini untuk tidak terus membuat desakan untuk keputusan itu ditarik balik dan saya akur dengan keputusan Tuan Yang di-Pertua.

Walau bagaimanapun, saya ingin menjelaskan di sini bahawa ini tidak bermakna bahawa dalam bahasa Inggeris disebutkan sebagai *admission oath guilt*. Ini bukan bermakna saya mengaku saya telah melakukan kesalahan. Sebabnya ialah apa yang telah berlaku ialah perkara yang berlaku di luar Dewan, nombor satu faktanya. Keduanya, kalau perkara di luar Dewan hendak dibawa ke dalam Dewan, ada 1001 macam perkara yang berlaku, yang boleh dibawa ke dalam Dewan ini dan banyak yang dilakukan terhadap semua pihak di luar Dewan, terhadap saya sendiri tidak dibawa ke dalam Dewan.

Sebagai menghormati Dewan yang mulia ini supaya tidak membuang masa Dewan, kita tidak bawa. Apa yang berlaku di luar Dewan tempoh hari ialah saya memberitahu atau lebih kuat lagi ingin saya gunakan perkataan, *I told off*, dalam bahasa Inggeris. *I told him off or you want to use a different word also can, I scolded him*, atas apa yang dia lakukan di luar Dewan yang mana

saya bertindak di luar Dewan. *I told him off*, sifat-sifat ataupun perbuatan dia menganggap diri saya ataupun mengatakan diri saya sebagai *the most uncivilized, the most racist. I am not racist*. Saya tidak perkauman seperti itu. Saya tidak *uncivilized* seperti itu. Mengapa dia boleh buat tohmahan, tuduhan, cercaan, penghinaan yang seperti ini?

■1300

Dia buat di luar Dewan dan saya rasa okey, saya berhak juga untuk memarahi beliau di luar Dewan. Jangan kita babitkan di dalam Dewan ini. Dia juga mengata, mengutuk UMNO, mengutuk pemimpin UMNO tidak habis-habis di dalam Dewan dan di luar Dewan. Ini yang saya hendak pertahankan. Saya sebagai seorang pemimpin kecil walaupun kecil, saya punyai pendirian. Saya tidak boleh terima cercaan, penghinaan dan maki hamun terhadap diri saya, terhadap pemimpin saya, kepada parti saya, saya tidak boleh terima. *It is a coward on my part to just listen to all these*.

Saya minta maaf kalau pendirian saya itu tidak sesuai kepada sesetengah pihak, *but that is my stand*. Okey, sebagai *conclusion* nya, saya rasa perkara ini saya tidak hendaklah panjang-panjangkan. Sekali lagi saya ulang sebagai menghormati Tuan Yang di-Pertua dan menghormati Dewan ini, saya tidak mahu panjangkan perkara ini. Tuan Yang di-Pertua telah membuat keputusan dan saya tidak akan mempertikaikannya lagi. Sekian, terima kasih.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Tuan Yang di-Pertua, saya terpaksa menjawab perkara yang telah dibawa oleh Yang Berhormat Pasir Salak. Nombor satu, mengenai prosedur.

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, Ahli-ahli Yang Berhormat.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Prosedur, Tuan Yang di-Pertua, 26(1)(p) dan bila saya membawa usul itu, adalah berkenaan *the dignity of the House* dan *Members*. Kalau kita baca 26(1)(p) dan juga akta-akta berkaitan akan menunjukkan bahawa bukan sahaja kelakuan kita dalam Dewan tetapi juga *within the principle of Parliament House*. Itu yang mustahak. Jadi tidak ada...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Akan tetapi kelakuan Yang Berhormat Ipoh Barat lebih teruk di luar Dewan, lebih teruk.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli Yang Berhormat.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Janganlah berlakon, *being hypocrite*.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Pasir Salak, duduk dahulu, Yang Berhormat Pasir Salak.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: *Do not be excited. Just sit down, just sit down*.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Dia membuat cerita.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli Yang Berhormat Pasir Salak, duduk dahulu.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Kalau tidak, kita bergilir berbahas.

Tuan Yang di-Pertua: Jangan dipanjangkan, Yang Berhormat Ipoh Barat. Saya akan respons kepada perkara ini. Sila.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Itu nombor satu, Tuan Yang di-Pertua. Nombor dua, mengenai tohmahan yang ada dikatakan saya ada buat di blog sedemikian, saya ada beritahu kepada Yang Berhormat Pasir Salak, kalau saya telah menyalahkan beliau, beliau pada pandangan saya sebagai seorang peguam, dia ada dua hak. Nombor satu, mengambil tindakan sivil terhadap saya atau melaporkan kepada pihak polis semasa dia berbual dengan saya dengan keras dan mengatakan bahawa dia akan pukul saya dan sedemikian. *There is no denial*, itu adalah benar. Itu yang saya katakan. Jadi jangan kita mengelirukan dengan apa yang beliau ingin katakan...

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: ...Dan mempercayai adalah tidak benar, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Sejak saya dilantik sebagai Tuan Yang di-Pertua Parlimen ini, macam-macam hujah pernah saya dengar. Kadang-kadang ada hujah yang benar-benar melanggar peraturan mesyuarat iaitu menghina Speaker tetapi demi untuk demokrasi, *freedom of the speech*, konon. Saya tidak mengambil tindakan kecuali perkara-perkara yang benar-benar mengaibkan kedudukan Speaker, seperti apa yang telah diujahkan oleh Yang Berhormat Bukit Gelugor iaitu Speaker diktator. Itu saya perlu ambil tindakan.

Perkara lain yang kami boleh maafi, kami tidak ambil tindakan demi untuk *freedom of speech*. Apabila perkara di antara Yang Berhormat Ipoh Barat dan Yang Berhormat Pasir Salak berlaku, saya memanggil kedua-dua Ahli Yang Berhormat ini atas sebab ini. Saya bukan buat-buat oleh kerana itu adalah apa yang saya terfikir, itu adalah dalam fikiran saya, tidak. Ini disandarkan kepada autoriti dan *Parliament convention* di luar negara.

Saya terbaca satu buku yang bertajuk *House of Commons Procedure and Practice*, Edisi 2000, diedit oleh dua penulis terkemuka, Robert Marleau dan Camille Montpetit. Prosedur di New Zealand. Saya quote, "*Whenever a Member brings to the attention of the House a possible breach of right of privilege, the responsibility of the Speaker is to determine whether or not prima facie case a breach of privilege is occurred.*"

Pada hari yang berkenaan, Yang Berhormat Ipoh Barat berdiri atas *Point of Order* 26, tetapi oleh kerana perkara itu berlaku di luar, maka saya berjanji kepada Yang Berhormat Ipoh Barat, saya akan siasat sama ada *prima facie case* ada. Saya panggil Yang Berhormat Pasir Salak di pejabat saya, minta penjelasan. Dia memberi penjelasan. Tidak perlulah saya jelaskan di sini apa penjelasan itu. Selepas itu saya panggil Yang Berhormat Ipoh Barat. Yang Berhormat Ipoh Barat juga memberi penjelasan. Daripada kedua penjelasan ini, maka saya dapati ada *prima facie* yang perlu untuk Yang Berhormat Pasir Salak menjawab penyiasatan.

Akan tetapi apabila saya bertanya kepada Yang Berhormat Ipoh Barat, sama ada perkara ini beliau teruskan atau tidak? Dia mengatakan tidak perlu kalau nasihat Tuan Yang di-Pertua begitu, tidak perlu, maka tidak perlulah. Ini kerana kadang-kadang, bukan lagi kadang-kadang, selalu sewaktu kita bersidang, perkataan-perkataan yang pernah masuk dalam *Hansard* yang apabila saya *refer* balik, tidak perlu dibiarkan keluar tetapi tidak ada tindakan diambil.

Jadi Ahli-ahli Yang Berhormat, kalau sering kali menggunakan peraturan mesyuarat iaitu membangkitkan peraturan mesyuarat dalam buku ini... [*Menunjukkan Buku Peraturan Mesyuarat*] Harus juga Ahli-ahli Yang Berhormat patuh kepada peraturan mesyuarat. Jangan sewenang-wenang membangkitkan peraturan mesyuarat, *at the head of the moment*, fikirkan baik-baik sama ada Peraturan Mesyuarat 36(12) menyelewengkan Dewan. Kalau tidak ada *prima facie case*, maka tidaklah kita terima. Jangan sewenang-wenang membangkitkan peraturan mesyuarat demi untuk membangkitkan peraturan mesyuarat dan pada masa yang sama, Ahli-ahli Yang Berhormat juga tidak mengikuti peraturan mesyuarat.

Jangan sama sekali beri tekanan kepada saya dan Timbalan-timbalan Yang di-Pertua kerana ada masanya kami mengambil tindakan. Jadi dalam hal ini, oleh kerana Yang Berhormat Pasir Salak menarik balik saranan beliau untuk menyuruh saya menarik balik kepada teguran saya pada hari itu, maka perkara ini bagi saya berakhir di situ tetapi, kalau tidak, beliau enggan juga, maka saya tidak ada pilihan lain, terpaksa usul akan dibawa terhadap beliau dan usul-usul akan dibawa kepada Ahli-ahli Yang Berhormat. Saya tidak peduli sama ada Menteri, daripada BN, Ketua Pembangkang dan siapa-siapa sahaja. Jadi bagi saya, perkara itu sudah selesai. Terima kasih Yang Berhormat Pasir Salak.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: [*Bangun*]

Tuan Yang di-Pertua: Ada lagi, Pasir Salak?

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Saya pertamanya ingin mengucapkan terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua dan keduanya, saya ingin juga memohon kepada Tuan Yang di-Pertua untuk menunjukkan *consistency* dalam masa-masa yang akan datang dan memberikan tindakan yang sama kepada pihak lain. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Pasir Salak, Ahli-ahli Yang Berhormat, jangan minta Speaker konsisten. Yang saya mahu Ahli-ahli Yang Berhormat konsisten... [*Tepuk*] [*Ketawa*] Kalau Ahli-ahli Yang Berhormat semua konsisten. Maka, tidak payahlah kami mengeluarkan fatwa-fatwa yang dianggap sebagai tidak konsisten. Boleh kita berjanji begitu?

Beberapa Ahli: Boleh!

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih. Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat ditangguhkan sehingga pukul 2.30 petang.

Mesyuarat dtempohkan pada pukul 1.09 petang.

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang.

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) *mempengerusikan Jawatankuasa*]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Saya jemput Yang Berhormat Menteri untuk meneruskan jawapan.

2.32 ptg.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih Tuan Pengerusi. Yang Berhormat Sekijang ada membangkitkan mengenai senarai barang-barang perlu di dalam projek pengedaran. Saya sudah sebutkan tadi dalam jawapan awal. Seterusnya Yang Berhormat Sekijang bertanya sejauh mana harga yang dinikmati oleh penduduk luar bandar berbanding dengan harga-harga di bandar. Saya ingin maklumkan memang terdapat perbezaan yang besar dari segi harga di bandar dan kawasan pedalaman selepas sahaja projek pengedaran barangan ini dilaksanakan.

Misalnya sebagai contoh, di Bario, Sarawak. Sebelum projek ini dilaksanakan, harga satu tong gas LPG berharga di antara RM100 hingga RM150 satu tong. Selepas projek ini dilaksanakan, harganya dapat dikurangkan kepada RM24.50 seperti harga lain-lain barangan di seluruh negara. Mengenai jumlah kawasan yang perlu dilaksanakan program ini, saya telah pun menjawab tadi bahawa pihak kementerian di dalam proses mengenal pasti kawasan-kawasan untuk diperluaskan program ini. Bukan sahaja kawasan dikenal pasti akan tetapi juga pemborong-pemborong dan pengangkut-pengangkut barangan ini juga dikenal pasti.

Sebab itulah pada waktu ini kita sedang dalam proses penambahan. Seperti saya sebutkan tadi jika semua kawasan kita laksanakan tidak cukup dengan setakat yang ada iaitu RM100 juta akan tetapi kita perlu lebih banyak iaitu sehingga RM200 juta lagi. Walau bagaimanapun seperti saya sebutkan bahawa kita menunggu jawapan juga nanti daripada pihak Ahli-ahli Parlimen yang berkaitan supaya menyenaraikan kawasan-kawasan yang baru.

Mengenai kepada siapa RM100 juta itu dibayar? Saya sudah sebutkan selain daripada kepada pegawai pemantau harga dari segi gajinya, selebihnya akan dibayar kepada pengedar dan juga pengusaha-pengusaha *transport* dengan izin, untuk mengangkut barang-barang itu ke kawasan luar bandar. Yang Berhormat Hulu Langat ada membangkitkan mengenai soal ketirisan di dalam barang-barangan yang bersubsidi. Saya telah pun memberi jawapan dan apakah tindakan-tindakan yang kita lakukan. Dan akhirnya, Yang Berhormat Hulu Langat memberi cadangan supaya pihak kementerian berbincang dengan syarikat-syarikat yang mengeluarkan gula-gula alternatif seperti Stevia dan sebagainya. Perkara ini masih lagi belum ada perbincangan ataupun belum ada lagi keputusan mengenai pemberian subsidi selain daripada gula mentah yang ada pada hari ini.

Jadi saya kira itu sahajalah yang dapat saya berikan jawapan untuk setakat ini. Saya sekali lagi bagi pihak Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih di atas perhatian yang diberikan oleh rakan-rakan Ahli

Parlimen di dalam memberikan pandangan dan ulasan mengenai - dan juga cadangan kepada kementerian ini. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM755,388,000 untuk Maksud B.25 di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak RM755,388,000 untuk Maksud B.25 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Maksud B.27 [Jadual] –

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Kepala Bekalan B.27 di bawah Kementerian Kerja Raya terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat Bakri.

2.37 ptg.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Di sini saya ingin membangkitkan tentang jalan pintas Muar. Syarikat Ranhill tentu berterima masih kepada Yang Berhormat Menteri melanjutkan bon pelaksanaan projek jalan pintas Muar sebanyak dua kali untuk kerja pembaikan yang menelan perbelanjaan RM60 juta. Sungguhpun Yang Berhormat Menteri pernah turun padang dan menjalankan bon pelaksanaan Ranhill dirampas. Akan tetapi memandangkan Ranhill merupakan syarikat besar yang melakukan perniagaan di merata dunia dan menanggung sepenuhnya kos pembaikan demi menjaga imej dan kredibiliti syarikat mereka.

Menteri dengan murah hati tidak merampas bon pelaksanaan dan melanjutkan setahun lagi tempoh bon itu sehingga September tahun 2010. Adakah keselamatan pemandu akan terjamin bila gunakan jalan pintas Muar yang bernilai kos sebenarnya RM285 juta? Tentu tidak. Keselamatan para pemandu bagai *'abu di atas tungku'*. Nasib orang Muar agak malang kerana terpaksa melalui laluan *'cross country daily'* yang mencabar ini setahun lagi sehingga kerja pembaikan yang dikatakan akan beres sepenuhnya pada tahun depan. Sekarang ini nasib kontraktor tidak terbela.

Bila dan bagaimanakah nasib dan keselamatan para pengguna akan dibela dan dijamin atas jalan pintas ini yang telah siap pada tahun 2005 yang sepatutnya telah menepati piawaian pembinaan dan keselamatan; apakah kriteria yang digunakan semasa mengurniakan projek ini kepada pihak Ranhill; dan apakah perjanjian yang terjalin dalam pelaksanaan projek ini? Terima kasih.

■1440

4.40 ptg.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Minta maaf tadi kerana lambat bangun. Terus kepada Maksud B.27.

Tuan Pengerusi, saya menjurus kepada satu peruntukan sejumlah RM120 juta untuk penyelenggaraan jalan persekutuan di Semenanjung. Sepanjang yang kita maklum kebanyakan ataupun hampir kesemua peruntukan ini digunakan untuk menyelenggara Jalan Persekutuan di Semenanjung dan melalui syarikat konsesi ataupun syarikat swasta. Saya tidak menolak kaedah ini kerana sekarang ini sudah tidak ada lagi kumpulan pekerja yang boleh *maintain* jalan secara *departmental*. Kita fahamlah kita tidak tolak. Sekadarkan saya ingin bertanya tentang kualiti selenggara jalan tersebut. Kalau kita bandingkan kebanyakan jalan tersebut dari segi kualitinya jauh ke belakang jika kita bandingkan dengan Lebuhraya PLUS, LEKAS dan sebagainya umpama langit dengan bumi. Saya faham ia mungkin kekurangan peruntukan tetapi apabila diserahkan kepada syarikat konsesi sewajarnya impaknya mesti tinggi. Dari segi kualiti tinggi, kurang kemalangan dan sebagainya - pengguna melihat sekurang-kurangnya hampir-hampir sama tarafnya dengan Lebuhraya PLUS, LEKAS dan sebagainya.

Tuan Pengerusi, saya ingin bertanya kalaulah duit yang menjadi masalah – kerana kekurangan peruntukan, saya mengesyorkan supaya Kementerian Kerja Raya lebih *convince*, lebih dapat meyakinkan Kementerian Kewangan dalam *bidding budget* supaya dapat peruntukan yang lebih sesuai dan memadai kepada Kementerian Kerja Raya dalam usaha untuk meningkatkan kualiti Jalan-jalan Persekutuan yang diswastakan ini. Impaknya, seperti yang saya sebutkan tadi mestilah tinggi dari segi kualiti dan sebagainya.

Pada masa yang sama juga Tuan Pengerusi, saya ingin bertanya, apakah alternatif lain yang terbaik selain daripada soal kekurangan peruntukan tadi. Kalau sekiranya peruntukan kurang, kita minta peruntukan tambahan, tetapi saya yakin Kementerian Kerja Raya ada pilihan yang lain untuk meningkatkan kualiti. Mungkin dengan jumlah peruntukan yang kurang itu kita faham, tetapi apakah tidak ada alternatif lain atau pilihan lain yang boleh Kementerian Kerja Raya guna pakai daripada banyak kajian. Ini melibatkan keselamatan jalan raya, melibatkan kualiti yang rakyat sentiasa melihat setiap hari. Ia melibatkan keselamatan jalan raya, kemalangan dan sebagainya.

Jadi, itulah perkara yang ingin saya tekankan. Pada masa yang sama saya juga meminta Kementerian Kerja Raya melihat. Pertamanya saya bersetujulah dengan pandangan Yang Berhormat Bakri tadi walaupun ia daripada pembangkang. Soal jalan yang dibina oleh Ranhill di Muar itu – Muar Bypass itu kalau naik kereta samalah seperti naik kuda ataupun *roller coaster*. Saya sebutkan sekali lagi dalam Dewan ini supaya jalan di kawasan saya sendiri – sebab ini termasuk dalam penyelenggaraan Jalan Persekutuan. Jalan bertol Tangkak, sampailah ke Sungai Mati yang baru diselenggarakan, tetapi ramai yang mengadu kepada saya kualitinya sangatlah rendah tidak sampai ke tahap yang kita harapkan. Sekian, Tuan Pengerusi. Saya menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Gombak.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Tahniah, Yang Berhormat Gombak.

2.44 ptg.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya ingin mengambil bahagian dalam perbahasan berhubung Perbelanjaan Mengurus Tambahan Pertama (2010) 2010 dengan merujuk kepada Kepala Maksud B.27 – Kementerian Kerja Raya.

Tuan Pengerusi, saya ingin membicarakan soal geran Sistem Maklumat Rekod Jalan Raya Malaysia (MARRIS), di mana geran ini disalurkan kepada kerajaan-kerajaan negeri untuk menyelenggara, memperbaiki dan juga meningkatkan kualiti jalan di semua negeri sama ada di Semenanjung, Sabah dan Sarawak. Peruntukan ini diberikan khusus untuk menaik taraf atau menyelenggara jalan-jalan negeri, jalan-jalan PBT dan juga jalan-jalan pertanian. Sebagai contoh pada tahun 2009, Kerajaan Negeri Selangor telah menerima sejumlah peruntukan sebanyak RM315 juta dalam kategori geran MARRIS ini. Walau bagaimanapun jumlah yang diberikan ini masih tidak mencukupi untuk menyeleggara jalan-jalan dalam negeri Selangor. Kita juga dapat banyak aduan bahawa jalan-jalan yang menuju ke Hulu Selangor juga tidak diselenggara dengan baik kerana kegagalan Kerajaan Pusat untuk memberikan satu peruntukan yang mencukupi bagi maksud yang berkenaan.

Pada petang ini saya ingin memohon penjelasan daripada kementerian. Saya lihat Menteri tidak ada, tetapi Timbalan Menteri mungkin boleh membantu. Apakah kerajaan bersedia untuk mengkaji semula kadar pemberian peruntukan geran MARRIS ini kepada kerajaan-kerajaan negeri? Ini kerana ada dua faktor utama. Pertama, kos operasi kuari hari ini sudah meningkat dengan begitu tinggi dan sudah tentulah tidak mencukupi dengan jumlah yang kecil yang diberikan kepada kerajaan-kerajaan negeri.

Kedua, penggunaan jalan-jalan di peringkat negeri dan jalan-jalan PBT serta jalan-jalan pertanian ini semakin hari semakin meningkat. Bukan sahaja kenderaan-kenderaan yang berkuasa kecil, tetapi juga kenderaan-kenderaan berat yang semakin meningkat jumlahnya menggunakan jalan-jalan yang berkenaan maka ia memerlukan satu penyelenggaraan yang lebih menyeluruh dan sudah tentulah peruntukan MARRIS yang diberikan kepada kerajaan-kerajaan negeri ini perlu diteliti semula berhubung soal kadar dan jumlah yang harus disalurkan kepada kerajaan-kerajaan negeri.

Kedua, salah satu masalah besar dalam penyelenggaraan jalan persekutuan ialah Lebuhraya MRR2. Saya telah membangkitnya perkara ini berulang kali dalam Dewan Rakyat ini di mana jalan utama MRR2 khususnya di jalan susur keluar Pandan Indah mengalami kesesakan yang luar biasa pada setiap masa. Kementerian dalam jawapan bertulis pada tahun yang lalu telah memaklumkan bahawa sejumlah peruntukan telah diluluskan untuk maksud menaik taraf jalan susur keluar di Pandan Indah ini, tetapi sehingga hari ini saya tidak melihat kerja-kerja untuk

menaik taraf ini telah dimulakan. Maka saya ingin membicarakan sekali lagi kepada kementerian pada petang ini, apakah status projek untuk menaik taraf jalan susur keluar di *flyover* Pandan Indah bagi menangani masalah kesesakan yang begitu parah di sepanjang MRR2, kerana jalan susur keluar ini merupakan *bottleneck* kepada punca masalah kesesakan tersebut.

Saya juga ingin mengetahui apakah kapasiti Lebuhraya MRR2 ini ketika ia direncanakan pada peringkat awal, kerana pada ketika ini saya dimaklumkan kapasiti lebuhraya ini telah pun mencecah tahap yang maksimum dan menyebabkan kesesakan di sepanjang lebuhraya yang berkenaan. Maka saya juga ingin mengetahui apakah perancangan Kerajaan Pusat untuk menyelenggarakan Jalan-jalan Persekutuan ini bagi membantu meredakan kesesakan yang berlaku di sepanjang lebuhraya yang berkenaan. Terima kasih.

2.49 ptg.

Tuan Masir Kujat [Sri Aman]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin terus kepada Butiran 050000 di bawah Kepala B.27 mengenai peruntukan tambahan sebanyak RM131 juta bagi penyelenggaraan jalan-jalan kampung ataupun jalan *Pan-Borneo Highway* di Sarawak dan Sabah.

Jadi di Sri Aman sepanjang jalan Pan-Borneo terdapat tiga selekoh yang paling berbahaya dan mengakibatkan ramai yang telah meninggal ataupun mati dalam kes kemalangan di kawasan-kawasan seperti di Jambatan - selekoh antara Kampung Guar dan Kampung Sepung dan juga di Bukit Rungunan.

■1450

Walaupun saya telah menerima jawapan secara lisan tempoh hari tetapi saya tidak berapa puas hati. Oleh sebab yang demikian, saya ingin bertanya kepada Timbalan Menteri sama ada peruntukan daripada RM131 juta tadi dapat diagihkan untuk sama ada membuat *alignment* yang baru dengan izin ataupun mengubah suai jalan yang berbahaya seperti saya sebutkan tadi. Jadi saya ingat itu sahaja Tuan Pengerusi, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Tenggara lepas itu Yang Berhormat Putatan.

2.50 ptg.

Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ada tiga perkara sahaja yang saya perlukan penjelasan. Berkaitan dengan 010000 Maksud B.27 – RM120 juta bagi menampung perbelanjaan penyelenggaraan jalan persekutuan di Semenanjung. Perkara pertama ialah, ini berkaitan dengan jalan-jalan yang ada dalam kawasan saya dan juga Daerah Kota Tinggi ini. Peruntukan penyelenggaraan Jalan-jalan Persekutuan yang perlu dilaksanakan oleh JKR bagi tahun 2010 seperti contoh pasang pengadang jalan, papan tanda, cat jalan dan kerja-kerja baiki jalan secara kecemasan telah pun diutarakan. Akan tetapi masih lagi belum mendapat apa-apa respons daripada pihak kementerian dan pada hari ini

kita sebut RM120 juta adalah diperlukan untuk menampung perbelanjaan penyelenggaraan jalan persekutuan.

Saya harap perkara ini dapat dimasukkan ke dalam dan yang kedua ialah projek tender bagi kerja menaik aras jalan dan membaiki jalan akibat daripada banjir dengan jumlah RM15 juta yang telah pun ditenderkan pada tahun 2008 tetapi tidak ada apa-apa cerita. Tender dah buat tetapi peruntukan tidak diturunkan. Saya harap Menteri dapat ambil pertimbangan yang sewajarnya untuk selesaikan masalah ini. Yang terakhir Tuan Pengerusi, ialah tentang peruntukan yang telah pun dipohon untuk menyelesaikan dalam soal membaiki Jalan Batu 25, satu kawasan yang tiap kali hujan, dua jam sahaja akan banjir. Semua orang dalam Kota Tinggi tahu dan orang dalam Johor pun tahu. Jadi saya harap peruntukan RM500 juta ini untuk membaiki Jalan Batu 25 yang rosak teruk ini akan dapat diuruskan dengan peruntukan yang sebanyak RM120 juta yang dinyatakan. Terima kasih Tuan Pengerusi.

2.53 ptg.

Datuk Dr. Marcus Makin Mojigoh [Putatan]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin turut berbahas bagi Maksud 27 Butiran 010300 iaitu peruntukan sebanyak RM131 juta kepada perbelanjaan penyelenggaraan Jalan Persekutuan bagi Sabah, Sarawak dan Labuan. Saya ingin tahu peruntukan yang untuk dikhaskan dalam RM131 juta ini kepada Negeri Sabah dan adakah peruntukan ini diberi terus kepada syarikat konsesi-konsesi yang menyelenggarakan Jalan-jalan Persekutuan.

Saya lihat Tuan Pengerusi, penyelenggaraan jalan di Sabah saya lihat dengan mata saya sendiri. Jalan yang diselenggarakan itu daripada yang baik kepada yang buruk, kepada yang teruk. Antara satu jalan yang saya selalu lalui pada setiap masa saya di kawasan iaitu dari Jalan Putatan ke **Donggongon**. Pada penglihatan saya, jalan ini baik kecuali ada pecah di tengah mungkin disebabkan kenderaan berat dan apabila dilaksanakan pada minggu yang lepas baru-baru ini, jalannya berketul-ketul.

Bila kita jalan, 'keretuk, keretuk, keretuk'... [*Dewan riuh*] Ini keadaan dia. Saya tidak tahu apa bunyi itu 'keretuk, keretuk, keretuk'. Itu kereta kuda pun saya tidak tahu, kereta kuda pun bukan seteruk itu Tuan Pengerusi. Jadi jalan ini yang saya sentuh, di bawah Sekolah SK Built Hill dan tapak perkuburan orang Cina di Terawi. Jadi saya harap pihak kementerian dapat melihat ini. Saya tidak tahu kalau ini dilaksanakan oleh syarikat konsesi ataupun pihak JKR tetapi saya lihat yang kerja-kerjanya ini, dia pakai curahkan sahaja, tidak menggunakan *rolling* itu atau kereta berat untuk *compaction*.

Jadi saya harap kerja ini dibuat dengan baik kerana daripada yang baik jadi teruk. Saya lihat tidak perlu dibayar kontraktor tersebut. Itu sahaja Tuan Pengerusi.

Beberapa Ahli: [*Bangun*]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Hendak berucap kah semua ini?

Datuk Raime Unggi [Tenom]: Tiga minit pun boleh ya? Masalah spesifik.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat semua ada berucap pagi tadi. Yang Berhormat Lenggong.

2.56 ptg.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin bercakap bagi Maksud B.27 – Kementerian Kerja Raya.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Tiga minit ya, tiga minit... *[Ketawa]*

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Peruntukan sebanyak RM120 juta ini. Saya mohon supaya pihak kementerian membuat kajian jalan persekutuan dari Jambatan Raja Muda Nazrin di kawasan Parlimen Lenggong hingga ke Grik yang melibatkan kawasan-kawasan tertentu, yang tidak begitu selamat kerana telah kerap kali berlaku kemalangan yang meragut banyak nyawa. Tahun lepas sahaja lebih 60 kematian dicatat di jalan tersebut. Satu yang penting ialah di berhampiran persimpangan selepas di Jambatan Raja Muda Nazrin itu memerlukan pengubahsuaian kerana tahun ini juga sudah lima kemalangan di situ.

Saya harap pihak kementerian memberi perhatian kepada jalan tersebut termasuk membuat kajian tentang cerun-cerun yang didapati banyak berlaku runtuh kerana hujan yang kerap kali berlaku di kawasan-kawasan berkenaan. Saya ingat itu sahajalah, dua minit setengah sahaja.

2.57 ptg.

Datuk Eric E. Majimbun [Sepanggar]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya juga ingin turut berbahas mengenai Butiran 27 ini, Kementerian Kerja Raya khas untuk dua batang jalan di Sabah khususnya di Sepanggar. Satu ialah Jalan Sulaiman di mana sebenarnya Jalan Sulaiman ini baru juga dibina melalui Mini Putrajaya Sabah. Namun demikian banyak kawasan-kawasan yang begitu rendah sekali khususnya di kawasan ada kita lihat di kawasan 1Borneo. Terlalu rendah dan kerap kali dilanda banjir. Tidak guna kita mengadakan jalan raya baik tetapi kerap kali dilanda banjir. Maka sebab itu saya mohon supaya buat kajian semula dan juga untuk memperbaiki jalan ini. Jalan-jalan ini juga di mana kita dapat lihat kerap kali lampu jalan itu tidak berfungsi. Bila ia tidak berfungsi, tentu sekali ini membahayakan kepada pengguna jalan raya.

Saya rasa adalah satu tanggungjawab kementerian untuk melihat jalan ini. Satu lagi ialah jalan lama Tuaran, dari simpang Sepanggar hinggalah Inanam. Di mana sebenarnya kita difahamkan selepas sahaja jalan daripada Berungis hingga simpang Sepanggar diperbaiki. Mereka sebenarnya akan meneruskan pembaikan jalan dari simpang Sepanggar ke Inanam ini kalau tidak silap pada tahun 2008. Itu sudah berjanji untuk diperbaiki tetapi hingga sekarang belum ada pun kita nampak kesan-kesan untuk diperbaiki semula. Sekian.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Dua minit Tuan Pengerusi.

■1500

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Baiklah Yang Berhormat Kinabatangan.

3.00 ptg.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Terima kasih. Saya tidak banyak Tuan Pengerusi, cuma saya lebih fokus kepada keselamatan jalan iaitu kementerian membina jalan memang baik. Akan tetapi malangnya jalan raya ini juga melalui kampung ataupun perumahan. Apa yang berlaku, jalan raya sudah baik tetapi banyak pula nyawa yang terbang. Jadi saya ingin mencadangkan mana-mana jalan raya di bawah kementerian ini asal ada perkampungan dan perumahan, dia dibuat *island* ataupun dibuat...

Seorang Ahli: Pagar!

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Bukan pagarlah.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Pulau?

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Jadi kereta tidak boleh laju. Dibuat apa ini – *bumper*. Ya, bonggol sebab ia *highway* tetapi melalui laluan perumahan. Jadi budak-budak kadang-kadang mana tahu *highway*, dia lalu dan ramai yang kena langgar, ramai yang mati. Jadi ini merupakan satu yang rasa saya harus difikirkan oleh kementerian yang bertanggungjawab melihat perkara ini sebab nanti jika dia tidak mahu melihat nanti nyawanya sendiri pula yang terbang. Jadi Yang Berhormat Menteri ini kena bertanggungjawab melihat perkara sebegini. Terima kasih.

Beberapa Ahli: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Hulu Terengganu dan selepas itu Yang Berhormat Menteri menjawab.

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Dua minit Tuan Pengerusi, Silam hendak bercakap.

3.01 ptg.

Tuan Haji Mohd. Nor bin Othman [Hulu Terengganu]: Okey terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hendak bercakap lebih kurang dua minit sahajalah.

Pertamanya, saya hendak tahu jangka masa yang diambil oleh pihak kementerian untukewartakan jalan persekutuan ini sebab saya hendak bangkitkan berkenaan jalan di antara Aring dengan kawasan Kenyir di Hulu Terengganu. Jalan tersebut belum lagi diwartakan tetapi sekarang nampaknya sudah punah ranah, sudah runtuh dan menyebabkan timbul kesusahan kepada rakyat dan kerajaan terpaksa mengeluarkan belanja yang banyak. Saya serentak dengan itu minta kerajaan supaya membaiki segera tentang kerosakan jalan tersebut.

Keduanya, saya hendak tahu jugalah tentang mutu jalan yang dibuat, sebab saya dapati bahawa apabila suatu jalan itu telah dilaksanakan tetapi oleh kerana mutunya mungkin berkurangan ataupun dilalui oleh kenderaan yang terlalu berat agaknya, menyebabkan kerosakan mudah berlaku. Kita hendak bertanya kepada kementerian, apakah jaminan supaya kualiti jalan yang dibina itu menepati spesifikasi yang telah ditetapkan? Ini supaya tidak timbul cemuan bahawa jalan yang dibuat tidak berkualiti dan selalu mengalami kerosakan terutamanya apabila berlaku banjir ataupun musim hujan. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Dato' Ismail Kasim [Arau]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sila Yang Berhormat Timbalan Menteri.

3.03 ptg.

Timbalan Menteri Kerja Raya [Dato' Yong Khoo Seng]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya mengucapkan berbilang-bilang terima kasih kerana dalam masa yang singkat ini ada 10 orang Ahli Yang Berhormat telah pun memberikan pandangan mereka dalam perbekalan tambahan untuk Kementerian Kerja Raya Maksud B.27 dalam Jawatankuasa ini.

Saya ingin memberitahu Ahli-ahli Yang Berhormat bahawa tambahan bekalan ini adalah diperlukan seperti mana dicatatkan di dalam kertas perintah iaitu tambahan RM251 juta diperlukan untuk membiayai belanja bagi penyelenggaraan jalan persekutuan di Sabah, Sarawak dan Labuan. Juga untuk penyelenggaraan bangunan guna sama persekutuan dan kuarters persekutuan. Juga RM120 juta untuk perbelanjaan penyelenggaraan jalan raya persekutuan di Semenanjung Malaysia dan pembaikan cerun-cerun jalan. Sebenarnya Kementerian Kerja Raya telah pun memohon untuk menyelenggarakan jalan persekutuan dan juga untuk penyelenggaraan bangunan guna sama pada tahun lepas untuk bajet tahun ini.

Oleh kerana ianya tidak mencukupi, maka kita perlukan tambahan. Sebenarnya kita ada 16,000 kilometer jalan persekutuan di seluruh negara dan juga kita ada kuarters di bawah penyeliaan Kementerian Kerja Raya sebanyak 2,144 unit. Bangunan-bangunan guna sama di seluruh negara ada di 60 lokasi sebanyak 117 blok. Kali ini kita memohon RM251 juta untuk menampung keperluan untuk membayar bagi penyelenggaraan jalan-jalan dan bangunan di bawah Kementerian Kerja Raya. Saya akan menjawab..

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Minta laluan.

Dato' Yong Khoo Seng: Yang Berhormat Bakri ada timbulkan jalan di...

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Minta laluan boleh?

Dato' Yong Khoo Seng: Okey. Dia tidak ada peluang bercakap tadi.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Terima kasih Tuan Pengerusi. Seperti mana yang disebut oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi tentang penyelenggaraan jalan dan juga cerun-cerun ini, saya hendak bertanya sama ada wang yang sebanyak RM120 juta ini sampai ke bawah? Ini sebab apabila saya bertanya kepada daerah-daerah khususnya daerah saya Segamat, apabila saya ada kompelin tentang penyelenggaraan jalan dari Gemas ke Yong Peng yang jalannya berlubang yang melalui tiga Parlimen di situ iaitu Parlimen Segamat, Sekijang dan Labis, jadi katanya tiada peruntukan tetapi di dalam ini kita ada nampak RM120 juta yang hendak diluluskan.

Jadi saya hendak bertanya, bagaimana ia tidak sampai kepada daerah-daerah ini? Juga saya ada kompelin kerana ada di antara tempat-tempat tertentu yang apabila dia buat pengubahsuaian semula jalan yang terdahulu, air daripada jalan apabila hujan, tidak ada parit atau longkang terus masuk ke dalam rumah-rumah penduduk di kawasan sekitarnya. Jadi saya

hendak bertanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri sama ada ini sampai atau tidak? Cerun juga saya hendak tahu berapa banyak agaknya yang kita pasang *sensor* setakat hari ini di dalam negara kita untuk pergerakan tanah? Ini kerana kita luluskan setiap kali bajet dan bajet tambahan ini memang ada untuk cerun tetapi saya tidak tahu berapa banyak tentang *sensor* dan teknologi mana yang kita pakai untuk memberikan amaran ataupun boleh kita menghantar bantuan atau kelengkapan segera supaya kita lebih bersedia dan berwaspada. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Sekali Yang Berhormat Timbalan Menteri, minta laluan bagi Silam. Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Kesempatan ini saya gunakan untuk merujuk Butiran B.27 berhubung dengan peruntukan tambahan RM131 juta untuk membiayai perbelanjaan penyelenggaraan Jalan Persekutuan di Sabah.

■1510

Saya ingin bertanya kepada pihak kementerian dari segi Jalan-jalan Persekutuan secara khususnya di kawasan Parlimen Silam, terutamanya selepas daripada Kompleks PJ Lahad Datu menghala ke Gunung Silam, keadaan jalan tersebut belum lagi diselenggarakan. Kalau ia dilaksanakan oleh agensi yang dilantik oleh pihak kementerian, saya berharap supaya jalan tersebut dapat diselenggarakan dengan segera sebab ia sangat berbahaya kepada lalu lintas.

Seterusnya juga saya di sini ingin membangkitkan kepada Yang Berhormat Menteri iaitu jalan di hadapan SK Madai, SK Pekan Lahad Datu dari segi penyelenggaraan jalan atau tentang papan tanda dan penanda-penanda lalu lintas yang lain juga. Kalau kementerian ini bertanggungjawab untuk membina dan menyelenggarakannya, saya berharap supaya pihak kementerian dapat membina jejantas bagi kemudahan dan keselamatan pengguna serta penduduk kampung di kawasan tersebut. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Dato' Yong Khoon Seng: Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Sekijang dan Yang Berhormat Silam, saya tunggu jawapan. Nanti saya akan bagi. Baru timbul... *[Ketawa]*

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Jawapan bertulis...

Dato' Yong Khoon Seng: Yang Berhormat Bakri, ciri-ciri keselamatan memang adalah menjadi keutamaan bagi kita dan untuk projek yang disebutkan tadi, memang projek ini dijangka akan disiapkan sepenuhnya pada September 2010.

Yang Berhormat, saya mengikut senarai yang tadi. Yang Berhormat Ledang, memang kalau kita membandingkan kualiti penyelenggaraan di antara Jalan Persekutuan dengan lebuh raya, memang dari segi peruntukan untuk penyelenggaraan memang adalah berbeza sangat. Bagi penyelenggaraan jalan di Semenanjung, memang kita unjurkan RM1,550 per kilometer satu bulan. Akan tetapi kalau dibandingkan penyelenggaraan yang diperlukan untuk lebuh raya, peruntukan yang diwajibkan untuk penyelenggaraan adalah 40% dari tol yang mereka kutip untuk

penyelenggaraan jalan. Itulah perbezaannya tetapi kita perlu terus mempertingkatkan kualiti jalan kita.

Kita juga memang perlukan wang dan sampai hari ini, kita pun tidak mempunyai wang yang mencukupi untuk membuat penyelenggaraan di seluruh negara. Saya tahu di Jalan Tangkak, masalah di sana saya akan memberikan jawapan secara bertulis bagaimana kita akan memperbaiki jalan di Tangkak sana. Yang Berhormat Gombak, ada minta...

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Saya minta laluan, laluan. Minta maaf Tuan Pengerusi. Tadi saya menyebut tentang apakah alternatif yang Kementerian Kerja Raya boleh buat di dalam menyelenggarakan jalan-jalan persekutuan kerana saya yakin dengan kepakaran yang sedia ada dan moden, kita mungkin boleh selenggara jalan dengan kos yang lebih murah. Saya tidak percaya, kalau kita menggunakan kaedah atau teknologi yang terkini, kita terpaksa menggunakan kos yang tinggi, itu satu.

Keduanya Tuan Pengerusi, adakah kementerian ataupun JKR berpuas hati dengan prestasi syarikat konsesi ini? Misalnya kalau kita tengok papan tanda. Adakah mereka benar-benar telah cuci papan tanda tiga bulan sekali ataupun telah potong rumput di tepi jalan mengikut jadualnya? Ini termasuklah penyelenggaraan parit-parit di tepi jalan dan sebagainya. Adakah kementerian atau JKR berpuas hati dengan prestasi syarikat tersebut sebab saya menjangkakan syarikat tersebut mampu untuk memuaskan hati semua pihak dan bukannya soal peruntukan semata-mata. Tentang peruntukan kita faham adalah kurang dan kita menyeru supaya Kementerian Kewangan memberi lebih, tetapi dari segi prestasi syarikat perlu juga diambil kira. Sekian, terima kasih.

Dato' Yong Khoo Seng: Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Ledang memang selalu mencadangkan perkara yang baik untuk Kementerian Kerja Raya - Terima kasih. Dengan sokongan dari Yang Berhormat, kita akan pohon lebih banyak peruntukan untuk maksud ini. Sebenarnya cara terbaik ataupun alternatif untuk kita membuat jalan atau penyelenggaraan jalan, memang adalah dengan melaksanakan teknologi baru seperti yang *list* diberikan kepada saya iaitu, *Cold In-Place Recycling (CIPR)*, *The Hot-in Place Recycling (HIPR)* serta dengan *stone mastic asphalt*. Teknologi ini sangat berkualiti dan mempunyai jangka hayat yang panjang berbanding kaedah turapan konvensional. Akan tetapi kos ini agak tinggilah dan kita perlukan sokongan dari pihak Yang Berhormat.

Berkaitan dengan papan tanda *or signage* di tepi-tepi jalan di mana kita di pihak JKR, JKR akan menelitinya dengan memberi arahan teknik supaya semuanya mengikut arahan-arahan teknik yang dikeluarkan oleh pihak JKR.

Saya tahu ini memang akan menjadi masalah kerana kalau kita tidak menjaga papan-papan tanda di tepi jalan dengan baik, ia mungkin akan memberikan signal yang salah. Saya tahu, kita akan menghentikan semua ini dan Yang Berhormat Gombak ada menyentuh perkara penyelenggaraan jalan melalui Skim MARRIS.

Sebenarnya Kerajaan Persekutuan memberikan peruntukan untuk jalan-jalan di negeri mengikut berapa panjang jalan-jalan tersebut dengan kadar RM22,000 satu kilometer. Jikalau kita hendak tambah, kita boleh memohon kepada pihak Pusat untuk menambahkan duit ini.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya bersetuju tentang pandangan Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi bahawa peruntukan ini diberikan berasaskan formula jarak berapa kilometer jalan-jalan negeri yang wujud pada sesuatu masa itu. Oleh sebab itu, saya mencadangkan apakah kementerian bersedia untuk meneliti semula formula penganugerahan geran ini kerana kalau sekadar berasaskan kepada jarak, ia sudah tidak relevan lagi. Ini kerana, bukan sekadar jarak itu menjadi pertimbangan tetapi soal kos, operasi kuari itu sekarang sudah meningkat beberapa kali ganda daripada asas pertimbangan formula ini di beberapa tahun yang lalu.

Yang keduanya, kapasiti penggunaan jalan itu juga sudah meningkat berkali-kali ganda. Kalau dahulu, jumlah kenderaannya jauh lebih rendah daripada jumlah kenderaan sekarang termasuk kenderaan-kenderaan berat. Sudah tentulah apabila jalan-jalan itu digunakan dengan begitu aktif oleh kenderaan berat, kenderaan ringan, ia memerlukan penyelenggaraan. Maka, saya ingin tahu daripada kementerian, apakah kementerian bersedia untuk mengkaji semula formula Geran MARRIS ini supaya ia tidak hanya diasaskan kepada faktor jarak, tetapi juga mengambil kira kos kuari dan juga kapasiti penggunaan jalan-jalan yang dimaksudkan.

■1520

Dato' Yong Khoon Seng: Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Gombak. Sebenarnya, kita tahu kalau kos untuk penyelenggaraan jalan-jalan memang telah naik dan jalan-jalan tersebut pun juga kapasitinya pun bertambah tinggi. Kalau jalan-jalan tersebut telah pun sampai satu kapasiti di mana ia lebih mungkin 25,000 kenderaan satu hari, jalan itu kalau dia sekarang baru satu lorong dua hala, mungkin ia boleh diperbesarkan supaya ia boleh jadi dua lorong satu hala.

Ini adalah satu kemungkinan. Namun yang betulnya saya setuju dengan pendapat Yang Berhormat. Kita perlu meneliti semula peruntukan di bawah MARRIS ini supaya semuanya dapat menyelenggarakan jalan-jalan mahupun di persekutuan atau di negeri.

Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib [Maran]: *[Bangun]*

Dato' Yong Khoon Seng: Untuk menjawab soalan yang lain tadi, satu lagi dari...

Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib [Maran]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, boleh mencelah sedikit?

Dato' Yong Khoon Seng: Tunggu saya habiskan jawapan kepada Yang Berhormat Gombak. Tadi ada tanya berkenaan projek di susur keluar di MRR2 untuk membuat satu laluan – projek keluar di persimpangan bertingkat di Pandan Indah, projek ini adalah kosnya ada RM104.5

juta. Tempoh kontrak memang 24 bulan dan tarikh milik tapak, baru dapat iaitu 22 Februari 2010. Inilah Yang Berhormat Gombak belum nampak apa-apa kemajuan. Kita belum dapat tapak ini dari pihak kontraktor. Sebenarnya, kita lewat 12 hari. Sekarang masih '0-0' kemajuannya berbanding dengan 1.7% yang dijadualkan. Itu adalah yang saya dapat saya berikan.

MMR2 ini akan dilebarkan, *upgrade*. Saya sudah jawab saya ingat dalam sesi soal jawab. Ini daripada tiga lorong sehala kepada empat atau lima lorong sehala. Ini pelebaran jambatan juga MMR2 di Sungai Kerayong dan lintasan LRT. Banyak lagi – itu hari saya sudah jawab, ya.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Jawapan memang telah diberikan tetapi belum ada tindakan. Jadi saya tidak mahu isu ini berulang lagi dalam sesi yang akan datang. Maka saya hendak jaminan daripada kementerian. Tapak sudah diperoleh pada bulan Februari 2010. Peruntukan sudah diluluskan RM104.5 juta. Tempoh pelaksanaan 24 bulan. Saya hendak Yang Berhormat Timbalan Menteri memberi jawapan secara tepat dan khusus bila projek ini akan dimulakan?

Kalau tidak perkara ini akan berbangkit lagi. Walaupun jawapan telah diberikan dalam sesi yang lalu tetapi sehingga hari ini setelah berbulan ia tidak dilaksanakan. Jadi boleh atau tidak Yang Berhormat Timbalan Menteri bagi pihak kementerian memberi jaminan oleh kerana semua proses ini telah pun diselesaikan termasuk mendapatkan kelulusan tapak dan peruntukan. Maka saya hendak tahu bila ia akan bermula kerja-kerja menaik taraf persimpangan bertingkat MRR2 di Pandan Indah ini. Terima kasih.

Dato' Yong Khoo Seng: Terima kasih Tuan Pengerusi. Yang Berhormat, jawapan ini memang sekarang ia masih '0-0'. Kita akan menentukan dan memastikannya akan mula secepat mungkin. Dalam 24 bulan, ia akan siap, boleh?

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Apa maksud Yang Berhormat Timbalan Menteri "0-0" ini?

Dato' Yong Khoo Seng: Belum mula.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Ini bukan pertandingan bola sepak, '0-0'.

Dato' Yong Khoo Seng: Belum mula, belum mula.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Saya hendak tahu, bila hendak mula? Bukan soal '0-0'.

Dato' Yong Khoo Seng: Okey. Saya akan pastikan ia akan mula secepat mungkin.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Dalam tempoh?

Dato' Yong Khoo Seng: Dalam tempoh sekarang. Dari sekaranglah. Kita akan balik dan panggil pihak menjalankan tugasnya.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Boleh dalam tempoh sebulan ini?

Dato' Yong Khoo Seng: Yes. Okey, boleh.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Terima kasih. Ini jawapan dalam Dewan ini.

Dato' Yong Khoon Seng: Boleh. Betul!

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Dato' Yong Khoon Seng: Siapa dia?

Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib [Maran]: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Sebelum itu Tuan Pengerusi, saya hendak mengalu-alukan pelajar Sekolah Kebangsaan Toh Johan, Trong, Perak... *[Tepuk]*

Tuan Pengerusi dan Yang Berhormat Timbalan Menteri, tadi ada disebutkan tentang jalan ini, *alhamdulillah*, terima kasih banyak kerana peruntukan ditambah dan sebagainya untuk jalan persekutuan ini. Cuma yang ditimbulkan oleh sahabat saya daripada Ledang tadi tentang papan tanda ini. Kalau kita melihat di sesetengah jalan persekutuan ini, melalui simpang, kadang-kadang kita jumpa dengan beratus atau berpuluh-puluh papan tanda sehingga kita hendak pergi ke sesuatu destinasi terpaksa berhenti di tengah jalan. Kalau tidak ada kereta. Kalau ada kereta dibalun dek kereta. Berhenti tengah jalan melihat ke mana kita hendak pergi.

Saya hendak mencadangkan apakah tidak boleh kementerian menyelaraskan penyediaan papan tanda ini supaya ia nampak cantik, kemas dan sebagainya. Di lebuhraya cantik tetapi di Jalan-jalan Persekutuan yang biasa ini nampaknya tidak teratur dan tidak tersusun kerana berbagai-bagai pihak membuat papan tanda sendiri dengan bentuk yang tersendiri yang kadang-kadang memeningkan kepala melihat papan tanda itu. Terima kasih.

Tuan Haji Ahmad Lai bin Bujang [Sibuti]: *[Bangun]*

Dato' Yong Khoon Seng: Tuan Pengerusi, saya ucapkan berbanyak-banyak terima kasih kepada Yang Berhormat Maran di atas cadangan itu. Yang Berhormat...

Tuan Haji Ahmad Lai bin Bujang [Sibuti]: Sibuti, Sibuti. Sibuti sini. Kanan, kanan.

Dato' Yong Khoon Seng: Oh, Yang Berhormat Sibuti. Okey.

Tuan Haji Ahmad Lai bin Bujang [Sibuti]: Ya. Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Dua hari lalu, di kawasan saya ada satu kemalangan. Dua nyawa terbang kerana papan tanda yang diadakan tidak benar-benar boleh dilihat sehingga pemandu itu memberi perhatian bahawa di hadapan itu adalah perkampungan. Anak-anak melintas jalan raya. Sepatutnya, papan tanda itu mesti mengatakan "*Di hadapan perkampungan, kurangkan laju*". Yang ada di sana, "*Awas, 'selalu' kemalangan*". Bererti awas itu selalu kemalangan seolah-olah kita hendak menggalakkan kemalangan berlaku. Dari itu kita harap papan tanda-papan tanda ini mesti jelas, terang dan besar untuk dilihat pemandu-pemandu. Sekian, terima kasih.

Dato' Yong Khoon Seng: Tuan Pengerusi, saya ucapkan berbanyak-banyak terima kasih kepada Yang Berhormat Sibuti. Saya akan arahkan JKR di Sarawak supaya membetulkan perkataan dalam papan tanda itu sebab mungkin ia akan keliruan orang yang membaca. Kalau kita memandu dengan cepat, kita baca mungkin silap baca juga. Betul...

Beberapa Ahli: *[Ketawa]*

Dato' Yong Khoon Seng: Betullah! Yang Berhormat Sri Aman, berkenaan jalan-jalan yang berselekeh di mana beberapa tempat selalunya berlaku kemalangan maut. Saya pun perhatikan tempat ini dekat batu 110 saya ingat, batu 110 di Sri Aman sana. Hari ini kita bincangkan penyelenggaraan jalan dan apa yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat Sri Aman kita akan mengambil perhatian. Sila membuat satu permohonan kepada kementerian supaya kita melihat kawasan ini bagaimana kita akan memperbaiki atau mencadangkan *alignment* baru di sesuatu tempat.

Yang Berhormat...

■1530

Tuan Masir Kujat [Sri Aman]: Yang Berhormat Timbalan Menteri dan Tuan Pengerusi minta penjelasan sedikit. Untuk makluman Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya telah bincang dengan pihak JKR Sri Aman terutama sekali di Batang Undup dan selekeh keluar. Apabila saya tanya mereka, mereka kata tidak ada duit untuk menyelenggarakan jalan. Jadi, pada tambahan ini kita ada RM131 juta untuk menyelenggarakan Jalan *Federal*. Jadi, sama ada dapat ditunaikan atau tidak sekurang-kurangnya sedikit ataupun atau satu daripada tiga itu dapat diperbaiki. Sekian, terima kasih.

Dato' Yong Khoon Seng: Tuan Pengerusi. Okey Yang Berhormat Sri Aman, saya akan sampaikan perkara ini kepada pihak JKR negeri kerana ini adalah di bawah konsesi untuk menyelenggarakan jalan. RM131 juta ini memang untuk Sarawak, Sabah, Labuan dan juga untuk penyelenggaraan bangunan guna sama juga. Mungkin kalau ada wang yang mencukupi kita akan memberikan perhatian yang tinggi untuk kawasan yang sangat bahaya ini. Yang Berhormat...

Datuk Haji Yussof bin Haji Mahal [Labuan]: Minta penjelasan. Yang Berhormat Labuan di sini. Terima kasih Tuan Pengerusi dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Memandangkan peruntukan penyelenggaraan jalan juga melibatkan Labuan, ingin saya menyuarakan sedikit di mana di satu kawasan di Labuan antara Simpang Tamu hingga Batu Manikar di situ terdapat beberapa kemalangan maut. Dalam tempoh tiga bulan, lebih daripada enam orang telah pun meninggal dunia disebabkan kemalangan maut di situ. Ini apa yang kita lihat disebabkan oleh mungkin salah satunya penyelenggaraan jalan memandangkan jalan tersebut telah di *award* dahulu tetapi terbengkalai.

Saya rasa, saya mohon kepada kerajaan dengan adanya peruntukan tersebut sementara menunggu peruntukan untuk melantik kontraktor yang baru. Diharapkan kawasan kemalangan tersebut diperbaiki supaya tidak ada lagi kemalangan-kemalangan maut seperti mana berlaku baru-baru ini. Dalam tempoh tiga bulan lebih daripada enam orang telah meninggal dunia. Bagi Labuan itu sudah cukup ramai dan cukup kritikal. Terima kasih.

Dato' Yong Khoo Seng: Tuan Pengerusi, memang macam sesi ini menjadikan satu sesi untuk mendaftar keperluan di semua tempat di mana kemalangan berlaku. Saya akan mengambil perhatian khususnya di mana jalan-jalan diselenggarakan dibuat oleh pihak kementerian di mana kemalangan kerap berlaku. Kita akan memberikan perhatian yang cukup untuk kawasan itu.

Yang Berhormat Tenggara juga – mengenai jalan-jalan di mana RM120 juta. Sebenarnya, di kawasan Tenggara saya ingat dalam tahun lepas tahun 2007, 2008, dan 2009 di mana kerapnya berlaku banjir. Peruntukan telah pun diberi untuk negeri RM180 juta untuk memperbaiki kerosakan-kerosakan jalan di banyak tempat. Saya tahu banyak soalan yang akan ditimbulkan dan saya harap - saya akan cuba menjawab secara bertulis sebab kita memang kesuntukan masa.

Kita masih ada lapan kementerian akan menjawab hari ini. Yang Berhormat Putatan, Yang Berhormat Lenggong, Yang Berhormat Sepanggar, Yang Berhormat Kinabatangan, dan Yang Berhormat Hulu Terengganu, ini semua saya akan menjawab secara bertulis. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM251,000,000 untuk Maksud B.27 di bawah Kementerian Kerja Raya jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak RM251,000,000 untuk Maksud B.27 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Maksud B.28 [Jadual] –

Maksud P.28 [Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.1) 2010] –

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Maksud B.28 dan Maksud P.28 di bawah Kementerian Pengangkutan terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat Lipis.

3.35 ptg.

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Bagi Maksud B.28 Kementerian Pengangkutan ini, saya hendak pergi kepada nombor dua iaitu sebanyak RM64,457,200 adalah dikehendaki untuk membayar subsidi dan insentif kepada MASwing bagi perkhidmatan udara luar bandar.

Walaupun perkara ini tidak ada di Lipis dan juga tidak ada di Semenanjung Malaysia - saya rasa perkara ini ada di Sabah dan Sarawak. Akan tetapi, di sini saya difahamkan bahawa perkhidmatan MASwing ini sangat teruk katanya. Itu yang dimaklumkan kepada saya. Jadi, di sini saya hendak tahu adakah berbaloi kita membayar insentif ini sedangkan perkhidmatan yang dibuat oleh MASwing ini tidak sampai ke tahap yang dikehendaki. Begitu juga rasa saya secara

keseluruhan sekarang ini perkhidmatan yang ada di MAS ini pun nampaknya telah mula merosot dan sebagainya.

Jadi, walaupun ada bantuan yang kita beri, insentif tetapi, kita melihat AirAsia sebagai sebuah sebagai perbandingannya yang ada dalam negara ini sebagai sebuah syarikat yang beroperasi sendiri tanpa bantuan daripada kerajaan dan sebagainya nampaknya banyak pembaharuan dan inovasi yang dibuat. Ini adalah untuk kepentingan penumpang, tetapi nampaknya MAS ini mereka hanya asyik berkata kepada kerajaan mereka rugi dan mengharapkan bantuan daripada kerajaan. Tidak ada inisiatif daripada pengurusan MAS itu sendiri.

Jadi, di sini saya hendak bertanya penjelasan daripada pihak kementerian, apakah bayaran subsidi dan insentif ini kepada MASwing dan adakah berbaloi sebenarnya kalau dari segi KPI kita membayar sebanyak ini berbanding dengan perkhidmatan yang diberikan oleh MAS ini. Mohon penjelasan. Saya menyokong.

3.37 ptg.

Tuan Mohd. Firdaus Jaafar [Jerai]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri. Saya merujuk kepada Bekalan B.28 yang kelima iaitu untuk program Kempen Keselamatan Jalanraya bagi tahun 2010. Pandangan saya supaya pihak kementerian melihat semula jumlah yang agak kecil.

Tadi kita bahas berkaitan dengan jalan raya. Bila selesai jalan raya, keselesaan memandu akhirnya berlaku kemalangan. Kemudian jumlah yang kecil. Cuma, pada pandangan saya antara lain saya melihat, terutamanya kepada pihak PLUS yang telah pun memberi diskaun potongan 10% dan di musim perayaan 20%. Cuma, ia agak bertembung dengan Jabatan Keselamatan Jalanraya yang mohon supaya pengguna lebuhraya memandu di waktu siang. Potongan sebelah malam, JKJR ini memohon supaya pengguna lebuhraya untuk di sebelah siang untuk mengelakkan kemalangan.

Seterusnya, berkaitan dengan memiliki lesen memandu terutama di kalangan pemohon kerajaan supaya mengkaji semula kerana berlaku kemalangan yang begitu banyaknya berkaitan dengan mat rempit ataupun anak-anak muda bawah umur. Mohon kajian terperinci supaya jika berlaku juga kemalangan paling kurangnya anak-anak muda ini memiliki lesen memandu yang sah.

Kemudian, mengikut kepada *safety riding* iaitu kita melihat sekarang ini hanya ada pada syarikat swasta khususnya *Modenas*, *Honda* dan *Proton*. Bagaimana pula dengan kementerian, jabatan-jabatan dan firma-firma ataupun syarikat swasta yang langsung tidak ada usaha ke arah *safety riding* ini yang menyebabkan kemalangan berlaku di kalangan pembonceng motosikal.

Ketiga pada pandangan saya, kursus memiliki lesen terlalu mudah dan hanya yang tidak boleh membaca melalui komputer dan sebagainya yang menyebabkan kadang-kadang brek *emergency* kena ubah. Kita brek sampai berhenti sampai bunyi tayar. Jikalau praktikal itu berlaku

di atas *highway* – kemalangan. Maknanya, dia tidak brek tidak berhenti dengan sekadar menggelongsor tayar itu sudah kira lulus. Berlaku atas lebuh raya dan jalan raya maka ia akan mengakibatkan kemalangan.

■1540

Jadi bagaimana peraturan itu perlu diubahsuai, memandang kepada penggunaan dan kelajuan yang tinggilah di kalangan motosikal dan kenderaan lain, jadi saya pohon kepada peruntukan ini mungkin ditambah atau sebagainya supaya keselamatan dapat dipertingkatkan lagi. Menjadi keselesaan kepada pengguna dan juga kepada semua kalangan masyarakat yang menggunakan jalan raya. Ini pohon kementerian merujuk semula apa yang saya cadangkan. Terima kasih.

3.41 ptg.

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Akhirnya, terima kasih. Terima kasih Tuan Pengerusi, saya juga ingin turut serta untuk membahaskan Maksud B.28 – Kementerian Pengangkutan. Ada satu isu sahaja Tuan Pengerusi, pertamanya iaitu tentang Lapangan Terbang Sultan Abdul Aziz, Subang, iaitu khusus bagi Terminal 3. Kita tahu bahawa dahulu lapangan terbang ini adalah merupakan tempat utama di dalam negara kita. Apabila digantikan kepada KLIA, maka lapangan terbang ini nampaknya telah terkebelakang, tercicir terutamanya Terminal 3 yang telah diberikan kepada *Skypark* bagi hasrat kerajaan untuk menjadikan Terminal 3 ini sebagai *city airport*.

Cuma beberapa perkara yang disebut, yang menjadi isu apabila Terminal 3 ini dijadikan tempat beroperasi kapal terbang yang enjinnya berkipas iaitu *Firefly* dan juga Berjaya Air. Yang penerbangannya 62 penerbangan sehari iaitu pergi dan kalau pergi balik lebih daripada 100 penerbangan satu hari, termasuk juga penerbangan ke luar negara dan juga tempatan. Yang pertama, isunya adalah yang kurang promosi iaitunya tiada papan-papan tanda mengenai Lapangan Terbang Terminal 3 khususnya di *Skypark* ini.

Keduanya tentang penggunaan pengawal keselamatan daripada warganegara asing iaitu *Nepal*, yang kita tahu masalah komunikasi di antara pelancong dan juga rakyat tempatan dan penumpang-penumpang. Ini menyebabkan ada juga kenderaan-kenderaan yang melibatkan keselamatan seperti ambulan juga telah dikunci tayar. Rungutan daripada orang ramai juga banyak kenderaan-kenderaan telah dikunci tayar walaupun diletakkan di tempat letak kereta yang telah dikhususkan.

Nampaknya Terminal 3 ini juga tidak tersusun elok, tidak berapa bersih dan nampak kononnya bersepah, seolah-olahnya warganegara kita tidak tahu tentang peraturan dan sebagainya. Yang keempatnya tentang promosi iaitu papan-papan iklan yang telah dipohon oleh kementerian ini sejak daripada Tahun 2009. 17 papan iklan yang telah dipohon tetapi belum mendapat kelulusan daripada kementerian ini. Kelima ialah jalan telah dinaiktarafkan menghala ke terminal ini tetapi apabila selepas daripada bulatan berhampiran dengan Petronas di hadapan

terminal, jalan ini masih tidak lagi diselenggarakan dengan baik. Seolah-olah jalan di depan terminal ini diabaikan.

Oleh itu saya mohon supaya pihak kementerian dapat memberikan dan memohon peruntukan khusus daripada Kementerian Kerja Raya, yang saya tidak sempat berbahas tadi dapat dinaiktarafkan segera jalan di hadapan Terminal 3 ini. Terima kasih Tuan Pengerusi.

3.43 ptg.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Ya, terima kasih Tuan Pengerusi. Mengenai Kempen keselamatan Jalan Raya, tiap-tiap tahun kita mendengar bahawa ada macam-macam kempen dijalankan. Saya ingat lagi Yang Berhormat Menteri baru-baru ini juga telah memberi risalah-risalah kepada pemandu-pemandu mengatakan bahawa kita perlu lebih mengambil perhatian untuk mengurangkan kemalangan jalan raya. Akan tetapi apakah hasilnya. Bukankah benar bahawa semua kempen-kempen ini nampaknya telah gagal. Adakah kita perlu satu *mindset* yang baru, *to think out of the box*, agar kita dapat cari jalan, supaya benar-benar kita boleh mengurangkan kemalangan di jalan raya.

Dalam hal ini Tuan Pengerusi, saya hendak tahu berapakah kos *economic lost* apabila seorang terbunuh dalam kemalangan? Saya ingat lagi satu perkara yang sama saya telah bangkitkan lebih kurang sepuluh tahun dahulu, di mana kerajaan telah memberikan anggaran bahawa setiap kematian jalan raya, *economic lost* ini adalah sekurang-kurangnya RM400,000 untuk seorang individu. Apakah yang terkini mengenai kuantum tersebut dan apakah kita telah pelajari dan supaya *ensure relief* di mana apabila sesuatu kemalangan mengakibatkan kematian, kerajaan juga memberi macam-macam pertolongan kepada keluarga tersebut.

Akhir sekali mengenai lapangan terbang. Ini mengenai di Ipoh, di mana Yang Berhormat Menteri baru-baru ini telah pergi ke Ipoh dan memberitahu bahawa landasan, *runway* akan dipanjangkan. Apakah perkara terkini mengenai perkara tersebut? Adakah kapal terbang yang akan mengunjungi lapangan tersebut di Ipoh, *passenger load* dan juga *economic value* dalam hal ini.

Saya menyentuh mengenai perkara ini kerana saya ingat lagi apabila kami membantah kepada cadangan kerajaan untuk membina lapangan terbang di Pangkor. Pada masa itu kerajaan mengatakan bahawa ia akan membawa lebih pelancong ke sana tetapi dalam *economic benefit*, nampaknya itu adalah satu yang betul-betul yang akan... Dalam pembinaan lapangan terbang di Pulau Pangkor adalah kontraktor-kontraktor dan kroni-kroni kerajaan. Bukan sebenarnya untuk kebaikan orang ramai di Pulau Pangkor kerana di Pulau Pangkor dan Ipoh adalah tempat-tempat yang terdekat. Berkaitan dengan ini di Ipoh, adakah *economically viable* untuk meningkatkan taraf *runway* di sana dan berapakah anggaran perbelanjaan tersebut? Terima kasih.

3.47 ptg.

Dato' Ismail Kasim [Arau]: Terima kasih Tuan Pengerusi, saya ingin membangkitkan satu perkara sahaja, bagi Maksud B.28 ini, iaitu dengan peruntukan RM37,327,000 yang dikehendaki diberi sebagai geran kepada Dana Khas Senai *Airlines*. Iaitu yang berkaitan dengan *road incentive* dan *support enterprise* bagi tujuan menjadikan Lapangan Terbang Sultan Ismail Senai ini sebagai hab kargo udara yang penting di selatan Semenanjung.

Kita amat menyanjung perancangan ini kerana mungkin Wilayah Pembangunan Iskandar juga limpahan *airfare*, dengan izin, yang daripada Singapura dan sebagainya mungkin boleh menjadikan perkembangan Lapangan Terbang Sultan Ismail Senai ini akan berdaya saing. Cuma di sini yang ingin saya bangkitkan ialah, saya difahamkan *airport* ini telah diberi hak mengurus kepada sebuah syarikat ataupun sudah tidak ada berkaitan sama sekali. Kalau tidak ada kaitan mungkin Yang Berhormat Menteri boleh memberikan penjelasan di sini.

Apa rasionalnya kalau geran ini diberikan kepada hak mengurus, yang telah diberikan kepada syarikat lain, yang bukan sama sekali diuruskan oleh syarikat-syarikat yang berkaitan dengan kerajaan. Jadi jumlahnya agak besar RM77 juta dan saya minta penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri, apa rasionalnya kalau melibatkan sebuah syarikat swasta yang lain, yang diberi hak untuk menguruskannya. Jika Senai *Airlines* ini merupakan sebuah syarikat kerajaan ataupun syarikat yang berkaitan dengan kerajaan, kita tidak ada masalah kerana kita melihat pembangunan hab kargo di sebelah Selatan adalah merupakan sesuatu yang cukup bermakna di masa hadapan. Pohon penjelasan.

3.49 ptg.

Dr. Che Rosli bin Che Mat [Hulu Langat]: Terima kasih Tuan Pengerusi, merujuk kepada Kepala P.28, butiran 60000 mengenai *urban public transport* berjumlah RM711,760,000. Saya ingin merujuk kepada Perkara 3, sebanyak RM381 juta untuk projek peningkatan kapasiti komuter KTMB untuk membeli 38 set EMU KTMB. Saya ingin memohon penjelasannya, pertamanya berapa banyak EMU yang ditempah dahulu, yang pernah saya tanya dahulu yang telah sampai. Sehingga kini sejauh mana keuntungan daripada sistem komuter KTMB ini? Merujuk Perkara 4, peruntukan RM140 juta untuk projek pembinaan Terminal Pengangkutan Bersepadu dan menaik taraf stesen sedia ada.

■1550

Saya ingin memohon penjelasan. Pertama, status Terminal Bersepadu Bandar Tasik Selatan, sejauh mana telah pun diguna atau tidak? Kedua, adakah kemudahan untuk menyambungkan daripada stesen bersepadu ini ke bandar raya atau pun pusat bandar? Adakah disediakan oleh pihak kerajaan? Sekian, terima kasih.

3.51 ptg.

Tuan Liang Teck Meng [Simpang Renggam]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin menyentuh Butiran 050000 berkenaan dengan wang sejumlah RM77 juta yang dikehendaki

sebagai geran kepada dana khas “Senai Airlines” bagi tujuan menjadikan Lapangan Terbang Sultan Ismail, Senai sebagai hab kargo udara di selatan Semenanjung Malaysia. Saya amat mengalu-alukan usaha kementerian untuk mewujudkan satu hab kargo di kawasan selatan khususnya dalam kawasan Zon Iskandar Malaysia ini. Sudah tentunya kewujudan hab kargo ini akan dapat merangsangkan sektor logistik dan membantu pengilang-pengilang di kawasan selatan, menyelesaikan masalah logistik.

Di sini saya ingin bertanya kepada kementerian, adakah kementerian melihat lapangan terbang antarabangsa Singapura yang tidak jauh dari Senai *airport* ini sebagai satu *competitor* atau pun saingan yang kuat di kawasan selatan. Apakah pendekatan kementerian untuk mempertingkatkan mutu perkhidmatan hab kargo kita ini. Ini kerana di kawasan saya ada ramai pengusaha-pengusaha ikan hiasan. Kebanyakannya membekal ikan ataupun rumpai mereka ke pasaran antarabangsa. Akan tetapi apabila ditanya mengeksportkan melalui *airport* mana, kebanyakannya melalui *airport* Singapura. Jadi, antara sebab-sebabnya ialah;

- (i) prosedur di Singapura adalah amat mudah dan cepat iaitu kurang birokratik;
- (ii) tambangnya murah berbanding dengan Malaysia;
- (iii) kekerapan penerbangannya banyak;
- (iv) Singapura mempunyai rangkaian *airlines* yang lebih lengkap dan sempurna; dan
- (v) jadual tepat dipatuhi sepenuhnya di mana di negara kita walaupun penternak-penternak ikan hiasan ini membuat tempahan mengikut jadual yang diberikan tetapi apabila ikan hiasan yang masih hidup ini diangkut dari Simpang Renggam ke kargo KLIA kadangkala diberitahu bahawa kargo ini tidak muat lagi dan ikan-ikan hiasan ini terpaksa dihantar semula ke Simpang Renggam dan menyebabkan mereka mengalami kerugian bukan sahaja kos pengangkutan itu. Maka, ikan hiasan yang merupakan *live stock* ini mungkin akan mati akibat pertukaran jadual.

Jadi, berbalik kepada soalan saya, di samping kita membangunkan infrastruktur dan menyempurnakan kelengkapan-kelengkapan, bagaimanakah kementerian berusaha untuk mempertingkatkan mutu perkhidmatan dan *efficiency* hab kargo supaya kita dapat berdaya saing dengan Singapura. Adakah kementerian berhasrat bekerjasama dengan Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan untuk menggubal satu undang-undang atau pun menggariskan bantuan untuk mempertingkatkan mutu perkhidmatan *airlines* supaya kepentingan pengguna-pengguna dapat dilindungi sepenuhnya. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Gopeng. Selepas itu Yang Berhormat Tenggara.

3.54 ptg.

Dr. Lee Boon Chye [Gopeng]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya cuma membangkitkan soal satu peruntukan RM30 juta untuk aktiviti penguatkuasaan undang-undang jalan raya dan pembayaran komisen penggunaan kad kredit di kaunter JPJ. Saya mohon Yang Berhormat Menteri dapat perincian setakat berapa banyak yang digunakan sebagai komisen dan berapa banyak digunakan untuk penguatkuasaan undang-undang jalan raya. Soalan yang kedua dalam butiran yang sama adalah kita sering menerima aduan bahawa apabila saman yang dikirimkan kepada pemandu, kerap kali diterima mungkin setahun, dua tahun atau pun tiga tahun selepas kesalahan lalu lintas. Jadi, bukankah kementerian ada satu KPI yang memastikan supaya apabila ada kesalahan lalu lintas yang dilakukan saman itu seharusnya dikirimkan mungkin dalam masa seminggu atau pun dua minggu supaya pemandu berpeluang untuk kemukakan bukti untuk pertikaikan atau pun mencabar keputusan daripada JPJ tersebut. Sekian, terima kasih.

3.56 ptg.

Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ada beberapa perkara yang saya hendak bangkitkan. Pertama, tentang geran kepada dana khas sebanyak RM77,302,700 ini. Senai *Airlines*? Saya ini orang Johor ini, tidak dengar pula Senai *Airlines*. Apa yang saya tahu ialah Senai *Airport Terminal Services Sdn Bhd* (SATS). Saya setuju dengan pandangan yang diberikan oleh Yang Berhormat Arau tadi. Saya hendak bertanya dengan Yang Berhormat Menteri, kita tahu SATS ini mengambil alih Lapangan Terbang Antarabangsa Senai ini daripada MAHB pada tahun 2003.

Jadi, adakah geran kepada dana khas ini, apakah tujuan sebenar ini? Ia bukan lagi anak syarikat kepada kerajaan tetapi syarikat yang mengambil alih tanggungjawab daripada MAHB ini tadi. Kita tahu ini adalah usaha untuk meningkatkan keyakinan pelabur-pelabur terhadap pelbagai aktiviti ekonomi terutama dalam kawasan Iskandar Malaysia. Itu yang pertama.

Kedua, tentang penguatkuasaan undang-undang - RM30 juta. Saya hendak bertanya dengan Yang Berhormat Menteri, adakah peruntukan yang disediakan ini cukup kah untuk aktiviti-aktiviti penguatkuasaan undang-undang jalan raya dalam usaha untuk pencapaian NKRA dengan kenderaannya makin bertambah, cukup kah peralatan dan kenderaan JPJ, cukup kah pejabat JPJ yang diperlukan? Ini kerana saya dengar penguatkuasaan tidak dapat diadakan sepanjang masa disebabkan kekangan terhadap peruntukan yang telah pun disediakan bagi tahun 2010.

Terakhir Tuan Pengerusi, tentang peruntukan sebanyak RM2 juta bagi Program Kempen Kesedaran Jalan Raya untuk tahun 2010 ini. Jumlah kemalangan kita tahu lebih kurang anggaran, congak dalam 300,000. Lebih kurang 6,000 orang mati setahun. Salah satu daripada puncanya sikap pemandu yang cuai dan tidak berhati-hati. Ia lebih kurang purata agaknya. 18 orang mati setiap hari kerana kemalangan jalan raya. Peruntukan yang ada ini Yang Berhormat

Tuan Pengerusi, saya fikirkan tidak cukup untuk merubah minda dan juga sikap pengguna jalan raya yang ada. Kempen perlu dijalankan dari semasa ke semasa. Jadi dengan peruntukan sebanyak RM2 juta ini adalah terlalu kecil untuk melahirkan satu budaya bertanggungjawab di kalangan pemandu-pemandu kenderaan yang ada. Jadi, saya pohon penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Batu Gajah. Selepas itu Yang Berhormat Sekijang dan Menteri menjawab.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Yang Berhormat Shah Alam seminit sahaja Tuan Pengerusi.

3.59 ptg.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya ringkas sahaja. Saya boleh beri dua minit kepada Yang Berhormat Shah Alam. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Itu tidak terpakai Yang Berhormat. Itu arahan daripada Batu Gajah.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Okey, mencelah bolehkah?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tidak. Kalau...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Kalau saya panggil baru saya jadi.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Mencelah boleh kah?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya boleh beri kalau Yang Berhormat ada penjelasannya. Saya ingin merujuk kepada RM2 juta untuk Kempen Keselamatan Jalan Raya. Sebelum ini saya telah panggilkan RM1.5 juta untuk Kempen keselamatan Jalan Raya sempena Aidilfitri. Kita baru luluskannya dan kini memohon RM2 juta lagi. Di bawah NKRA kementerian adalah untuk mempertingkatkan sistem pengangkutan awam. Saya ingin tahu setakat ini apakah kemajuannya. Ini kerana saya amat risau peruntukan setiap tahun untuk Kempen Keselamatan Jalan Raya ini tidak banyak memberi kesannya. Ini kerana kalau kurang kenderaan di atas jalan raya dan lebuh raya mungkin peluang kemalangan jalan raya akan dapat dikurangkan juga.

■1600

Jadi, kalau NKRA Yang Berhormat Menteri ini berjaya mempertingkatkan sistem pengangkutan awam, lebih ramai orang akan menggunakan pengangkutan awam. Mungkin kita boleh menjimatkan peruntukan untuk kempen-kempen yang pada pendapat saya kurang membuktikan keberkesanannya.

Saya membaca buku di bawah *Program Transformasi Kerajaan Pelan Hala Tuju... [Memegang sebuah buku]* Kementerian mempunyai lima pendekatannya untuk mencapai NKRA untuk mempertingkatkan pengangkutan awam. Salah satunya adalah penyusunan semula agensi kawalan pengangkutan awam darat. Dewan ini telah dibentangkan dengan dua rang undang-undang yang berkaitan iaitu Rang Undang-undang Pengangkutan Awam Darat dan suruhanjaya yang berkaitan dengannya.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar)
mempengerusikan Jawatankausa]

Akan tetapi saya amat risau Yang Berhormat Menteri berkenaan seksyen 13 di bawah Rang Undang-undang Pengangkutan Awam Darat yang membenarkan dikenakan caj kesesakan lalu lintas. Ini adalah salah satu pendekatan yang dinyatakan di bawah NKRA untuk mempertingkatkan sistem pengangkutan awam ini, tetapi saya rasa ini terlalu awal. Kementerian Yang Berhormat Menteri sasarkan adalah 25% penggunaan pengangkutan awam di Lembah Klang, 25% penggunaan. Akan tetapi, itu adalah sasaran 2012.

Walaupun hari itu Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri ada menyatakan ia hanya akan diguna pakai selepas lima tahun. Dalam tempoh lima tahun ini tidak akan digunakan. Akan tetapi, hasil kejayaan NKRA di bawah kementerian untuk menggalakkan lagi orang ramai menggunakan sistem pengangkutan ini masih belum dapat dilihat lagi. Saya tahu Yang Berhormat ada satu tempoh tertentu. Akan tetapi, mengapakah begitu awal mengadakan seksyen tersebut di dalam rang undang-undang ini? Ini menimbulkan bantahan orang ramai.

Yang Berhormat Sri Gading juga meluahkan bantahannya, rasa tidak puas hatinya terhadap seksyen berkenaan yang membenarkan kerajaan mengenakan caj kesesakan lalu lintas ini apabila laluan tertentu adalah sesak dan boleh dengan kerjasama pihak berkuasa tempatan membenarkan pengutipan caj tersebut. Selagi sistem pengangkutan awam ini tidak diperbaiki, saya rasa Yang Berhormat Menteri dan anggota Kabinetnya yang berkaitan di bawah suruhanjaya yang akan ditubuhkan ini haruslah meletakkan kepentingan orang ramai terlebih dahulu. Bukan begitu cepat tergesa-gesa, teringin sangat mencari haluan jalan untuk mengutip caj terhadap bayaran ke atas orang ramai. Itu bukan langkah yang baik bagi mengurangkan kesesakan apabila alternatif pengangkutan awamnya kita masih belum melihat hasilnya. Yang Berhormat Shah Alam hendak minta penjelasan?

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Saya hendak minta penjelasan walaupun atas isu yang tidak ditimbulkan oleh Yang Berhormat Batu Gajah.

Point (i) iaitu yang RM77 juta ini pada *Senai Airlines - Route Incentive & Support Enterprise (ARISE)*. Persoalan yang pertama, mengapakah ia berbentuk sebagai sebuah geran dan bukan pinjaman? Saya difahamkan bahawa *ARISE* ini adalah sebuah syarikat swasta. Ia tidak ada kena-mengena lagi dengan pihak kerajaan. Sekiranya itu adalah benar, maka harap diberitahu siapakah yang terlibat ataupun di sebalik syarikat berkenaan dan mengapa ia berbentuk geran dan bukan pinjaman?

Point (iv) iaitu sebanyak RM20 juta dikehendaki untuk menampung peningkatan kos kontrak penyelenggaraan dan sewaan talian *fibre optic* dan sistem radar Jabatan Penerbangan Awam. Saya hendak tahu kalau boleh, apakah kontrak yang asal; berapakah jumlahnya yang RM20 juta ini merupakan peningkatan berapa peratus; apakah sebab-sebab adanya peningkatan; apakah justifikasi untuk peningkatan ini sedangkan kalau kita baca daripada apa

yang dinyatakan di sini, ia merupakan satu talian *fibre optic* yang sudah sedia ada dan telah pun dipasang dan sedia digunakan; apakah justifikasi untuk peningkatan; dan adakah ia atas sebab kerja-kerja penyelenggaraan ataupun sewaan yang ditambah? Itu sahaja. Terima kasih.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Amat bernas pertanyaan Yang Berhormat Shah Alam. Saya berharap Yang Berhormat Menteri boleh menjawabnya selepas ini.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: [Bangun]

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya nyatakan tadi suruhanjaya itu baik untuk penyelarasan sistem pengangkutan awam darat ini tetapi, yang prihatin adalah caj yang dikenakan, sebab sebelum ini tahun 2006 kerajaan juga kata hendak memperbaiki sistem pengangkutan awam yang mana menggunakan alasan ini untuk menaikkan harga minyak dan memberitahu orang ramai bahawa penjimatan subsidi harga minyak ini, RM4.4 bilion akan digunakan untuk memperbaiki sistem pengangkutan awam. Akan tetapi kita lihat keadaan pada hari ini, masih tidak berubah dari berapa tahun? Hampir lima tahun Tuan Pengerusi.

Oleh itu, saya harap Yang Berhormat Menteri boleh memaklumkan Menteri-menteri berkaitan yang lain agar bersama-sama mengeluarkan seksyen, seksyen 13 berkenaan mengenakan caj kesesakan jalan itu daripada rang undang-undang yang berkaitan ini. Ini adalah kebaikan untuk orang ramai, apabila hasil telah kita nampak, baru kerajaan pertimbangkan, orang terima cadangan kerajaan, baru kerajaan boleh mengambil tindakan sedemikian selagi sistem pengangkutan awam itu tidak diperbaiki.

Saya harap Yang Berhormat Menteri yang selalu nampaknya boleh memperjuangkan kalau hendak, kalau berani untuk rakyat mengeluarkan seksyen berkenaan. Sekian Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Sekijang, selepas itu Yang Berhormat Menteri menjawab.

4.06 ptg.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya pun ingin sama-sama membahaskan tentang Maksud B.28 - Kementerian Pengangkutan.

Perkara pertama yang ingin saya bangkitkan ialah tentang geran sebanyak RM77,302,700 yang diberikan kepada *Senai Airlines - Route Incentive & Support Enterprise* ini. Jadi, saya ingin bertanya kepada kementerian, setakat hari ini berapa banyakkah geran yang telah kita beri atau kita keluarkan kepada syarikat-syarikat pengendali ini? Saya hendak tahu ada berapa banyak syarikat pengendali di Senai Airport ini sebab kita tahu yang ada ialah *Senai Terminal Airport Services* dan ini ada *ARISE* dan ini ada lagi syarikat pengendali di sini. Jadi, saya ingin tahu berapa syarikat pengendali yang ada di sini dan berapa banyak yang telah kita berikan jumlah *total* keseluruhan geran kepada pengendali-pengendali *airport* ini.

Perkara kedua Tuan Pengerusi, tentang *MASwings* ini. Jadi, saya ingin tahu berapa banyakkah *route* ataupun jalan yang telah kita beri subsidi ataupun kita beri kemudahan? Saya

hendak tahu juga kekerapan penerbangan ke tempat-tempat tersebut kerana kita setiap tahun membayar subsidi dan insentif yang agak tinggi juga. Jadi, saya difahamkan juga...

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Sekejap.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Pengguna-pengguna di tempat-tempat tersebut itu masih dikenakan tambang lagi atau dikenakan caj penerbangan.

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Sekejap.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Jadi, kalau subsidi ataupun duit yang sebanyak ini, yang kalau boleh kita berikan kepada angkatan tentera...

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Sekejap Yang Berhormat.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Untuk angkatan tentera ini, untuk mengendalikan perkhidmatan ini kerana saya percaya angkatan tentera kita pun mampu untuk mengendalikan daripada kita beri kepada MASwings ini...

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Sekejap, mohon mencelah.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Daripada kita beri kepada MASwings ini kerana seperti kita tahu, kita beri kepada syarikat ini dia kata tidak untung juga. Baik kita beri duit ini kepada angkatan tentera kita. Kalau RM60 juta atau RM70 juta kita pun puas hati daripada kita berikan kepada syarikat-syarikat pengendali MASwings ini kerana mungkin perkhidmatan yang lebih baik lagi diterima oleh penduduk-penduduk kawasan luar bandar ini. Yang Berhormat Silam.

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Terima kasih sahabat saya Sekijang. Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin mencelah dalam butiran tentang subsidi untuk MASwings, sebab dia juga memberikan perkhidmatan ke kawasan saya di bandar Lahad Datu.

■1610

Cadangan Yang Berhormat Sekijang tentang subsidi itu supaya diberikan kepada anggota tentera sebenarnya saya tidak bersetuju sebab terutamanya di kawasan luar bandar Sabah dan Sarawak. Hanya di sini saya ingin mohon supaya kalau boleh Yang Berhormat Sekijang dapat masukkan dalam ucapan Yang Berhormat Sekijang tentang supaya *review* tambang terutamanya perkhidmatan di kawasan luar bandar di Lahad Datu. Kita sekarang ini ada empat perkhidmatan MASwings tetapi ia sebenarnya tidak mencukupi.

Oleh sebab saya tiada ruang untuk menyampaikan maklumat kepada Yang Berhormat Menteri dan adakah Yang Berhormat Sekijang bersetuju jika sekiranya perkhidmatan ini sebenarnya untuk kawasan luar bandar tertentu perlu dikekalkan terutama di Sabah dan Sarawak dan perlu dikaji semula dari segi struktur tambang terutamanya. Contohnya, kalau Lahad Datu ke Kota Kinabalu pergi dan balik, ia boleh sama penerbangan sehala ke Kuala Lumpur. Jadi, tidak berbaloi bagi kita penduduk di kawasan luar bandar. Adakah Yang Berhormat Sekijang terutamanya, ramai peniaga-peniaga daripada tanah Semenanjung mahu mengurus niaga

di kawasan daerah Lahad Datu. Akan tetapi, memandangkan penerbangan yang terakhir ke daerah Lahad Datu adalah jam 4.30.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, panjang lagi cerita Yang Berhormat itu.

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Sedikit sahaja. Sedikit sahaja Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sana bukan Menteri, sini Menteri.

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Saya hanya mohon kalau dia bersetuju untuk membantu sahabat dia daripada Sabah ini untuk – sebab saya tidak diberi ruang Tuan Pengerusi sebelum tadi untuk berucap. Sebenarnya lebih penting sebab Yang Berhormat Sekijang tiada MASwings Tuan Pengerusi. Terima kasih.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Terima kasih daripada sahabat saya daripada Silam. Sebab itu saya katakan tadi bahawa kawasan-kawasan ini masih lagi dikenakan tambang yang tinggi dan kita juga beri subsidi lagi tetapi, oleh kerana kalau keadaan ini terus berlaku, maka rakyat pun tidak sampai juga kita punya hasrat hendak memberikan kemudahan kepada mereka. Itu sebab saya kata kalau selain daripada itu tadi alternatif kita ialah kita berikan kepada angkatan tentera kita yang mungkin juga boleh beli *boeing* ataupun boleh beli *airbus* dan sebagainya bagi memberikan perkhidmatan yang lebih sempurna saya kira, agaknya kalau bolehlah. Itu terpulanglah kepadanya. Itu sebagai alternatif sebab tambang yang dikenakan saya tahu memang cukup tinggi berbanding dengan perjalanan-perjalanan ke tempat lain kerana walaupun ada subsidi tetapi tambang yang tinggi.

Jadi Tuan Pengerusi, perkara yang berikutnya ialah Perkara 3 tentang sebanyak RM30 juta dikehendaki untuk aktiviti penguatkuasaan undang-undang jalan raya dan pembayaran komisen. Yang ini saya ingin bertanya bahawa biasanya pembayaran komisen-komisen menggunakan kad kredit ini biasanya ditanggung oleh pengguna tetapi di sini ditanggung oleh kerajaan. Jadi, apakah perkara ini tidak boleh diperbetulkan ataupun kita cari satu jalan penyelesaian dengan bank dan sebagainya. Ini kerana inilah kemudahan-kemudahan yang mungkin pihak bank boleh berikan kepada kerajaan atau kepada rakyat dalam negara ini kemudahan-kemudahan yang selain daripada kita berikan mereka lesen beroperasi di dalam negara kita ini Tuan Pengerusi. Terima kasih.

4.13 ptg.

Menteri Pengangkutan [Dato' Sri Ong Tee Keat]: Tuan Pengerusi, saya ucapkan terima kasih kepada semuanya 13 orang Ahli Yang Berhormat yang bangkitkan perkara-perkara yang berkaitan dengan Kementerian Pengangkutan. Ada yang melalui cara mencelah, ada yang bangkitkan soalan terus. Pada keseluruhannya Tuan Pengerusi, saya ingin hendak menjawab soalan yang berbangkit secara berkelompok khususnya mengikut butiran-butiran yang telah pun dinyatakan.

Berkaitan dengan geran yang diberi kepada Senai Airport melalui *ARISE project, Airlines Road Incentive and Support Enterprise*, dengan izin. Suka saya menjelaskan di sini bahawa geran ini diberikan oleh kerajaan kepada SATS iaitu syarikat Senai Airport Terminal Services Sdn. Bhd. Ianya adalah sejajar dengan keputusan Jemaah Menteri pada tahun 2007 di mana Lapangan Terbang Sultan Ismail Senai, Johor dijadikan hab kargo udara. Kewujudan dana khas Senai Airport ARISE ini adalah semata-mata untuk menampung keperluan menjurus ke arah ini.

Geran yang berkaitan adalah digunakan untuk lima tujuan seperti berikut:

- (i) ianya untuk *block space programme* di mana SATS akan membeli sebahagian daripada kapasiti kargo sesebuah penerbangan kargo pada harga tertentu dan SATS kemudiannya akan menjual kapasiti kargo tersebut kepada pengeksport;
- (ii) ini juga merupakan insentif yang diberi mengikut *road capacity*, dengan izin, dan juga *frequency incentive*, dengan izin di mana imbuhan akan diberi kepada syarikat penerbangan kargo yang beroperasi di SATS atau syarikat penerbangan kargo yang sudi menambahkan destinasi atau frekuensi penerbangan;
- (iii) ianya adalah bagi *throughput* insentif di mana imbuhan diberikan kepada syarikat penerbangan kargo yang menambahkan berat kargo yang dibawa menggunakan SATS;
- (iv) ianya adalah untuk *operational incentive* di mana imbuhan seperti *discount charge* lapangan terbang ataupun *ground handling charges*, dengan izin diberikan kepada syarikat penerbangan kargo yang menggunakan khidmat SATS; dan
- (v) insentif promosi di mana perbelanjaan promosi SATS ini dapat ditampung.

Setakat ini terdapat sembilan buah syarikat penerbangan...

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: [*Bangun*]

Dato' Sri Ong Tee Keat: Nanti dahulu Yang Berhormat. Saya belum lagi habiskan perenggan. Setakat ini terdapat sembilan buah syarikat penerbangan kargo iaitu tiga yang bersifat penerbangan berjadual dan enam bersifat *chartered flight* yang menyediakan perkhidmatan penerbangan kargo di Lapangan Terbang Senai. Syarikat yang berkenaan adalah seperti berikut iaitu MASKargo, Qatar Airways, Neptune Air, Transmile Group, Cathay Pacific Cargo, RPX, AirAsia, HeavyLift and Chapman Freeborn. Jadi, di sini saya ternampak apa yang tadi oleh Yang Berhormat Tenggara, iaitu Senai Airline itu memang tidak ada Yang Berhormat. Tidak ada. Tidak terangkum itu. Tidak pernah dengar pun.

Tuan Pengerusi, saya beralih kepada...

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Sebelum beralih. Saya mendengar dengan teliti - terima kasih Tuan Pengerusi. Saya mendengar dengan teliti penjelasan yang diberikan oleh Yang Berhormat Menteri yang mana menyenaraikan lebih kurang lima hingga enam kos-kos ataupun *area-area* yang akan menelan belanja sebanyak RM77 juta tadi. Bolehkah diberikan pecahan bagi setiap satu? Nombor satu.

Nombor dua, kita lihat bahawa kebanyakannya adalah sebagai insentif. Semestinya insentif bila diberikan, ia mesti ada satu pulangan yang dijangka akan diterima. Lalu, kalau kita beri insentif kepada *roots* dan *capacity incentive, throughput, operational incentive, ground handling incentive* dan sebagainya, maka perbelanjaan-perbelanjaan yang kita beri dalam bentuk insentif-insentif ini, apakah pulangan yang kita jangkakan yang akan kita peroleh. Adakah ianya akhirnya akan mengembalikan pelaburan yang kita letakkan yang sebanyak RM77 juta itu?

Ketiga, kiranya ada pulangan, adakah ianya pergi balik kepada ARISE ataupun adakah ianya merupakan sebagai satu pulangan yang akhirnya dikembalikan kepada kerajaan balik? Sekiranya ianya akan dikembalikan kepada kerajaan balik, maka mengapakah ianya diberikan dalam bentuk geran dan tidak diberikan sebagai satu pinjaman kepada ARISE. Saya rasa kalau boleh minta Menteri memberi jawapan.

■1620

Dato' Sri Ong Tee Keat: Tuan Pengerusi, saya ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Shah Alam tadi. Sebenarnya apa yang ada pada saya ini adalah butir-butir pecahan mengikut tahun. Secara terperinci itu saya kira saya boleh dapatkan dengan selanjutnya dan moga-moga saya akan dapat berikan kepada Yang Berhormat dalam masa yang terdekat. Mengikut butiran terperinci yang ada pada saya ini, pada tahun 2008, jumlah yang telah pun disalurkan itu adalah sebanyak RM11.4 juta, sedangkan tahun 2009 jumlahnya adalah sebanyak RM59.958 juta, manakala pada tahun ini 2010 jumlahnya adalah RM77.3 juta. Jadi yang lain itu saya akan berikan.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Saya melihat bahawa setiap tahun nampak gaya sumbangan atau geran yang diberikan itu bertambah. Sedangkan kita punya andaian sepatutnya bila kita sudah berikan geran itu, dan geran ini digunakan sebagai insentif, maka sepatutnya ia semakin tahun semakin berdikari dan semakin tahun semakin mampu untuk menjana kewangan dan pendapatan sendiri. Maka sepatutnya insentif ataupun geran yang diberikan oleh kerajaan akan berkurangan. Kalau kita lihat trend yang sebegini di mana pada tahun 2008 ianya adalah RM11 juta, tahun 2009 adalah RM59 juta dan pada tahun ini sebanyak RM77 juta, saya tidak nampak bagaimana dan apakah logik dan matlamat di sebalik pemberian geran ini kalau akhirnya ia menjadi sebagai duit yang terus dibelanjakan dan tidak mendapat pulangan?

Saya minta Yang Berhormat Menteri menjawab soalan tadi, kenapa diberikan geran dan bukan sebagai pinjaman? Insentif-insentif ini mesti mendatangkan pulangan. Kalau tidak

mendatangkan pulangan dengan izin, *it just money down the drain*. Kita tidak nampak sampai bila ia akan berterusan dan sampai bila kita akan dapat pulangan seperti mana yang kita jangkakan. Kiranya ia merupakan satu pelaburan yang tidak ada potensi untuk mendatangkan keuntungan, maka apakah sebab dan tujuan ia diteruskan? Siapakah yang di sebalik ARISE itu? Kalau boleh diberikan penjelasan. Terima kasih.

Dato' Sri Ong Tee Keat: Tuan Pengerusi, saya rasa hairan kerana Yang Berhormat Shah Alam sebelum dengar jawapan saya dia sudah buat kesimpulan. Rupa-rupanya Yang Berhormat sudah tahu keadaan di Senai Airport sama ada ianya berjaya atau tidak. Sebenarnya masih lagi awal kita hendak buat kesimpulan. Yang Berhormat pun tahu juga keadaan yang sebenar di Lapangan Terbang Senai. Sebagai seorang bekas jurutera di Petronas Yang Berhormat, saya faham Yang Berhormat dia bukan tidak tahu. Akan tetapi kalaulah mengikut logik yang biasa keputusan ini, keputusan Kabinet yang dibuat dalam bulan Disember tahun 2007, ianya dibuat secara bersama untuk memberikan geran sekian banyak mengikut pecahan yang tertentu kepada Senai ARISE.

Pada tahun 2008 – ini sebagai titik tolak, jumlahnya memanglah tidak banyak, ini sebagai satu titik permulaan. Sedangkan tahun 2009 ia bertambah dan tahun ini pula ianya bertambah lagi kerana ini adalah satu-satunya daya usaha yang ada hubung kaitnya dengan pembangunan di Wilayah Pembangunan Iskandar. Kita sedia maklum bahawa pembangunan di Wilayah Pembangunan Iskandar ini pun belum lagi disempurnakan dan ada lagi ruang-ruang yang tertentu yang dapat kita terus menambah baik lagi. Itu sebabnya bila Senai ARISE ini diberikan geran sedemikian rupa mengikut jadual yang ditetapkan, saya tidak rasa hairan. Ini sepatutnya keadaan yang normal. Akan tetapi berbalik kepada prestasinya, prestasi itu saya setuju bahawa prestasi baik buruknya ianya kenalah dilaporkan, dimaklumkan kepada kementerian yang berkenaan, kepada wakil rakyat dan orang ramai. Itu memang saya setuju atas nama ketelusan dan kebertanggungjawaban.

Dalam hal ini suka saya hendak maklumkan Yang Berhormat dalam Dewan yang mulia ini bahawa ini tetap akan disusuli sebab pernah pihak kementerian memperingatkan pihak Senai ARISE tentang hal ini. Dalam masa yang terdekat saya berharap laporan yang dimaksudkan itu akan dapat saya terima. Sebab inilah satu-satunya saya pun hendak tahu juga setakat mana ianya berdaya saing berbanding dengan jiran yang terdekat kita iaitu Singapura. Sebab tadi Yang Berhormat Simping Renggam pun bangkitkan perkara ini.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Soalan ataupun komen yang terakhirlah ya sebab kita hendak berpindah kepada tajuk yang lainlah. Tadi Yang Berhormat Menteri kata bayaran geran ini adalah mengikut jadual yang telah dirancang dan jumlah yang dibayar sebanyak RM77 juta ini tidak menghairankan. Kalau bolehlah, saya minta Yang Berhormat Menteri berkongsi dengan Dewan ini, mengikut jadual itu sampai bila ianya hendak terus diberikan geran, jumlah geran yang akan terus ditingkatkan? Sekiranya benar bahawa

ianya merupakan satu jumlah yang telah seperti mana yang telah dijadualkan, maka kenapa ianya dimasukkan dalam bajet tambahan dan tidak dimasukkan dalam bajet asal?

Bagi saya bila ianya dimasukkan dalam bajet tambahan, itu merupakan satu angka yang tidak dibajetkan pada asalnya. Maka persoalan adanya satu jadual dan jumlah yang telah dijangka dan sebagainya, saya rasa adalah mungkin satu maklumat ataupun kenyataan yang kurang tepat. Ianya semestinya merupakan satu perbelanjaan yang di luar jangka dan itulah sebabnya kita ada bajet tambahan. Saya khuatir dan yang saya paling khuatir ialah keadaan di mana geran ini bertambah tiap-tiap tahun tanpa adanya satu noktah dan pengurangan, peningkatan, dan matlamat yang ingin dicapai yang dikatakan persaingan dan sebagainya.

Apakah tanda-tanda yang menunjukkan bahawa geran ini yang telah diberikan sepanjang tiga tahun ataupun dua tahun telah pun mencapai apa yang dikehendaki? Adakah dari segi pendapatan, dari segi kargo yang telah melalui lapangan terbang Senai telah bertambah dan sebagainya? Maka angka-angka yang seperti ini perlu diberikan sebagai satu justifikasi. Terima kasih.

Dato' Sri Ong Tee Keat: Tuan Pengerusi, mungkin Yang Berhormat Shah Alam dia cuma nampak bahawa setiap kali bila perbekalan tambahan yang dibentangkan, ianya disebabkan oleh adanya keperluan di luar jangkaan. Akan tetapi jangan lupa, selain daripada itu ada juga kemungkinan di mana permintaan yang tertentu bila ianya tidak dapat ditampung pada ketika itu dan ianya terpaksa ditokok tambah lagi. Itu pun takkanlah Yang Berhormat tidak reti. Yang Berhormat juga tahu bahawa saya sudah janji sebentar tadi bahawa saya akan berikan prestasinya. Prestasi yang dinyatakan itu tidak lain dari segi jumlah berat kargo yang dikendalikan dan juga bilangan *flight* yang akan diadakan. Setakat ini memang, walaupun terdapat sembilan buah syarikat penerbangan yang menawarkan khidmat sama ada melalui *charter flights*, dengan izin, ataupun melalui penerbangan berjadual tetapi saya rasa tetap mempunyai ruang lagi untuk ditambah baik lagi.

Dato' Ismail Kasim [Arau]: [Bangun]

Dato' Sri Ong Tee Keat: Yang Berhormat Arau.

Dato' Ismail Kasim, [Arau]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Yang Berhormat Menteri. Saya tidak nafikan penjelasan Yang Berhormat Menteri berhubung dengan pemberian kepada Senai Airlines dan juga syarikat yang mengendalikan Senai airport ini. Akan tetapi cuma saya ingin bangkitkan di sini kalau dilihat kajian kebarangkalian di peringkat awal tentang pemberian *right* kepada syarikat berkenaan, syarikat berkenaan tidak ada *experience* ataupun pengalaman langsung dalam urusan pengendalian *air freight*. Ia hanya dikaitkan dengan Pelabuhan Tanjung Pelepas (PTP) pada masa itu dan kemungkinan ada juga diberikan geran.

■1630

Kenapa tidak dikendalikan oleh MAB dan diberi *right* kepada MAS Kargo yang memang sudah ada pengalaman dan reputasi hebat dalam urusan pengendalian *air freight* di negara kita?

Jadi kita mahu yang ini supaya rakyat dapat penjelasan yang lebih terperinci dan saya pohon Yang Berhormat Menteri penjelasan ini.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: *I think* Yang Berhormat, selepas jawapan ini berpindah ke topik lainlah.

Dato' Sri Ong Tee Keat: Ya, memang. Terima kasih Tuan Pengerusi, secara ringkas untuk menjawab Yang Berhormat Arau, seperti mana yang saya sebutkan tadi keputusan itu dibuat oleh Jemaah Menteri pada Disember 2007. Sama ada ianya patut dikaji daripada sudut-sudut yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat ataupun sebaliknya, saya rasalah saya tiada. Saya kena dapatkan latar belakang Mesyuarat Jemaah Menteri pada ketika itu sebab masa itu saya belum lagi masuk Jemaah Menteri. Saya minta maaf ya. Tuan Pengerusi, saya hendak beralih kepada soal RAS ataupun *Rural Air Services* yang ditawarkan oleh MASwings.

Sesungguhnya kebelakangan ini pihak kementerian telah pun menerima dan tengah mengkaji secara mendalam tentang setiap aduan yang dibawa oleh mana-mana pihak sama ada individu ataupun NGO yang berkaitan khasnya dari negeri Sabah dan Sarawak dan seperti mana yang dinyatakan tadi oleh beberapa orang Ahli Yang Berhormat, RAS yang diwujudkan sejak tahun 1972 ini merupakan satu-satunya tanggungjawab sosial kerajaan yang diberikan kepada kawasan pedalaman negeri Sabah dan Sarawak dan pada ketika ini, kekangan yang masih lagi dihadapi oleh MASwings banyaknya berkisar kepada kekurangan pesawat yang munasabah untuk menawarkan khidmat sedemikian rupa khasnya di antara bandar-bandar di kawasan pedalaman negeri Sabah dan Sarawak dan pada pengetahuan saya, baru-baru ini barulah sepuluh buah pesawat ATR yang berupa pesawat ataupun *prop* itu diterima oleh MASwings.

Mengenai adanya aduan tentang tambang yang masih mahal yang membebankan dan juga kualiti perkhidmatan dan sebagainya, ini tetap dalam lingkungan kajian semula di pihak kementerian mengenai keberkesanan *Rural Air Services* yang dimaksudkan. Sehingga kini, suka saya hendak maklumkan Dewan yang mulia yang ini...

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Yang Berhormat Menteri, mohon.

Dato' Sri Ong Tee Keat: Sekejap lagi. Nanti dulu, saya hendak sambung ini. Setakat ini Tuan Pengerusi, sebanyak RM608 juta telah pun dibelanjakan untuk meliputi 49 laluan penerbangan yang menghubungkan 22 destinasi dengan 966 kekerapan seminggu dan RAS ini adalah tertakluk kepada dua perjanjian iaitu *Agreement for Rural Air Services*, dengan izin, dan *Advance Agreement for Rural Air Services* bagi pembiayaan kos sewaan pesawat dan pemberian subsidi ataupun insentif untuk menampung kos operasi perkhidmatan RAS.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat Silam.

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Daripada segi jumlah bilangan, saya berbalik kepada jumlah bilangan ATR yang baru diterima oleh MASwings. Ertinya ada penambahan jumlah kapal terbang yang

ada di negeri Sabah dan terima kasih kepada pihak kementerian yang mengambil inisiatif yang demikian. Saya ingin bertanya adakah Yang Berhormat dapat mempertimbangkan untuk menambah kekerapan jadual penerbangan daripada Kota Kinabalu ke Lahad Datu terutamanya sebab penerbangan terakhir pada jam 5.20 petang. Bolehkah Yang Berhormat Menteri memberi cadangan kepada MASwings untuk menambah jadual penerbangan itu. Mungkin penerbangan yang terakhir dari Kota Kinabalu jam 6 petang ataupun jam 7 petang sebab kita tahu ramai peniaga-peniaga yang berurus niaga ataupun mengadakan mesyuarat di daerah Lahad Datu, mereka sampai ke malam tetapi oleh sebab kekerapan jadual penerbangan yang terlalu terhad Yang Berhormat Menteri, mereka terpaksa bergegas menghabiskan mesyuarat sebelum jam 5 petang.

Jadi saya berharap supaya kementerian dapat mengambil kira dalam perkara ini terutamanya apabila nanti membuat kajian tentang pembinaan lapangan terbang Lahad Datu yang baru dan saya ingin tahu juga daripada pihak kementerian, bilakah tarikh seterusnya pihak kementerian membuat lawatan tapak di kawasan saya dan saya mohon pihak kementerian supaya dapat memaklumkan kepada saya supaya kita dapat memberi kerjasama untuk memudahkan daripada segi pengurusan dan sebagainya. Terima kasih Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Ong Tee Keat: Tuan Pengerusi, mengenai sebarang cadangan seperti mana yang dibangkitkan tadi oleh Yang Berhormat Silam khasnya tentang kewajaran menawarkan khidmat RAS ini bagi bandar-bandar yang tertentu, saya tetap akan bawa ini kepada pihak MASwings untuk pertimbangan lanjut tetapi seperti mana yang saya sebutkan tadi, kekangan itu tetap wujud sekarang dan itulah sebabnya penjadualan dan juga *air routes*, dengan izin, yang dirancang oleh MASwings tetap perlu dikaji semula secara menyeluruh dan pada masa yang sama, pentakrifan *rural* ataupun luar bandar ini juga perlu kita kaji semula sebab sekarang ini yang kita nampak, bandar-bandar baik yang besar ataupun yang kecil di Negeri Sabah dan Sarawak, ianya adalah diliputi oleh RAS ini. Ini mungkin perlu kita kaji semula. Mungkin bandar-bandar yang tertentu, ianya patutlah dikeluarkan daripada senarai RAS supaya syarikat penerbangan yang lain juga dapat turut memberikan khidmat kepada rakyat kita dan Tuan Pengerusi, saya kena beralih kepada kempen keselamatan jalan raya.

Tempoh hari pun saya jawab dalam Dewan yang mulia ini tentang keberkesanan kempen keselamatan jalan raya baik yang bersempena dengan hari perayaan di Malaysia mahupun pada masa biasa dan suka saya hendak maklumkan Yang Berhormat Ipoh Barat dan juga Yang Berhormat Batu Gajah berdua bahawa setiap kali bila kita menyentuh sahaja tentang kempen keselamatan jalan raya, kalaulah disebabkan oleh adanya *high profile cases* dengan izin, kes *high profile* yang tertentu sehingga kita sanggup hendak buat kesimpulan untuk menidakkan segala keberkesanan kempen keselamatan jalan raya, saya rasa itu bukanlah satu kesimpulan yang adil. Sesungguhnya tempoh hari pun saya sempat hendak jawab dengan memberikan serba sedikit perangkaan.

Perangkaan itu adalah perangkaan yang berteraskan kepada fakta. Perangkaan itu jelas menunjukkan bahawa indeks kematian yang terlibat dalam kempen keselamatan jalan raya kita tetap disusuli, dipantau dengan teliti dan ianya jelas menunjukkan satu *trend* penurunan. Sebagai contoh, pada tahun 2004 terdapat 4.51 kes kematian untuk setiap 10,000 kenderaan yang berdaftar.

■1640

Biasanya kita pakai ini sebagai satu *day term* rujukan dan ianya telah pun menurun kepada 3.55 pada tahun 2009. Ini satu yang saya hendak jelaskan.

Kedua, ini juga satu lagi kriteria ukuran keberkesanan Kempen Keselamatan Jalan Raya yang diguna pakai oleh dunia sejagat bukan di Malaysia sahaja iaitu di sini adalah didapati bahawa pada tahun 2004 terdapat 21.1 kes kematian bagi setiap satu bilion *vehicle kilometers* yang dicakupi berbanding dengan 17.28 pada tahun 2009. Jadi tak akanlah ini bukan satu trend penurunan?

Saya tambah satu lagi iaitu pada tahun 2004 terdapat 24.3 kes kematian bagi setiap 100,000 orang populasi kita dan ianya telah pun menurun kepada 23.8 pada tahun 2009. Jadi di sini Tuan Pengerusi, saya rasa kalaulah hanya kita ghairah berpolemik tanpa bersandarkan kepada perangkaan yang sebenar maka mudahlah ianya memberikan kita satu gambaran yang kadangkala gambaran bukan sahaja tidak tepat malahan ianya mengelirukan.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: *[Bangun]*

Dato' Sri Ong Tee Keat: Yang Berhormat Kepong.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Pengerusi, penjelasan. Saya memang mengambil perhatian dengan angka-angka yang telah diberi oleh Yang Berhormat Menteri tadi. Sungguhpun kita nampak ada sedikit penurunan, bukan banyak juga. Sedikit. Apakah indeks ini kalau kita bandingkan dengan negara-negara yang setaraf dengan Malaysia? Itulah satu bandingan yang bermakna. Setaraf bukan lebih rendah. Setaraf dengan Malaysia baru kita boleh tahu sama ada kita sudah dapat menangani masalah.

Dato' Sri Ong Tee Keat: Tuan Pengerusi, saya memang setuju dengan cadangan Yang Berhormat tadi. Walaupun tadi saya nyatakan trend penurunan dari segi statistik tetapi tidak bermaksud bahawa kita ini masuk bakul angkat diri dan lebih-lebih lagi saya rasa perlu juga kalau kita buat satu perbandingan dari sudut *international ranking* dengan izin. Itu tetap akan dibuat dan pada pengetahuan saya setakat ini memang negara kita telah pun mencapai kemajuan yang tertentu dari segi *international ranking* yang dimaksudkan tetapi *off hand*, dengan izin. Saya tak ada senarai yang berkenaan. Saya ada. Saya akan cuba berikan kepada Yang Berhormat dan mungkin dalam perbahasan yang akan datang saya akan dapat kongsi kan maklumat ini sebab ini pun salah satu-satunya yang perlu dijadikan pedoman kepada kita.

Tuan Pengerusi, saya juga hendak jawab Yang Berhormat Jerai tadi. Yang Berhormat Jerai menyentuh tentang adanya tindak-tanduk syarikat konsesi tol yang menawarkan potongan

tol pada larut malam bersempena dengan hari perayaan. Ini pernah pihak JKJR iaitu jabatan Keselamatan Jalan Raya di bawah kementerian saya memberikan pandangan yang agak berlainan sebab kita biasanya kita dapati bahawa pada waktu larut malam *driver* ataupun pemandu-pemandu baik pemandu bas ekspres mahupun pemandu individu mudah letih. *The biological clock*, dengan izin, mudah letih dan itulah sebabnya pihak JKJR lazimnya memang tidak menggalakkan tindak-tanduk sedemikian rupa. Walaupun demikian ianya tetap merupakan satu-satunya pilihan yang dibuat oleh syarikat konsesi yang berkenaan. Akan tetapi pada masa yang sama suka saya jelaskan di sini bahawa sama ada kita membawa kereta pada larut malam atau tidak kita tetap perlu memandu secara berhati-hati.

Yang Berhormat Jerai juga bangkitkan tentang perlunya banyak lagi firma atau sektor swasta berkecimpung dalam daya usaha untuk meningkatkan ataupun membangkitkan tahap kesedaran orang ramai terhadap keselamatan jalan raya. Saya memang setuju dan suka saya maklumkan Yang Berhormat bahawa setakat ini banyaknya syarikat ataupun firma yang dimaksudkan itu mereka sanggup melibatkan diri dalam kempen-kempen keselamatan jalan raya yang dimaksudkan melalui CSR ataupun *corporate social responsibilities*. Ini saya berharap trend ini akan dapat bertambah lagi. Yang Berhormat Kuala Krau membangkitkan...

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Yang Berhormat, sebelum beralih ke topik yang lain. Nombor satu saya hendak katakan syabas kepada Yang Berhormat Menteri menunjukkan bahawa penurunan dalam kemalangan maut kebelakangan ini tapi saya ada tanya mengenai *economic lost*, kematian seorang apakah angka yang terkini. Adakah Yang Berhormat Menteri hendak memberi jawapan tersebut sekarang atau ada sebab-sebab yang tertentu tidak boleh beri sekarang?

Dato' Sri Ong Tee Keat: Ya Yang Berhormat Ipoh Barat memang meminta *economic lost*, kehilangan ekonomi yang terlibat itu. Saya akan cuba dapatkan anggarannya sebab apa yang ada itu Yang Berhormat sedia maklum bahawa ianya adalah sekadar anggaran dan anggaran ini pun kadangkala bila saya baca pun ada juga yang kurang konsisten kalau berbanding di antara satu dengan sumber yang lain. Saya hendak pastikan bahawa apa saya dapat berikan Yang Berhormat adalah konsisten sebab biasanya anggaran ini bukanlah datang dari satu sumber sahaja. Saya akan cuba dapatkan kepada Yang Berhormat nanti. Baik, Yang Berhormat Kuala Krau tadi...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan Yang Berhormat Menteri, indeks kematian tadi. Tadi Yang Berhormat Menteri bagi statistik indeks tersebut 2004 ke 2009. Saya ingin minta Yang Berhormat Menteri apakah bentuk grafnya? Apakah grafnya adalah menurun dari 2004 ke 2009 atau ia adalah berliku-liku?

Dato' Sri Ong Tee Keat: Tuan Pengerusi, memang kalau kita hendak buat satu analisa secara terperinci memanglah setiap hari perayaan itu setiap kali kita menghebahkan Ops Sikap, Ops Bersepadu ada turun naiknya. Akan tetapi apa yang penting di sini yang saya hendak

maklumkan Yang Berhormat adalah trend menyeluruh ianya seperti mana yang saya sebutkan tadi.

Di sini mungkin saya kena juga maklumkan kepada Yang Berhormat bahawa yang kita nampak sekarang ini mengikut trend semasa lebih kurang 60% daripada kes-kes kematian yang terbabit dalam nahas jalan raya itu adalah terdiri daripada penunggang atau pembonceng motosikal. Inilah satu-satunya yang menjadi keprihatinan kita bersama dan itulah sebabnya pihak JKJR di bawah kementerian saya bersekali dengan MIROS kedua-dua agensi ini telah pun berulang kali bangkitkan keperluan yang begitu mendesak untuk mewujudkan lorong-lorong motosikal khasnya yang bersebelahan dengan lebuh raya kita.

■1650

Itulah sebabnya kami bangkitkannya dan mengesyorkannya kepada kementerian yang berkenaan iaitu Kementerian Kerja Raya. Dalam hubungan ini, kenalalah pihak MOT - kementerian saya dapatkan kerjasama daripada Kementerian Kerja Raya. Saya berbalik... Tuan Pengerusi, ada sedikit lagi.

Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Kuala Krau tadi membangkitkan soal di Terminal 3, *Subang Airport*, dengan izin. Walaupun saya memang tahu dan sedar bahawa dalam perbekalan tambahan ini, *Subang Airport* ini tidak termasuk dalam bajet yang dibentangkan. Akan tetapi suka juga saya hendak maklumkan Yang Berhormat bahawa apa yang dibangkitkan tadi itu khasnya pengamatan Yang Berhormat, saya yakin penuh bahawa ini adalah berniat yang baik dan ia tetap akan pihak kementerian membawa kepada perhatian *Malaysia Airport Holding Berhad (MAHB)* yang menguruskan semua lapangan terbang di Malaysia kita kecuali *Senai Airport*. Jadi, itu saya tidak bercadang hendak ulang sekali lagi satu demi satu.

Yang Berhormat Ipoh Barat tadi juga menyoal tentang Lapangan Terbang Ipoh. Itu pun tidak termasuk juga dalam bajet yang dibentangkan. Ini nampaknya beliau hendak tumpang semangkuklah. Walaupun demikian, saya suka hendak jelaskan jugalah sepintas lalu setiap kali bila pihak kementerian sebelum bertindak, tidak akanlah *feasibility studies* ataupun *viability* nya tidak dikaji. Dalam hubungan ini mungkin Yang Berhormat Ipoh Barat dapatlah merujuk kembali kepada catatan Hansard pada masa yang lampau di mana rakan seperjuangannya, Yang Berhormat Taiping berulang kali membawa syor-syor yang tertentu supaya dapat menghidupkan kembali *Ipoh Airport*.

Dalam hubungan ini pihak kementerian tetap peka kepada keperluan semasa - peka kepada keperluan penumpang dan juga kargo. Akan tetapi yang setakat ini apa yang kita dapat buat adalah guna pakai apa yang sedia ada - kemudahan yang sedia ada dan penerbangan awam dari Ipoh ke Singapura telah pun diluluskan dan ia mendapat sambutan yang baik.

Projek *Ipoh Airport* yang dibangkitkan itu untuk makluman Yang Berhormat, ia adalah dijangka siap pada sebelum akhir tahun 2011. Ini memang telah pun diluluskan projeknya

dengan pemanjangan *runaway* (landasan) yang sekarang ini memang terlalu pendek untuk memuatkan pesawat-pesawat yang lebih besar.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: [*Menyampuk*]

Dato' Sri Ong Tee Keat: Tadi Yang Berhormat tidak ada di sini, saya cuma hendak ingatkan yang ini tidak terangkum dalam bajet yang dibentangkan. Mungkin Yang Berhormat kalaulah hendak tanya, saya memang sanggup berikan maklumat yang lebih lanjut tetapi ia tidak ada dalam bajet yang dibentangkan. Maka saya...

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Satu perkara sahaja, sedikit sahaja. Saya difahamkan ada cadangan untuk mengalih - menukar *airport* yang sedia ada di Ipoh ke tempat yang lain. Adakah ini benar?

Dato' Sri Ong Tee Keat: Tuan Pengerusi, sebenarnya apa Yang Berhormat bangkitkan itu, itu sekadar *hearsay*, dengan izin. Kalaulah ia hendak dipindah, tidak akanlah kita hendak luluskan kerja-kerja yang saya rasa begitu mustahak untuk mengekalkan *Ipoh Airport* yang sedia ada.

Tuan Pengerusi, Yang Berhormat, satu lagi perkara yang saya hendak jawab di sini sebelum saya akhiri penggulungan saya adalah NKRA, khususnya bidang keberhasilan utama negara ini yang berkaitan dengan *urban public transport* (pengangkutan awam bandar). Apa yang disoal itu adalah berapa set *rolling stock* dengan izin, atau stok kereta yang telah pun tiba.

Di sini suka saya maklumkan Yang Berhormat bahawa *electric train sets (ETS)* yang pernah saya hebahkan sebelum Tahun Baru Cina tahun ini - ia juga akan dapat memulakan khidmatnya di antara Kuala Lumpur dengan Ipoh. Di antara Kuala Lumpur dengan Seremban dalam bulan Jun ini, dan kelima-lima set ETS itu tengah diuji secara statik dan juga secara larian. Jadi ini yang berkaitan dengan ETS.

Sedangkan saban hari *commuter service* yang saya sedia maklum bahawa ia tetap berdepan dengan pelbagai cabaran, dugaan dan kekangan. Khususnya dari segi bilangan stok kereta yang tidak mencukupi - khususnya bila terdapat sebarang kerosakan. Jadi sekarang ini pada puratanya bilangan stok kereta ataupun *electric multiple units (EMU)* dengan izin, yang *available* dengan izin, yang dapat menawarkan khidmat saban hari adalah dalam lingkungan 20. Ini memang tidak memadai sebab sebelum ini unit yang *available* itu pernah mencecah 26 - tidak lama dahulu.

Akan tetapi disebabkan oleh semakin banyaknya yang mungkin uzur dan itu pun satu-satunya kelemahan yang dikenal pasti oleh pasukan NKRA kita. Apabila kita betul-betul bercambah fikiran, kita kena pastikan bidang ataupun dimensi-dimensi kelemahan yang ada. Itulah sebabnya pihak kerajaan telah pun merancang untuk menempah 38 set EMU yang bergerabak enam untuk menampung keperluan yang semakin meningkat.

Yang Berhormat Hulu Langat juga membangkitkan tentang *integrated transport terminal (ITT)* ataupun terminal pengangkutan bersepadu di bandar...

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Sebelum... Sebelum itu...

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: [*Bangun*]

Dato' Sri Ong Tee Keat: ...Nanti dahulu sekejap. Di Bandar Tasik Selatan, suka saya maklumkan Yang Berhormat bahawa ITT Bandar Tasik Selatan ini projeknya tengah berjalan. Belum lagi diguna pakai dan ia telah pun berjaya kita gerakkan kembali dan pada masa yang sama - baru-baru ini saya juga turun padang melawat ITT di Gombak. ITT Gombak itu adalah semata-mata untuk menampung keperluan dan juga perancangan untuk menyuraikan bas-bas ke pantai timur dan juga ke utara. Adalah dijangka bahawa sebanyak 780 buah bas dapat kita suraikan melalui adanya ITT timur di Gombak yang saya sebutkan tadi.

Tuan Pengerusi, pada keseluruhannya saya sudah jawab butir-butir utama yang dibangkitkan.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Shah Alam. Yang Berhormat Shah Alam yang bangun dahulu, Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: ...Yang saya bangkitkan berkenaan NKRA pengangkutan awam...

Dato' Sri Ong Tee Keat: Okey.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Berkenaan pengutipan seksyen 13 dalam suruhanjaya tersebut.

Dato' Sri Ong Tee Keat: Okey.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: ...Saya rasa terlalu awal kerajaan mengadakan seksyen tersebut dalam rang undang-undang.

Dato' Sri Ong Tee Keat: Ya, ya, Yang Berhormat. Ya, sebenarnya saya bukan sengaja tidak jawab. Sebenarnya Yang Berhormat mungkin sedar juga bahawa apa yang Yang Berhormat bangkitkan itu adalah tertera dalam Rang Undang-undang Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat (SPAD). Itu pun tidak akan Yang Berhormat tidak tahu bahawa Rang Undang-Undang SPAD itu dibentangkan oleh JPM dan bukannya di bawah kementerian ini.

Walaupun demikian, suka saya hendak maklumkan Yang Berhormat bahawa apa yang dinyatakan iaitu *congestion pricing*, dengan izin. Itu sememangnya saya setuju, dan saya bukan sekarang baru setuju.

■1700

Sebenarnya pada peringkat awal dalam percambahan sesi fikiran pasukan NKRA kita pun. Sudah kita setuju bahawa walaupun peruntukan ataupun *provision* ini diwujudkan akan tetapi ianya wajarlah dilaksanakan sesudah kemudahan pengangkutan awam kita disempurnakan. Ini satu-satunya yang saya boleh jawab akan tetapi apa Yang Berhormat cakap itu pun, saya rasa itu memang cita rasa dan juga aspirasi rakyat. Saya kira Yang Berhormat sendiri, diri saya dan juga rakan-rakan saya dalam Jemaah Menteri pun memang setuju.

Akan tetapi apa yang dihuraikan tempoh hari itu melalui media, saya pernah cakap dan juga Yang Berhormat Menteri Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar pun pernah cakap juga pada topik yang sama, saya tidak hendak ulangi sekali lagi. Itu tidak ada yang kita tidak setuju. Yang setuju itu kita setuju. Kita tidak akan membangkang semata-mata kerana hendak bantah apa yang disuarakan oleh pihak yang lain. Jadi ini yang saya dapat jawab Yang Berhormat. Akhir sekali Tuan Pengerusi...

Tuan Haji Khalid bin Abd Samad [Shah Alam]: Saya ada tanya tentang... Maaf Tuan Pengerusi. Berhubung dengan item nombor empat iaitu yang RM20 juta. Penyewaan, peningkatan kos kontrak penyenggaraan dan sewaan talian *fiber optic*. Saya bertanya sama ada peningkatan itu adalah daripada peningkatan sewa ataupun peningkatan penyenggaraan; apakah justifikasinya; dan berapakah jumlah kontrak induk ataupun ibunya?

Dato' Sri Ong Tee Keat: Ya, Tuan Pengerusi kalau Yang Berhormat Shah Alam hendak dapatkan butiran kontrak *offhand* saya tidak ada. Akan tetapi apa yang saya ada, saya akan maklumkan Yang Berhormat Shah Alam. Pada keseluruhannya jumlah RM20 juta itu adalah semata-mata untuk membolehkan Jabatan Penerbangan Awam menampung peningkatan kos kontrak penyelenggaraan dan sewaan talian *fiber optic* dan sistem radar. Di sini mungkin terdapat beberapa pengamatan ataupun senario yang mungkin ianya dapat menjawab soalan Yang Berhormat tadi.

Yang pertamanya, kita sedia maklum bahawa harga kontrak memang naik setiap tahun, secara umumlah. Saya kata secara umum. Akan tetapi secara terperinci tu memanglah, yang secara terperinci tu saya harapkan saya dapatkan butiran kontraknya secara terperinci. Barulah saya boleh jawab Yang Berhormat secara mendalam dan secara halus. Selain daripada itu, terdapat juga skop kerja yang bertambah, ya. Di samping itu terdapat juga penyelenggaraan projek-projek pembangunan yang dipindahkan ke perbelanjaan mengurus.

Selanjutnya, ianya juga melibatkan kontrak penyelenggaraan jentera DCA dengan Telekom Malaysia, Sapura dan Advanced Air Traffic Systems (M) Sdn. Bhd. Jadi beberapa dimensi yang saya cakupi ini, saya rasa...

Tuan Haji Khalid bin Abd Samad [Shah Alam]: Saya harap Yang Berhormat Menteri berikan jawapan secara bertulislah. Saya hendak tahu yang...

Dato' Sri Ong Tee Keat: Akhir sekali...

Tuan Haji Khalid bin Abd Samad [Shah Alam]: Kenaikan itu adalah untuk apa?

Dato' Sri Ong Tee Keat: Yang Berhormat hendak adalah secara terperinci, khususnya...

Tuan Haji Khalid bin Abd Samad [Shah Alam]: Ya.

Dato' Sri Ong Tee Keat: Dari segi perangkaan. Saya tahu.

Tuan Haji Khalid bin Abd Samad [Shah Alam]: Ya, harap begitu, boleh?...

Dato' Sri Ong Tee Keat: Ini memanglah ciri-ciri seorang jurutera.

Tuan Haji Khalid bin Abd Samad [Shah Alam]: Terima kasih.

Dato' Sri Ong Tee Keat: Faham. Akan tetapi apa yang saya sebutkan itu adalah secara umum.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya ingat Yang Berhormat Menteri kata sudah dekat hendak habis.

Dato' Sri Ong Tee Keat: Ya?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya. Yang Berhormat Menteri kata tadi hendak habis sudah.

Dato' Sri Ong Tee Keat: Tuan Pengerusi, maka saya berharap sekiranya terdapat butir-butir yang tercicir...

Dr. Lee Boon Chye [Gopeng]: *[Bangun]*

Dato' Sri Ong Tee Keat: Saya haraplah saya akan dapat jawab secara bertulis. Ya, Yang Berhormat Gopeng ada sesuatu...

Dr. Lee Boon Chye [Gopeng]: Khususnya berkenaan dengan komisen dan penguat kuasa yang saya bangkitkan tadi. Penguat kuasa jalan raya, peruntukan RM30 juta dan komisen untuk pembayaran kad kredit.

Dato' Sri Ong Tee Keat: Tuan Pengerusi, untuk menjawab soalan penghabisan ini. Suka saya maklumkan di Dewan yang mulia ini bahawa RM30 juta yang dikhususkan untuk aktiviti penguat kuasa JPJ dan bayaran komisen kad kredit di kaunter JPJ. Bagi bayaran secara *online*, dengan izin, dan kad kredit kepada bank-bank terlibat. Saya hendak jelaskan seperti berikut.

Bagi bahagian penguatkuasaan. Penguatkuasaan itu, tadi ada seorang Ahli Yang Berhormat yang berpandangan bahawa jumlah ini pun dia kata tidak ke mana dari segi jumlahnya sebab terlalu kecil sekiranya kita hendak anjurkan pelbagai aktiviti, itu memang saya setuju. Akan tetapi mengikut apa yang ada di sini ianya bukanlah untuk penganjuran Program Mesra Rakyat dan sebagainya. Ianya adalah untuk semata-mata menampung pembayaran minyak bagi kenderaan perondaan penguat kuasa dan juga penyelenggaraan dan pembaikan kenderaan yang sebanyak 738 buah dan alat timbang penguat kuasa juga.

Pada masa yang sama, kita sedia maklum juga anggota penguat kuasa kita adalah seramai 5234 orang dan mereka ini bila jalankan tugas tidak mungkin tiada tuntutan perjalanan. Itu pun dikira termasuk dalam bajet ini. Selain daripada itu unsur-unsur yang lain termasuk peralatan penguatkuasaan, kos perubatan anggota dan juga tuntutan tambang mengunjungi wilayah asal anggota yang berkhidmat di negeri Sabah dan Sarawak, ini semuanya diambil kira.

Komisen kad kredit yang turut dibangkitkan itu tadi. Suka saya maklumkan Yang Berhormat bahawa, komisen ini kadarnya adalah 1.1% bagi kegunaan kad kredit dan 0.8% bagi debit kad dan 1% bagi MEPS, *cash*. Jadi setakat ini, kalaulah seseorang individu itu. Ini kerana

kita tidak hendak bebankan pembayar itu dengan komisen yang berkenaan. Itu pun satu-satunya komitmen kerajaan untuk menggalakkan lagi *online service*, dengan izin.

Maka dengan ini Tuan Pengerusi saya berharap, saya sudah jawab butir-butir utama yang dibangkitkan. Sekiranya terdapat cadangan ataupun pandangan yang lain, yang dapat diambil kira dalam menambah baik lagi urusan kementerian ini maka tetap kami ambil kira. Saya berharap ini akan dapat melonjakkan lagi mutu perkhidmatan *counter service* kita khasnya kepada orang ramai. Sekian.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM193,759,900 untuk Maksud B.28 di bawah Kementerian Pengangkutan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak RM193,759,900 untuk Maksud B.28 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM711,760,000 untuk Maksud P.28 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2010 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak RM711,760,000 untuk Maksud P.28 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan (Tamb.)(Bil.1)2010.

■1710

Maksud B.29 [Jadual] –

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Kepala Bekalan B.29 di bawah Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air terbuka untuk dibahas. Ya, Yang Berhormat Gelang Patah.

5.10 ptg.

Puan Tan Ah Eng [Gelang Patah]: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya ingin membangkitkan perkara mengenai Butiran 060000 di bawah Maksud B.29 – Peruntukan Untuk Bayaran Perkhidmatan Indah Water Konsortium Sdn. Bhd.

Saya sering mendapat aduan daripada pemilik kilang, kedai dan rumah kediaman bahawa mereka tidak puas hati tentang caj perkhidmatan yang ditentukan oleh IWK terlalu tinggi dan tiada perkhidmatan yang diberikan. Oleh itu ramai pemilik enggan membayar caj perkhidmatan ini. Saya dimaklumkan segelintir pemilik telah mendapat saman daripada IWK. Saya ingin bertanya apakah pandangan kementerian mengenai perkara ini dan adakah pihak syarikat IWK berhak untuk mengambil tindakan mendakwa mereka ke mahkamah? Dengan ini saya menyokong.

5.12 ptg.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya hendak merujuk kepada Butiran 060000. Saya ingin membangkitkan tentang kualiti air di kawasan Batu Pahat dan Yong Peng. Sejak beberapa bulan ini kita telah menerima banyak aduan daripada penduduk tempatan bahawa bekalan air yang berbau dan menyebabkan sakit selepas minum. Minggu lepas kita sudah mengambil contoh air daripada pusat penapisan air di Sungai Bekok, Bandar Yong Peng, Taman Batu Pahat, Taman Kurnia Batu Pahat dan Taman Rekreasi Hutan Lipur Batu Pahat untuk pemeriksaan dan mendapat contoh air ini di bawah kadar pH yang selamat.

Antaranya, contoh air daripada Sungai Bekok mencapai kadar pH 2.3 di mana pH yang boleh diterima sebagai tahap keselamatan yang sesuai untuk diminum oleh manusia ialah di antara 6.5 ke 9. Daripada contoh air yang diperoleh dari Taman Batu Pahat dan Taman Kurnia, kandungan magnesium mencapai 20.83 dan 23.43 di mana tahap selamat ialah daripada 1 hingga 5. Keputusan pemeriksaan contoh air daripada Empangan Sungai Bekok pula menunjukkan indeks merkuri setinggi 130 dalam kandungan 100 mililiter contoh air yang diperoleh daripada empangan tersebut. Daripada keputusan pemeriksaan yang kita peroleh sudah menunjukkan bekalan air di kawasan tersebut sudah tidak selamat diminum.

Saya ingin memaklumkan di Dewan ini jumlah penduduk di dua daerah tersebut adalah seramai 640,000. Adakah kerajaan kita mahu rakyat kita minum bekalan air yang beracun.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Eh, saya orang Batu Pahat – airnya itu selamatlah.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Masalah ini amat membimbangkan dan telah berlaku selama satu bulan lebih dan menjejaskan kehidupan penduduk-penduduk tempatan di daerah Batu Pahat dan Kluang. Saya minta penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri apakah tindakan sudah diambil untuk mengatasi masalah ini. Adakah Yang Berhormat Menteri mengemukakan dan menjelaskan kepada penduduk-penduduk umum di Johor apakah sebabnya masalah ini boleh berlaku.

Akhirnya, saya minta Yang Berhormat Menteri senaraikan angka-angka kualiti air bulanan..

Dato' Noraini binti Ahmad [Parit Sulong]: Yang Berhormat Bakri.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Sekejap lagi.

Dato' Noraini binti Ahmad [Parit Sulong]: Sekejap lagi? Ini mengenai air.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, dia sudah habis, Yang Berhormat.

Dato' Noraini binti Ahmad [Parit Sulong]: Saya di daerah Batu Pahat.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Kualiti air bulanan di Pusat Penapisan Air Sungai Bekok, Bandar Yong Peng, Taman Batu Pahat, Taman Kurnia Batu Pahat...

Dato' Noraini binti Ahmad [Parit Sulong]: Di daerah Batu Pahat semua air sudah *clear*. Sudah tidak ada warna kuning, bau pun sudah elok. Yang Berhormat daerah Muar, bukan daerah Batu Pahat...

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Jangan kacaulah!

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: *[Menyampuk]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat.

Dato' Noraini binti Ahmad [Parit Sulong]: Yang ini fakta daripada mana Yang Berhormat? Kita daripada daerah Batu Pahat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Pengerusi, saya hendak Yang Berhormat Bakri bagi saya. Bagi saya.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Saya habiskan ucapan saya ini.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: *No, no.* Tidak. Ini cerita pembohongan. Dulu musim kemarau, tiada hujan yang turun.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Saya minta penjelasan sahaja. Tidak mengapa, nanti Yang Berhormat Menteri jawab.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Hari ini sudah pulih, apa ada masalah? Jadi, kalau soal air tidak selamat ini, saya selamat kat Parlimen ini. Saya minum air itulah.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tidak apa. Tidak apa. Sekejap lagi Yang Berhormat Menteri akan jawab. Saya minta Yang Berhormat Menteri beri penjelasan.

Akhirnya, saya minta Yang Berhormat Menteri senaraikan angka-angka kualiti air bulanan di pusat penapisan air Sungai Bekok, Bandar Yong Peng, Taman Batu Pahat, Taman Kurnia Batu Pahat dan Taman Rekreasi Hutan Lipur Batu Pahat dari bulan Jun 2009 sehingga bulan April 2010. Terima kasih.

5.17 ptg.

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: Terima kasih, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Cuba ringkas, Yang Berhormat.

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: *Insya-Allah*, Tuan Pengerusi. Bagi Maksud B.29 – Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air ini saya hendak membahaskan tentang tambahan sebanyak RM15 juta...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sebenarnya itu sahaja, Yang Berhormat. Di bawah IWK itu sahaja. Yang mana yang lain itu terkeluarlah.

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: Kita lihat SPAN ini sudah ditubuhkan lebih daripada tiga tahun dan kita lihat peranan SPAN ini memang gigih dijalankan dalam menyelaraskan pengurusan industri air di negara kita ini di mana beberapa buah negeri termasuk Negeri Sembilan dan Melaka telah diambil alih pengurusannya. Manakala, Selangor dan Kuala

Lumpur usaha gigih giat dijalankan untuk memuktamadkan penstrukturan semula industri air yang mana saya ingin komitmen jitu pihak kementerian yang menjaga air, SPAN dan PAAB serta kebijaksanaan pihak-pihak tertentu kita yakin dapat mengatasi belenggu dan kemelut yang sekian lama tertunda dek kerana beberapa isu teknikal yang belum selesai dalam SPAN dan masalah air di Selangor ini.

Jadi, SPAN sememangnya perlukan bajet untuk melaksanakan kerja-kerja *housekeeping*, dengan izin, pada tahun-tahun awal penubuhannya – sudah lebih tiga tahun, lebih kurang. Walau bagaimanapun saranan saya kepada SPAN adalah seperti berikut:

Pertama, jika bajet yang diberikan ini elok juga dihalakan kepada usaha-usaha mendidik masyarakat untuk memahami tentang pengurusan kumbahan seperti jangan membazir air ketika dalam tandas. Juga, pendidikan kepada masyarakat agar tidak membuang sampah dan bahan-bahan lain ke dalam mangkuk tandas. Ini bermakna SPAN harus menjalankan usaha mendidik pengguna agar lebih sensitif terhadap pengurusan kumbahan daripada peringkat kanak-kanak hingga orang dewasa kerana kumbahan juga melibatkan air.

Kedua, peruntukan ini juga boleh digunakan sebahagiannya untuk membuat kajian terperinci bagi meningkatkan tahap, dengan izin, *system efficiency* kumbahan itu sendiri. Ini mungkin termasuk membuat kajian bagaimana ia dilaksanakan di beberapa buah negara seperti di Arab Saudi dan Thailand yang menggabungkan peranan kumbahan dan juga pembekalan air bersih dalam erti kata, bil-bil air dan kumbahan disatukan dalam satu bil untuk memudahkan pengguna membuat pembayaran bil di samping memudahkan kutipan hasil. Tidak seperti sekarang, kalau kita lihat yang menimbulkan banyak masalah kepada pengguna dan operator. Ini juga dapat menjimatkan masa, kos dan memberi dengan izin, *convenient* kepada pengguna dan semua pihak lain.

■1720

Ketiganya juga disarankan supaya usaha *rehabilitation*, dengan izin, loji kumbahan dapat dijalankan segera khususnya di Lembah Klang memandangkan tahap loji yang sudah uzur dan tidak lagi sesuai untuk menampung tahap kumbahan air yang kian bertambah.

Keempatnya, di Dewan yang mulia ini saya ingin mencadangkan supaya SPAN menjalankan kajian menyeluruh atau holistik bagaimana untuk memperbaiki tahap dan kaedah dengan izin, *discharge influent* atau enap cemar daripada loji air IWK ini kerana ia memberi kesan terhadap sumber air sungai. Ini juga merupakan satu ancaman besar terhadap sumber air minuman kepada para pengguna air khususnya di Selangor, KL dan Putrajaya sebagai nadi dan nukleus pertumbuhan ekonomi negara. Tidak di Batu Pahat sahaja agaknya. Semua sudah bersih.

Kelimanya ialah penyatuan peranan dan perkongsian kos operasi dan lain-lain seharusnya bermula di Lembah Klang sebagai satu *pilot project* yang akan menjadi pemangkin

atau contoh kepada penyatuan perbekalan air dan pembetulan di wilayah-wilayah lain di Malaysia.

Akhir kata, saya menyokong sebarang usaha positif yang dilakukan oleh SPAN ke arah meningkatkan keberkesanan, fungsi dan sumbangan sistem kumbahan di negara kita agar kehidupan seharian pengguna dapat dipermudahkan dan dipertingkatkan terhadap tahap perkhidmatannya tanpa sebarang peningkatan kos perkhidmatan yang boleh menimbulkan bebanan kepada pengguna. Terima kasih, saya mohon menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat tahulah, ini peringkat Jawatankuasa. Ucapan Dasar itu kurang tepatlah.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Cadangan dan sebagainya itu melainkan ada hubung kait terus dengan RM15 bilion ini. Yang Berhormat Kepong. Soalan dalam peringkat Jawatankuasa Yang Berhormat.

5.22 ptg.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Memang, memang Tuan Pengerusi. Mengenai Maksud B.29 tepat kepada masalah.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tadi, soalan Yang Berhormat cantik tetapi jangan berucap, meleter ke sana ke sini Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tidak ada.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tadi pertanyaan kepada Yang Berhormat Menteri Pengangkutan tadi baik.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Memang, memang tidak ada macam itu. Cuma kita nampak Yang Berhormat Sri Gading dia mengusik dan sebagainya. Termasuk Yang Berhormat Putrajaya tadi pun macam itu juga. Itu sahaja.

Kita bercakap IWK. Tuan Pengerusi, kita pun pernah di dalam Dewan yang mulia ini apabila IWK ditubuhkan, kita kata cara operasinya tidak boleh berjaya dan selepas itu pihak kerajaan terpaksa menyelamatkan IWK, sekarang dimiliki IWK. Mujurnya Alam Flora itu dia mempelajari daripada masalah ini, mengambil iktibar. Maka, lebih baiklah itu. Walau bagaimanapun, dengan IWK ini termasuk SPAN ini, saya hendak tahulah tambahan RM15 juta, bolehkah Yang Berhormat terangkan jumlah yang diperlukan untuk mengekalkan IWK. Ini kerana masalah bukan sahaja kena-mengena dengan IWK ataupun kerajaan sahaja. Ini kerana kekurangan kesedaran sivik kebanyakan masyarakat yang menyebabkan masalah juga. Pelbagai faktorlah sekali.

Di sini saya hendak membangkitkan satu perkara, iaitu misalnya di dalam Kertas Perintah 7 ini, saya nampak dengan Alam Flora misalnya ada sebanyak RM25 juta itu, bantuan kepada Alam Flora. Akan tetapi, bolehkah Yang Berhormat menyiasat sama ada pihak Alam Flora ini tahu ataupun tidak tahu bantuan ini.

Saya pun tidak mahulah berlakunya masalah seumpama ini. Pihak kerajaan memperuntukkan wang untuk bantuan, tetapi pihak yang menerima pun tidak tahu. Macam mana hal ini boleh berlaku? Walaupun Yang Berhormat Sri Gading tidak berminat. Peruntukan diberi berjuta-juta ringgit dan pihak syarikat itu tidak tahu langsung. Macam mana boleh berlaku hal seumpama ini?

Saya berharaplah dengan IWK hal seumpama ini tidak berlaku. Saya diberitahu bahawa ada satu tabung untuk membantu Alam Flora. Adakah tabung yang serupa ditubuhkan untuk membantu IWK. Di dalam pengendalian IWK ini, saya nampak ada sesetengah tempat misalnya di Kelana Jaya, Taman Awam Kelana Jaya kumbahan daripada IWK masuk ke dalam tasik taman dan menyebabkan bau yang tidak begitu baik. Di dalam taman awam. Kita membenarkan kumbahan daripada IWK itu masuk ke dalam taman. Ini memang tidak boleh diterimalah Yang Berhormat. Perkara ini berlaku bertahun-tahun sehingga sekarang. Ya, sudah banyak tahun dah. Saya berharap Yang Berhormat boleh mengkaji macam mana kita boleh menyelesaikan hal seumpama ini. Itu sahaja Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Cukuplah itu, terima kasih. Baguslah itu, elok. Elok Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Ya, memang sentiasa elok juga itu... [Ketawa]

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat Jasin. Saya ingat Labis hendak bangun tadi.

5.26 ptg.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ringkas sahaja. IWK telah dilesenkan oleh SPAN untuk mentadbir urus air kumbahan untuk satu jangka masa sebelum ianya diserahkan kepada operator negeri-negeri termasuk negeri Melaka tetapi, banyak daripada operator negeri-negeri ini tidak bersedia kerana kita dapat lihat IWK menggunakan infrastruktur yang tidak mempunyai standard piawaian seperti yang dikehendaki. Sistem ini seperti *centralized sewage system*, dengan izin, dan juga keduanya proses dan juga *discharge* ke sungai.

IWK sebenarnya diberikan tempoh selama lima tahun untuk menambah baik sistem dan infra mereka, tetapi sehingga setakat ini IWK masih lagi belum dapat memenuhi kehendak-kehendak seperti yang digariskan oleh kerajaan. Tambahan lagi bayaran yang telah dibuat oleh pengguna tidak dapat menampung kos operasi mereka. Jadi soalan saya apakah tindakan kerajaan untuk memastikan supaya bekalan air bersih dan juga operasi pembetungan supaya lebih mampan dan juga lebih lestari dengan infra yang mengikut piawaian.

Keduanya bilakah sebenarnya proses untuk penambahbaikan ini boleh direalisasikan. Terima kasih Tuan Pengerusi, saya menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat Labis. Selepas itu Yang Berhormat Menteri menjawab.

5.28 ptg.

Tuan Chua Tee Yong [Labis]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Soalan saya ringkas sahaja. Kepala B.29 ialah mengenai tambahan RM15 juta ini. Ia dapat menampung atau menolong tahap kewangan IWK untuk berapa bulan? Adakah ini untuk tahun 2010 atau mungkin terdapat tambahan-tambahan yang lain?

Ini kerana tahun 2009 juga terdapat tambahan kepada IWK. Selain itu, berapakah hutang daripada syarikat ataupun orang ramai yang belum dapat dikutip dan apakah langkah susulan selain daripada iklan dan saman dan sama ada kejayaan mengutip hutang ini dapat mengelakkan IWK daripada terus meminta bantuan kewangan daripada pihak kerajaan.

Akhirnya, kebelakangan ini terdapat boleh dikatakan ucapan atau boleh dikatakan Kerajaan Negeri Selangor telah menegaskan bahawa kenaikan harga air dapat dielakkan kerana usaha mereka mengambil air daripada SPAN. Saya ingin penjelasan daripada pihak kementerian. Terima kasih.

5.29 ptg.

Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air [Dato' Seri Peter Chin Fah Kui]: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat. Enam daripada Ahli-ahli Yang Berhormat telah berbahas mengenai tajuk ini. Sebenarnya Tuan Pengerusi, memang saya setuju bahawa kita hanya berbincang dengan tajuk IWK dan tidak berkaitan dengan air bersih atau kualiti air seperti yang dibawa oleh Yang Berhormat Bakri. Sebab itulah saya tidak akan jawab mengenai apa yang disebutkan oleh Yang Berhormat Bakri tadi.

■1730

Mengenai IWK ini saya hendak mengambil kesempatan ini untuk memberi sedikit maklumat kepada Ahli Yang Berhormat. Kita kena insaf bahawa *rate* atau caj atau tarif yang digunakan oleh IWK ini adalah rendah sekali. Kalau kita sebut caj yang dikenakan bagi kediaman ia hanya RM8.00 yang tertinggi. Caj bagi rumah kos rendah ia hanya RM2.00. Sebanyak RM2.00 Yang Berhormat untuk sebulan. Ya, rumah kos rendah dan bagi kampung RM3.00. Bagi rumah kediaman seperti yang saya sebutkan itu tidak kira mewah atau tidak mewah cuma RM8.00. Ini satu caj yang terlalu rendah kalau kita bandingkan dengan kegunaan kita seharian seperti kalau kita tengok Astro di rumah, Yang Berhormat.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) **mempengerusikan Jawatankuasa**]

Kalau Astro di rumah kita kena bayar RM1.67 tetapi IWK ini beri jaminan kesihatan kita dalam rumah hanya 27 sen sehari. Tengoklah bandingannya. Inilah apa yang dilakukan oleh IWK untuk menampung kehidupan kita seharian. Kosnya adalah satu angka yang tidak munasabah bagi sayalah.

Saya rasa tidak ada sebabnya rumah-rumah yang mempunyai perkhidmatan pembetulan daripada IWK ini enggan membayar. Saya rasa itu tidak munasabah bagi perkara ini Ahli-ahli Yang Berhormat. Saya ingin sebut juga mengenai sebab Yang Berhormat Gelang Patah yang bertanya berapa yang masih berhutang dan kuasa untuk IWK mengenakan saman supaya mereka yang berhutang itu kena bayar? Yang hutang ini Yang Berhormat hanya 8%. Sebenarnya dalam semua bil yang dihantar oleh IWK ini 92% dibayar sebab caj atau amaunnya tidak terlalu tinggi hanya kepada pihak industri. Pihak industri membayar sedikit tinggillah tetapi kepada rumah kediaman ia terlalu rendah. Hendak bayar RM2.00 memang kita bayar, mana ada masalah. Oleh sebab itu hanya 800 tidak membayar dan 800 yang tidak membayar itu kebanyakannya adalah pihak industri dan komersial. Ini kerana kita mempunyai kaedah kos subsidi dan itulah hakikatnya sekarang Yang Berhormat.

Saya memang setuju dengan Yang Berhormat dari Jasin saya rasa yang meminta saya menerangkan macam mana keadaan kewangan IWK? Saya memang setuju kewangan IWK ini ia selalu rugi. Sebenarnya kalau ia diurus sebagai satu syarikat, ia sudah bankrap kerana ia tidak mampu untuk mengendalikan kos-kos yang tinggi ini. Oleh sebab itu hari ini kita kena minta Ahli-ahli Yang Berhormat bantu IWK luluskanlah RM15 ribu ini.

Seorang Ahli: RM15 juta.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Supaya syarikat ini masih lagi terus dijalankan untuk menjaga kesihatan kita sendiri dari segi pembetulan.

Seorang Ahli: [Menyampuk]

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Ya ini minta sedekah. Memang betul kerana syarikat ini tidak mampu hendak menjalankan tugasnya kalau tanpa ada bantuan pihak kerajaan.

Saya beri angka sedikit supaya kita boleh faham. Kos operasi untuk tahun 2009 bagi IWK ialah RM757,400,000 tetapi jumlah bil hanya RM369,849,435. Ini bermakna setiap kali dengan kos yang amat tinggi pihak IWK memang tidak mampu menjalankan tugas mereka dengan kalau hanya tumpukan kepada kutipan daripada caj pembetulan. Oleh sebab itulah hari ini IWK kena ada satu kaedah baru dan saya berterima kasih kepada Ahli Yang Berhormat yang bersimpati dengan cara IWK membuat *business* ini. Oleh sebab itu Ahli-ahli Yang Berhormat, sistem perniagaan baru yang IWK akan lakukan ialah sebagai satu syarikat yang mereka boleh mampu untuk memberi perkhidmatan pembetulan yang lain seperti O&M loji persendirian, perkhidmatan pengosongan tangki, perkhidmatan *seepage*, penukaran sistem pembetulan dan sebagainya. Ini cara-cara yang...

Dato' Seri Azmi bin Khalid [Padang Besar]: Boleh?

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Cara-cara yang dia buat *business* dia kenalah ubahsuaikan *not only* dengan izin, pembetulan. Dia kena campur dengan lain-lain aliran pendapatan, baru dia mampu untuk menampung kos perbelanjaannya. Sila.

Dato' Seri Azmi bin Khalid [Padang Besar]: Terima kasih. Tuan Pengerusi hendak memang modul *business* Indah Water ini memang sudah kita tahu bahawa sejak berbelas tahun ni tidak berdaya maju. Adakah Yang Berhormat pihak kementerian sanggup melihat? Tadi seperti Yang Berhormat sebut perlu ada pendapatan lain. Seperti di UK, saya percaya Yang Berhormat pun tahu bahawa sebuah syarikat Malaysia mengendalikan *theme water*. Pihaknya juga menjalankan urusan seperti mana Indah Water tetapi ia juga membekalkan air bersih kepada masyarakat setempat.

Maka pendapatannya adalah bukan sahaja daripada apa yang dikutip sebagai IWK bahkan dapat penjualan air serta penjanaan air. Maka ini menjadikan sebuah syarikat yang berdaya maju. Ini bermakna *integrated management water system* itu harus dijadikan satu modul baru. Saya percaya pihak kementerian sudah pun mungkin melihat tetapi saya tidak tahu apa perkembangannya setakat ini. Terima kasih.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, yang tadi saya bangkitkan telah melibatkan kepentingan semua rakyat. Saya rasa Yang Berhormat Timbalan Menteri sepatutnya menjawab. Ini merupakan satu kerajaan yang bertanggungjawab. Saya harap Yang Berhormat Timbalan Menteri boleh memberi jawapan yang bertulis kalau boleh mengenai masalah air.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Yang Berhormat Bakri, kalau kita hendak bincang perkara ini Yang Berhormat boleh tulis kepada saya dan saya akan cuba menjawab tetapi bukan di sini kerana ini hanya dalam Jawatankuasa, kita berbincang mengenai IWK bukan kualiti air, air bersih dan sebagainya.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan.

■1740

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Saya bersetuju dengan Yang Berhormat dari Padang Besar yang bercadang atau mengutarakan satu kaedah yang memang kita di dalam kementerian sedang untuk meneliti macam mana kita boleh kaitkan air bersih ini dengan pembetungan. Ini dia ada kaitannya sebab akhirnya kalau kita tengok pada hari ini, di Labuan umpamanya – sebab saya baru pergi melawat Labuan...

Datuk Haji Yusof bin Haji Mahal [Labuan]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri.

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Kita mempunyai satu perkara di mana kita tengok memang terang. Hari ini kalau kita menggunakan loji pembetungan ini, akhirnya air keluar daripada loji tersebut dan air ini buat masa sekarang hanya dalam kelas 'B'. Akan tetapi kita boleh angkatnya sampai ke satu tahap kelas 'A' di mana ia boleh digunakan untuk minum. Buat masa sekarang kita tidak buat begitu. Kita pun tidak juga menggunakan air kelas 'B' itu untuk industri.

Pada masa sekarang, industri di Labuan itu khususnya Petronas yang menggunakan air kita yang bersih ini iaitu air yang sudah kita keluarkan daripada loji air tersebut. Itu memerlukan

kos yang tinggi tetapi, apa boleh buat? Oleh sebab kita sudah berjanji hendak membekalkan kepada loji tersebut, kita kena hantar air yang bersih itu.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan.

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Walhal kita boleh gunakan air daripada loji IWK di Labuan supaya air kelas 'B' itu boleh digunakan oleh industri. Itulah satu kaedah yang kita sudah lihat pada hari ini yang kita kena adakan. Saya memang bersetuju bahawa dalam jangka masa panjang itu, kita kena menggabungkan industri air dengan industri pembetungan.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Berkenaan IWK, Yang Berhormat Menteri tadi ada menyatakan ramai ada menjelaskan bil IWK. Akan tetapi saya percaya sebenarnya ramai yang menjelaskan atas bantahan. Mereka tiada pilihan sebab mereka telah menerima surat tuntutan daripada pejabat peguam atau saman dari pihak wakil IWK. Yang Berhormat boleh katakan bahawa jumlahnya adalah rendah iaitu di antara RM2 hingga RM8 sebulan sahaja. *That is small amount* untuk Yang Berhormat tetapi, saya beri contoh kalau Kampung Baru, *individual septic tank*, kalau mereka minta perkhidmatan IWK satu kali, tidak payah bayar tetapi selepas itu, setiap bulan dikirimkan bil RM3. Tidak akan berhenti, infiniti, sepanjang masa itu akan setiap bulan dihantar bil RM3. Jadi itu persoalannya.

Saya memandang berat berkenaan betapa pentingnya ada satu sistem pembetungan yang teratur dan sistematik tetapi, orang ramai mengadu kerana mereka berpendapat mereka sebelum ini telah bayar cukai pintu. Ia telah dirangkumi bersama. Selepas itu, kerajaan telah mengadakan idea ini untuk menswastakan sistem pembetungan IWK. Apabila gagal, ambil balik. Sekarang, melalui Kementerian Kewangan diperbadankan, tidak cukup duit, minta lagi bantuan kewangan. Selepas itu pinjaman *soft loan* dan sekarang minta pula Yang Berhormat Menteri merayu kita untuk luluskan. Kita mesti faham mengapa orang ramai tidak gembira sebab mereka seolah-olah membayar dua kali. Bayar bil, selepas itu di dalam Dewan, kerajaan minta kita luluskan untuk bantuan IWK. Jadi yang ramai adalah kerana bantahan dan selepas itu tiada pilihan sebab akan dimasukkan dalam bil air. Saya tahu sebelum ini telah diluluskan di dalam akta berkenaan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Jadi, saya pohon Yang Berhormat faham situasi akar umbi ini, mengapa mereka membantah.

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Yang Berhormat, saya tidak perlu berdebat di sini tentang pembetungan dan *septic tank*. Hari ini soalnya kita bukan berbincang *septic tank*. Kaedah *septic tank* adalah *completely different matter*, dengan izin. Kita tidak perlu kaitkan dengan perkara ini. Akan tetapi pada keseluruhannya, apa yang kerajaan buat pada hari ini ialah kita bersungguh-sungguh dan ambil langkah yang menepati peruntukan yang kita dapat untuk membina lebih banyak loji lagi di dalam negara kita, khususnya di dalam bandar-bandar yang besar. Oleh sebab kosnya agak tinggi, kita kena ambil masa supaya kita boleh mendapat

coverage, dengan izin di seluruh negara. Akan tetapi pada suatu hari nanti, kita akan sampai kepada perkara itu dan *septic tank* itu akan menjadi satu benda yang sudah lepas.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Terima kasih. Saya ada sedikit pertanyaan sahaja. Adakah Yang Berhormat Menteri maklum bahawa sekolah-sekolah juga dicaj mengikut *commercial rate* ataupun ia mengikut seperti bagaimana ia caj *coffee shop* iaitu selepas *100 meter cube of water used, they have to pay according to the water they used*. Saya rasa ini tidak sesuai untuk sekolah kerana sekolah bukan *coffee making organisation*. Jadi bolehkah saya merayu supaya sekolah ini tidak membayar mengikut jumlah air yang mereka pakai. Terima kasih.

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Ya, Yang Berhormat Bukit Mertajam. Pada masa sekarang, kita masih guna kaedah itulah tetapi, saya pun bersimpati dengan apa yang disebutkan oleh Yang Berhormat mengenai dengan organisasi-organisasi yang tidak bersifat komersial atau tidak ada keuntungan. Barangkali saya tidak dapat jaminlah dan saya akan ambil perhatian tentang perkara ini dan cuba tanya kepada pihak IWK mengenai kelasnya seperti yang disebutkan atau rayuan tadi sama ada sekolah itu kena dikelaskan dengan pihak komersial dan industri.

Tuan Pengerusi, saya tidak ada perkara-perkara yang spesifik saya hendak jawab sebab kita hanya tumpukan kepada pembetulan dan saya ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Lipis kerana ada lima cadangan. Ini memang cadangan yang baik dan kita ambil perhatianlah apa yang dicadangkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Lipis. Bukan semua kita tidak lakukan tetapi ada sesetengah yang kita lakukan belum cukup penuh apa yang dicadangkan oleh Yang Berhormat tadi. Mengenai Yang Berhormat Kepong ini, saya akan minta pegawai saya, IWK untuk menyiasat apa sebabnya masalah di Kelana Jaya. Kalau dapat Yang Berhormat Kepong memberikan nama kawasan perumahan atau taman itu dan kita akan hantar pegawai untuk menyiasat perkara tersebut. Dengan itu sahajalah Tuan Pengerusi, saya ucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat.

Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM15,000,000 untuk Maksud B.29 di bawah Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak RM15,000,000 untuk Maksud B.29 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Maksud B.31 [Jadual] -**Maksud P.31 [Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.1) 2010] -**

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Kepala Bekalan B.31 dan Kepala Pembangunan P.31 di bawah Kementerian Pelancongan terbuka untuk dibahas.

Beberapa Ahli: *[Bangun]*

5.49 ptg.

Dato' Noraini binti Ahmad [Parit Sulong]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hendak terus kepada Maksud B.31 - Butiran 020000. Saya hendak tanya, apakah rasional sebanyak RM15.5 juta yang dikehendaki untuk menampung kos pembangunan dan membaik pulih destinasi membeli belah tempatan?

■1750

Di samping itu, saya juga hendak tahu sama ada tempat-tempat ataupun destinasi untuk membeli belah ini, adakah ia milik kerajaan ataupun milik swasta ataupun milik persendirian.

Terus kepada soalan yang kedua iaitu sebanyak RM15.5 juta yang dikehendaki untuk membiayai Ekspo Pelancongan Shanghai 2010. Ini adalah tambahan. Jadi saya hendak tahu berapakah jumlah keseluruhan yang diperuntukkan untuk ekspo-ekspo pelancongan seperti ini dan apakah – minta kementerian untuk menyatakan apakah tempat-tempat lain ataupun program promosi pelancongan tempat-tempat seperti ini yang dilakukan di tempat-tempat lain.

Saya juga hendak minta penjelasan dan juga pecahan mengenai sejumlah RM5 juta peruntukan tambahan yang dikehendaki untuk mengadakan seminar, lawatan integrasi, selepas itu penganjuran acara *homestay*, tapak semaian di setiap negeri sempena program *rural economy homestay nature tourism, garden and park* yang akan diadakan di seluruh negeri.

Daripada jumlah ini, berapakah peruntukan yang telah diperuntukkan untuk negeri Johor dan saya juga hendak tahu kenapa jumlah ini begitu kecil padahal program ini direncanakan untuk dilakukan di setiap negeri. Jumlahnya saya tengok RM5 juta ini begitu kecil kalau kita hendak bandingkan dengan RM15.5 juta yang diperuntukkan untuk ekspo pelancongan yang saya nyatakan tadi dan juga sejumlah RM3 juta yang diminta untuk tambahan yang dikehendaki untuk menganjurkan program seperti *International Shoe Exhibition and Festival 2010*, dengan izin.

Itu sahaja. Saya harap kementerian dapat memberikan penjelasan dengan lebih terperinci kepada persoalan saya tadi. Terima kasih.

5.52 ptg.

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin merujuk kepada Maksud P.31 Kementerian Pelancongan di bawah Butiran 020800 – Bahagian Perkhidmatan Pelancongan yang menerima peruntukan tambahan sebanyak RM64 juta bagi membiayai kos pembangunan dan membaik pulih destinasi-destinasi membeli-belah tempatan,

RM15.5 juta untuk membiayai Program Ekspo Pelancongan Shanghai 2010 dan menganjurkan bertaraf antarabangsa *Showdown of Champion* RM10 juta sebagai.

Tuan Pengerusi, apa yang saya hendak membangkitkan di sini ialah program Ekspo Pelancongan Shanghai 2010. Sebelum ini Dewan telah meminta diluluskan peruntukan sebanyak RM20 juta bagi maksud yang sama menjadikan keseluruhannya peruntukan sebanyak RM35.5 juta. Ini satu angka yang besar yang menimbulkan tanda tanya iaitu mengapakah kos ini terlalu besar untuk maksud apakah peruntukan ini, siapakah kontraktor utama projek ini, adakah kontraktor tempatan atau dari negara China sendiri dan adakah kontrak ini melalui tender terbuka atau tender rundingan dan berapa jumlah kos tender ini dan bagaimanakah pula penyertaan dan kutipan wang yang perlu dibayar.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Boleh tanya, Yang Berhormat? Tadi Yang Berhormat Parit Sulong cakap peruntukan itu kecil, Yang Berhormat cakap besar. Mana satu betul ya?... [Ketawa]

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]: RM30.5 juta. Dewan sudah luluskan RM20 juta.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Yang Berhormat Parit Sulong cakap tadi peruntukan kecil sangat. Yang Berhormat cakap besar.

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]: Kita pandangan yang berbeza. Adakah peserta tempatan – berapa jumlah kutipan yang terkumpul dan bayaran yang dikenakan pada setiap peserta?

Tuan Pengerusi, memandangkan Ekspo Pelancongan Shanghai 2010 disertai oleh banyak negara dan sudah pastinya satu persaingan yang sengit dalam tersebut. Peluang-peluang produk pelancongan, baik persaingan antara negara mahupun sesama peserta tempatan sendiri. Kami mahu lihat hasil ekspo ini bagi melonjakkan bilangan ketibaan pelancong-pelancong asing terutama dari negara China dan negara-negara Asia Timur. Jika tidak, penyertaan dan pelaburan sebanyak RM30.5 juta ini adalah satu kegagalan dan pembaziran jika ketibaan pelancong asing dalam tahun 2009 di negara kita adalah seramai 23.64 juta dan nilai pendapatan jumlah RM53.3 bilion.

Maka saya harap Ekspo Pelancongan Shanghai mampu melonjak angka tersebut bagi tahun 2010 kepada angka yang lebih besar.

Tuan Pengerusi, sementara itu, merujuk kepada Maksud 31 juga, sebanyak RM113 juta telah dibelanjakan bagi tujuan pembangunan seperti program penyediaan kemudahan program promosi produk khususnya ekspo pelancongan dan kesemuanya di bawah Pakej Rangsangan Ekonomi Kedua. Saya ingin supaya projek ini tidak menjadi bahan labur. Tiada sambutan pada akhirnya. Gagal menyediakan kemudahan destinasi dan produk pelancongan adalah satu hal tetapi jika ia tidak menarik dan tidak berupaya menarik pelancong-pelancong asing dan tempatan, akibatnya ketidaksenangan promosi ini.

Tuan Pengerusi, saya ingin membangkitkan tentang satu isu yang amat mengecewakan oleh kerana dengan sebuah agensi. Agensi pelancongan, Andalas Travel and Tours Sdn. Bhd yang berpangkalan di Plaza Berjaya di kawasan saya, Jalan Imbi telah menganjurkan pelancongan untuk rakyat Malaysia melawat negara China menerusi MATTA Fair pada September 2009. Ramai pelancong tempatan yang bertakhta dan membayar kos pelancongan dan perbelanjaan tersebut. Malangnya, pemergian tersebut dibatalkan oleh kerana agensi ini gulung tikar. Maka ramai pelancong-pelancong tempatan rugi oleh kerana mereka tidak mampu pergi mendapatkan balik wang yang mereka bayar. Mereka amat kecewa kerana agensi-agensi ini telah tutup.

Saya minta kementerian haruslah mengambil tindakan keras kepada syarikat ini untuk memastikan bahawa semua pelancong-pelancong tempatan jika melalui satu pameran MATTA Fair, mesti ada satu jaminan diberi kepada pelancong-pelancong tempatan. Kalau tidak, mereka – jika syarikat ini tutup, mereka akan hilang deposit atau wang mereka yang telah dibayar. Saya harap kementerian haruslah mengambil tindakan yang keras terhadap syarikat-syarikat seperti ini. Sekian, terima kasih.

5.58 ptg.

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya terus turut sama membahaskan Maksud Bekalan B.31 bersekali dengan P.31 iaitu merujuk peruntukan RM5 juta dikehendaki untuk mengadakan seminar lawatan integrasi serta penganjuran acara *homestay* tapak semaian di setiap negeri sempena program *rural economy homestay, nature tourism and garden park*.

Saya mohon penjelasan dan jawapan daripada Yang Berhormat Menteri berhubung dengan aktiviti tersebut. Adakah ia hanya diwujudkan seminar-seminar ini, diadakan di tempat-tempat yang memang sudah lama wujud ataupun berjaya dari segi program-program *homestay* nya.

Didapati ada banyak tempat lagi sebenarnya terutamanya secara khusus di negeri Sabah yang belum lagi didedahkan dengan program *homestay* ini. Walaupun ramai yang berminat tetapi sebenarnya untuk makluman pihak kementerian, ramai rakyat yang tidak begitu faham dari segi pengendalian dan pelaksanaannya dan saya mohon supaya pihak kementerian dapat memasukkan kawasan Parlimen Silam terutamanya daerah Kunak dan Lahad Datu yang merupakan banyak tempat-tempat yang baik dari segi perumahan dan penduduk setempat yang boleh dijadikan *homestay program*, dengan izin.

■1800

Dan juga dari segi *nature tourism* ini, saya dapati pihak kementerian secara langsungnya belum lagi begitu agresif untuk mengadakan lawatan dan kajian di tempat-tempat tertentu khususnya di tempat saya walaupun saya nampak sekarang ini, saya ingin bertanya juga kepada pihak kementerian peruntukan yang lebih kurang RM2 juta yang dibuat sekarang ini untuk

memajukan tempat pemantauan di gunung Silam yang sekarang ini saya difahamkan dikendalikan oleh Jabatan Perhutanan Negeri Sabah.

Saya mohon penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri adakah peruntukan itu diperoleh atau disalurkan oleh Kementerian Pelancongan daripada Kerajaan Persekutuan ataupun daripada Kerajaan Negeri Sabah. Ini kerana kita melihat kalau peruntukan itu dapat ditambah dalam anggaran tambahan ini untuk memajukan lagi potensi pelancongan di kawasan Parlimen saya. Saya juga ingin merujuk kepada Butiran Program Penyediaan Peningkatan Kemudahan Pelancongan.

Saya berharap supaya tempat-tempat seperti di Madai dalam daerah Kunak, Air Terjun Madai, terowong Jepun yang baru-baru ini telah pun dimuatkan dalam berita BERNAMA supaya dibuat kajian oleh pihak kementerian bagi penyediaan kemudahan-kemudahan yang membolehkan akses kepada pelancong-pelancong daripada luar negara untuk meneroka tempat-tempat yang menarik di kawasan Pantai Timur negeri Sabah. Kita perlu lebih menjurus kepada penggalakan supaya tumpuan pelancongan itu tidak hanya tertumpu kepada tempat-tempat yang saya anggap sebagai tradisi seperti kembara Gunung Kinabalu, Langkawi dan sebagainya.

Jadi, ke arah sesuai dengan Model Ekonomi Baru ini kita harap supaya industri pelancongan ini sebagai industri perkhidmatan yang perlu perhatian sebab saya nampak negara-negara maju pun lebih menekankan kepada industri sebegini yang boleh dalam jangka masa yang panjang ia boleh mendatangkan pulangan pendapatan kepada penduduk setempat. Jadi, saya harap program-program penyediaan peningkatan kemudahan pelancongan di kawasan-kawasan luar bandar terutamanya dapat diambil perhatian oleh kementerian dalam Bajet Tambahan 2010 ini.

Begitu juga dalam rangka dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh. Kemudian butiran yang seterusnya yang kedua terakhir Tuan Pengerusi saya ingin menyentuh apa produk khusus yang sebenarnya saya nampak, saya ingin bertanya di sini cadangkan pembangunan program rakyat *tourism* di *web TV* dan *e-marketing*. Saya ingin bertanya kepada pihak kementerian terutamanya *web TV* dan *e-marketing* ini untuk di negeri Sabah secara khususnya. Adakah pihak kementerian telah wujudkan pejabat atau kios bergerak untuk mengambil inisiatif bagi memastikan dan mempromosikan industri-industri produk khusus di negeri Sabah ini bukan hanya terikat di peringkat seperti kawasan Kinabalu, Kinabatangan, ataupun Sepilok di Sandakan. Kita perluasan lagi supaya capaian dan produk pelancongan kita di Malaysia ini tidak terhad kepada produk-produk yang memang sudah dikenali di seantero dunia.

Jadi, saya berharap Tuan Pengerusi mohon penjelasan daripada pihak kementerian kalau mereka sudah mewujudkan pejabat ataupun kemudahan ini saya ingin bertanya dari segi peruntukan berapa jumlah yang diperuntukkan daripada jumlah RM12 juta lebih ini kepada negeri Sabah dan khususnya kepada kawasan-kawasan luar bandar.

Akhir sekali, Tuan Pengerusi saya ingin menyentuh tentang ekopelancongan. Setakat ini saya telah pun membangkitkan di persidangan yang lepas tentang ekopelancongan ini tetapi saya belum nampak lagi secara keberkesanan kementerian ini untuk melaksanakan program ekopelancongan ini dan saya berharap cadangan saya sebelum ini untuk menjadikan kawasan Pantai Timur negeri Sabah bermula daripada kawasan Kinabatangan sampai ke Tawau dijadikan sebagai eco hab pelancongan. Ini kerana memang banyak tempat yang semula jadi yang ada di kawasan tersebut yang perlu diterokai dan diberi tumpuan yang sebaiknya bagi membolehkan dari segi mobiliti pelancongan *instead of*, dengan izin bertumpu di kawasan Kinabalu secara tradisinya. Kita mahu ada *spread out* daripada Kota Kinabalu, dengan izin, dan sekurang-kurangnya *spin-over economy activity* itu, dengan izin kita boleh perolehi juga di kawasan Pantai Timur yang perlu mendapat perhatian sebab dengan cara ini kita dapat merakyatkan konsep ekonomi ekopelancongan ini yang memang menjadi satu dominan yang kuat di negara kita. Terima kasih Tuan Pengerusi.

6.05 ptg.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya minta penjelasan untuk item pertama iaitu RM15 juta untuk menanggung kos pembangunan dan membaiki pulih destinasi-destinasi membeli belah tempatan. Saya ingin tahu apakah destinasi-destinasi ini sama ada kepunyaan kerajaan ataupun pihak swasta?

Saya juga ingin meminta supaya lebih banyak peruntukan diberi kepada Pulau Pinang kerana Pulau Pinang merupakan satu negeri yang banyak menarik pelancong dari tempatan dan luar. Akan tetapi, hanya diberi saya rasa hanya diberi RM500,000 sahaja setahun untuk tahun 2009. Saya rasa adalah adil untuk memberi RM50 juta kepada Pulau Pinang untuk memperbanyakkan lagi program-program untuk menarik pelancongan kepada negara ini. Ini kerana negeri Pulau Pinang memanglah sudah terkenal di dunia dan ramai pelancong di luar negeri ingin datang melalui pintu negeri Pulau Pinang. Selepas dia datang ke Pulau Pinang dia boleh datang ke Langkawi ataupun pergi ke Melaka atau Johor Bahru.

jadi, saya rasa adalah adil kalau kerajaan pusat memberi lebih banyak peruntukan untuk menjalankan, melaksanakan lebih banyak program promosi untuk negeri Pulau Pinang kerana kita lihat di sini satu-satu acara atau *event* telah melebihi peruntukan yang diberi kepada negeri Pulau Pinang. Saya hendak tanya sama ada kerana kerajaan negeri Pakatan jadi Kerajaan Pusat Barisan Nasional tidak ingin memberi peruntukan yang adil seperti ini.

Beberapa Ahli: [Menyampuk]

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Apa?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Teruskan Yang Berhormat.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Kalau hendak tanya boleh diri dan tanya.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Teruskan Yang Berhormat.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Ini kerana bukan untuk negeri Pulau Pinang sahaja tetapi untuk Malaysia. Sekiranya ini 1Malaysia seharusnya kalau Kerajaan Barisan Nasional, pusat ini adalah untuk 1Malaysia. Jadi, ia mesti adil untuk semua negeri dan bukan hanya kepada negeri-negeri Barisan Nasional sahaja. Jadi, saya minta penjelasan adakah, bagaimana Kementerian Pelancongan ini mengagihkan peruntukan untuk negeri-negeri? Terima kasih.

6.08 ptg.

Dato' Paduka Abu Bakar bin Taib [Langkawi]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Butiran 020100 dan 020800. Saya bangkitkan *Langkawi water stage show*. Apa yang dimaksudkan dengan *Langkawi water stage show* bilakah akan dianjurkan dan berapa peruntukan telah dijadualkan. Saya juga ingin mengambil kesempatan ini kerana tahun ini Langkawi akan menganjurkan ataupun menjadi tuan rumah kepada *IODA World Championship* iaitu *International Optimist Dinghy Association World Championship 2010*.

Jadi, tujuannya untuk – tahun sudah diadakan di Brazil di mana para negara mengambil bahagian dan tahun ini akan diadakan di Langkawi. Seterusnya, tahun sudah diadakan juga *IODA World Championship Asian Championship* di Langkawi.

■1810

Soalnya ialah berapakah jumlah yang akan diberi kepada Langkawi untuk menganjurkan sukan bertaraf antarabangsa? Ini kerana dalam sukan ini kita akan memaparkan belia-belia ataupun remaja antara umur 15 tahun ke bawah untuk beraksi dalam perahu layar - sukan perahu layar. Saya haraplah, tahun sudah kita dapat nombor satu - Malaysia dapat nombor satu, dapat emas dua, enam dan sembilan.

Oleh sebab itu sebagai negara yang telah mendapat nombor satu dan juga perlu dapat nombor satu dari segi perjuangan, hinggalah kepada Kementerian Belia dan Sukan bersama dengan Kementerian Pelancongan akan dapat memberi perhatian kepada ini. Saya juga... Acara *Showdown of Champions* - saya difahamkan ialah mungkin yang dari segi *goal*. Akan tetapi kalau boleh masukkan juga sukan air di Langkawi sebagai satu acara yang prestij yang akan diadakan.

Selain itu, kemudahan tempat-tempat pelancongan. Saya harap pihak kementerian dapat bekerjasama dengan Kementerian Alam Sekitar dan juga majlis perbandaran untuk memastikan tempat-tempat pelancongan dapat dijaga dengan teliti dan rapi untuk kita - kesihatan utama. Langkawi disebut sebagai kotor - tempat kotor. Ini kerana kita sudah banyak buat bangunan dan banyak peluang-peluang pelaburan. Saya percaya dengan adanya pihak kementerian dapat bersama-sama dengan jabatan lain untuk menentukan program-program ataupun pencegahan tempat-tempat berikut dilakukan dengan sebaik mungkin. Sekian, terima kasih.

6.11 ptg.

Dato' Wan Abd. Rahim bin Wan Abdullah [Kota Bharu]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Di dalam Maksud P.31 Kementerian Pelancongan iaitu program ataupun peningkatan kemudahan pelancongan sebanyak RM49.9 juta. Saya suka menarik perhatian dan ingin

bertanya kepada pihak Kementerian Pelancongan sama ada memasukkan sesuatu program yang ada di negeri Kelantan, iaitu tempat pertama bertapaknya tentera Jepun pada masa datang ke Tanah Melayu pada tahun 1941.

Pada tahun 1941, diraikan 50 tahun pendaratan tentera Jepun di suatu tempat yang dinamakan Kuala Pak Amat di Pengkalan Chepa, Kota Bharu dan pada tahun hadapan genaplah 70 tahun. Jadi saya hadir dan melihat kesan pendaratan itu pada masa hari ini dan saya mohon supaya pihak kementerian memasukkan dan membuat beberapa kerjasama dengan pihak JKR dan pihak berkuasa tempatan iaitu Majlis Perbandaran Kota Bharu dan juga pihak kedutaan Jepun di Malaysia supaya membuat sebuah mercu tanda yang baru. Oleh sebab yang sedia ada tidak begitu mencukupi untuk memperingatkan mengenai kesan pendaratan pertama tentera Jepun pada masa menakluki Tanah Melayu pada tahun 1951.

Kalau boleh diadakan juga kerjasama dengan satu syarikat *Rohm-Waco Electronic* (Malaysia) Sdn. Bhd. - syarikat Jepun yang ada melabur di Kota Bharu yang masih kekal sehingga kini. Ini supaya dapat dijadikan promosi untuk membawa pelancong-pelancong daripada negara Jepun datang ke Malaysia dan datang melihat tapak pendaratan pertama. Kalau boleh pihak Muzium Negara ataupun pihak Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan dapat menyenaraikan semua askar-askar Jepun yang terkorban di dalam Perang Dunia Kedua supaya anak cucu mereka yang ada dapat menjadikan suatu tarikan kepada mereka untuk hadir ke Malaysia sebagai pelancong.

Tuan Pengerusi, dalam perkara yang sama juga di bawah Maksud B.31 Kementerian Pelancongan. Sebanyak RM15.5 juta diperuntukkan bagi menampung kos pembangunan dan membaik pulih destinasi-destinasi membeli-belah tempatan. Saya mohon untuk bertanya kepada kementerian sama ada destinasi-destinasi membeli-belah tempatan ini termasuk tapak-tapak gerai di dalam kawasan bebas cukai seumpama apa yang ada di Rantau Panjang dan juga Pengkalan Kubor, Tumpat.

Adakah ia termasuk gerai-gerai peniaga-peniaga kecil yang ada di tepi-tepi jalan sama ada menjual makanan ringan ataupun menjual buah-buahan tempatan? Kalau boleh pihak kementerian membuat penilaian dan membuat pemantauan supaya peniaga-peniaga kecil ini dapat dimasukkan sama di bawah program membaik pulih destinasi membeli-belah tempatan. Ini supaya mereka dapat diseragamkan atau dibantu untuk mempertingkatkan perniagaan masing-masing. Sekian, terima kasih.

6.16 ptg.

Datuk Tuan Raime Unggi [Tenom]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya juga ingin turut membahaskan bagi Maksud B.31 Kementerian Pelancongan. Saya ada melihat terdapat peruntukan sebanyak RM5 juta bagi mengadakan seminar dan juga lawatan integrasi bagi setiap negeri bersempena dengan program *Ruler Economy Homestay Nature Tourism* dan juga *garden*

ataupun *park*, serta adanya *Second World Tourism Conference* dengan kerjasama *United Nations World Tourism Organization*.

Tuan Pengerusi, kita melihat bahawa Negeri Sabah mempunyai banyak tempat-tempat yang menjadi tempat pelancongan yang bertaraf antarabangsa. Di mana kita lihat sebagai contoh Pulau Sipadan juga merupakan sebagai ikon pelancongan bagi negara kita di peringkat antarabangsa. Tuan Pengerusi, saya ingin menjurus kepada kawasan saya Tuan Pengerusi, yang mana saya lihat kawasan saya juga turut mempunyai tempat-tempat yang boleh dilawati oleh pelancong-pelancong daripada luar negara. Contohnya seperti Taman Pertanian Negeri Sabah, Sungai Padas serta kereta api klasik di antara Beaufort dan juga Tenom. Ia mempunyai pesta-pesta yang dianjurkan pada setiap tahun seperti Pesta Kalimantan yang mana semuanya ini sudah tentu ada di dalam kalender pelancongan di peringkat Negeri Sabah.

Cuma saya ingin meminta kepada pihak kementerian terutama Kementerian Pelancongan supaya bersikap agresif dalam memperkenalkan Negeri Sabah khususnya di kawasan saya yang mana juga terkenal dengan *nature tourism* serta dibawa masuk dalam *Second World Tourism Conference*. Ini kita melihat bahawa pada hari ini bilangan pelancong asing yang datang ke negara kita juga telah meningkat di mana pada tahun lalu sahaja ini telah meningkat lebih kurang 23 juta kepada 72% berbanding pada tahun 2008 iaitu seramai 22 juta orang.

Tuan Pengerusi, saya juga ingin bertanya kepada pihak kementerian berkenaan dengan penganjuran *Langkawi Water Stage Show*. Cuma saya ingin menarik perhatian kepada pihak kementerian, bagi kita di Negeri Sabah juga mempunyai aktiviti ataupun penganjuran seperti ini - seperti *power boat* yang diadakan setiap tahun. Tidak silap saya setiap hujung tahun - tiap-tiap tahun di mana saya lihat penganjurannya telah dijalankan sebanyak dua kali di mana telah mendapat sambutan daripada peminat-peminat *power boat* yang datang daripada seluruh negara.

Jadi saya harap juga acara-acara *water stage show* ini juga yang berpotensi di Negeri Sabah juga mendapat perhatian daripada pihak kementerian. Ini kerana kita percaya bahawa hari ini kita melihat bidang pelancongan adalah merupakan salah satu pendapatan kepada negara kita dan juga terutama kepada kita di Negeri Sabah. Sekian, terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Berapa orang lagi? Tiga orang.

Seorang Ahli: [Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara] Boleh.

6.19 ptg.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin satu perkara sahaja. Didapati sebanyak RM5 juta dikehendaki untuk mengadakan seminar, lawatan integrasi dan serta penganjuran acara *homestay*, *nursery* dan lain-lain.

■1820

Saya ingin minta Yang Berhormat Menteri tentang perkembangan atau status *homestay* di negeri-negeri. Adakah program *homestay* ini juga ada di pulau? Saya difahamkan Pulau Redang di Terengganu ini dilaporkan penduduk-penduduk pulau ini menyewakan bilik-bilik *budget tourist*. Baru-baru ini Menteri Besar Terengganu bercadang untuk menjadikan Pulau Redang ini satu *high end* untuk *tourist* yang pendapatannya lebih tinggi iaitu dikatakan sewa harian untuk sebilik sekurang-kurangnya RM1,500 atau RM1,600. Saya ingin bertanya Yang terhormat Menteri, memandangkan Pulau Redang ini bukan satu pulau yang kecil.

Adakah pihak kementerian bercadang mungkin sebahagian atau satu *section* dengan izin, diikuti cadangan seperti yang dicadangkan oleh Menteri Besar membina *five star hotel* untuk *cater for high end* punya *tourist*? Akan tetapi yang sedia ada yang sekarang saya ingat dimajukan oleh swasta atau untuk penduduk sendiri *cater for budget tourist* ini diteruskan iaitu jangan kita hanya khaskan untuk *tourist* yang *high end* ini. Apakah kedudukan atau pendirian kementerian atas cadangan Menteri Besar Terengganu ini? Ini disebabkan Pulau Redang ini memang bukan hanya *tourist* dari luar negara. Saya fikir *tourist* tempatan memang ia adalah salah satu pilihan yang disukai oleh *tourist* atau pelancong dari negeri-negeri yang lain.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan Yang Berhormat Kota Melaka. Saya juga amat prihatin dengan apa yang dicadangkan oleh Yang Amat Berhormat Terengganu menyatakan bahawa untuk *high end* sahaja Pulau Redang. Apakah Yang Berhormat bersetuju, sebaliknya Kerajaan Terengganu dan kementerian haruslah memberi peruntukan, bantuan dan sokongan kepada chalet-chalet, pengendali, *operator*, *budget hotel* ini atau bilik-bilik *homestay* ini, membantu mereka untuk memperbaiki sistem pengaliran pembentungan yang dikatakan menyebabkan salah satu alasan yang diberi oleh Menteri Besar bahawa sistem pengaliran mereka tidak baik? Mereka menerima pelancong yang membawa nasi bungkus dan membuang merata-rata.

Oleh itu, beliau terpaksa memilih *high end* sahaja. Akan tetapi apa bukti bahawa *high end* punya pelancong adalah mereka sahaja yang tahu memelihara alam sekitar? Jadi, apakah pandangan Yang Berhormat Kota Melaka, Kerajaan Terengganu sebaliknya harus memastikan bahawa bantuan diberi kepada *chalet operator* ini kesedaran penguasaan diadakan? Bukannya hanya menerima mereka yang kaya raya sahaja. Ini disebabkan oleh pulau itu bukan pulau milikan swasta. Pulau milikan kerajaan dan orang ramai. Ia tidak boleh menjadi hanya mereka mampu sahaja menyewa bilik RM1,600 sahaja yang boleh pergi. Saya pohon pandangan Yang Berhormat.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Terima kasih. Ya, memang saya setuju pandangan oleh Yang Berhormat Batu Gajah. Saya juga minta kalau menteri dapat jawab atas pandangan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Batu Gajah. Saya bercadang bahawa untuk *win-win situation* iaitu semasa kita mempromosikan *tourism* untuk *high end* iaitu untuk Pena Hotel. Ia

boleh mengikut mungkin contoh-contoh dari Langkawi atau lain-lain pulau, Pulau Tioman kah atau tempat khasnya atau khususnya untuk *tourism* yang *cater* untuk *high end tourist*. Akan tetapi yang sedia ada kita bantu mereka. Mengapakah kita tidak boleh binakan satu *centralized sewerage system* untuk kita mengatasi pencemaran jika ada, seperti yang dikatakan oleh pihak Kerajaan Terengganu? Kita juga ada melalui penguatkuasaan yang saya setuju dengan Yang Berhormat Batu Gajah. Kita boleh membersihkan pantai-pantai dan juga lain-lain tempat yang perlu dipulihkan. Oleh sebab itu, saya minta kementerian dapat berikan pandangan atas cadangan oleh Kerajaan Terengganu ini. Apakah pendirian kementerian? Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, boleh pendek kah Yang Berhormat dua orang ini?

Tuan William Nyallau [Lubok Antu]: Boleh.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Baik. Saya beri pendeklah, sependek-pendeknya. Yang Berhormat Lubok Antu dan selepas itu Yang Berhormat Jempol. Kemudian, Menteri menjawab.

6.25 ptg.

Tuan William Nyallau [Lubok Antu]: Okey. Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya pendek sahaja. Saya ingin merujuk kepada Maksud B.31 - Kementerian Pelancongan yang dikehendaki untuk pengedaran seminar lawatan integrasi serta penganjuran *homestay* dan tempat sembahyang di setiap negeri, khasnya *homestay program*. Jadi, kawasan Daerah Lubok Antu adalah satu-satunya kawasan yang sukar dilawati oleh pelancong-pelancong untuk hendak melihat kehidupan tradisi Iban-Iban rumah panjang di kawasan Lubok Antu. Rumah-rumah panjang yang terlibat adalah lebih sepuluh orang, yang sering dilawati adalah seperti Rumah Bangsing Lurat, Rumah Rhu Sungai Manok, Rumah Bukit, Rumah Telok, Batang Ai, dan Rumah Sumpi, Sumpak dengan Telok.

Selama ini mereka hanyalah dibayar oleh agen-agen secara token, contohnya menari mengajar untuk tradisi kaum Iban. Mereka hanya dibayar RM10 satu orang dan mereka selalu membuat aduan dan dieksploitasi oleh agen-agen pembawa pelancong ke rumah panjang mereka. Sehubungan dengan ini saya memohon Kementerian Pelancongan supaya mereka-mereka ini untuk dilibatkan supaya mengadakan *homestay program* di rumah-rumah panjang mereka dan memberikan mereka latihan, kursus dan bantu supaya mereka dapat mengendalikan pelancong yang datang untuk mendapatkan hasil sama-sama dengan agen-agen pelancong yang membawa pelancong ke rumah panjang mereka. Sekian.

6.27 ptg.

Dato' Haji Lilah Yasin [Jempol]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Butiran 01100, saya melihat kejayaan kerajaan membangunkan Teratak Za'aba amat berjaya sekali. Satu nama yang sangat hebat. Tokoh bahasa, tokoh budaya, tokoh ekonomi negara dan juga seorang patriotik yang sangat hebat. Akan tetapi saya ingin bertanya kepada kementerian, kenapakah tidak

membina gerai cenderamata, gerai makan dan minum, kemudahan untuk peniaga-peniaga memasak leman, dodol dan sebagainya di kawasan persekitaran Teratak Za'aba? Ini kerana ada hari ini begitu ramai sekali pelancong-pelancong yang datang melawat teratak Za'aba. Bas-bas pelancong yang berhenti di situ dan mereka memerlukan kemudahan-kemudahan untuk makan minum dan juga untuk membeli cenderamata untuk di bawa balik ke destinasi masing-masing.

Kedua, berkaitan dengan kawasan perniagaan Nilai 3. Ini salah satu daripada kejayaan usaha sama di antara kerajaan dengan pihak swasta. Membangunkan satu kawasan perniagaan yang menjadi kunjungan begitu ramai sekali. Mereka yang melawat dari utara dan selatan mesti berhenti ke Nilai 3 untuk membeli barang-barang yang sangat murah di kawasan tersebut dan hari ini sangat popular. Ramai dikunjungi oleh pelancong-pelancong yang datang berkampung di Nilai 3. Saya ingin bertanya kepada Kementerian Pelancongan kenapa tidak di bina sebuah kompleks medan selera yang agak baik bagi membolehkan pelancong-pelancong untuk makan di kawasan tersebut, berehat dan didirikan sebuah surau yang agak selesa untuk mereka sembahyang. Saya percaya kalau ini dapat dilakukan lebih ramai lagi pengusaha-pengusaha cenderamata dan juga makan dan minuman akan dapat berniaga di kawasan tersebut. Butiran 01900 berkaitan dengan Pembangunan Hutan Lipur, *ecotourism*.

■1830

Saya dapat melihat juga keperluan aktiviti yang mesti ada di kawasan hutan lipur kita bagi menyokong industri pelancongan. Sekarang orang datang melancong, dia bukan sahaja hendak melihat produk, bukan sahaja hendak melihat keindahan alam tetapi lebih menarik lagi kalau sekiranya kita dapat menyediakan kemudahan-kemudahan untuk menjalankan aktiviti.

Sudah tentulah hutan lipur di Negeri Sembilan terutama sekali Hutan Lipur Serenting Hulu, Hutan Lipur Kampung Tengkek mempunyai air terjunnya yang sangat jernih dan kualiti airnya sangat bagus. Apalah salahnya ataupun mengapa kementerian tidak membina kolam-kolam mandi untuk menjalankan aktiviti di lokasi-lokasi *ecotourism* tersebut. Kalau buat kolam renang lagi bagus.

Tuan Pengerusi, akhir sekali Butiran 01300 berkaitan dengan promosi. Saya dapat melihat bagaimana kesungguhan kerajaan menjual negara kita dalam bidang pelancongan. Saya yakin dan percaya kalau kita hendak harapkan setiap negeri berbelanja, memanglah di luar kemampuan negeri untuk berbelanja besar kerana bidang promosi ini memerlukan bajet yang begitu besar.

Dalam promosi yang dibuat oleh kementerian, saya berharap produk-produk yang hebat, yang dikunjungi oleh pelancong baik di Negeri Sembilan akan turut sama dipromosikan. Janganlah di *highlight* kan di tempat-tempat tertentu sahaja. Masukkanlah sama lokasi-lokasi seperti Port Dickson, Istana lama Seri Menanti yang menjadi teras pada adat Perpatih Negeri Sembilan. Ini akan dapat membantu pelancongan Negeri Sembilan kerana orang Negeri

Sembilan hendak juga lihat pelancong-pelancong dari luar negara datang berkunjung. Hari ini pelancong domestik yang ramai. Kita hendak juga lihat bagaimana 'orang putih', orang Amerika, orang Barat, orang Jepun, orang Korea datang ke Negeri Sembilan. Terima kasih Tuan Pengerusi.

6.32 ptg.

Timbalan Menteri Pelancongan [Dato' Dr. James Dawos Mamit]: Tuan Pengerusi, saya ingin mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih kepada sebelas orang Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah pun membahaskan bajet yang berkaitan dengan kementerian ini.

Pertamanya, Yang Berhormat Parit Sulong yang menyentuh tentang kos baik pulih, membeli-belah dan sebagainya. Sebenarnya sebanyak RM15,500,000 itu yang sepatutnya dikehendaki untuk menampung kos pembangunan dan membaik pulih destinasi-destinasi membeli-belah tempatan adalah untuk membiayai *Malaysia GP Sale* 2010 daripada 6 Mac sehingga 11 April, *Malaysia Mega Sale Carnival* daripada 24 Julai sehingga 16 September dan untuk *Malaysia Year End Sale Carnival* 20 November 2010 sehingga 2 Januari 2011. Perbelanjaan tersebut ialah untuk kempen pengiklanan taktikal di dalam dan luar negeri. Kempen ini merangkumi pengiklanan di media cetak dan elektronik.

Kedua adalah untuk penganjuran aktiviti-aktiviti utama dan sokongan seperti majlis sidang media, pelancaran dan aktiviti mingguan.

Ketiga adalah sumbangan kepada persatuan-persatuan untuk bersama-sama menjayakan *GP Sale*, *mega sale* dan *sale* hujung tahun.

Keempat adalah aktiviti komunikasi dan perhubungan awam termasuk program suai kenal media luar negeri.

Untuk pertanyaan tentang Ekspo Shanghai. RM15 juta lagi adalah diperlukan kerana RM20 juta untuk tambahan tahun 2009 adalah kos untuk pembinaan Astaka Malaysia. Peruntukan tambahan sebanyak RM15.5 juta adalah untuk:

- (i) penyertaan kementerian dan agensi kerajaan yang lain seperti MATRADE, MTC, MPOC, MREPC juga Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan, Balai Seni Lukis Negara, Kraf tangan dan juga Istana Budaya;
- (ii) perbelanjaan tambahan adalah untuk penghantaran pegawai-pegawai dan staf untuk bertugas di Astaka Malaysia;
- (iii) penghantaran kumpulan kebudayaan untuk membuat persembahan kebudayaan di Astaka Malaysia;
- (iv) penghantaran barang-barang promosi dan bahan pameran;
- (v) penerbitan risalah dan cenderamata yang akan diberi kepada pelawat-pelawat di Astaka Malaysia;

- (vi) bayaran honorarium kepada petugas-petugas dan penari-penari sukarela di Astaka Malaysia; dan
- (vii) bayaran kepada pengurus Astaka. Pengurus Astaka adalah seorang daripada negara China yang amat diperlukan.

Untuk pengetahuan Dewan ini, jumlah pelancong dari negara China pada tahun 2009 adalah 1.02 juta orang dan pendapatan negara daripada bilangan pelancong tersebut adalah RM2.8 bilion. Jika dibandingkan dengan RM35 juta yang akan kita belanjakan di situ, maka keuntungan kepada negara amat besar, kerana kita mengharapkan bahawa pada tahun ini lebih ramai lagi pelancong dari China akan datang ke sini. Oleh itu, lebih banyak lagi pendapatan-pendapatan daripada pelancong-pelancong dari negara China.

Untuk seminar, lawatan, integrasi, *homestay*, *garden and park*. Untuk *parks and gardens*, kementerian sedang memfokuskan untuk membangunkan *parks and gardens* sebagai satu produk pelancongan. Pakar-pakar dan pereka-pereka bentuk *designers* dan *operators* untuk *parks and gardens* dari Eropah akan dijemput untuk melawat dan membuat komen tentang *parks and gardens* kita. Daripada komen-komen mereka nanti, kita akan mencadangkan bagaimana kita boleh membangunkan *parks and gardens* kita supaya ianya lebih menarik lagi kepada pelancong-pelancong domestik dan juga kepada pelancong-pelancong tempatan.

■1840

Untuk program aktiviti yang berkaitan juga dengan *homestay* dan lawatan dan juga untuk *rail tourism* yang ditanya oleh Yang Berhormat Tenom. Kita akan mengadakan majlis pelancaran Malaysia Rail Tourism. *Rail tourism* adalah penting juga untuk negara kita kerana kita mahukan pelancong-pelancong asing menikmati suasana perjalanan menggunakan kereta api daripada selatan ke utara dan juga di negeri Sabah.

Untuk *homestay*, kita akan mengadakan seminar *homestay* dan lawatan integrasi. Ini adalah penting kerana kita mahukan peserta-peserta *homestay* untuk tahu apakah harus mereka buat. Bagaimanakah mereka dapat mempromosi *homestay* mereka. Itulah sebabnya kelmarin di Hulu Selangor, di satu tempat Kampung Sungai Lang, kita melaksanakan satu program *e-marketing* untuk *homestay*.

Daripada sistem ini, pihak-pihak penganjur *homestay* boleh terus berhubung dengan pelancong-pelancong melalui satu nombor yang telah pun ditetapkan iaitu 33307. Apabila mereka menggunakan *e-marketing* ini, maka penganjur-penganjur *homestay* boleh terus berhubung dan membuat persiapan untuk menerima pelancong-pelancong lebih-lebih lagi pelancong asing.

Kementerian juga akan mengadakan karnival *homestay* yang dicadangkan untuk dilaksanakan pada bulan Julai tahun 2010. Ini akan melibatkan pengusaha-pengusaha *homestay* di seluruh negara supaya *homestay* mereka boleh dipromosikan dan dipasarkan bukan sahaja untuk pelancong-pelancong asing tetapi untuk pelancong-pelancong domestik.

Kita juga menambahbaikkan laman web *homestay* Malaysia - adalah cadangan untuk melantik syarikat berkaitan bagi menaklukkan penambahbaikkan laman web *homestay* Malaysia. Untuk projek nurseri anak pokok di *homestay*, kita cadangkan dilaksanakan di *homestay* terbaik di setiap negeri. Di Kampung Sungai Lang, kita telah pun melaksanakan nurseri anak pokok di *homestay* di situ. Mereka menyediakan anak-anak pokok dan benih-benih bunga untuk ditanam oleh penganjur-penganjur *homestay* untuk menambah nilai kawasan-kawasan *homestay* mereka.

Selain daripada itu, kementerian juga akan mengadakan pameran dan promosi *homestay* di luar negara. Misi promosi *homestay* di China, Jepun, Amerika Syarikat, Canada dan Eropah akan diadakan mulai bulan Mei hingga ke Disember kerana kerajaan menganggapkan di dalam Model Ekonomi Baru, *homestay* adalah satu usaha di mana penduduk-penduduk luar bandar boleh meningkatkan pendapatan-pendapatan mereka.

Yang Berhormat Bukit Bintang juga bertanya tentang baik pulih beli belah tadi. Saya sudah menjawabnya sama dengan Yang Berhormat Parit Sulong dan juga Ekspo Shanghai. Bagi menjawab pertanyaan Yang Berhormat tentang kontraktor, kementerian sememangnya mengadakan tender terbuka untuk membina Astaka Malaysia di Shanghai dan syarikat ini adalah syarikat daripada Malaysia.

Selain daripada pegawai-pegawai dari kementerian, ahli-ahli tender ini termasuklah daripada JKR dan Kementerian Kewangan. Mereka semua berada di situ dan menilai tender ini. Nilai tender ini adalah dalam lingkungan amaun RM19 juta. Jadi, inilah yang berkaitan dengan tender terbuka yang ditanya oleh Yang Berhormat daripada Bukit Bintang.

Mengenai dengan saingan sengit tentang Ekspo Shanghai. Sememangnya banyak lagi negara-negara lain tetapi kita ada produk-produk yang unik untuk Malaysia.

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]: *[Bangun]*

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Oleh yang demikian, kita mempromosi produk-produk kita sendiri yang berlainan daripada negara-negara lain. Ya Yang Berhormat.

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan terima kasih kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Tadi saya ada tanya tentang peserta tempatan yang mempamerkan di Astaka Malaysia, adakah mereka perlu membayar sewa pameran petak-petak yang mereka hendak pameran produk-produk mereka? Berapakah jumlah akan dikutip? Minta penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Terima kasih.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Kita mempromosi pelancongan negara kita di China. Oleh yang demikian, kita tidak menyewa gerai-gerai kerana yang berada di situ juga adalah kementerian-kementerian dan agensi-agensi kerajaan lain yang telah saya sebutkan tadi. Jadi, kita tidak menyewakan gerai-gerai yang ada kepada mereka yang juga menyertai Ekspo Shanghai. Kita tidak menyewakan gerai-gerai.

Satu lagi pertanyaan daripada Yang Berhormat ialah tentang penipuan *travel agent* tadi. Syarikat itu telah diambil tindakan dan kementerian telah pun membatalkan lesen di bawah

Peruntukan seksyen 8, Akta Industri Pelancongan 1992 dan lembaga pengarah disenaraihitamkan supaya mereka tidak boleh lagi membentuk satu lagi syarikat pelancongan. Itulah sebabnya mereka disenaraihitamkan. Kes tersebut juga turut disiasat oleh pihak polis.

■1850

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Apakah jaminan yang diberi oleh kerajaan kerana para pengguna membayar wang untuk pergi ke satu destinasi seperti ke negeri China dan akhirnya oleh kerana syarikat ini sudah bankrap, mereka tidak mampu memberi balik wang yang dikutip oleh penggunaannya. Apa jaminan yang diberikan oleh kerajaan atau penganjur MATTA Fair ini memastikan bahawa ini tidak berlaku lagi? Oleh kerana setiap tahun berlaku, para pengguna membayar wang tetapi tidak dapat pergi menunaikan pelancong di negara asing. Apakah jaminan? Saya minta jaminan yang harus diberikan kepada para pengguna ini. Terima kasih.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Terima kasih Yang Berhormat. Ada syarikat yang telah pun terlibat di dalam penipuan seperti ini, mereka telah memberi balik duit-duit yang telah pun dikutip. Akan tetapi jaminan kementerian untuk syarikat-syarikat yang akan mengambil bahagian di dalam MATTA Fair nanti, kita akan mungkin minta mereka untuk membeli insurans supaya daripada insurans inilah satu jaminan mereka boleh membayar balik kepada pembeli-pembeli *outbound tourism* nanti. Oleh kerana kalau satu syarikat sudah bankrap, sudah tentu mereka tidak ada wang untuk membayar balik kepada pembeli-pembeli melalui MATTA Fair. Jadi kita mencadangkan bahawa mereka seharusnya membeli insurans jika mahu terlibat di dalam MATTA Fair.

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Adakah kerajaan bercadang bahawa satu dana ditubuhkan untuk memastikan bahawa bila berlaku penyelewengan, para pengguna boleh berlindung atas dana ini untuk dibayar balik wang mereka? Ini seperti wang cagaran bagi setiap syarikat yang mengambil bahagian dalam MATTA Fair ini, bahawa para pengguna boleh dapat balik wang jika berlaku di mana syarikat-syarikat yang bankrap atau tidak mampu membayar balik wang ini. Adakah kerajaan berhasrat untuk menunaikan satu dana yang dicadangkan? Terima kasih.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Kerajaan tidak ada dana kerana mereka ini adalah syarikat swasta. Syarikat swasta ada kalanya mereka membuat keuntungan yang lebih banyak. Ada kalanya keuntungan tidak banyak, tetapi mereka jarang-jarang rugi. Oleh itu, kerajaan tidak ada dana untuk memastikan bahawa kalau syarikat bankrap, kerajaan membayar. Itu tidak, memang kerajaan tidak buat sebegitu. Semua sama dengan urusan-urusan perniagaan yang lain juga, kerajaan tidak membayar.

Seterusnya Tuan Pengerusi, kepada Yang Berhormat Silam yang bertanya tentang seminar, lawatan, homestay, tapak semaian dan *parks in garden*. Saya sudah menjawab tadi kepada Yang Berhormat Parit Sulong yang tanya soalan yang sama. Akan tetapi untuk homestay

sebaik-baiknya mereka yang – Yang Berhormat Silam tidak ada dalam Dewan ini. Mereka yang ingin menyertai program *homestay* seharusnya berdaftar dengan kementerian. Jika mereka sudah berdaftar dengan kementerian, maka kementerian boleh melatih dan memberi seminar kepada mereka supaya mereka lebih tahu apakah produk-produk yang harus dipasarkan dan bagaimanakah harusnya mereka memasarkan produk-produk mereka.

Untuk *homestay* di daerah Kudat dan Lahad Datu, jika mereka berminat, Yang Berhormat dari Silam boleh membantu mereka untuk memohon pendaftaran. Berkaitan dengan *nature tourism* yang belum agresif, lebih-lebih lagi di Silam dari segi promosinya, kita tidak tahu sama ada, ada produk-produk *nature tourism* ataupun *ecotourism* yang ada di Silam. Jika ianya ada, kita akan memasukkan dalam usaha kita untuk mempromosi produk-produk *nature tourism* dan *ecotourism*.

Berkenaan RM2 juta untuk Gunung Silam yang diberikan kepada Jabatan Perhutanan, sememangnya kita menyalurkan peruntukan ini terus kepada Jabatan Perhutanan Negeri Sabah. Walau bagaimanapun kementerian akan menyelaraskan program ini dengan pihak kerajaan negeri bagi memastikan program yang dilaksanakan dibuat dengan sempurna dan berjaya.

Berkenaan dengan tempat-tempat di Silam yang diuar-uarkan di berita Bernama, pihak kementerian belum tahu lagi di manakah tempat-tempat itu dan jika kita sudah tahu di manakah tempat-tempat itu dan ada di dalam rekod kita, sememangnya kita akan mempromosikannya seperti Gunung Kinabalu dan Langkawi juga.

Untuk pelancongan luar bandar, kementerian sememangnya mempromosikan pelancongan luar bandar melalui *homestay*, melalui *agro tourism* juga. Produk-produk pelancongan sememangnya tidak terhad. Jika peruntukan diperlukan untuk negeri Sabah, Kerajaan Negeri Sabah haruslah memohon kepada kementerian bagaimanakah untuk meminta peruntukan-peruntukan bagi menaik taraf tempat-tempat pelancongan termasuk juga pembangunan ekopelancongan.

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: [*Bangun*]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kapit bangun Yang Berhormat.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Yang Berhormat Kapit?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya tertarik apabila Yang Berhormat Timbalan Menteri mengatakan kerajaan memang mempromosikan industri pelancongan di luar bandar. Akan tetapi saya tidak nampak sama sekalilah Yang Berhormat, langkah-langkah ataupun usaha-usaha untuk betul-betul membangunkan potensi pelancongan di pedalaman seperti Yang Berhormat katakan yang kaya dengan produk-produknya, *ecotourism* dan sebagainya. Jadi saya hendak tahulah kalau Yang Berhormat menjelaskan, apakah langkah-langkah yang sebenarnya

dilaksanakan nanti di Sarawak dan juga di negeri-negeri lain yang begitu *potentialnya* tinggi sekali untuk dibangunkan industri pelancongan di luar bandar ini? Tidak nampaklah Yang Berhormat.

Datuk Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Boleh sekali Yang Berhormat Timbalan Menteri? Pendek sahaja Yang Berhormat Timbalan Menteri. Tahun-tahun lepas kita mendapat peruntukan inap desa atau *homestay* yang mana ada juga kawasan-kawasan Parlimen yang telah dibantu oleh kementerian sebanyak RM200,000, atau RM100,000. Tahun ini seperti tidak ada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Jadi saya mahu tanya sama ada Yang Berhormat Timbalan Menteri boleh bagi komitmen tahun ini dengan semangat berkobar-kobar Yang Berhormat Timbalan Menteri baru ini, mungkin ada harapan tahun ini tambahan ataupun sambungan daripada peruntukan tahun lepas?

■1900

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Terima kasih Yang Berhormat dari Kapit dan juga Yang Berhormat dari Kota Belud. Yang Berhormat Kapit tentang promosi luar bandar. Kita mempromosi produk-produk luar bandar jika kita nampak produk yang berada di luar bandar melalui sistem yang sedia ada. Sebagai contoh, sistem *homestay*, itu adalah satu sistem dan ianya di luar bandar bukannya di dalam bandar.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar) **mempengerusikan Jawatankuasa]**

Maka dengan demikian jika kita mempromosi produk *homestay* maka dengan sekali gus kita mempromosi produk-produk yang lain kerana *homestay* adalah satu tempat tinggal. Di sekeliling tempat tinggal alam sekitar, alam semula jadi dan kebun-kebun getah, kebun-kebun lada, ladang dan sebagainya, kita akan terus mempromosikannya. Kalaupun tidak ada sistem yang begitu meluas seperti sistem *homestay* yang sudah ditetapkan, sudah *establish* maka agak sukar untuk kementerian mempromosikannya kerana kita tidak tahu. Sebagai contoh apakah yang berada di Ulu Gaat di Kapit. Cuma saya yang tahu tetapi kalau Yang Berhormat tanya pegawai mereka tidak tahu. Jadi inilah satu kaitan dan kesinambungan yang kita mahu jadikan supaya kita dapat mempromosi produk-produk luar bandar.

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: [Bangun]

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Yang Berhormat Kapit lagi?

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Selamat masuk ke Dewan Tuan Pengerusi. Yang Berhormat Timbalan Menteri, tadi telah disebut kalau ada program *homestay* itulah dia sebahagian daripada program pelancongan di luar bandar. Yang Berhormat sedar tak di kawasan Hulu Rajang begitu besar sekali tidak ada satu pun *homestay*. Di kawasan saya, P215 kawasan Parlimen, 7,071 kilometer persegi hanya satu sahaja *homestay*. Itu pun yang saya buat itu. Di kawasan Kanowit saya telah difahamkan oleh Yang Berhormat Kanowit yang bersebelahan dengan saya ini tidak ada satu pun *homestay*. Di

kawasan yang begitu besar sekali itu tidak ada *homestay* Yang Berhormat Timbalan Menteri. Jadi saya tidak tahulah. Minta hendak dijelaskan ya.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Tidak payah hendak dijelaskan Yang Berhormat. Siapa yang bertanggungjawab untuk mendaftar *homestay*? Di dalam Parlimen Mambong semasa saya menjadi Ahli Dewan Rakyat penggal pertama, tidak ada satu pun *homestay* tetapi sekarang ada tiga hingga empat kampung yang ada *homestay*. Jadi kita sendiri juga harus bertanggungjawab untuk mendedahkan perkara ini kepada mereka yang ingin mendaftar di kampung-kampung.

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: *[Bangun]*

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya ingat Yang Berhormat Timbalan Menteri jemputlah orang Kapit datang ke Mambong. *[Ketawa]*

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Untuk *homestay*...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, panjang lagi cerita Yang Berhormat ini?

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Saya hendak menjawab soalan Yang Berhormat dari Kota Belud...

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, penjelasan sedikit.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Yang bertanya tentang tahun lepas RM200,000...

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: Yang Berhormat Timbalan Menteri...

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Untuk kemudahan seperti balai raya dan...

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: Ada masalah sedikit Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Jalan-jalan masuk ke tapak *homestay*.

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: Saya tolong jelaskan Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Kita akan...

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, satu soalan sini.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Menimbangkan lagi perkara itu dan kita lihat berapakah kita boleh beri nanti.

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: Okey, Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya tolong Yang Berhormat Timbalan Menteri jelaskan sedikit fakta. Yang Berhormat Timbalan Menteri...

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Apa ini? Sebelah sini tidak pandangkah? *[Ketawa]*

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri, terima kasih Tuan Pengerusi. Jadi yang sebenarnya tadi disebutkan bahawa banyak kawasan Parlimen tidak ada *homestay* dan kita sudah dimaklumkan beberapa tahun dahulu oleh Yang Berhormat Menteri sendiri, satu masalah besar adalah sebab kita tidak ada jalan. Kalau tidak ada jalan *you* minta *homestay* pun tidak dapat *because that is very basic requirement* dengan izin. Kalau di Kanowit tempat yang menarik itu di kawasan pedalaman tidak ada jalan raya macam mana dapat diluluskan projek *homestay*. Tidak boleh. Ini diterangkan oleh Yang Berhormat Menteri dahulu *two years ago* dengan izin.

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya ingat bagi dengan Yang Berhormat Hulu Rajang lepas itu baru *you* jawab. Saya ingat sama *homestay* itu.

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Satu lagi. Yang Berhormat Timbalan Menteri...

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Okey, *last* untuk *homestay*.

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, satu lagi. Sini, sebelah sini. Pandanglah sini kawan.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Apa? *Homestay* juga?

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: *No, just because* Hulu Rajang *was mentioned just now*.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Hulu Rajang, Hulu Rajang.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Saya tahu. Masalah yang sama? Bukan saya tidak ada pergi Ulu Belaga. *[Ketawa]*

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Bukan, macam ini Yang Berhormat Timbalan Menteri...

Dato' Dr. James Dawos Mamit: *Homestay* Yang Berhormat Kanowit bukannya sahaja hanya jika jalan raya tembus dan masuk ke kampung-kampung tersebut kerana mereka yang datang ke *homestay* mereka mahu *adventure* juga. Kalau menggunakan perahu, menggunakan bot, apakah itu bukan *adventure*? Itu adalah satu *adventure*.

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: Itu Yang Berhormat Timbalan Menteri...

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Oleh yang demikian...

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Saya ingin membantu Yang Berhormat Timbalan Menteri ini.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Di mana-mana sahaja kalaulah mereka ingin mendaftar untuk *homestay*...

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: Itu bercanggah dengan kriteria yang dahulu.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Mintalah kerana kerajaan hanya membantu...

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: RM2,500...

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Hui...

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Untuk membaiki pulih tandas dan bilik mandi. Itu sahaja bantuan oleh kerajaan untuk *homestay*.

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Tuan Pengerusi, dia tidak mahu pandang sini Tuan Pengerusi.

Seorang Ahli: Yang Berhormat Hulu Rajang.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Ya, Yang Berhormat Hulu Rajang.

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: *Okay, thank you.* Saya hendak cadang untuk Yang Berhormat Timbalan Menteri sebab Yang Berhormat Timbalan Menteri ini sentiasa pergi ke kawasan Hulu Rajang. Kalau mengikut apa Yang Berhormat Timbalan Menteri cakap tadi memang kriteria itu banyak di Hulu Rajang. Kawasannya jauh, ada hutan, ada perjalanan dengan sungai, ada *waterfall*, ada *rapids*, banyak.

Akan tetapi masalah apa yang dibuat oleh kerajaan untuk membuka kawasan-kawasan seperti ini dan pada tahun yang lepas dikatakan ada peruntukan untuk *homestay* tetapi syarat bantuan untuk kawasan yang sudah ada *homestay*. *So, this means it doesn't help new areas.* Di Asap Yang Berhormat Timbalan Menteri dengan usaha mereka sendiri sudah ada beberapa *homestay* sudah dibuat di kawasan Asap. Masalah sekarang *what is government going to do to help this people* yang tidak ada dalam *list* kementerian?

Yang kedua di kawasan-kawasan seperti di Murung, di Hulu Linau, di Long Urun, *how do we open up this area* seperti dikatakan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi.

Di Hulu Rajang kita ada pesta rakit. Ini untuk membantu *to open up the hulu area for tourists*. *But* setakat ini belum ada sokongan yang nyata dari Kementerian Pelancongan dan dahulu saya pernah mengadakan pesta asap di Asap. Dapat kita jalankan dua hingga tiga tahun tetapi tidak ada peruntukan dari Kementerian Pelancongan. Jadi jika kementerian tidak membantu usaha wakil rakyat untuk membuka kawasan di luar bandar ini *how do you aspect us to continue to open it up* sedangkan Sarawak semua kawasan pedalaman memang ada rumah panjang. Kalau *homestay* untuk satu-satu rumah mungkin ada *but I think* juga *attractive* kalau kita buka rumah panjang untuk *tourist* *but* ini memerlukan usaha yang gigih dari pihak kementerian. Sekian.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, kita sudah hampir satu jam setengah untuk kementerian ini. Kita ada lima kementerian lagi.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Terima kasih Yang Berhormat dari Hulu Rajang. Terlalu banyak minat di dalam *homestay* sekarang termasuk juga di Sungai Asap membuka rumah panjang. Saya rasa satu rumah panjang yang panjang di Sarawak yang mengandungi banyak

bilik. Ia memang banyak bilik. Rumah panjang adalah satu *social system* bukannya rumah yang panjang seperti rumah teres. Itu berlainan.

■1910

Maka saya berpendapat bahawa satu rumah panjang itu sendiri dijadikan *homestay*. Itu adalah lebih baik. Untuk pesta-pesta seperti Pesta Rakit, Pesta Sungai Asap, Yang Berhormat, *if you have initiative*, cubalah *initiate* kerana kita sebagai wakil rakyat mesti bantu-membantu juga penduduk-penduduk di kawasan luar bandar supaya mereka boleh dibantu dari segi aktiviti-aktiviti ekonomi seperti ini. Untuk Murum, kita akan bincangkan kemudian kerana saya lihat tadahan air Murum adalah satu tempat untuk *nature tourism* dan boleh dibangunkan pada masa-masa akan datang.

Untuk menjawab Yang Berhormat Bukit Mertajam, destinasi membeli belah tadi, saya pun sudah sebut, peruntukan lebih besar untuk negeri Pulau Pinang. Ini kerajaan negeri seharusnya pekalah tentang perkara ini supaya kerajaan negeri boleh mencadangkan, bukan kementerian sendiri. Yang Berhormat Langkawi menyebut tadi tentang Langkawi Water Stage Show Olympic Style untuk memperkenalkan Langkawi sebagai lokasi pelancongan yang utama dalam menganjurkan sukan air bertaraf dunia. Ini kementerian sedang membuat perancangan untuk Langkawi Water Stage Show.

Untuk *showdown of champion*, ini adalah satu *event* yang akan diadakan di Stadium Bukit Jalil di mana kita akan menjemput *sportsmen* seperti *tennis players* yang utama, *old champion* untuk datang dan bersaing di situ. Kerjasama dengan Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar, kementerian ini memang ada satu komiti yang bekerjasama untuk melihat sama ada pengurusan alam sekitar di Langkawi seharusnya diperbetulkan kerana terlalu ramai kompelin daripada pelancong-pelancong asing mengenai alam sekitar di Langkawi, kualiti alam sekitar telah pun juga menurun. Oleh yang demikian, saya sendiri mengambil iktibar untuk pergi ke Langkawi dan membuat satu kajian bagaimanakah ianya boleh berlaku. Kualiti alam sekitar.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, pandang ke hadapan. [Ketawa] Tidak payah *interact*. Saya ingatkan lagi, kita ada lima kementerian, satu usul, Yang Berhormat. Saya tidak membenarkan orang *interject* lagilah selepas ini di bawah peraturan 37(2).

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Okey, Tuan Pengerusi, saya teruskan. Untuk Tenom, tempat-tempat agresif haruslah diperkenalkan untuk *nature tourism*. Jika kita tahu tempat itu sememangnya kita akan mempromosikannya kerana *ecotourism* bukannya berkaitan dengan pembangunan. Ianya berkaitan dengan pembelajaran dan pengalaman ataupun *experience*, apa yang berlaku semasa kita melancong dari segi *ecotourism*.

Kota Melaka – untuk seminar *homestay program*, ini saya pun telah menjawab tadi lebih awal. Saya tidak akan menjawabnya sekarang. Untuk Pulau Redang *homestay* dan cadangan negeri untuk mewujudkan hotel-hotel yang bertaraf harga tinggi, RM1,500 satu bilik, kementerian

ini memang gabungan usaha kedua-dua kerana Pulau Redang adalah pulau yang besar, *homestay* dan hotel-hotel yang bertaraf bintang rendah sudah ada di situ. Maka kita terus mempromosi Pulau Redang di dalam lingkungan bertaraf tinggi dan bertaraf rendah, tetapi produk-produk yang sama sememangnya ada di situ.

Untuk pantai yang bersih, Kota Melaka, saya tahu di semua kepulauan, air paip kumbahan terus dikeluarkan dan apabila ombak dan gelombang bawa air itu balik, maka pantai-pantai itu tidak bersih. Ini adalah satu perkara yang harus dipantau oleh PBT di setiap negeri. Kenapa mereka membenarkan perkara seperti itu berlaku? Batu Gajah sama juga dengan Kota Melaka tadi. Lubok Antu, seminar...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Lawatan dan *homestay*.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, saya tidak benarkan lagi, Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya sudah sebut tadi saya tidak benarkan lagi pencelahan.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Itu saya sudah jawab tadi. Yang Berhormat hanya mencelah untuk Kota Melaka. Nanti saya boleh menjelaskannya di luar, Yang Berhormat ya. Itu lebih sihat lagi kalau dijelaskan di luar.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Bukan isu sihat, tidak sihat. Ini isu negara ya. Semua orang tahu kedudukan pendirian kementerian.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Saya sudah jawab.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: *You know*, apabila kerajaan negeri...

Dato Dr. James Dawos Mamit: Yang Berhormat tadi mencelah, Pulau Redang, *high in* kenapa?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ia hanya bagi kelulusan sahaja untuk lima bintang...

Dato' Dr. James Dawos Mamit: *Homestay* dan *low cost hotel, seepage already into the sea*.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Isu alam sekitar.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Kenapa? Saya sudah jawab. Perkara ini, *I dictated what you said earlier*, dengan izin, Yang Berhormat. Jadi apabila saya menjawab, sekalilah jawapan itu keluar. Yang Berhormat Lubok Antu, seminar, lawatan, *homestay*, tetapi beliau menyebutkan beberapa rumah panjang Iban sukar dilawati kerana dimanipulasikan oleh ejen-ejen pelancongan. Dibayar hanya RM10 seorang untuk *show* ataupun untuk ngajat, mana boleh, ini terlalu rendah. Saya pergi ke Sungai Long kelmarin dengan Yang Amat Berhormat Timbalan Menteri, jika untuk *show* seperti ngajat seperti itu, yuran pembayarannya ialah RM200.

Oleh yang demikian, kenapalah ejen-ejen pelancong ini hanya bayar RM10. Itu tidak boleh. Mereka seharusnya membayar lebih tinggi dan saya pohonlah mereka di rumah-rumah panjang itu untuk meminta bayaran lebih tinggi untuk *show* mereka. Yang Berhormat Jempol meminta pembinaan gerai makan dan minuman di Teratak Zaaba dan kemudahan-kemudahan untuk makan minum. Kalaulah kerajaan negeri memohon peruntukan untuk pembangunan seperti ini, kementerian akan mempertimbangkannya. Ini adalah tertakluk kepada kerajaan negeri.

Untuk kawasan Nilai 3, barang-barang murah. Ini adalah satu tarikan. Sama juga jika kerajaan negeri memohon untuk menaik taraf tempat-tempat tersebut, kementerian nanti akan mempertimbangkannya sama ada di dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh dan sebagainya.

Dato' Haji Lilah Yasin [Jempol]: Yang Berhormat, boleh minta penjelasan, Yang Berhormat? Oh, minta maaf Speaker *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, saya ingat saya sudah sebut satu kali, saya tidak hendak ulang lagi.

■1920

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Untuk keperluan aktiviti-aktiviti menyokong hutan lipur di Seping Hulu dan Kampung Sengke. Sememangnya aktiviti-aktiviti di hutan lipur adalah aktiviti rekreasi ataupun aktiviti-aktiviti *adventure tourism* di dalam hutan. Jika jabatan perhutanan dan hutan lipur adalah di bawah Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia. Jika jabatan perhutanan memohon bajet untuk menaik taraf produk-produk *adventure* ataupun produk-produk pelancongan di hutan lipur, maka kementerian boleh juga menimbangkannya. Itu sahaja Tuan Pengerusi yang saya boleh huraikan pada petang ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM64,000,000 untuk Maksud B.31 di bawah Kementerian Pelancongan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak RM64,000,000 untuk Maksud B.31 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM113,000,000 untuk Maksud P.31 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2010 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak RM113,000,000 untuk Maksud P.31 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.1) 2010.

Maksud B.41 [Jadual] –

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Maksud B.41 di bawah Kementerian Pelajaran.

USUL MEMINDA JADUAL DI BAWAH P.M 66(9)**MEMOTONG RM10 PERUNTUKAN KEPALA B.41**

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak mengapa Yang Berhormat, diam Yang Berhormat. Kita hendak dengar – kita hendak cepatkan habis kerja kita ini. Sila Yang Berhormat Ipoh Barat.

7.22 mlm.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Tuan Pengerusi saya bangun untuk mengusulkan bahawa perbelanjaan diluluskan dengan syarat dikurangkan sebanyak RM10 daripada Maksud B.41 di bawah Kementerian Pelajaran iaitu daripada RM144,575,300 yang dikehendaki untuk perbelanjaan pengurusan yang diperlukan bagi membiayai inisiatif di bawah NKRA pendidikan bagi menampung pembayaran kursus dan latihan, pemeriksaan dan pemantauan, perolehan peralatan baru komputer serta pemberian yuran dan geran.

Tuan Pengerusi, pada 30 Mac Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah mengumumkan satu *New Economic Model* di mana asasnya adalah meningkatkan pendapatan masyarakat dan juga satu negara yang *develop* (bermaju). Akan tetapi kalau kita tengok NKRA di situasi di Hulu Selangor. Saya membawa usul ini kerana ada berkaitan dengan Hulu Selangor, Tuan Pengerusi.

Saya ingin mengekshaskan hanya kepada satu sekolah Tamil di Hulu Selangor. Di mana saya telah melawat sekolah tersebut lebih kurang empat kali kebelakangan ini mula dari dahulu bulan. Di mana saya dapati ada beberapa kekurangan di sekolah tersebut. Di antaranya adalah sekolah tersebut adalah *escort school* di SJK(T) Ladang Escort di mana telah wujud lebih dari 70 tahun. Akan tetapi hairannya Tuan Pengerusi, hingga hari ini sekolah tersebut, satu sekolah Tamil tidak ada langsung – tidak ada *connection* karan (tenaga dan air). Walaupun Kerajaan Barisan Nasional telah ada Ahli Parlimen sejak tahun 1957 bagi kawasan tersebut - setiap penggal mereka menang, tetapi tidak ada perubahan langsung kepada sekolah tersebut.

Saya ingin khusus kerana ini menghairankan saya dan masyarakat. Baru-baru ini lebih kurang 10 hari dahulu bila saya ada satu perjumpaan dengan PIBG sekolah tersebut termasuk murid-murid dan ibu bapa. Saya mendapati bahawa ada masalah yang mereka hadapi telah

diajukan kepada Kerajaan Persekutuan. Ini lebih dari beberapa puluh tahun untuk mendapat perhatian dan mengubah – untuk mendapat manfaat yang sama seperti sekolah-sekolah lain. Akan tetapi nampaknya Barisan Nasional (Kerajaan Persekutuan) tidak peduli mengenai hal ini kerana:

- (i) itu adalah sekolah Tamil; dan
- (ii) *take it for granted* bahawa semua pengundi-pengundi akan semestinya mengundi Barisan Nasional.

Akan tetapi selepas tahun 2008 di mana satu ajaran yang teruk kepada Barisan Nasional pun tidak ada perbezaan. *There is no change of mind* dalam sistem ini. Hairannya sehingga hari ini, selepas saya telah pergi dua minggu ini – kebelakangan ini kerap kali saya nampak ada Yang Berhormat Timbalan Menteri yang pergi ke sana, ada Yang Berhormat Menteri pergi ke sana. Akan tetapi tidak dapat menyelesaikan perkara di mana tidak ada *electricity* bagi sekolah tersebut. Sekolah tersebut adalah tidak sampai 300 meter dari *main road* Ipoh – Kuala Lumpur, di mana di *main road* tersebut ada kedai-kedai, ada Universiti Pendidikan Sultan Idris pun di sana.

Tidak ada masalah untuk mereka, akan tetapi untuk sekolah Tamil ini tidak ada *connection* air dan *electricity*. Kenapa ini boleh terjadi? Saya difahamkan bahawa tanah yang kepunyaannya – sekolah tersebut sekarang berada di tanah kepunyaan swasta. Ini adalah salah satu di antara masalah yang dihadapi oleh lebih dari 373 buah sekolah Tamil di negara ini, di mana dikatakan bantuan modal dan sebagainya dan ini merumitkan lagi masalah. Di sekolah tersebut oleh kerana menggunakan generator perlukan wang diesel sebanyak RM300.

Ramai di antara bapa kepada anak-anak sekolah di sana adalah penoreh getah dan yang bekerja di kelapa sawit. Mereka perlu membiayai wang tersebut. Oleh kerana masalah ini anak-anak yang belajar di sana tidak dapat menggunakan komputer dan sebagainya. Berkaitan dengan NKRA, inilah masalah di antaranya. Walaupun di sekolah bandar dan sekolah-sekolah luar bandar, situasi ini tidak wujud. Kebanyakan sekolah ada minimum akses kepada *internet* dan sebagainya.

Akan tetapi ini tidak terjadi kepada sekolah tersebut. Saya boleh hari ini menunjukkan kepada Dewan yang mulia ini bahawa ada banyak sekolah lain, akan tetapi saya hendak khusus – saya hendak mengekshaskan kepada sekolah ini. *I want to confine directly* kepada perkara ini kerana berkaitan dengan pilihanraya kecil yang datang – yang ada sekarang di Hulu Selangor.

Tuan Pengerusi dikatakan negara ini, kalau mahu sesuatu harap seorang Ahli Parlimen meninggal dunia. Di tempat tersebut kerajaan akan membawa macam-macam perubahan, memberi juta-juta ringgit ke kawasan tersebut. [*Dewan riuh*]

Beberapa Ahli: [*Menyampuk*]

Tuan M. Kula Segaran A/L Murugesonl [Ipoh Barat]: Saya Tuan Pengerusi, semasa ada pilihan raya kecil di kawasan saya, kali pertama saya bertanding Ahli Parlimen di kawasan Telok Intan pada tahun 1997, keadaan yang sama juga. Sekolah-sekolah Tamil dan juga

kerajaan pada masa itu kerana hakisan tanah di Telok Intan. Kerajaan membiayai lebih dari RM2 juta untuk membawa apa? Batu-batu untuk mengelak, mengurangkan hakisan tanah di tempat tersebut - di kawasan yang saya bertanding pada tahun 1997, selepas membelanjakan RM2 juta semua sudah lupa. Tidak ada apa-apa tindakan susulan diambil.

Saya percaya perkara yang sama juga akan terjadi kerana saya difahamkan semalam ada Yang Berhormat Menteri, ada Yang Berhormat Timbalan Menteri yang pergi dan kata akan membawa perubahan kepada sekolah tersebut. Saya berterima kasih, tetapi soalan yang saya hendak tanya kenapa sekarang? Kenapa sebelum ini tidak tahu atau tidak mahu ambil tindakan untuk mengatasi masalah ini? Tanah di mana sekolah-sekolah Tamil, banyak di antaranya seperti yang dikatakan lebih 300 sekolah berada di tanah-tanah kepunyaan individu.

Macam di sekolah *escort* ini, dahulu dengan satu syarikat swasta yang terkenal KLK selepas itu dijual kepada Datuk Yahaya Komeng of *FG Manufacturing* pada tahun 2006. Selepas itu saya difahamkan peguam telah menghantarkan satu notis untuk mengusir sekolah tersebut. Apa yang dibuat oleh Kerajaan Barisan Nasional masa itu, mendiang - sekarang mendiang Datuk K. Sivalingam telah mengadakan perjumpaan dengan empunya tanah tersebut dan telah bersetuju bahawa tiga ekar tanah diberikan kepada sekolah tersebut.

■1930

Dari 18 Disember 2006 hingga sekarang, walaupun ini satu janji tetapi tidak ditunaikan. Pada 28 Disember 2007, satu perjumpaan di antara *District Officer* (DO) Tuan Norisham bin Ahmad Dahalan, Pegawai Daerah Hulu Selangor telah mengadakan perbincangan. Anehnya di mana Exco memberi tanah tiga ekar tetapi *district officer* *engusurp the power* dan mengambil alih kuasa dan mengatakan bahawa tidak perlu tiga ekar, kalau untuk sekolah Tamil satu ekar pun cukuplah. Inilah yang dibuat oleh *district officer* tersebut.

Selepas itu, saya difahamkan bahawa di sekolah tersebut sehingga kini tidak ada tiga ekar, satu ekar, setengah ekar atau *quarter acre* ataupun apa-apa tanah diberi sebagai perlindungan untuk sekolah-sekolah tersebut. Akan tetapi mari kita beralih kepada garis panduan dan piawaian perancangan negeri Selangor yang disediakan oleh Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Negeri Selangor di mana dikatakan untuk sekolah-sekolah sekurang-kurangnya patut diberikan sebanyak 2.4 hektar iaitu enam ekar patut diberikan kepada pembinaan sesebuah sekolah dan situasi di mana ada murid-murid seramai 30 – 35 orang bagi setiap *classroom* dan sebagainya.

Akan tetapi kalau kita bandingkan dengan apa yang dibuat oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri mengatakan bahawa kawasan tersebut telah dipinjamkan kepada Pakatan Rakyat untuk sementara kira-kira dua tahun lebih dan sekarang kita mahu mengambil balik. Kita tidak mengakui bahawa kekalahan pada tahun 2008 adalah kerana polisi-polisi yang 'cacat', polisi-polisi yang berdiskriminasi yang mengakibatkan pengundi-pengundi tidak mengundi

kepada Barisan Nasional. Itu yang kita tidak belajar. Saya rasa itulah yang sampai sekarang tidak ada perubahan pada Barisan Nasional. Saya harap..

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Panjang lagi, Yang Berhormat?

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: *I got four more points - very simple*, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ringkaskan, Yang Berhormat.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Sebenarnya Tuan Pengerusi, saya telah memberi *speech* saya kepada kawan saya di sebelah sana supaya dia boleh *prepare* dan memberi satu jawapan terus kepada perkara ini.

Itulah sesuatu yang semuanya nampaknya *empty talk* oleh kerajaan, Perdana Menteri dan sebagainya. Tuan Pengerusi, saya akan beralih kepada empat perkara di mana khusus untuk sekolah-sekolah Tamil.

Kerajaan telah mengumumkan tidak berapa lama dahulu bahawa sebanyak RM130 *million* diagihkan untuk mengubahsuai 133 buah sekolah Tamil yang sepatutnya diselesaikan sebelum Disember 2009. Akan tetapi saya difahamkan banyak di antara sekolah-sekolah itu masih belum dimulakan untuk ubahsuai dan banyak lagi belum selesai diubahsuai. Mengapakah ini terjadi? Itu soalan saya yang pertama.

Kedua, *mismatch*. Kita semua tahu ramai di antara masyarakat India dahulu semua ada di estet, lebih kurang 70%. Sekarang situasi telah berubah di mana mereka telah berhijrah ke bandar – 70% adalah di bandar. Akan tetapi sekolah-sekolah Tamil masih lagi di ladang-ladang kelapa sawit, di ladang-ladang getah di mana sebanyak 70% sekolah-sekolah Tamil ada di sana. Saya difahamkan bahawa *Tamil Foundation* dan *foundation* yang lain telah memohon kepada kerajaan supaya sekolah-sekolah ini dipindahkan ke tempat-tempat di mana lebih sesuai bagi masyarakat India menghantar anak-anak mereka untuk mempelajari bahasa Tamil di sekolah Tamil di bandar. Kenapa kerajaan tidak memberi laluan ataupun pertolongan kepada perkara ini?

Ketiga, mengikut Akta Pelajaran 1996, semua sekolah seperti juga sekolah Tamil ada *board of governors*. Saya difahamkan sehingga sekarang hanya ada 10% sahaja sekolah-sekolah Tamil ada *board of governors*. Selain daripada itu walaupun ada permintaan akan tetapi Kementerian Pelajaran enggan memberi kebenaran, tidak memberi pertolongan dan tidak memberi galakan untuk mengadakan *board of governors*.

Keempat, di mana *pre-school curriculum* yang kita ada sekarang adalah lebih kurang 160 *pre-school classroom* yang dapat merangkumi lebih kurang 4,000 orang murid - hanya 10% daripada yang dikehendaki. Kenapa tidak ada lagi banyak *pre-school* disediakan supaya semua

orang mendapat tempat, anak-anak kita dapat belajar di mana mereka ada hak untuk mendapat pelajaran di sana.

Akhir sekali adalah mengenai Sekolah Bercham iaitu satu sekolah Cina di kawasan saya di mana sekolah tersebut adalah sebuah sekolah yang terbesar di negeri Perak, lebih dari 3,000 orang pelajar. Setiap *classroom* ada lebih daripada 50 orang murid dan tidak ada tempat lagi untuk mengambil murid-murid baru walaupun ada banyak permintaan untuk mereka melanjutkan pelajaran di sekolah tersebut – sekolah Cina ini.

Akan tetapi ada satu tempat di mana lebih kurang satu kilometer daripada tempat tersebut ada tanah yang telah disediakan oleh kerajaan negeri di mana semasa Kerajaan Pakatan menerajui Kerajaan Negeri Perak telah mengatakan bahawa tanah itu boleh digunakan untuk membina sekolah Cina. Akan tetapi Kerajaan Persekutuan mengatakan bahawa ini tidak perlu kerana saya percaya ini adalah satu diskriminasi. Ini kerana ada permintaan dan ramai di antara masyarakat yang ingin melanjutkan pelajaran dalam bahasa Cina tetapi kenapa satu sekolah baru tidak boleh dibenarkan. Kalau tidak dibenarkan pembinaan sebuah sekolah Cina adakah kerajaan rela untuk memberi satu lesen kepada pihak individu yang ingin mendapat lesen tersebut supaya satu pembinaan sekolah tersebut boleh dibuat? Jika boleh saya sendiri ingin membuat permohonan kerana saya ada golongan masyarakat Cina yang mengatakan bahawa kalau kita dapat lesen pembinaan sekolah tersebut boleh dibuat. Itu sahaja. Saya harap saya dapat sokongan dan jangan kita pergi secara politik mengenai hal tersebut.

Beberapa Ahli: *[Bersorak]*

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Ini adalah satu perkara yang kita perlu fikir bahawa... Saya pada hari ini hendak juga mengatakan mengenai sekolah kebangsaan kerana ada kecacatan tertentu juga. Akan tetapi oleh kerana kekurangan masa saya hanya tumpukan kepada sekolah Tamil dan sekolah Cina. Saya harap Yang Berhormat Timbalan Menteri akan berusaha untuk menyelesaikan perkara ini

Seorang Ahli: Pendapat yang rasis.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Dan juga berharap Pakatan Rakyat akan menang di Hulu Selangor. Terima kasih.

Beberapa Ahli: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat hendak bercakap? Saya beri dua orang, Yang Berhormat Kepong. Selepas itu Yang Berhormat Kinabatangan dan Yang Berhormat Hulu Terengganu dan selepas itu Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab. Tidak mengapa Yang Berhormat. Kita dalam perkara yang sama Yang Berhormat. silakan, Yang Berhormat Kepong.

7.37 mlm.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Pengerusi, saya tidak akan mengambil masa yang panjang. *[Disampuk]* Apa masalahnya sekarang ini? *[Dewan riuh]* Apa masalahnya? Yang kita minta di sini semua sekolah...

Datuk Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Yang Berhormat Gombak hendak pergi ke Hulu Selangor ni, cepat sikit!

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Semua sekolah termasuk sekolah Tamil, kita mesti memberi layanan yang serupa dan kita tidak boleh menerima dalam keadaan sekarang di sekolah Tamil, tidak ada bekalan elektrik. Memang tidak boleh terima. Ia bukan sahaja macam itu. Saya boleh memberi peringatan kepada Dewan yang mulia ini, pada lima, enam tahun yang lepas kita bangkitkan di dalam Dewan yang mulia ini mengenai bekalan elektrik dan air kepada semua sekolah termasuk di Sabah dan Sarawak. Itu hampir enam, tujuh tahun yang lepas. Selepas itu masih ada masalah bukan sahaja di Sabah dan Sarawak bahkan dekat dengan Kuala Lumpur. Ini memang satu keadaan yang tidak boleh diterima.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Penjelasan, boleh? Terima kasih, Yang Berhormat. Saya merasa hairan juga sebab ada Yang Berhormat bawaan usul tadi kerana ketidaksempurnaan sekolah yang dekat dengan Kuala Lumpur.

■1940

Saya juga rasa hairan kerana isu ini berhampiran dengan bandar seperti berhampiran dengan Kuantan, satu kilometer lebih daripada Kuantan ada sebuah Sekolah Jenis Kebangsaan (Tamil) yang masih lagi duduk dalam kontena. Saya pernah melawat ke kawasan sekolah itu. Lantai itu pun sudah boleh nampak tanah di bawah, maknanya sudah hampir roboh.

Perkara ini rasa saya agak keterlaluanlah, sebab itu saya hendak tanya Yang Berhormat Kepong. Adakah pernah jumpa sekolah yang duduk dalam kontena? Kemudian, kontena itu pun sudah roboh. Boleh nampak tanah. Lebih baik taruk kontena itu atas tanah. Macam mana Yang Berhormat Kepong?

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Pengerusi, ini memang satu keadaan yang tidak boleh diterima. Tidak boleh terima langsung. Sekolah kontenalah yang patut kita panggil sekolah itu. Sekolah kontena. Pada hampir sepuluh tahun yang lepas, saya ada bagi sumbangan satu kontena kepada Sekolah Jenis Kebangsaan (Tamil) Edinburgh dekat dengan kawasan saya.

Saya beri satu kontena untuk simpan dokumen-dokumen kerana kita hendak adakan satu kelas komputer di situ. Mujur di sekolah itu ada bekalan elektrik kerana kita boleh adakan kelas komputer. Akan tetapi, di kawasan Indera Mahkota.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, jangan pandang belakang macam itu Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Baik, baik. Memang, memang.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya sudah maklumkan.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Ini...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Dia terkepong-kepong.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Dia dekat dengan Kuantanlah. Indera Mahkota. Ada masalah itu. Ini tidak ada bekalan elektrik. Ini bukan sahaja tidak ada bekalan elektrik tetapi sekolah kontena. Patutnya yang buat kacau sekarang ini, kita insafkan diri. Bagaimana kita boleh membantu sekolah-sekolah sedemikian. Di Sabah, di Sarawak, dan di Semenanjung.

Itu caranya. Jangan kita hendak usik-usik sahaja. Tidak baiklah itu. Sekolah itu pada enam, tujuh tahun yang lepas kita pun bangkitkan berapa ratus sekolah. Saya bertanya kepada Kementerian Pelajaran mengenai hal ini berapa kali dah. Di situ ada janji hendak selesaikan masalah bekalan elektrik. Hendak selesaikan sahaja. Enam, tujuh tahun kemudian ...

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Ada masalah di Kapit?

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Baik juga.

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Terima kasih Yang Berhormat. Yang Berhormat sedarkah tidak Yang Berhormat dalam beberapa tahun kebelakangan ini kerajaan telah membekalkan bukan semua atau keseluruhan, sebahagian sahaja daripada laman di Sarawak dibekalkan RM200 juta dilaksanakan untuk setiap sekolah di pedalaman di Sarawak di kawasan saya terutamanya, sekarang ada 24 jam bekalan elektrik.

Setiap sekolah itu diberikan *generator set* dua unit untuk diadakan 24 jam. *[Tepuk]* Dahulu tidak ada. Inilah langkah-langkah yang baik yang telah diambil oleh kerajaan. Perubahan yang baik. Mungkin Yang Berhormat tidak sedarlah, tidak pernah pergi luar bandar.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Yang Berhormat Kapit, kalau kita hendak pergi ke Kapit kita melalui Sungai Rajang. Masuk, baru Kapit. Itu masalah, tetapi kalau ada bekalan elektrik baik juga. Akan tetapi RM100 juta itu, berapa juta digunakan untuk bekalan elektrik? Itu soalan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Berapa peratus.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Kalau dapat ringkaskan sedikit Yang Berhormat.

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: *[Menyampuk]*

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Saya memang hendak mematuhi kepada peraturan tetapi Yang Berhormat Kapit dia hendak tambahkan masalah kita. Dia kata ada RM100 juta dan kita hendak tahu daripada RM100 juta berapa peratus digunakan untuk bekalan elektrik. Itu

memang soal yang lebih tepat. Patutnya Yang Berhormat Kapit membangkitkan daripada peruntukan RM100 juta ini berapa peratus digunakan untuk bekalan elektrik?

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Seratus peratus sekolah di kawasan saya sudah ada 24 jam.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Berapa peratus pula guna? Memang kita pun tahulah. Saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri mengkaji peratusan daripada RM100 juta untuk bekalan elektrik itu digunakan untuk *electricity*, untuk bekalan elektrik di Sarawak. Kita hendak tahu berapa buah sekolah sekarang?

Seratus peratus sekolah yang sebelum ini tidak dapat elektrik, sekarang sudah dapat di seluruh Sarawak. Adakah sekolah di Sarawak tidak ada elektrik? Ini memang kita hendak tahu sebab Yang Berhormat Kapit memang dia tersekat kepada sempadan Kapit sahajalah, terkapit. *[Dewan riuh]* Terkapit. Ada sekolah lagi.

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Yang Berhormat.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, Yang Berhormat Kapit cukuplah. Cukuplah Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Orang-orang Pensiangan, Baram semua kawasan ada sekolah yang tidak ada bekalan elektrik.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Kepong, kita hendak fokus kepada isu yang hendak dibangkitkan oleh...

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Isu pertama adalah untuk sekolah Tamil, mungkin ada 20, 30 buah sekolah Tamil lagi yang tidak dapat bekalan elektrik. Saya berharap Yang Berhormat Timbalan Menteri dapat mengkaji, menyiasat berapa buah sekolah lagi tidak kiralah sekolah mana. Sekolah kebangsaankah, sekolah jenis kebangsaankah? Berapa buah lagi di seluruh negara ini tidak mempunyai bekalan elektrik?

Memang baik. Kita hendak tahu dan termasuk di Indera Mahkota itu. Sekolah itu, kalau kita boleh tukar daripada kontena kepada sekolah yang biasa itu lebih baik. Saya mencadangkan Yang Berhormat Indera Mahkota ini bawa Yang Berhormat Kapit pergi tengok kontena itu. Ya, pergi tengok.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang dua itu sudah bagus Yang Berhormat. Yang dua itu sudah bagus. Cukuplah itu.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Mana tahu cukup kerana masalah ini tidak selesai. Enam, tujuh tahun tidak selesai. Yang Berhormat Kapit kata sudah selesai. Ini kena buka mata Yang Berhormat Kapit itu. Macam mana kalau terkapit tidak boleh pandang jauh.

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Saya tidak kata semua selesai. Saya kata banyak perubahan. Bukalah telinga. Tulikah ini? Saya kata banyak perubahan yang telah dilaksanakan oleh kerajaan.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Yang Berhormat Kapit tidak mengikut peraturan. *[Ketawa]* Lain kali kita ikut peraturan Yang Berhormat. Tuan Pengerusi.

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: *[Menyampuk]*

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tidak ikut peraturan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, Yang Berhormat kita minta percepatkan perkara ini. Yang Berhormat, sila Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Saya hendak mempercepatkan, tetapi kalau orang tidak ikut peraturan macam mana hendak mempercepatkan.

Datuk Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Akan tetapi dia dondang sayang ini Tuan Pengerusi. Dondang sayang banyak.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sila Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Ya, ya. Saya mencadangkan supaya Tuan Pengerusi memberi peluang kepada Yang Berhormat Kapit supaya dia ikut peraturan. Itulah lebih baik mengakui bahawa ada sekolah yang tidak dapat bekalan elektrik.

Saya hendak mencadangkan supaya Yang Berhormat Timbalan Menteri kalau bolehlah hendak meraut, mendapatkan undi pun boleh. Pergi ke sekolah, *escort* itu sekarang juga buat satu rancangan untuk membekalkan elektrik lebih baik. Kalau boleh dapat undi itu kira bertuahlah kepada Barisan Nasional. Ini tidak ada kena-mengena dengan politik.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Kepong, masuk juara lawaklah TV3.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tidak ada kena-mengena dengan politik.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Kepong masuk juara lawak TV3.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sudahlah Yang Berhormat. Saya minta tolonglah.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Saya hendak tolong Tuan Pengerusi. Kedua-dua ...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Minta tolong lah.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Kedua-dua Timbalan Menteri. Yang Berhormat Batu Pahat dan Ayer Hitam kedua-duanya, Dewan yang mulia ini tahu berapa buah sekolah lagi tidak dapat bekalan elektrik dan bekalan air? Dan dengan serta-merta pergi ke sekolah-sekolah ini untuk buat rancangan bagaimana mereka boleh dapat bekalan elektrik dan bekalan air. Sekian, terima kasih.

Beberapa Ahli: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat Kinabatangan.

7.49 mlm.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Tuan Pengerusi, sedikit sahaja. Saya terpanggil berdiri di sini untuk menolak usul daripada Yang Berhormat Ipoh Barat.

■1950

Usul yang saya lihat tidak ada keikhlasan, mengambil kesempatan dan ditambah pula dengan Yang Berhormat dari Kepong ucapannya terkepung-kepung... *[Ketawa]* Tidak ada hala tujunya. Kita harus realistik, menerima hakikat bahawa kerajaan dan kementerian ini mempunyai komitmen yang tinggi untuk memartabatkan sekolah-sekolah di negara kita ini. Dalam Perlembagaan kita jelas kita ada sekolah kebangsaan tetapi sekolah-sekolah Tamil dan Cina juga dibantu walaupun itu tidak ada dalam peruntukan untuk dibantu.

Yang Berhormat bercerita tidak ada elektrik. Di kawasan saya pun banyak masalah sekolah tetapi kita juga tidak mengusul RM10 apalah ini yang hendak diusul? Ini buang masa! Ini semata-mata hujah untuk kempen pilihan raya. Jadi hujah ini tidak pakai, lebih baik Yang Berhormat Ipoh Barat pergi ke Hulu Selangor berkempen terang-terangan lebih baik daripada hujah sini kemudian *transfer* pergi ke *blog* dan sebagainya. Ini tidak. Tidak pakailah Yang Berhormat Ipoh Barat.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Boleh mencelah?

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Kita sama-sama di dalam Dewan Rakyat ini.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Boleh mencelah Yang Berhormat Kinabatangan. Sedikit.

Yang Berhormat mungkinkah ini satu strategi pihak pembangkang untuk menidakkan Yang Berhormat Gombak supaya tidak turun ke Hulu Selangor? Macam ada masalah sedikit. Apa pandangan Yang Berhormat? *[Ketawa]*

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Mungkin tetapi Yang Berhormat Gombak pun tidak tahan, dia sudah lari. Dia kata Yang Berhormat Ipoh Barat kacau dia punya program sebab saya tahu dia ada ceramah, saya nampak tadi dia punya jadual ceramahnya dengan dia punya mentor.

Jadi strategi Yang Berhormat Ipoh Barat ini tidak mengena. Seharusnya Yang Berhormat Ipoh Barat, kita ada Kementerian Pelajaran boleh bahaslah masalah-masalah itu. Ini dia usul lagi, lain kali jangan buat macam inilah Yang Berhormat Ipoh Barat. Ini usul mengganggu ketenteraman kita untuk membahaskan sesuatu yang penting - tengok Yang Berhormat Kepong sudah keluar pula. Sudah dia terkepung dia cari jalan keluar pula. *[Ketawa]* Jadi inilah akhirnya Tuan Pengerusi.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Rambut lebih hitam sekarang.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Ini hebat namanya. *[Ketawa]* Tuan Pengerusi, akhirnya kita melihat bahawa memang kerajaan dan kementerian ini bersungguh - memang banyak masalah di Sarawak ada, Sabah ada, Semenanjung ada tetapi masalah ini Menteri dan kementerian telah memberi jaminan akan memberi peruntukan yang sebanyak mungkin menyelesaikan masalah ini. Jadi masalah ini harus dibahaskan secara bijaksana. Yang Berhormat Ipoh Barat saya tidak tahu akhir-akhir ini dia punya pemikiran tidak begitu bijak. Dahulu dia hebat tetapi sekarang tidak sudah.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Kinabatangan laluan.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Saya tidak tahu kenapa. Apa jadi sama dia sekarang ini? Macam kena *overshadow* sahaja. Dia tidak tahu siapa *overshadow* dia. Kita pun tidak tahu. Jadi saya pun tidak sangka dia jadi macam ini Tuan Pengerusi. Dahulu saya *salute* beliau, sekarang macam susah saya mahu sokong hujahnya.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Kinabatangan.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Tidak menentu. Jadi oleh kerana itu...

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Lenggong, lenggong.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Saya berpendapat bahawa memang hujah Yang Berhormat Ipoh Barat usul ini usul yang tidak relevan dan tidak boleh diterima oleh akal pemikiran yang waras sebab ianya tidak kena pada tempatnya. *Wrong time wrong place*. Yang Berhormat Lenggong.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Kinabatangan, kita tengok Yang Berhormat Menteri Pelajaran turun ke Hulu Selangor dan juga ke tempat lain. Sekarang ini ke Hulu Selangor dengan Yang Berhormat Timbalan Menteri turun, banyak peruntukan disalurkan dan kelihatan sokongan rakyat begitu tinggi dan menerima. Nampaknya Yang Berhormat Ipoh Barat gementar apabila kerajaan membuat pengumuman yang cukup besar. Apakah ini menjadi sebab untuk Yang Berhormat Ipoh Barat mengalihkan isu bagi menunjukkan kononnya kita tidak membantu?

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Soal gementar saya perlu pegang dia punya dada sebab kalau saya pegang saya boleh tahu. *[Ketawa]* Ini sebab dia pun pahlawan juga. *[Ketawa]* Walau bagaimanapun terima kasih Yang Berhormat Lenggong, mungkin ini pun merupakan salah satu faktor kenapa Yang Berhormat Ipoh Barat tiba-tiba mengetengahkan usul kepada Kementerian Pelajaran semata-mata untuk membela sekolah Tamil kononnya. Ini perkara mungkin esok sudah selesai. Yang Berhormat Ipoh Barat tidak tahu. Jadi bukan semestinya Yang Berhormat Ipoh Barat hendak cakap baru selesai. Sudah lama pun Yang Berhormat Timbalan Menteri sudah membisikkan kepada saya, dia kata sudah lama Yang Berhormat cuma kita tengok keadaan.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: 53 tahun belum selesai.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Tadi saya tidak kacau Yang Berhormat. *[Ketawa]* Jadi saya sekali lagi Tuan Pengerusi tidak menyokong dan membantah usul daripada Yang Berhormat Ipoh Barat. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih. Yang Berhormat Hulu Terengganu selepas itu Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab ya.

7.55 mlm.

Tuan Haji Mohd. Nor bin Othman [Hulu Terengganu]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hendak ringkas sahaja.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak payah cakaplah Yang Berhormat. Kadang-kadang ringkas itu jadi panjang juga. *[Ketawa]*

Tuan Haji Mohd. Nor bin Othman [Hulu Terengganu]: Itu betul. *"Siakap senohong gelama ikan duri, cakap bohong aduh hendak potong gaji Menteri". [Ketawa]*

Saya mencadangkan agar menolak usul yang dibawa oleh Yang Berhormat Ipoh Barat kerana pada saya usul ini merupakan usul yang bersifat *racist*. Saya fikir Yang Berhormat Ipoh Barat mengemukakan usul ini kerana sekolah yang dibangkitkan merupakan sebuah sekolah Tamil walhal masih ada lagi sekolah-sekolah lain yang juga mempunyai kekurangan-kekurangan yang tidak dibangkitkan pun oleh Yang Berhormat Ipoh Barat.

Jadi kita amat kecewa kerana Dewan yang mulia ini dipergunakan untuk perkara-perkara yang sedemikian. Kita telah lihat banyak kejayaan dan pembaharuan yang dikemukakan oleh pihak kerajaan dan sekarang pun kita sedang menunggu untuk berbahas berkenaan dengan tambahan peruntukan oleh Kementerian Pelajaran, menggambarkan bahawa Yang Berhormat Menteri kita begitu bersungguh-sungguh untuk mengangkat martabat pelajaran sehingga kerajaan telah meluluskan akta mewajibkan ibu bapa menghantar anak-anak mereka ke sekolah. Sebagaimana Akta 1996 iaitu mana-mana ibu bapa yang gagal menghantar anak-anak mereka ke sekolah yang berumur di antara 7 tahun hingga 20 tahun, ianya akan didakwa menggambarkan bahawa kerajaan kita, Menteri kita bersungguh-sungguh untuk memajukan pelajaran di tanah air kita ini.

Oleh itu tidak munasabahlah untuk Yang Berhormat Ipoh Barat membawa usul untuk memotong gaji Menteri ini kerana ianya merupakan satu usul yang bersifat berkepentingan diri. Maka kita menolak usul yang dibawa oleh Yang Berhormat Ipoh Barat ini. Sekian, terima kasih.

7.57 mlm.

Timbalan Menteri Pelajaran I [Datuk Ir. Dr. Wee Ka Siong]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Izinkan saya menjawab semua isu dan persoalan yang dibangkitkan oleh empat orang Ahli Yang Berhormat berhubung dengan Usul 66(9) dan 67 yang dibawa oleh Yang Berhormat Ipoh Barat.

Saya ingin maklum kepada Yang Berhormat yang saya sentiasa berdoa supaya Tuhan melanjutkan usia Yang Berhormat kerana kita tidak mahu pilihan raya kecil dan kita hendak itu

sesuatu takdir Tuhan, kita tidak melawan. Kalau meninggal terpaksa kita kena mengadakan pilihan raya kecil itu termaktub dalam Perlembagaan.

Yang Berhormat, dalam bajet tambahan ini isunya adalah berkaitan dengan pembiayaan inisiatif di bawah NKRA pendidikan bagi menampung pembayaran kursus dan latihan pemeriksaan dan perolehan peralatan baru dan komputer serta pemberian yuran geran. Bermaksud Yang Berhormat menumpang tajuk dan menyimpang dari tajuk. Dewan yang mulia ini sepatutnya membincangkan apa yang telah disebutkan di bawah NKRA. Yang Berhormat walaupun apa yang disebutkan oleh Yang Berhormat keluar tajuk sedikit, kementerian tidak gentar dan kita akan memberi jawapan satu persatu apa yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat.

Untuk makluman Yang Berhormat ini sepintas lalu, NKRA ada enam bidang. Salah satu bidangnya ialah NKRA pendidikan. Di bawah NKRA pendidikan ini ada lagi sub NKRA yang mana yang pertama adalah prasekolah, kedua adalah sekolah berprestasi tinggi, ketiga adalah *leadness* iaitu *literacy and numeracy test* dan yang keempat adalah tentang konsep pembayaran ganjaran kepada pengetua dan guru besar. Saya ingin memaklumkan pada Yang Berhormat apa Yang Berhormat bangkitkan sebenarnya merupakan isu-isu yang sedang ditangani oleh pihak kementerian. Apa Yang Berhormat bawa tadi merupakan satu isu yang relevan di Hulu Selangor. Saya ingin maklumkan saya beritahu Yang Berhormat tentang status terkini apa yang berlaku satu persatu.

Pertama, Yang Berhormat tanya dia kata kononnya kerajaan tidak pedulikan SJK(T). Saya ingin memaklumkan kepada Yang Berhormat sebenarnya kita ada 10,000 buah sekolah iaitu sekolah kebangsaan, sekolah jenis kebangsaan, sekolah menengah kebangsaan dan banyak lagi yang terletak di merata-rata.

■2000

Kita memberi peruntukan kepada semua jenis sekolah sama ada sekolah kerajaan atau sekolah bantuan kerajaan. Saya ingin memaklumkan kepada Yang Berhormat, bukan semua sekolah Tamil adalah sekolah bantuan kerajaan. Daripada 524 buah SJK(T) di Malaysia, 374 buah adalah sekolah bantuan kerajaan kerana kebanyakannya berada di estet iaitu jumlahnya 324. Ini mengikut data pada tahun lalu dan selebihnya berjumlah seratus lebih adalah sekolah kerajaan.

Tuan Pengerusi, apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat kononnya kita tidak memberi bekalan kepada sekolah ini - sekolah yang dinamakan SJK(T) Ladang Escot. Dakwaan Yang Berhormat mengatakan bahawa ia terletak tidak jauh dari jalan utama. Saya ingin memaklumkan kepada Yang Berhormat, sebenarnya apa Yang Berhormat katakan itu memang sebahagiannya adalah tepat iaitu tentang ketiadaan ataupun tidak ada bekalan elektrik ke sekolah tersebut tetapi masalahnya ialah Tuan Pengerusi, kalau kita berdasarkan kepada maklumat yang diterima selama ini, sebenarnya kementerian kita cuba sedaya upaya membantu

semua sekolah. Di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan, salah satu sasaran kita ialah menyelesaikan masalah bekalan elektrik dan air bersih kepada sekolah.

Setakat ini, secara puratanya kita telah mencapai 98% dan lebih masalah yang berlaku adalah di Sabah dan Sarawak dan kita telah membelanjakan tidak kurang daripada 40% daripada jumlah bajet kita di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan untuk Sabah dan Sarawak sahaja. Untuk bekalan elektrik, kalau kita tidak dapat selesaikan dengan bekalan elektrik seperti mana yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kepong, kita gunakan cara lain iaitu *solar hybrid*. Ia menelan belanja tidak kurang daripada RM2 bilion dalam dua fasa. Ini adalah gambaran yang saya ingin maklumkan kepada Yang Berhormat.

Sebenarnya kita telah menyemak mengenai apa Yang Berhormat sebutkan tadi. Salah satunya yang dikatakan DO Hulu Selangor ketika itu telah mengubah keputusan Exco. Ingin saya mengatakan dan memaklumkan sekali kepada Dewan yang mulia ini, sebenarnya Kerajaan Selangor sekarang adalah di bawah pihak Pakatan Rakyat. Kalaupun pegawai daerah boleh bekerjasama dengan kita, masalah ini boleh selesai. Saya ingin maklumkan kepada Yang Berhormat, sebenarnya bukan kita tidak hendak selesaikan perkara bekalan elektrik ini.

Sebenarnya TNB telah mempunyai satu rancangan untuk menyediakan penyambungan talian grid ke sekolah tersebut. Salah satu syaratnya ialah mesti mendapat persetujuan daripada tuan punya tanah yang mana talian grid itu melalui sampailah ke sekolah tersebut. Jadi saya rasa ini adalah satu perkara yang kita telah maklumkan kepada pihak negeri dan kita minta pihak Pakatan Rakyat di negeri Selangor membantu kita dan meyakinkan kepada tuan punya tanah supaya kita boleh melalui tanah milik persendirian untuk kita hendak memasang grid atau talian grid itu dan akhirnya kita dapat menyambung elektrik. Jadi saya ingin menyatakan di sini, seperti mana saya katakan tadi, 324 buah sekolah ini terletak di estet, maka kita mempunyai sedikit masalah untuk kes-kes tertentu yang mana penyambungannya kena melalui tanah yang bukan dimiliki oleh kerajaan.

Ini saya berharap pihak Pakatan Rakyat di Selangor dapat membantu dan meyakinkan khususnya persetujuan daripada pegawai daerah dan saya yakin Yang Berhormat Menteri yang bertanggungjawab ke atas TNB ini akan membantu menyambung terus. Akan tetapi persetujuan mesti diperoleh daripada Pegawai Daerah Hulu Selangor. Silakan.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Penjelasan. Bukankah Kerajaan Persekutuan ada akta yang tertentu iaitu *National Acquisition Act* untuk mengambil tanah bagi kegunaan *public purposes*? Kenapa ia tidak digunakan untuk sekolah-sekolah seperti ini? Itu satu. Yang keduanya, mengenai kerajaan negeri Pakatan Rakyat, mereka sedang berusaha untuk melaksanakan perkara itu. Akan tetapi kita tidak boleh lari dari tanggungjawab kita untuk lebih dari 52 tahun perkara ini tidak ada apa-apa yang menunjukkan untuk menyelesaikan perkara tersebut. Itu asas yang pertama, kecuaian kerajaan. Jadi macam mana kita boleh mengatasi masalah tersebut? *Why it took 52 years for the matter to be realize?*

Datuk Ir. Dr. Wee Ka Siong: Yang Berhormat, sebenarnya sekolah ini...

Dato' Seri Azmi bin Khalid [Padang Besar]: Yang Berhormat...

Datuk Ir. Dr. Wee Ka Siong: Tidak ada bekalan elektrik dari TNB tetapi...

Dato' Seri Azmi bin Khalid [Padang Besar]: Minta laluan, hendak sambung soalan dia. Dia kata, Kerajaan Barisan Nasional tunggu 52 tahun tetapi kerajaan yang mewakili Hulu Selangor adalah daripada PKR dan parti dia juga bersama-sama. Kenapa semasa dia menjadi wakil rakyat dan Ahli Parlimen dahulu, tidak ada langsung juga dibawa perkara ini? Hanya menunggu pada pilihan raya ini sahaja.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: *[Ketawa]*

Dato' Seri Azmi bin Khalid [Padang Besar]: Sebab kah itu adalah untuk mengambil kesempatan pilihan raya?

Datuk Ir. Dr. Wee Ka Siong: Terima kasih Yang Berhormat Padang Besar. Saya rasa Yang Berhormat Ipoh Barat telah membawa platform berpolitik sampailah ke Dewan Rakyat. Akan tetapi saya rasa terpanggil untuk menjawab. Apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat kata 52 tahun tidak ada bekalan, tidak ada bekalan elektrik secara rasmi daripada TNB tetapi tetap ada bekalan elektrik menggunakan generator. Itu saya kena maklumkan kepada Yang Berhormat. Jangan kita menjadi raja putar alam. *[Dewan riuh]* Jadi menjadikan ia satu isu yang sangat besar menjelang pilihan raya kecil.

Apa Yang Berhormat katakan tadi, kononnya tidak ada air yang bersih, sebenarnya saya rasa SYABAS dengan TNB, mereka mempunyai pendirian yang sama. Kalau soal kita melalui tanah orang lain kita dapat selesai, saya setuju Yang Berhormat mengatakan bahawa kita boleh mengambil balik tanah melalui PBT. Akan tetapi itu juga perlu mendapat restu daripada kerajaan negeri kerana kerajaan negeri bukan di bawah Barisan Nasional. Mohon kerjasama, mungkinlah saya rasa perkara ini dapat disegerakan dengan kerjasama erat daripada Kerajaan Selangor.

Ingin saya maklumkan kepada Yang Berhormat, Yang Berhormat kata kita tidak peduli sekolah ini. Di bawah Pakej Rangsangan Ekonomi Kedua, sekolah ini telah diperuntukkan RM250,000 dan kos penyelenggaraan tandas dan ganti atap sekolah telah disiapkan pada 20 Oktober tahun lalu. Kita tidak tahu ada pilihan raya kecil tetapi tahun lalu kita telah beri RM250,000. Ini sebagai bukti bahawa Barisan Nasional prihatin apa yang berlaku walaupun isu itu tidak dibawa oleh wakil rakyat Hulu Selangor ketika itu. Saya membaca Hansard, tidak ada satu perkara pun dibangkitkan tentang Sekolah Jenis Kebangsaan Tamil untuk kes ini dan saya rasa mungkin kecuai juga pada mendiang – wakil rakyat yang terlupa. Dia boleh terlupa membawa kes ini. Namun begitu, kita tetap beri peruntukan sebanyak RM250,000. Itu adalah satu hakikat dan janganlah dipesongkan. Berbalik kepada empat isu Yang Berhormat bangkitkan sebenarnya, ingin saya menjawab satu per satu.

Peruntukan RM130 juta kepada 133 buah sekolah SJK(T). Sudahkah projek itu siap sebelum Disember 2009? Berapakah yang siap dan berapakah yang tidak siap?

Ingin saya memberi gambaran yang jelas, di bawah Pakej Rangsangan Ekonomi Pertama dan Kedua, sebanyak 230 projek telah diberikan kepada SJK(T). Ini hampir separuh daripada SJK(T) di Malaysia ini dibantu. Keduanya, tempoh. Kenapa Yang Berhormat menyebut tentang Disember? Oleh sebab PRE Satu dan Kedua – PRE Satu mungkin kita ada tempoh 2009 tetapi PRE Kedua ini sebenarnya kalau kita lihat mini bajet itu, ia boleh di bawa kepada tahun 2010 sebab pelaksanaan projek itu, untuk projek bekalan boleh dibuat dalam tempoh dua minggu. Akan tetapi kalau untuk membina blok tambahan, ia memerlukan sekurang-kurangnya 12 bulan. Maka ada projek yang sudah siap, ada projek yang tidak siap.

Setakat ini daripada 230 projek itu, 174 sudah siap. Bagi projek pembinaan blok gantian ataupun bangunan baru, di bawah pakej rangsangan ekonomi yang pertama, blok baru 19 jumlahnya dan empat sudah siap. Pakej rangsangan ekonomi kedua – blok baru 11 dan oleh sebab Pakej Rangsangan Ekonomi Kedua ini baru maka ia dalam peringkat pembinaan.

Ketiganya, ada satu peruntukan khas daripada Kementerian Kewangan juga yang mana melibatkan 15 projek pembinaan bangunan untuk SJK(T) dan satunya telah siap. Ini adalah projek besar-besar dan memakan masa yang lebih panjang dan kita perlukan lebih waktu untuk menyempurnakan projek tersebut. Ada yang perlu lapan bulan dan ada yang perlu 10 bulan. Ini adalah soalan pertama dari Yang Berhormat.

Soalan kedua Yang Berhormat menyebut tentang 70% sekolah Tamil terletak di estet dan 70% daripada orang Indiauduknya atau mereka bermastautin atau duduk di bandar. Ingin saya mengatakan bahawa kalau kita melihat fakta sejarah, dahulunya kebanyakannya adalah di estet. Oleh sebab penghijrahan beramai-ramai ke kawasan perumahan, maka mereka telah keluar. Sekolah itu telah dibina sejak sekian lama dan sebab itulah *mismatch* ini berlaku, bukan kerana kita buat sewenang-wenangnya. Ia telah wujud sedemikian rupa disebabkan oleh fakta sejarah. Itu yang pertama.

■2010

Kedua, Yang Berhormat bertanya kenapa pemindahan sekolah lambat. Kita tidak pernah kata tidak luluskan atau sengaja tidak berikan kelulusan untuk pemindahan. Namun begitu, pemindahan sekolah ini sebenarnya ada beberapa perkara yang sedang dilihat. Salah satunya yang saya ingin maklumkan kepada Yang Berhormat, satu jawatankuasa kabinet yang dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah membincangkan secara panjang lebar beberapa perkara termasuk sekolah bantuan kerajaan SJK(T). Ada yang hendak diserahkan kepada sekolah, kepada kementerian untuk dijadikan sekolah kerajaan.

Maka satu mekanisme perlu digubal dan salah satunya ialah kita hendak melihat kemampuan kewangan kementerian dan juga pada waktu yang sama bagaimana kita boleh membantu. Keduanya, kalaulah pilihan orang tempatan ialah tidak memindahkan sekolah tersebut, kita tidak mendapat persetujuan 100% daripada ibu bapa, itu juga merupakan satu masalah yang perlu diatasi. Jadi kita dengan erti kata yang lain kita tidak boleh melakukannya

sewenang-wenang, Yang Berhormat. Ketiganya, Yang Berhormat mengatakan bahawa Kerajaan Selangor sedia bagi dua bidang tanah. Saya ingin memberi satu idea kepada Kerajaan Negeri Selangor.

Sebenarnya, ramai yang tidak tahu. Apabila ada wakil rakyat PKR, wakil rakyat Pakatan Rakyat menyebut sesuatu. "*Tanah, ada sepuluh bidang*". Semuanya kadangkala memberi satu gambaran kononnya macam Kerajaan Pusat ini tidak bantu. Apa yang saya ingin maklumkan dan saya syorkan bahawa Kerajaan Negeri Selangor belajarlh dari Kerajaan Negeri Johor Darul Takzim. Apa yang dilakukan di Johor, mereka kalau memperuntukkan sebidang tanah SJK(T) atau SJK(C), tulis dengan jelas. Ini kuasa negeri. Kalau mereka hendak beri secara percuma, kita terima.

Saya bagi contoh. Di kawasan saya. Semasa saya menjadi *backbencher*, saya memperjuangkan tetapi hari ini saya nampak sekolah, kita beri tanah. Kerajaan negeri bagi lima ekar atas nama SJK(T) Ladang Yong Peng. Saya dapat lagi SJK(C) Yong Peng (2) dan kosnya dibantu oleh kerajaan. Saya rasa kalaulah Kerajaan Selangor belajar atau mengambil teladan daripada Kerajaan Johor, banyak masalah dapat diselesaikan. Bukan kata buat ceramah kata kita ada tanah sini, tanah situ. Kalau kita semak, tanah itu sebenarnya telah di *reserve* untuk tujuan lain.

Jadi saya ingin memaklumkan sebenarnya satu syor kepada kerajaan negeri. Apa Yang Berhormat kata kenapa sampai sekarang tidak dibuat apa-apa. Saya ingin mendapatkan maklumat lanjut daripada Kerajaan Negeri Selangor yang dikatakan tanah hendak bagi. Di mana tanahnya? Adakah telah diwartakan dan sebagainya. Saya rasa saya perlukan butiran yang lebih konkrit tentang perkara ini. Yang ketiga, Yang Berhormat mengatakan Akta Pendidikan 1996. Saya membawa Akta Pendidikan 1996. Sebenarnya di bawah Artikel 53(3) telah jelas termaktub, semua SJK boleh mewujudkan Lembaga Pengelola Sekolah.

Jadi, kementerian atau kerajaan tidak pernah menghalang penubuhan LPS. Yang Berhormat tanya kenapa 10% sahaja yang menubuhkan LPS sedangkan di SJK(C) sebenarnya 100%. Sebanyak 1,292 buah SJK(C), semua ada LPS. Ini ada latar belakang yang tersendiri kerana pembentukan LPS ini datangnya daripada beberapa golongan. Yang pertama, penaja sekolah tersebut. Bermaksud, setiap tahun dia akan bayar satu yuran untuk menjadi penaja kepada sekolah. Kedua, wakil ibu bapa. Ketiga, wakil dari alumni dan keempat adalah wakil daripada pemegang amanah. Kalau tanah itu dimiliki oleh swasta, ia ada pemegang amanah dan kelima wakil daripada kementerian ataupun wakil daripada kerajaan.

Jadi, penubuhan LPS ini tertulis dengan nyata sekali dalam akta kita. Jadi saya mengesyorkan, sekiranya perlu mencari modal, saya boleh mengesyorkan bahawa modal SJK(C) itu boleh dijadikan panduan oleh masyarakat India dan perkara ini tidak pernah kita halang.

Saya ingin menunjukkan satu bukti bahawa sebenarnya Tan Sri Ketua Pengarah Pelajaran Malaysia pada tahun 9 Oktober 2007, beliau telah mengeluarkan satu surat pekeliling ikhtisas yang mengatakan, yang mengarahkan semua Jabatan Pelajaran Negeri untuk menerima mana-mana sekolah yang hendak mendaftarkan LPS. Jadi soal LPS tidak didaftarkan, tidak diberi pengiktirafan tidak wujud. Maka itu saya rasa mungkin khabar angin tetapi saya ingin maklumkan kepada Yang Berhormat, selagi dalam surat itu mengatakan bahawa selagi surat cara yang terbaru ini belum dikeluarkan, tatacara bagaimana memilih atau pengendalian pengoperasian LPS itu masih menggunakan modal tahun sebelum ini iaitu tahun 1961, mereka boleh teruskan dengan kaedah yang tersedia ada.

Seterusnya Yang Berhormat membicarakan tentang kokurikulum prasekolah yang mengatakan bahawa setakat ini 160 prasekolah iaitu mempunyai 160 buah bilik darjah untuk SJK(C) bagi 4,000 pelajar sahaja. Ingin saya maklumkan kepada Yang Berhormat, maklumat yang tepat ialah di seluruh Malaysia, 140 buah bilik darjah prasekolah di SJK(T). Pada tahun ini, kita telah menambah lapan buah yang mana lima daripadanya di Hulu Selangor. Itu kita buat awal tahun. Kita tidak jangkakan bekas Ahli Parlimen itu meninggal dunia. Itu secara kebetulan kerana situ ada ramai pengundi India ataupun masyarakat India situ begitu ramai sekali.

Pada tahun 2011, kita akan menambah lagi secara agresif 40 buah sekolah melibatkan 53 buah kelas dan tahun 2012, permohonan dari JPN iaitu menambah 11 buah lagi, 2013 menambah 5 buah lagi, Yang Berhormat. Jadi apabila Yang Berhormat mengatakan prasekolah, kita juga menjaga kepentingan semua kaum dan kita tidak melihat warna kulit dan kita hendak membantu kerana di bawah NKRA, kita hendak mencapai sasaran kita 87%. Kini kita hanya 67% dan tahun ini tambah 5% dan sampai 2012, kita akan mencapai 87% iaitu jumlah pelajar dari umur lima atau enam tahun yang layak ke prasekolah, mereka dapat menerima pendidikan prasekolah.

Kelima, Yang Berhormat membawa isu SJK(C) Bercham. Sebenarnya, saya sudah menjawab kali keempat di Dewan yang mulia ini. Saya ingin maklumkan kepada Yang Berhormat, kalau kita melihat jawapan yang saya telah kemukakan, ada keperluan. Yang Berhormat mengatakan ada keperluan dan kita melihat dari segi *endowment* berbanding dengan kemuncak, ia telah menurun sedikit dan perbincangan telah dibuat dengan LPS. Ada cadangan pula kalau boleh hendak tambah blok. Yang Berhormat mengatakan kalau kementerian bagi lesen, Yang Berhormat boleh bina. Kita mengalu-alukan tetapi kena melalui saluran permohonan kepada kita. Jadi Yang Berhormat, kalau Yang Berhormat hendak bagi duit, hendak bina dan cari tanah yang sesuai, kita tidak ada masalah.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: *[Bangun]*

Datuk Ir. Dr. Wee Ka Siong: Namun ingin saya mengatakan bahawa Yang Berhormat, kalaulah Yang Berhormat mengatakan bahawa SJK(C) Bercham ada pelajar yang ditolak, yang tidak boleh diterima masuk ke SJK(C), itu tidak benar. Saya ingin perelaskan, Yang Berhormat.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Ya, terima kasih Tuan Pengerusi. Sebenarnya ada murid-murid yang ingin melanjutkan pelajaran di sekolah tersebut. Saya difahamkan tidak ada ruangan tempat di sana. Yang mustahak adalah Yang Berhormat Timbalan Menteri, standard yang disyorkan oleh Kementerian Pelajaran adalah lebih kurang 25 – 30 orang murid untuk setiap darjah. Itu betul, bukan? Namun yang menjadi masalah di sekolah tersebut, Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Bercham adalah setiap darjah sekurang-kurangnya 50 orang murid. Kalau tidak 60 orang dan lebih. Itu *problem* yang pertama.

Yang kedua, masyarakat di sana mengatakan bahawa ada tempat ruangan untuk pembinaan sekolah. Kenapa kerajaan tidak memberi galakan untuk pembinaan sekolah tersebut? Ini bukan perkara yang baru. Sebenarnya dalam 5 – 6 tahun ini perkara ini kerap kali dibangkitkan di mana MCA mengatakan bahawa ada cara untuk menyelesaikan perkara ini dan satu di antara caranya adalah pada tahun 2008, sebelum pilihan raya, beberapa bulan sebelum itu, blok baru disyorkan. Namun, itu bukan itu *piecemeal*, perkara untuk menyelesaikan perkara tersebut. *On holistic* dan *macro*. Itu tidak menyelesaikan perkara tersebut.

Yang menjadi masalahnya kita perlukan satu sekolah yang baru. Jadi adakah kerajaan akan rela untuk membenarkan sedemikian?

Datuk Ir. Dr. Wee Ka Siong: Yang Berhormat, Yang Berhormat bukan Pengerusi LPS SJK(C) Bercham. Yang pertama. Kita membuat perbincangan dengan pengerusi atau pun ahli lembaga pengelola sekolah. Cadangan menambah blok itu datangnye daripada LPS. Kita tidak boleh terus mengawal LPS dan kata kita kena buat macam ini dan buat macam itu. Saya rasa kita kena menghormatilah kuasa mereka di bawah Akta Pendidikan dan mereka juga membantu menyediakan prasarana.

Jadi apa yang saya hendak beritahu Yang Berhormat, dakwaan Yang Berhormat mengatakan 60 -70 orang dalam satu kelas itu tidak benar kerana saya telah buat kerja rumah saya, *homework* saya tiga kali kerana setiap kali saya tanya kepada guru besar dan pihak sekolah. Saya tanya tahun ini berapa yang keluar dan berapa yang diterima masuk.

■2020

Saya bertanya juga berapa yang ditolak kerana tidak ada tempat. Jawapannya tidak ada yang ditolak kerana tidak bertempat. Dari segi jumlah yang keluar ia lebih sedikit daripada jumlah yang hendak masuk. Jadi, walau bagaimanapun blok tambahan itu sebagai satu cadangan daripada LPS dan kita juga akan memperhalus dengan pihak SJK(C) Bercham. Itu yang saya hendak maklumkan perbincangan rasmi kita dengan Lembaga Pengelola Sekolah.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: *The standard of classroom* itu setuju dengan saya bukan yang disyorkan oleh kerajaan mengapa ia tidak boleh diimplementasikan?

Datuk Ir. Dr. Wee Ka Siong: Saya ingin maklumkan kepada Yang Berhormat, di kawasan bandar juga sekolah kebangsaan sesak. Bukan kata kalau di Kuala Lumpur, kalau Yang Berhormat ada masa pergi tengok di Kepong. Yang Berhormat Kepong tidak ada.

Kadangkala sampai 45 hingga 50 dan kita lihat ada sekolah walaupun tidak jauh ia ada 35 dan kadangkala kita menghormati pilihan ibu bapa. Ada sekolah yang besar ibu bapa hendak hantar anak pergi. Itu satu hakikat kalau SJK(C) beri jaminan di sekolah di Johor Bahru kebanyakannya macam itu. Sekolah besar itu mereka anggap saingan sangat hebat. Jadi, saya rasa kita perlu menghormati pilihan ibu bapa dan pada waktu yang sama secara keseluruhan dan purata kita perlu menyediakan tempat siapa yang hendak masuk SJK(T) ada tempat, SJK(C) ada tempat, sekolah kebangsaan pun ada tempat. Jadi, kita kena tengok lokasinya bukan kita boleh buat satu dakwaan sebegitu.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat panjang lagi Yang Berhormat?

Datuk Ir. Dr. Wee Ka Siong: Tidak, sedikit sahaja. Saya hendak menggulung ini. Layanan serupa kepada semua sekolah yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kepong. Sebenarnya apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat telah berkali-kali kita bincang dan keutamaan diberi kepada menyelesaikan masalah bekalan elektrik di Sarawak dan Sabah. Jadi, saya rasa saya ucapkan tahniah kepada semua Ahli Parlimen Sabah dan Sarawak sejak 2006 sampai sekarang memperjuangkan tentang perkara ini dan ia telah mendapat satu maklum balas yang baik dan nampaknya kita telah cuba sedaya upaya menyelesaikan masalah. Kita akan cuba sedaya upaya mencapai sasaran 100% untuk bekalan air bersih dan elektrik walaupun kosnya sangat tinggi. Yang Berhormat Indera Mahkota ada membawa satu isu.

Yang Berhormat Indera Mahkota tidak ada. Jikalau Yang Berhormat maksudkan sekolah Tamil itu – tidak sebut nama. Kalau ia adalah SJK(T) Ladang Jerung di Kuantan, saya ingin maklumkan di dalam Dewan yang mulia ini kita telah memperuntukkan RM50,000 bagi kerja-kerja naik taraf kepada sekolah tersebut. Sekolah ini hanya 26 orang pelajar dan kita rasa kita berlaku adil juga kepada mereka. Jadi, ini secara ringkasnya ingin saya membuat rumusan di sini bahawa sebenarnya kementerian telah meluluskan peruntukan yang begitu banyak RM130 juta kepada SJK(T). Ini adalah satu jumlah yang terbesar pernah diberikan kepada SJK(T).

Jadi, saya rasa anggapan bahawa SJK(T) tidak diberi layanan yang betul dan tidak diberi layanan yang adil itu adalah satu tohmahan politik. Saya berharap Yang Berhormat tidak membawa isu Hulu Selangor ke sini.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Dianaktirikan.

Datuk Ir. Dr. Wee Ka Siong: Apa yang penting ialah saya yakin jika P. Kamalanathan menang beliau akan jadi wakil rakyat lebih baik dan membawa isu ini. *[Tepuk]* Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Okey, terima kasih Yang Berhormat. Saya ingat Menteri sudah buat penjelasan dan tidak payah yang lain buat penjelasan.

Seorang Ahli: Setuju.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, kena tahu mana satu setuju dan yang mana tidak bersetuju Yang Berhormat.

Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah bagi diputuskan. Usul di bawah Peraturan Mesyuarat 67 dan 66(9) oleh Yang Berhormat Ipoh Barat, bahawa perbelanjaan diluluskan dengan syarat dikurangkan sebanyak RM10 daripada Maksud Bekalan B.41 di bawah RM144,575,300 yang dikehendaki untuk perbelanjaan pengurusan yang diperlukan bagi membiayai inisiatif di bawah NKRA Pendidikan bagi menampung pembayaran kursus dan latihan pemeriksaan dan pemantauan, perolehan peralatan baru dan komputer serta pemberian yuran dan geran, hendaklah disetujui.

Masalah dikemukakan dan tidak disetujui.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Kepala Bekalan B.41 di bawah Kementerian Pelajaran terbuka semula untuk dibahas. Yang Berhormat Jerai?

Beberapa Ahli: Yang Berhormat Sik.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Sik? Sila Yang Berhormat.

8.26 mlm.

Tuan Haji Che Uda bin Che Nik [Sik]: *Assalamualaikum warahmatullaahi wabarakaatuh.* Tuan Pengerusi. Saya masuk terus kepada yang berkenaan. Perkara 03000 di bawah Maksud B.41 nombor satu sebanyak RM144,500,000 diperuntukkan untuk perbelanjaan pengurusan yang diperlukan bagi membiayai inisiatif di bawah NKRA Pendidikan.

Tuan Pengerusi, kita sedar bahawa perbelanjaan untuk pendidikan ini amatlah Besar. Jadi, saya mencadangkan dalam usaha-usaha dalam mencapai NKRA ini dan dalam usaha dalam menjimatkan perbelanjaan pelaksanaan program prasekolah yang dilaksanakan jelas melihat pertindihan tugas antara beberapa kementerian dan jabatan. Prasekolah ada dilaksanakan oleh Kementerian Pendidikan, prasekolah ada dilaksanakan oleh KEMAS dan prasekolah juga ada dilaksanakan oleh Jabatan Perdana Menteri di bawah program PERMATA.

Saya mencadangkan supaya semua program prasekolah ini disatukan di bawah satu kementerian iaitu Kementerian Pelajaran Malaysia yang telah mempunyai banyak kemudahan dan kepakaran untuk memastikan bahawa program prasekolah ini dapat dilaksanakan dengan lebih berkesan. Semua tenaga dapat disatukan, peruntukan yang ada juga dapat disatukan dan *insya-Allah* 'Q' prasekolah ini dapat ditingkatkan dan *insya-Allah* juga perbelanjaan untuk program prasekolah ini juga dapat dikurangkan.

Perkara kedua di bawah 081300 saya bincang secara bersekali Tuan Pengerusi. Di bawah perkara peruntukan untuk membiayai skim bantuan tuisyen, saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri, mengapakah skim ini hanya ditujukan untuk pelajar-pelajar Tahun Enam sahaja yang dahulunya diberi juga kepada pelajar-pelajar Tahun Empat?

Saya merasakan bahawa jika program ini diperhalusi dan dikawal selia dengan betul dan hanya diberi kepada pelajar-pelajar yang layak, program pelajar Tahun Empat bantuan tuisyen ini dapat kita tingkatkan begitu juga Tahun Lima dan Tahun Enam. Jadi, ini boleh memberi faedah yang besar kepada pelajar-pelajar di luar bandar.

Perkara keempat untuk membiayai makanan asrama saya ingin tahu berapa hari kah peruntukan dalam setahun diberikan kepada pelajar-pelajar asrama. Saya harap masalah yang timbul sebelum ini di mana pelajar-pelajar asrama terpaksa balik pada hujung minggu kerana kurang peruntukan dapat diatasi dengan tambahan pembiayaan ini.

081800 – mengenai dasar memartabatkan bahasa Malaysia dan memperkukuhkan bahasa Inggeris. Saya rasa kerajaan perlu bertegas di dalam soal ini sama ada suka atau tidak PPSMI haruslah ditarik balik untuk membolehkan kerajaan memartabatkan semula Bahasa Malaysia.

Di bawah perkara pengurusan kokurikulum, peruntukan sebanyak RM29,000,000 saya mengharapkan pihak kementerian dapat memastikan bahawa peruntukan ini benar-benar digunakan untuk kegunaan kokurikulum di sekolah. Setakat ini saya lihat guru-guru kokurikulum menjadi mangsa kerana kekurangan peruntukan menyebabkan mereka ini terpaksa mengeluarkan duit poket sendiri untuk menguruskan gerak kerja kokurikulum ini. Di dalam perkara yang sama di bawah perkara 16, 081000 juga saya rasa kementerian perlu menjelaskan apakah jenis-jenis kokurikulum yang hendak diberi uniform secara percuma unit pasukan-pasukan seragam yang diperuntukkan percuma ini.

■2030

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) *mempengerusikan Jawatankuasa*]

Akhir sekali Tuan Pengerusi di bawah Butiran 040000 untuk meningkatkan profesional guru-guru dan juga perbelanjaan pemantauan praktikum dan kerja-kerja yang sealiran dengannya. Saya mohon supaya soal ini benar-benar diberikan perhatian kerana penyeliaan guru adalah perkara yang penting kerana walau sebaik mana pun guru yang kita latih, peruntukan secanggih mana pun kita berikan kepada guru-guru tanpa penyeliaan yang rapi, ia tidak membawa hasil yang berfaedah ataupun hasil yang sepatutnya. Terima kasih Tuan Pengerusi.

8.31 mlm.

Tuan Haji Mohd. Nor bin Othman [Hulu Terengganu]: Terima kasih Tuan Pengerusi memberikan kesempatan kepada saya untuk berbahas peruntukan di bawah Kementerian Pelajaran.

Yang pertama berkenaan dengan peruntukan untuk NKRA. Minggu lepas saya menelefon guru penolong kanan saya, dia tidak jawab selepas itu keesokannya dia maklumkan, *"Minta maaf cikgu, tidak perasan sebab sedang mengisi data SIP."* SIP itu maklumat berkenaan dengan *School Improvement Program*.

Jadi saya dapat program ini merupakan satu program yang kalau tidak berhati-hati, merupakan salah satu daripada program yang akan menimbulkan kesan ataupun bebanan kepada tugas guru. Pihak sekolah terpaksa menyediakan satu urus setia untuk memenuhi kehendak pelaporan mengisi maklumat SIP ini kerana ada terdapat enam perkara yang perlu dimasukkan oleh guru untuk memenuhi laporan berkenaan dengan SIP. Ini merangkumi hampir keseluruhan kegiatan-kegiatan di sekolah termasuklah akademiknya, kokurikulumnya, visi dan misi sekolah serta perkara-perkara lain.

Oleh yang demikian saya hendak mendapatkan maklumat daripada Yang Berhormat Menteri, apakah perancangan yang dibuat oleh kementerian dan bagaimana untuk memenuhi cita-cita untuk pelaporan SIP? Ini kerana saya dimaklumkan bahawa hasil daripada pelaporan ini akan menentukan *ranking* sesebuah sekolah di negara kita.

Kita juga telah pun dimaklumkan sebelum ini bahawa kementerian sudah pun ada beberapa instrumen untuk mengukur prestasi sekolah. Saya dimaklumkan, di samping kita mengisi tentang SIP ini, sekolah juga terpaksa memenuhi dan membuat tentang pelaporan yang kita panggil Standard Kualiti Pendidikan Malaysia (SKPN).

Tuan Pengerusi, dimaklumkan dalam NKRA ini akan diadakan kursus latihan pemeriksaan, pemantauan, perolehan peralatan baru dan komputer serta yuran dan geran. Jadi apakah yang dimaksudkan dengan bidang perbelanjaan yang disebutkan tadi? Saya juga ingin menarik perhatian berkenaan dengan apa yang telah disuarakan oleh pihak guru. Saya dimaklumkan bahawa salah satu isu yang diperkatakan hebat oleh pihak guru ialah kurang peruntukan bagi Tuntutan Perjalanan dan Saraan (TNT).

Saya dimaklumkan bahawa oleh sebab kerajaan kekurangan peruntukan dan langkah berjimat. Saya hendak dapat kepastian betul ataupun tidak ada guru-guru kita sekarang sudah tawar hati untuk mengambil bahagian dalam soalan-soalan peperiksaan SPM. Ini kerana kerajaan - kementerian telah mengarahkan bahawa mereka hanya layak untuk menuntut perjalanan satu tempat duduk dalam teksi.

Perkara ini menyebabkan mereka menjadi serba salah dan guru-guru yang berpengalaman terpaksa menarik diri kerana peruntukan yang tidak berpadanan untuk menyediakan soalan-soalan peperiksaan yang biasanya dilakukan oleh guru-guru yang

berkemahiran tinggi ataupun kita panggil Guru Cemerlang. Pemeriksa-pemeriksa kertas juga yang berpengalaman juga mula menarik diri untuk memeriksa kertas dan jawapan dan kalau benarlah perkara ini berlaku ia merupakan satu perkara yang agak malang kepada pendidikan kita. Ini kerana untuk menjadi seorang pemeriksa yang berpengalaman ia memerlukan seorang guru yang mempunyai pengalaman memeriksa beberapa tahun.

Tuan Pengerusi, saya juga ingin menarik perhatian berkenaan dengan asrama. Juga telah disentuh berkenaan dengan peruntukan 200 hari kepada bayaran asrama kepada pelajar sehingga menimbulkan satu kegelisahan dan keriuhan kepada pihak sekolah sebab penyediaan itu tidak mengambil kira tentang masa tinggal di asrama bagi Sekolah-sekolah Berasrama Penuh. Saya mengucapkan terima kasih kerana dinaikkan 200 kepada 250 hari.

Akan tetapi Tuan Pengerusi, sebenarnya peruntukan di asrama ini tidak sama di antara sekolah menengah berasrama penuh ataupun asrama di sekolah menengah harian. Sekolah menengah asrama penuh memerlukan tempat asrama yang lebih lama kerana biasanya pelajar-pelajar berada di tempat yang jauh dengan tempat tinggal mereka. Bagi asrama harian pula, pelajar-pelajarnya bolehlah balik sama ada dua minggu ataupun seminggu sekali. Saya juga dimaklumkan bahawa kerajaan telah meletakkan satu dasar iaitu pihak sekolah tidak dibenarkan wang lebihan asrama untuk kegiatan-kegiatan anak-anak kita di asrama, sama ada untuk kelas tambahan ataupun untuk kelas mengaji *al-Quran*. Jadi ini menimbulkan rasa kegelisahan kepada ibu bapa, kepada cikgu-cikgu kerana amalan biasanya mereka menggunakan wang lebihan asrama itu untuk menjalankan aktiviti-aktiviti kepada anak-anak kita di asrama.

Juga saya ingin menyentuh apakah rasionalnya kerajaan telah menetapkan bahawa ibu bapa yang berpendapatan RM4,999 sebulan dikenakan bayaran RM1.00 sehari dan ibu bapa yang berpendapatan RM5,000 ke atas dikenakan RM3.00 sehari dan ini menimbulkan rasa tidak senang di kalangan pelajar kerana seolah-olahnya ada satu diskriminasi di antara anak-anak kita di asrama. Padahal kita benar-benar mahukan bahawa tidak ada langsung unsur-unsur perbezaan kepada anak-anak kita di asrama, sama ada mereka golongan berada ataupun golongan yang tidak berada.

Tuan Pengerusi, saya juga ingin menyentuh tentang perkara yang berkaitan dengan utiliti. Saya telah didatangi oleh cikgu-cikgu menggambarkan bahawa mereka telah menghadapi masalah untuk membayar bil air dan bil elektrik. Sebab mereka mengatakan pihak kementerian tidak menyediakan peruntukan yang secukupnya dan ini telah membebankan kepada pihak sekolah dan saya dimaklumkan bahawa sampai sekarang ada sekolah-sekolah yang belum lagi menyelesaikan bil-bil tersebut. Jadi itu sahaja Tuan Pengerusi. Saya ingin menyokong. Terima kasih.

8.39 mlm.

Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. *Assalamualaikum warahmatullaahi wabarakaatuh.* Ada dua tiga perkara yang saya hendak sentuh.

Pertama, tentang jaket keselamatan. Walaupun ini perkara baru yang disentuh dalam perkara ini, saya ingin tahu siapakah atau murid-murid jenis manakah yang diperuntukkan untuk jaket keselamatan ini? Sama ada mereka yang sekolah rendah, sekolah menengah ataupun sesiapa sahaja daripada murid-murid tersebut? Apakah kategori murid ini? Pelajar miskin ataupun mereka yang tidak tergolong kepada pelajar miskin? Juga syarikat manakah yang dianugerahkan pembekalan jaket ini?

■2040

Kedua, tentang elaun murid berkeperluan khas. Apakah maknanya berkeperluan khas di sini? Apakah mereka ini tergolong mereka-mereka yang memerlukan cermin mata kah, misalnya *hearing aid* atau yang kurang pendengaran atau pun apa juga bentuk-bentuk keperluan khas yang di peruntukan kepada murid-murid ini. Ketiga, tentang elaun balik kampung. Saya mendapat keluhan daripada guru-guru yang mengajar di Sarawak dan juga yang boleh berpindah ke Semenanjung. Mereka mengatakan mereka tidak mendapat elaun kargo. Maknanya apabila mereka membawa balik barang-barang dari Sarawak ke Semenanjung melalui kargo kapal, mereka terpaksa menunggu hampir satu tahun. Apabila mereka menghantar borang untuk *claim*, mereka tidak diberitahu bilakah barang-barang mereka akan sampai dan kadang-kadang mereka terpaksa - sebab kalau menghantar kereta dari Sarawak ke Semenanjungnya mereka terpaksa membeli kereta lain di Semenanjung ini kerana bila tidak dapat ditentukan kereta yang mereka hantar di Sarawak itu akan sampai. Ini berlaku beberapa kali dan beberapa orang telah bertemu dengan saya dan minta perkara ini dibangkitkan di dalam Dewan Rakyat ini.

Saya harap pihak kementerian dapat memberi penerangan sejelas-jelasnya bagaimanakah teknik atau cara sebenarnya mereka hendak menuntut atau *claim* balik elaun balik kampung ini yang mereka terpaksa menggunakan modal yang lain untuk membeli barang-barang keperluan yang mereka telah kelewatan hampir satu tahun tersebut. Seterusnya, berhubung dengan keluhan yang disentuh oleh Yang Berhormat Hulu Terengganu tadi, saya rasa banyak juga kes-kes di mana sekolah-sekolah terpaksa membayar sendiri bil-bil menggunakan kepandaian mereka untuk mencari dana untuk membayar bil. Saya rasa ini satu perkara yang perlu diberi perhatian oleh pihak kementerianlah. Tidak mungkinlah sekolah yang diberi modal oleh kerajaan juga terpaksa guru-guru dan guru besar sendiri mencari modal untuk membayar bil utiliti ini. Sekian, terima kasih Tuan Pengerusi.

Datuk Haji Yusof bin Haji Mahal [Labuan]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya sedikit sahaja Tuan Pengerusi. Satu isu iaitu mengenai kedudukan Jabatan Pelajaran Wilayah Persekutuan Labuan yang mana baru-baru ini telah pun diura-urakan untuk dijadikan sebagai

Pejabat Pelajaran Wilayah Persekutuan Labuan. Jadi antara pejabat dengan jabatan ini cukup jauh perbezaannya. Ini kerana apa yang kita lihat pada tahun 2000 yang lalu, Labuan telah pun diwartakan - Pejabat Pelajaran Labuan pada saat itu telah pun diwartakan menjadi Jabatan Pelajaran Wilayah Persekutuan Labuan yang mana status ketuanya adalah pengarah. Jadi, baru-baru ini akan dikembalikan lagi kepada Pejabat Pelajaran yang mana bernaung di bawah Kuala Lumpur langsung. Banyak implikasi yang saya rasa negatif dan juga banyak ibu bapa sebenarnya kurang berpuas hati. Ini kerana dengan adanya kedudukan yang di *downgrade* sedemikian akan menyusahkan lagi kaum ibu bapa tentang pengurusan anak-anak mereka dan juga kalau kita lihat 9,000 daripada pengundi atau pun yang terdaftar sebagai pengundi adalah terdiri daripada kaum ibu dan bapa.

Jadi, oleh itu saya mengharapkan Kementerian Pelajaran supaya mengembalikan status sebagai Jabatan Pelajaran Wilayah Persekutuan Labuan itu sekali lagi supaya keadaan di Labuan yang pada masa ini cukup teratur dan cukup sempurna. Saya rasa kaum ibu bapa juga cukup prihatin dan juga cukup memahami dengan keadaan yang ada sekarang. Jadi, saya juga memetik ucapan Tun Dr. Mahathir Mohamad semasa penyerahan Labuan sebagai Wilayah pada 19 April 1984. Petikannya adalah sedemikian.

"Kepada rakyat Malaysia yang tinggal di pulau ini, saya suka memberikan jaminan bahawa hak keistimewaan mereka tidak sedikit pun akan berubah atau terjejas. Dengan berubahnya kedudukan Labuan menjadi Wilayah Persekutuan, kehidupan mereka dan begitu juga pentadbiran dan aktiviti-aktiviti harian di Labuan akan terus berjalan seperti biasa berasaskan kepada undang-undang yang sedia wujud di pulau ini."

Jadi atas dasar itu saya memohon kepada kementerian supaya Jabatan Pelajaran Wilayah Persekutuan Labuan itu mudah-mudahan dapat dikekalkan. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Saya panggil Yang Berhormat Silam selepas itu, minta maaf Yang Berhormat, saya minta Menteri menjawab.

8.44 mlm.

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin menyentuh dua butiran sahaja. Pertama sekali iaitu Perbelanjaan Penyelenggaraan dan Pembaikan. Saya ingin bertanya kepada pihak kementerian berhubung dengan saya memohon beberapa kali tentang baik pulih bangunan yang sudah agak usang di SK Pekan, Lahad Datu. Saya mohon juga dalam pembaikan tersebut kementerian dapat memikirkan untuk membina sebuah sama ada mini dewan atau pun dewan yang terbuka untuk kemudahan guru-guru dan murid-murid di sekolah tersebut yang setakat ini merupakan sekolah yang ke-4 ramai muridnya di negeri Sabah iaitu berjumlah 2,800. Jadi, terutamanya kalau masa perhimpunan ketika hari Isnin atau pun hari-hari tertentu yang ditetapkan oleh pihak sekolah, mereka terpaksa berjemur. Kesian.

Jadi, saya berharap supaya pihak-pihak kementerian dapat mempertimbangkan penyelenggaraan dan pembaikan ini dapat ditumpukan kepada SK Pekan sebab saya melihat beberapa buah sekolah di daerah pentadbiran saya didapati ada sudah berkali-kali sangat mendapat peruntukan dan projek daripada pihak jabatan dan kementerian. Jadi, saya tidak mahu perkara ini berulang. Ini satu pembaziran yang ketara sangat sehingga seolah-olah pihak kementerian tidak begitu peka dan prihatin dari segi maklumat sebenar tentang bangunan-bangunan atau pun keperluan-keperluan yang diperlukan oleh sebuah sekolah.

Seterusnya saya ingin menyentuh butiran untuk RM17,000,869 iaitu dikehendaki untuk membeli perabot dan peralatan ICT. Saya ingin bertanya dengan pihak kementerian terutamanya pembinaan makmal-makmal komputer yang terdapat di kawasan Parlimen Silam terutamanya di Daerah Kunak dan saya pernah melawat beberapa buah sekolah seperti di Sekolah Kebangsaan Madai, di Sekolah Kebangsaan Balik Pekan, Kunak. Saya dapati bangunan tersebut telah siap selama lebih daripada empat ke lima tahun dan keadaan prasarana pun semakin tidak baik. Jadi, saya berharap supaya kementerian dapat menjelaskan apa sebabnya bangunan-bangunan tersebut yang telah siap tidak dapat dipakai dengan kadar yang segera? Saya berharap daripada peruntukan membeli perabot dan peralatan ICT ini supaya dapat diberi peruntukan untuk di kawasan Parlimen Silam terutamanya daerah Kunak dan Lahad Datu. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Saya tidak berucap. Saya mahu penjelasan sekejap bolehkah?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Terima kasih Tuan Pengerusi. *[Ketawa]* Tuan Pengerusi, saya difahamkan bahawa di Sarawak ini peruntukan untuk pegawai-pegawai baik yang di peringkat ibu pejabat, sekolah menengah, daerah dan di sekolah rendah terlalu banyak dipotong peruntukan berbanding dengan tahun yang lepas untuk tahun ini. Baru dua tiga hari saya dari kawasan saya. Saya berjumpa dengan cikgu-cikgu dan juga kebetulan saya dijemput untuk bersama *Sarawak Teachers Union*. Dia ada mesyuarat di Kapit. Saya bertanya dan difahamkan bahawa untuk perbandingan. Ada sebuah sekolah selalunya diberi peruntukan lingkungan RM50,000 ke RM60,000 setahun untuk berurusan lebih-lebih lagi untuk pengetua dan cikgu-cikgu untuk berurusan, *travelling* dan sebagainya.

Jadi tahun ini, sekolah ini hanya diberi peruntukan kurang daripada RM10,000. Bayangkan keadaan ini. Di Sarawak kita semua tahu. Yang Berhormat Menteri pun tahu, kementerian dan pegawai-pegawai di jabatan dan kementerian semua tahu. Kita menggunakan belanja yang begitu besar untuk berurusan lebih-lebih lagi sekolah yang jauh di pedalaman. Jadi, oleh kerana saya berjanji saya tidak mengambil masa yang begitu panjang, cuma saya hendak penjelasan. Kalau ini adalah yang betul, lihat semualah.

■2050

Oleh kerana kita hendak menyasarkan beberapa sekolah untuk sampai ke tahap Sekolah Berprestasi Tinggi. Kalau kita tidak dapat mengendalikan pemantauan dan sebagainya, bagaimana kita dapat sampai ke sekolah yang boleh dikatakan yang bertahap Sekolah Berprestasi Tinggi. Sekian, terima kasih.

8.50 mlm.

Timbalan Menteri Pelajaran II [Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya juga mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada enam orang Ahli Yang Berhormat yang telah membahaskan perkara B.41 iaitu belanja mengurus yang melibatkan jumlah sebanyak RM972,575,300 ini.

Pertama saya ingin menjelaskan apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Sik mengenai dengan pertindihan tugas yang melibatkan prasekolah, sebab kita ada beberapa pihak yang mengendalikan prasekolah ini, iaitu Kementerian Pelajaran Malaysia yang melibatkan sebanyak 7,511 buah bilik darjah, KEMAS (8,525), Jabatan Perpaduan Negeri sebanyak 6,378 dan ini tidak termasuk yang dikendalikan oleh pihak swasta.

Untuk makluman Yang Berhormat, perkara pertindihan ini tidak berlaku bahkan kita sedang melakukan penyelarasan melalui satu jawatankuasa yang dipanggil sebagai Jawatankuasa Penyelaras Prasekolah Kebangsaan. Untuk makluman Yang Berhormat bahawa Jawatankuasa Penyelaras Prasekolah Kebangsaan ini yang dikendalikan oleh Kementerian Pelajaran Malaysia akan memastikan bahawa antara lain guru-guru yang mengajar di prasekolah ini adalah mereka yang mendapat latihan.

Untuk Kementerian Pelajaran Malaysia sendiri kita akan pastikan memang diputuskan bahawa semua guru di prasekolah Kementerian Pelajaran Malaysia adalah guru-guru siswazah. Kita juga akan melatih guru-guru prasekolah yang dianjurkan oleh KEMAS dan sudah pasti kita juga akan membantu guru-guru prasekolah yang dianjurkan oleh Jabatan Perpaduan Negeri.

Untuk makluman Yang Berhormat, baru-baru ini Yang Amat Berhormat Menteri Pelajaran telah pun melancarkan *launching grant* sebanyak RM10,000 untuk pihak swasta yang mengendalikan prasekolah ini, yang mana daripada 488 buah prasekolah swasta ini 426 buah daripadanya telah menerima *launching grant* sebanyak RM10,000 ini.

Kita juga memberikan subsidi kepada pelajar yang mahu belajar di prasekolah swasta ini, iaitu mereka mestilah berdaftar dengan e-Kasih, pelajar miskin dan berdasarkan pada maklumat, ada lebih kurang 44,000 orang yang layak. Ini menunjukkan bahawa usaha kita melakukan penyelarasan ini melalui Jawatankuasa Penyelaras Prasekolah Kebangsaan ini tujuannya adalah untuk memastikan bahawa di bawah NKRA prasekolah ini kita dapat mencapai sasaran 87% menjelang tahun 2012.

Kemudian Yang Berhormat membangkitkan tentang tuisyen. Sebenarnya untuk tahun 2010 ini kita hanya menyediakan baucar tuisyen untuk pelajar-pelajar Tahun Enam sahaja, yang

mana kita sudah pun menyediakan peruntukan sebanyak RM50 juta yang melibatkan untuk lebih kurang 150,000 orang pelajar. Walau bagaimanapun dengan kita memohon peruntukan tambahan sebanyak lebih kurang RM160 juta ini, maka kita berharap kita dapat mempertimbangkan perluasan pelaksanaan kelas tuisyen ini.

Mengenai dengan bantuan makanan asrama, ini adalah merupakan isu yang menimbulkan banyak kekeliruan sebenarnya. Untuk makluman Yang Berhormat sebenarnya kerajaan memutuskan bahawa jumlah hari yang dibayar adalah sebanyak 240 hari, iaitu tidak timbul cerita yang mengatakan bahawa kita hanya membayar untuk 240 hari dan tidak timbul pun isu bahawa pelajar-pelajar diminta balik waktu cuti ataupun waktu cuti hujung minggu. Mereka sebenarnya boleh berada di asrama waktu cuti dan waktu cuti hujung minggu kerana peruntukan yang kita sediakan ini adalah mencukupi sebenarnya untuk menampung jumlah hari tersebut. Sebenarnya untuk makluman Tuan Pengerusi bahawa kalau 200 sehari pun sebenarnya ada lebihan.

Saya mengambil contoh di SK Balar, Gua Musang. Lebihan daripada bantuan makanan asrama ini mereka dapat menyimpan RM300,000. Sebenarnya banyak lebihan. Jadi, tidak timbul isu bahawa pelajar-pelajar ini perlu meninggalkan asrama sewaktu cuti sekolah ataupun cuti hujung minggu.

Tuan Haji Mohd. Nor bin Othman [Hulu Terengganu]: Penjelasan sedikit.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: Memang banyak lebihan. Sebab itu kita lihat kadang-kadang kantin asrama ini dia punya langsir pun cantik-cantik sebab duit lebihan itu banyak.

Tuan Haji Mohd. Nor bin Othman [Hulu Terengganu]: Terima kasih. Tentang peruntukan 200 hari pada peringkat pertama, kita perlu melihat tentang hari persekolahan dalam setahun. Biasanya hari persekolahan saya tidak pasti pada tahun 2010 ini berapa hari, tetapi biasanya antara lingkungan 200 hari setahun hari persekolahan. Hari persekolahan ini tidak termasuk hari Jumaat dan Sabtu bagi negeri-negeri Pantai Timur dan tidak termasuk hari Sabtu dan Ahad untuk di Pantai Barat.

Jadi, jumlah hari persekolahan ialah sebanyak lebih kurang 200 hari biasanya dalam setahun. Kalau peruntukan untuk 200 hari bermakna pada hari-hari hujung minggu, pihak asrama atau pihak sekolah tidak dapat menyediakan peruntukan seperti yang telah saya katakan. Oleh itu saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada kementerian kerana menaikkan daripada 200 hari pada 240 hari.

Akan tetapi tentang kata lebihan makanan sehingga RM300,000 itu sebenarnya ialah kerana pada tahun sebelum ini, tahun-tahun sebelum tahun 2010, memang peruntukan yang diberikan 250 hari. Itulah yang menyebabkan ada wang lebihan makanan dan sebahagian daripadanya ialah kerana sebahagian anak-anak kita balik kerana tidak memenuhi kuota sebagaimana yang ditentukan oleh pihak kementerian. Minta penjelasan.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: Sebab itu Yang Berhormat seperti mana yang disebutkan tadi Yang Berhormat sendiri sudah menyatakan bahawa jumlah hari persekolahan ialah 200 hari sahaja. Kita sudah membuat keputusan menaikkan kepada 240 hari. Maka, pada saya tidak timbul isu yang menjadi perkara yang dirumitkan, iaitu tentang mereka perlu pulang waktu hujung minggu ataupun waktu cuti persekolahan.

Jadi, pada saya tidak timbul lagi masalah tersebut bahkan kita juga sudah menghantar pekeliling kepada setiap sekolah yang terlibat supaya jika berlaku kekurangan mereka perlu maklumkan kepada kita untuk kita melakukan penambahan. Akan tetapi, kita yakin dengan 240 hari ini ada lebihan dan ada baki yang disimpan oleh pihak sekolah itu sendiri.

Tuan Pengerusi...

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, sedikit. Berkaitan dengan makanan di sekolah berasrama penuh seperti di Sarawak. Saya memang menerima baik, menyambut baik langkah kerajaan untuk menambahkan peruntukan per kapita bagi membekalkan makanan kepada sekolah-sekolah berasrama penuh untuk murid.

Akan tetapi, saya ada kebimbangan kerana bagaimana kita menjamin kuantiti dan kualitinya makanan yang dibekalkan kepada sekolah itu dijamin. Oleh kerana kita tidak mahu - dan saya nampak ada yang berlaku, yang mana walaupun kerajaan menambahkan peruntukan per kapita untuk sekolah-sekolah itu, yang meraih keuntungan yang besar ialah pembekal.

Jadi, apakah jaminan ataupun apakah sistem pemantauan yang dikenakan supaya jangan kerajaan berbelanja besar akan tetapi sasarannya tidak tepat? Terima kasih.

■2100

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: Yang Berhormat, sebenarnya kita memang melakukan pemantauan terhadap bahan-bahan mentah ataupun bekalan untuk makanan di asrama dan sebab itulah kita ada standard yang kita gunakan melalui SSICCP ini untuk memastikan bahawa bahan-bahan yang dibekalkan ke asrama ini adalah bahan-bahan yang bermutu. Oleh sebab itulah sebelum ini timbul isu berkenaan dengan bekalan susu percuma yang kita tidak teruskan sebab kita merasakan bahawa kita berhadapan masalah dengan kualiti susu yang dibekalkan. Oleh kerana ia pun tidak begitu berkesan, maka kita tidak meneruskannya.

Akan tetapi, *alhamdulillah* setakat ini kita tidak berhadapan dengan masalah kualiti barang-barang ataupun bekalan yang dibekalkan ke sekolah. Cuma, barangkali ada timbul sedikit masalah jika sekiranya sekolah berkenaan berhadapan dengan masalah bekalan elektrik yang mana bahan-bahan mentah ini – kalau ia sekolah jauh di pedalaman, katakanlah saya ambil contoh Sekolah Kebangsaan Bala itu. Oleh kerana bekalan elektrik melalui genset mereka hanya sampai pukul 8.00 malam, maka selepas itu peti aisnya tidak lagi boleh berfungsi sehingga pukul 6.00 pagi. Maka, barangkali ini membawa kesan kepada bahan makanan tersebut yang cepat cair, yang tidak beku. Untuk menghantar makanan ke Sekolah Kebangsaan Bala memang jauh, sebab itu ia memerlukan bekalan elektrik yang mencukupi sebenarnya untuk memastikan peti ais

itu sentiasa berfungsi 24 jam. Ini mungkin ada kesan tetapi dari segi kualiti, setakat ini *alhamdulillah* kita tidak berhadapan dengan masalah yang begitu besar.

Mengenai dengan MBMMBI yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Sik tadi. Saya ingin menyatakan di sini bahawa kita memang tegas melaksanakan MBMMBI ini dan sebab itulah kita harap dan kita yakin bahawa walaupun kita melakukan *soft landing* tetapi kita yakin bahawa untuk Tahun 1 dapat kita laksanakan pada tahun 2011 dan untuk Tahun 4, Tingkatan 1 dan Tingkatan 4 pada tahun 2012. Berasaskan kepada persiapan kita baik dari segi kurikulum, buku teks, persiapan tenaga pengajar dan sebagainya, kita yakin perkara ini boleh dilaksanakan pada tahun 2011 dan juga pada tahun 2012.

Saya ingin menyatakan sekali lagi bahawa keputusan kerajaan tidak meneruskan PPSMI ini adalah keputusan yang tepat dan kita cukup serius sebenarnya melaksanakan MBMMBI, sebab itulah peruntukan sebanyak RM144 juta ini bertujuan untuk kita menjayakan pelaksanaan – maafkan saya, MBMMBI ini iaitu sebanyak RM34,667,000 ini untuk kita memastikan bahawa kita dapat melaksanakan sepenuhnya terutamanya apabila kita hendak memperkukuhkan penguasaan bahasa Inggeris di kalangan pelajar-pelajar kita. Kerana itulah kita akan mengambil lebih kurang 360 orang guru, *native speakers* ini ataupun penutur jati yang mana kita akan pecahkan kepada enam zon, dan setiap zon itu ada 20 *cluster* dan satu *cluster* melibatkan sebanyak 15 sekolah. Mereka ini akan berkhidmat selama tiga tahun. Penutur jati ini.

Tujuan kita ialah bahawa untuk memastikan penguasaan bahasa Inggeris di kalangan pelajar-pelajar kita adalah meningkat menggunakan kaedah yang betul.

Tuan Haji Che Uda bin Che Nik [Sik]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, mencelah sedikit. Jadi, bagi pihak kementerian pastilah bahawa tahun 2011 ini pelajar-pelajar Tahun 1 akan menggunakan bahasa Melayu sepenuhnya, maksud saya PPSMI ditarik balik?

Keduanya, untuk tujuan ini adakah kementerian telah memastikan semua buku teks untuk Tahun 1 2011 ini sudah siap dalam bahasa Malaysia? Terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: Ya. Saya ingin menyatakan di sini bahawa -sebab itu saya katakan tadi bahawa kita memang sudah cukup bersedia untuk melaksanakannya dan sebab itulah saya katakan tadi bahawa antara tindakan yang kita ambil untuk menambahkan jumlah masa mengajar untuk bahasa Malaysia di SJK(T), SJK(C) termasuklah bahasa Inggeris memang kita akan laksanakan pada tahun hadapan.

Oleh kerana itu, matlamat kita untuk menjayakan MBMMBI ini akan tercapai. Sebab itulah dari segi buku teks, saya ingin menjelaskan mungkin ada orang keliru kenapa kita hendak buat buku teks baru. Sebab saya ingin menyatakan bahawa ketika kita melaksanakan PPSMI dahulu, kita rendahkan sedikit standard Sains dan Matematik tersebut. Sekarang ini bila tidak meneruskan PPSMI, maka kita akan meningkatkan balik standard tersebut. Maka, sebab itulah melibatkan kurikulum baru dan buku teks baru.

Tuan Mohd. Yusmadi bin Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Menteri.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: Tuan Pengerusi...

Tuan Mohd. Yusmadi bin Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Menteri, sedikit penjelasan mengenai buku teks boleh? Saya mohon penjelasan Menteri, siapa yang akan bertanggungjawab menyediakan buku teks? Ini kerana saya ada dimaklumkan yang sedia ada ini ialah satu badan mungkin syarikat tertentu dan sebagainya. Ada pandangan mengatakan bahawa adalah lebih baik badan-badan berkanun seperti Dewan Bahasa dan Pustaka sendiri yang memang terkenal dari segi menjaga kualiti bahasa untuk bertanggungjawab juga di dalam menyediakan buku teks. Mungkin itu akan menafikan satu ruang perniagaan daripada kelompok tertentu tetapi, demi memantapkan kualiti bahasa dan memberi ruang kepada mereka yang arif memartabatkan bahasa, saya rasa mungkin boleh dipertimbangkan Dewan Bahasa dan Pustaka bertanggungjawab dalam menyediakan buku teks.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: Terima kasih Yang Berhormat Balik Pulau. Sebenarnya memang Dewan Bahasa dan Pustaka yang telah pun mengeluarkan tender untuk buku teks ini. Untuk makluman Yang Berhormat bahawa tender ini dibuka kepada mereka yang layak nanti dan ia akan mengikut standard yang sudah pun diputuskan oleh Jawatankuasa Pembangunan Kurikulum dan Buku Teks ini. Ia akan dikawal untuk dipastikan bahawa mengikut kurikulum yang sudah kita putuskan dan memang ini melibatkan Dewan Bahasa dan Pustaka.

Mengenai dengan uniform tadi. Tuan Pengerusi, saya ingin menjelaskan di sini bahawa uniform ini ialah memang untuk semua – bantuan ini adalah untuk semua mereka yang terlibat dengan aktiviti-aktiviti beruniform seperti Pandu Puteri, Bomba dan sebagainya. Ia diberi secara *one-off* iaitu sebanyak RM100 setiap murid untuk ibu bapa yang berpendapatan di bawah RM1,000 sebulan. Penerimaannya ialah kalau sekolah rendah di tahap dua dan di sekolah menengah ialah kelas peralihan sehinggalah ke Tingkatan 5. Mereka juga boleh menuntut gantian pakaian setiap dua tahun terutamanya jika pakaian ini sendat ataupun semakin sempit. Maklumlah maksudnya mereka bila sudah meningkat umur setahun, mungkin pakaian itu semakin sendat dan koyak.

Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh sedikit tentang yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Sik mengenai dengan praktikum tadi. Elaun praktikum ini sebenarnya kita sediakan ialah untuk memastikan bahawa – ia ada beberapa sebab sebenarnya kenapa kita menyediakan *allowances practicum* ini - maafkan saya, ialah untuk memastikan standard kepada guru-guru pelatih kita kerana mereka ini ada yang terlibat untuk melakukan praktikal di kawasan-kawasan pedalaman.

■2110

Maka pensyarah-pensyarah yang membuat penilaian ini, mereka terpaksa masuk jauh ke dalam untuk memastikan bahawa kualiti guru yang kita latih ini adalah kualiti yang benar-benar menyebabkan mereka mampu menjadi guru yang baik. Oleh sebab itulah kita tidak menyerahkan

sepenuhnya kepada pihak sekolah untuk membuat penilaian terhadap guru-guru yang sedang melakukan *practicum* ini.

Saya ingin menjelaskan sedikit tentang perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Hulu Terengganu mengenai dengan makanan asrama tadi iaitu bagi mereka yang berpendapatan RM5,000 ke atas, mereka terpaksa membayar sebanyak RM3. Katalah makanan asrama ini subsidinya ialah sebanyak RM16, maka untuk ibu bapa yang berpendapatan RM5,000 ke atas, mereka akan membayar sebanyak RM3 sehari.

Pada kita ini adalah wajar sebenarnya. RM16 sehari maksudnya ibu bapa yang berpendapatan RM5,000 ke atas ini hanya bayar RM3 iaitu RM13 lagi dibayar oleh kerajaan. Pada saya adalah memadai, sebab kita pernah membuat satu... Seperti saya sendiri apabila saya pergi ke Sekolah Menengah Kebangsaan Kuala Kubu Baru, saya bertanya kepada pelajar, saya pergi ke kantin saya tanya pelajar tersebut, berapa jumlah wang yang dibawa atau duit kocek yang dibawa ke sekolah? Dia ini tidak tinggal asrama. Dia kata dia bawa RM6. RM6 yang hanya dia boleh untuk makan tengah hari dan dia hendak minum petang sebab dia ada kelas tambahan petang. RM6 termasuk RM2 untuk dia naik bas. Sedangkan yang duduk di asrama ini, dia minum pagi, makan tengah hari, minum petang, makan malam dan minum malam.

Maksudnya dia hanya bayar RM3 sahaja. Berbanding dengan pelajar yang tidak tinggal di asrama ini, iaitu RM6 sehari. Maka sebab itulah saya rasa apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Hulu Terengganu itu pada saya tidak menimbulkan masalah sebenarnya kepada ibu bapa yang berpendapatan RM5,000 ke atas. Ini kerana ada juga mereka yang berpendapatan terlalu rendah, katalah RM2,000 ke bawah, ada di kalangan anak-anak mereka ini hanya bawa wang kocek sebanyak RM2 sahaja. Pertama, dia boleh beli burger harga RM1 dan RM1 lagi untuk dia beli minuman. Jadi sebab itu pada saya berbanding dengan RM16 ini, RM13 dibayar oleh kerajaan, maka ini pada saya adalah cukup adil sebenarnya.

Mengenai dengan utiliti, sebenarnya saya ingin menjelaskan di sini Yang Berhormat, bahawa utiliti ini kerajaan bayar secara pukal. Kalau adapun sekolah yang belum menerimanya, ini ialah kerana kali ini kita bayar *direct* melalui bank. Akan tetapi ada sekolah yang belum ada akaun sebab kementerian bayar melalui bank Malayan Banking. Oleh sebab dia tidak ada akaun Malayan Banking, maka timbul masalah kepada setengah-setengah sekolah untuk pembayaran utiliti ini. Untuk penjelasan di sini bahawa kita bayar secara pukal. Maka tidak timbullah maksudnya ada sekolah yang belum dibayar lagi utilitinya kecuali ada sekolah-sekolah yang kita tidak bayar secara pukal. Akan tetapi mereka perlu berjimat cermat, janganlah gunakan elektrik sampai ke tengah malam sebab ada sesetengah sekolah dewannya pakai *air conditioner*, lepas itu gunakan untuk kelas tuisyen, maka sebab itu barangkali dia tidak mampu membayar bil elektriknya terutama kalau ada kejohanan bola keranjang dan sebagainya. Sebab itu kita minta supaya sekolah-sekolah ini melakukan amalan berjimat cermat.

Tuan Pengerusi, tentang *School Improvement Programme (SIP)*, saya tidak fikir ini sebagai satu bebanan kepada guru. SIP ini diperkenalkan mengandungi dua perkara utama iaitu *tool kit* pembangunan prestasi sekolah ataupun *School Improvement Tool Kit (SIT)* bagi mengenal pasti kekuatan dan kekurangan sesebuah sekolah berdasarkan empat elemen. Pertama iaitu kepimpinan guru, murid dan ibu bapa serta infrastruktur. Kedua ialah Pelan Pembangunan Prestasi Sekolah ataupun *School Improvement Programme*. Ini tujuan kita ialah untuk memastikan bahawa sekolah-sekolah ini setelah kita melakukan ranking, maka kita dapat mengenal pasti kedudukan yang sebenarnya. Maka ini memberi ruang yang lebih banyak untuk kita membantu pembangunan sekolah tersebut supaya akhirnya sekolah ini boleh menjadi sekolah yang bersaing untuk menjadi sekolah berprestasi tinggi. Jadi pada saya ini adalah satu lagi pendekatan yang dilakukan oleh kementerian untuk memastikan bahawa sekolah-sekolah di Malaysia ini adalah sekolah-sekolah yang akhirnya boleh berdaya saing dan menjadi sekolah yang baik.

Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh sedikit perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Pendang mengenai dengan jaket keselamatan. Jaket keselamatan dibekalkan kepada murid yang menggunakan pengangkutan air untuk pergi ke sekolah. Kadar harga adalah sebanyak RM70 setiap jaket yang melibatkan seramai 21,428 murid. Pada masa ini syarikat yang memenuhi spesifikasi tender akan ditawarkan untuk membekalkan jaket keselamatan ini. Kita belum membuat keputusan lagi.

Mengenai dengan elaun murid berkeperluan khas, ini sebenarnya untuk pelajar-pelajar bukan maksudnya seperti *down syndrome*, dan sebagainya. Apa yang dimaksudkan elaun murid berkeperluan khas ini ialah mereka yang boleh mengurus diri, murid yang boleh mengurus diri. Akan tetapi dengan syarat mereka ada kad OKU dan mendaftar dengan JKM. Mereka ini akan dibayar *direct* ke dalam akaun mereka sebanyak RM150 sebulan untuk selama 11 bulan. Untuk makluman Yang Berhormat, pada tahun 2010, jumlah penerima elaun murid berkeperluan khas ini ialah seramai 46,481 orang iaitu pertambahan sebanyak 3,185 orang yang melibatkan pertambahan perbelanjaan sebanyak RM5.7 juta. Kalau Yang Berhormat hendak tahu lebih lanjut secara *detail* mereka yang menerima bantuan ini iaitu dalam sekolah pendidikan khas, sekolah menengah teknik, ataupun sekolah menengah rendah, saya akan bagi jawapan bertulis.

Mengenai elaun balik kampung Yang Berhormat, elaun balik kampung ini sebenarnya untuk guru-guru yang di Sabah dan Sarawak di pedalaman yang mahu balik ke kampung. Kalau Yang Berhormat sebut tentang barang-barangnya tidak sampai, itu di bawah elaun perjalanan dan sara hidup, bukannya elaun balik kampung. Elaun perjalanan dan sara hidup.

■2120

Tuan Haji Che Uda bin Che Nik [Sik]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, sebelum... Sikit sahaja. Soalan saya tadi mengenai nombor 21 iaitu RM1,028,000 untuk pembiayaan perbelanjaan latihan itu, di sini saya ingin memohon jasa baik Menteri lah iaitu guru-guru yang

menghadiri latihan ataupun kursus-kursus pendek, selalu merungut bahawa mereka hanya diberi satu tempat dalam teksi untuk tuntutan. Tuntutan mereka hendak pergi kursus itu satu tempat dalam teksi.

Jadi mereka itu sesetengahnya itu, guru-guru siswazah yang mana mereka merasakan bahawa kalau orang lain boleh naik kapal terbang, tidak akan mereka ini hendak bawa kereta pun tidak boleh kerana hendak pergi kursus ini. Kadang kala mereka bukan hendak pergi sangat tetapi diarahkan pergi. Cuma boleh *claim* satu tempat di dalam teksi. Apatah lagi kalau tempat itu berjauhan. Yang susah hendak *pool* kereta. Jadi ini menyebabkan mereka terpaksa bawa kereta seorang sebuah tetapi *claim* atas dasar satu tempat dalam teksi. Mohon ihsan Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: Yang itu kita akan berikan perhatian. Saya ingin menyentuh sedikit perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Labuan. Isu PPD ini. Yang Berhormat, sebenarnya, kita sudah pun membuat keputusan iaitu keputusan ini dibuat – penstrukturan yang dipersetujui bertarikh 25 Ogos 2008 iaitu di mana hanya ada satu sahaja Jabatan Pelajaran Negeri ini untuk Wilayah Persekutuan yang digabungkan Putrajaya dan juga Labuan. Disatukan di bawah Jabatan Pelajaran Wilayah Persekutuan.

Perkara ini dilakukan ialah bagi menjamin sistem pengoperasian yang lebih kemas serta berkesan dan langkah ini adalah bertepatan dengan Wilayah Persekutuan dengan satu negeri yang mempunyai satu lagu dan benderanya sendiri. Sebab itulah kita gabungkan. Apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Labuan, sebenarnya pada saya ini lebih kepada isu penyelarasan sebab perkara ini baru dilaksanakan. Mungkin timbul soal pengagihan dari segi peruntukan yang melibatkan Labuan dan juga Putrajaya. Namun saya yakin bahawa perkara ini dapat diatasi dari semasa ke semasa supaya akhirnya penyelarasan ini akan menyebabkan pelaksanaan menyatukan pentadbiran Labuan dan Putrajaya di bawah satu Jabatan Pelajaran Negeri iaitu Wilayah Persekutuan ini akan berkesan.

Perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Silam ini, saya mungkin – saya tidak perlu jawab sebab ini melibatkan perbelanjaan pembangunan, bukan belanja mengurus tetapi saya minta kalau boleh Yang Berhormat Silam boleh mengemukakan surat mengenai perkara ini. Begitu juga perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kapit. Saya ingin memberi jaminan kepada Yang Berhormat Kapit bahawa saya akan sampai ke Kapit tidak lama lagi untuk melihat sendiri tentang masalah-masalah pendidikan di kawasan Kapit kerana itu menjadi sebahagian juga daripada tanggungjawab saya yang terlibat untuk merapatkan jurang pendidikan antara bandar dan luar bandar.

Jadi Tuan Pengerusi saya ingat itu sahaja yang ingin saya perjelaskan dan sekali saya mengucapkan jutaan terima kasih kepada semua yang terlibat dalam perbahasan ini. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih, Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM972,575,300 untuk Maksud B.41 di bawah Kementerian Pelajaran jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak RM972,575,300 untuk Maksud B.41 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Tuan Pengerusi, boleh saya mencelah sedikit iaitu kalau boleh memandangkan Ahli-ahli Yang Berhormat pun sudah letih, Menteri-Menteri yang menjawab pun sudah letih, kita *limit* kanlah had pembahas-pembahas ini kalau boleh seorang atau dua orang sahajalah setiap satu kementerian dan ataupun Yang Berhormat Rasah cakap tidak payah bahas pun lagi baik dia cakap. Yang Berhormat Rasah pun tidak juga bahas. Jadi baguslah macam itu. Dua orang kah begitu. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, itu cadangan yang baik. Saya akan pertimbangkan, Yang Berhormat.

Maksud B.42 [Jadual] –

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Kepala B.42 di bawah Kementerian Kesihatan terbuka untuk dibahaskan. Yang Berhormat Gombak.

9.25 mlm.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin mengambil bahagian dalam perbincangan berhubung perbelanjaan tambahan di bawah Kepala B.42 Kementerian Kesihatan. Saya akan cuba meringkaskan perbincangan saya sebab saya pun akan bergegas ke Hulu Selangor untuk membantu gerak kerja kemenangan Datuk Zaid Ibrahim daripada Pakatan Rakyat.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Kalau boleh, Yang Berhormat sekarang pun saya ingat kesian Yang Berhormat. Sudah ramai orang menunggu. *[Ketawa]*

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Terima kasih. Tuan Pengerusi, Kementerian Kesihatan antara kementerian yang memohon jumlah peruntukan tambahan yang agak besar iaitu berjumlah RM510,000,000 dan perinciannya seperti yang termaktub di dalam muka surat 22 dan 23. Saya ingin memfokuskan perbincangan pada malam ini tentang isu yang sering ditegur oleh Ketua Audit Negara di mana terdapat perbelanjaan yang tidak perlu khususnya isu kehilangan wang kerajaan kerana perbelanjaan yang tidak berhemah.

Saya ingin mendapatkan penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri yang turut hadir pada malam ini tentang satu penyelewengan yang berlaku dalam pembelian sebidang tanah lot 44148, Jalan Hang Lekir 13, Skudai, Johor untuk membina klinik kesihatan di mana jumlah kerugian yang terpaksa ditanggung oleh kerajaan melebihi RM16 juta. Ini berasaskan kepada

pembelian tanah seluas 7.5 ekar oleh Kementerian Kesihatan yang pada mulanya Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta Ibu Pejabat Kementerian Kesihatan di Putrajaya menilai harga tanah itu pada bulan Mei 2005 sejumlah hanya RM13 juta sahaja.

Namun, pada bulan Julai 2005, kementerian telah mengarahkan supaya Jabatan Kesihatan Negeri meneruskan rundingan pengambilalihan tanah tersebut. Atas arahan daripada kementerian, maka jabatan telah meneruskan proses-proses yang diperlukan dan pada bulan November 2005, saya dimaklumkan Pejabat Tanah dan Galian Johor telah pun mengeluarkan Warta Kerajaan Negeri No. 3067 untuk mengisytiharkan pengambilan tanah yang dicadangkan.

Malangnya, proses ini telah menimbulkan banyak persoalan kerana nilai harta yang saya maksudkan tadi telah dinaikkan daripada RM13 juta kepada RM29 juta. Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta, Jabatan Kesihatan Negeri ketika menghadiri perbicaraan pada 5 Januari 2006 untuk pengambilalihan tanah tersebut mengikut Seksyen 10(a) Akta Pengambilan Tanah 1960 telah mengguna pakai nilai yang dibuat oleh Jabatan Penilaian Negeri bertarikh Disember 2005 dengan nilai RM29,889,872.

■2130

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Penjelasan Yang Berhormat Gombak boleh? Saya hendak tanya Tuan Pengerusi adakah isu yang dibawa oleh Yang Berhormat Gombak ini merujuk kepada Klinik Kesihatan Taman Ungku Aminah, Johor Bahru. Adakah Yang Berhormat Gombak merujuk kepada isu ini? Ini kerana sekiranya Yang Berhormat Gombak maksudkan isu berkenaan dengan pembinaan Klinik Kesihatan Tuta yang disebutkan Tuta. Semakan saya di dalam internet juga ada menyebut tentang isu ini. Akan tetapi yang nyata di sini isunya ialah ada perbezaan yang sangat ketara dari segi penilaian nilai aset tersebut dan saya fikir sebagaimana yang disebut oleh Yang Berhormat Gombak saya rasa, masalahnya timbul apabila perbezaan itu, selisih itu terlalu besar dalam jangka masa yang singkat.

Satu dalam awal tahun ataupun pertengahan tahun, yang satu lagi penilaian dibuat sekitar Disember ataupun penghujung tahun. Lima bulan makan masa...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Yang singkat.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sebentar Yang Berhormat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Ya.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Saya tahu ini isu yang penting dan baik untuk dibahaskan. Akan tetapi saya tidak nampak di mana boleh *fit* dalam Butiran-butiran ini Yang Berhormat. Kita dalam peringkat Jawatankuasa.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Boleh saya jelaskan Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ringkaskan Yang Berhormat ya.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Bukan ringkaskan, jelaskan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

9.31 mlm.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Saya nampak ada relevannya iaitu sebanyak RM150 juta adalah dikehendaki untuk menampung keperluan tambahan emolumen. Maknanya gaji yang di bayar kepada pegawai dan kakitangan kementerian. Saya akan masuk dalam bab itu kerana dalam konteks ini Ketua Setiausaha Kementerian dan Timbalan Ketua Setiausaha Kementerian telah pun memberikan nasihat kepada Mantan Menteri Kesihatan pada ketika itu, berlakunya kecuaihan dan penyelewengan. Akan tetapi Menteri Kesihatan tidak mengambil tindakan sewajarnya. Jadi maksud saya bagaimana hari ini kementerian hendak datang pada Dewan, minta satu tambahan untuk emolumen akan tetapi nasihat dan pandangan pegawai diketepikan oleh kementerian.

Terima kasih Tuan Pengerusi kerana bersetuju dengan penjelasan saya itu [*Ketawa*]. Saya hendak setuju dengan Yang Berhormat Indera Mahkota sebentar tadi di mana pada peringkat awal iaitu dalam bulan Mei 2005, Jabatan Penilaian, kementerian menilai harta tersebut RM13 juta. Akan tetapi pada bulan Disember 2005 penilaian ini yang dibuat oleh Jabatan Kesihatan Negeri melonjak naik sehingga RM29 juta. Maka dalam konteks ini Tuan Pengerusi, pada 23 Februari 2006, ini yang saya hendak nyatakan tadi.

Bahagian Perancangan dan Pembangunan Kementerian Kesihatan membawa perhatian Ketua Setiausaha Kementerian Kesihatan. Tentang beberapa *inconsistency* yang terdapat dalam urusan ini. Ini kerana ada dua laporan yang berbeza. Satu Jabatan Penilaian Pusat yang menyatakan RM13 juta, satu lagi Jabatan Penilaian Negeri mengatakan RM29 juta. Keduanya, nilai tanah yang dicadangkan ini kalau berdasarkan RM29 juta ianya terlalu tinggi. Dan bukanlah satu kaedah yang kos efektif bagi membina sebuah klinik kesihatan yang nilainya kurang daripada RM20 juta.

Memandangkan ada perbezaan yang begitu ketara yang diingatkan oleh Yang Berhormat Indera Mahkota sebentar tadi, kementerian telah mengemukakan dua pilihan kepada Menteri Kesihatan, Datuk Seri Chua Soi Lek pada ketika itu. Melalui Timbalan Ketua Setiausaha Kementerian yang mana pilihan pertama ialah proses pengambilan tanah ini diteruskan dan pembayaran dibuat kepada pemilik tanah berjumlah RM29 juta. *Option* yang kedua, menasihati Menteri supaya pengambilan ini dibatalkan sebelum tempoh tiga bulan dari tarikh notis dikeluarkan bagi mengelak denda 8% setahun dari tarikh Borang G dikeluarkan.

Malangnya Yang Berhormat Menteri yang baru, pada 25 April 2006, Datuk Seri Chua Soi Lek telah menerima *option* yang pertama iaitu teruskan pengambilan dan tanah dengan nilai yang melonjak naik RM29 juta.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, gulung Yang Berhormat. Kita ada had masa sepuluh minit.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Baru mukadimah Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sepuluh minit Yang Berhormat.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Okey.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Itu persoalan yang pertama saya pohon penjelasan mengapa kementerian memilih satu nilai yang lebih tinggi dan memberikan kerugian sebanyak RM16 juta kepada kerajaan. Keduanya 75% daripada jumlah pembayaran ini yang bernilai RM25 juta telah dibayar terus kepada Kurnia Heights Sdn. Bhd. Manakala mengikut semakan yang dibuat oleh kami di Suruhanjaya Syarikat Malaysia kita mendapati salah seorang Ahli Lembaga Pengarah Kurnia Heights Sdn. Bhd. ialah Phua Tai Kiang iaitu abang ipar kepada Setiausaha Politik Datuk Seri Chua Soi Lek yang bernama Datuk Tee Siew Kiong.

Ini perlu penjelasan, bagaimana Setiausaha Politik kepada Menteri Kesihatan boleh mempengaruhi Menteri Kesihatan untuk meluluskan satu nilai yang memberikan kerugian kepada kerajaan bernilai RM16 juta. Syarikat Kurnia Heights Sdn. Bhd. ini ditubuhkan pada 25 Februari 2005 iaitu ketika berlakunya proses rundingan untuk mengambil alih tanah tersebut. Akhirnya Tuan Pengerusi, mengikut semakan kita juga apa yang mencurigakan ialah isteri kepada Dato' Tee Chew Keong yang bernama Datin Lee Choon Guek merupakan salah seorang *signatory* ataupun penandatanganan cek Syarikat Kurnia Heights Sdn. Bhd.

Maka saya ingin memohon penjelasan daripada kementerian kerana rundingan ini, proses ini, pembelian ini, telah menimbulkan banyak persoalan dari segi ketelusan pembelian tanah tersebut. Bagaimana Menteri Kesihatan ketika itu Datuk Seri Chua Soi Lek telah mengizinkan supaya satu SPV ataupun *Special Purpose Vehicle* ini yang bernama Kurnia Heights Sdn. Bhd. boleh mempengaruhi keputusan kementerian untuk membeli tanah ini yang mereka beli daripada Syarikat Maha Global Sdn. Bhd. hanya pada harga RM8 juta.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Habiskan Yang Berhormat.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Dan dijual kepada kerajaan dengan harga RM29juta dengan penglibatan Setiausaha Politik Menteri dan juga adik ipar kepada Setiausaha Politik Menteri dan juga isteri kepada adik ipar...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Habiskan Yang Berhormat.

Tuan Chua Tee Yong [Labis]: Saya ingin mencelah sekejap. Boleh tidak?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Habiskan. Tidak payahlah Yang Berhormat.

Seorang Ahli: [Menyampuk]

Tuan Chua Tee Yong [Labis]: Selepas saya...

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Tidak apa, tidak apa. Biarlah Yang Berhormat Menteri yang menjawab.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, biar Yang Berhormat Menteri menjawab Yang Berhormat. Tidak payah.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Biar Yang Berhormat Menteri jawab.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Gombak habiskan Yang Berhormat. [Ketawa]

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Bapa dia bekas Menteri.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Habiskan Yang Berhormat.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Menteri sekarang Menteri baru yang bertenaga, yang ada prinsip, yang ada wawasan. Yang Menteri lama tidak apa, yang lamalah. Tidak payahlah anak hendak jawab dalam Parlimen ini. Jadi saya pohon penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri dan kementerian supaya dapat menjelaskan perinciannya. Mengapa kementerian mengizinkan penyelewengan yang begini besar yang melibatkan wang rakyat berjumlah RM29 juta semata-mata untuk mempertahankan kroni dan keluarga Menteri pada ketika itu. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat Gombak. Yang Berhormat Pendang, selepas itu Yang Berhormat Menteri menjawab.

9.39 mlm.

Dato' Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Butiran 010200 – Sumber Manusia. Saya masih ingin menyentuh tentang Klinik 1Malaysia berhubung dengan Sumber Manusia ini. Saya tidak tahulah dari mana Yang Berhormat Menteri telah menggunakan perkataan '*Assistant Medical Officer*'. Kerana saya cari dalam Akta 50, *Medical Act*, Akta Medical Assistant, Akta 180 tidak ada istilah sebagai Penolong Pegawai Perubatan. Ini kerana saya menyuarkan hasrat ini disebabkan oleh kita memerlukan RM150 juta untuk tambahan emolumen.

■2140

Ini kerana kalau kita sebut *assistant medical officer*, mereka tidak tergolong dalam kategori mana dalam Akta 50 ataupun Akta 180. Bahkan kalau kita tinjau daripada Akta 366 iaitu Akta Racun pun. *Assistant medical officer* ini tidak termasuk dalam golongan mereka yang layak untuk memberi preskripsi di dalam Akta Racun ini.

Saya mendapat *feedback* daripada rakan-rakan yang bekerja sebagai pembantu perubatan. Mereka ini tertakluk di bawah ketiga-tiga akta ini di dalam menjalankan tugas. Ini kerana kalau kita lihat daripada Fasal 33(1)(f), mereka ini sebenarnya tidak layak untuk menduduki mana-mana klinik, dispensari ataupun hospital ataupun mana-mana pusat apa juga nama pun tanpa pemantauan daripada pegawai perubatan. Mereka tidak boleh disebut sebagai penolong pegawai perubatan kerana mereka ini adalah *medical assistant* (pembantu perubatan).

Oleh sebab itu apabila kita daripada akta yang digubal pada tahun 1986, iaitu pengecualian daripada menggunakan alatan-alatan perubatan. Kalau kita melihat sendiri daripada akta perubatan sendiri iaitu *Medical Act 36(2)(p)*; "*Penggunaan oleh seseorang dalam menjalankan amalan perubatan ataupun pembedahan iaitu menggunakan sphygmomanometer, stethoscope, hypodermic syringe atau alat lain yang digunakan khusus oleh orang yang*

berkelulusan menjalankan amalan perubatan atau pembedahan mengikut kaedah-kaedah sains yang moden hendaklah disifatkan sebagai penggunaan alat yang dimaksudkan untuk mendorong seseorang mempercayai bahawa dia berkelulusan untuk menjalankan amalan perubatan.” Maknanya sekiranya mereka ini tidak berdaftar dengan lembaga perubatan, mereka ini tidak layak untuk menggunakan peralatan-peralatan perubatan ini.

Oleh sebab itu dibuat atau digubal satu akta khas - kalau tidak silap dalam tahun 1986 untuk mereka menggunakan peralatan perubatan ini. Senarainya memang panjang - jarum, alat tekanan darah, stetoskop. Bahkan untuk melihat stetoskop mereka ini mesti menggunakannya di bawah pemantauan pegawai yang berdaftar dengan lembaga perubatan.

Maknanya jika sekiranya kita meletakkan seorang pembantu perubatan ini di sebuah klinik seperti mana sekarang ini disebut sebagai Klinik 1Malaysia tanpa pemantauan daripada pegawai perubatan yang khusus, mereka ini boleh disabitkan sebagai melakukan kesalahan sebagaimana yang disebutkan di bawah Fasal 33(1)(f); *“Seseorang yang tidak didaftarkan atau tidak dikecualikan daripada pendaftaran di bawah akta ini mereka telah melakukan satu kesalahan terhadap akta ini.”*

Ini maknanya mereka amat terdedah kepada suatu kesalahan yang boleh disabitkan jika sekiranya terdapat sesuatu masalah di dalam masa mereka memberikan rawatan. Saya bukan hendak mempertikaikan apa yang dibuat oleh kerajaan tetapi mereka ini berada dalam keadaan berisiko. Mungkin itulah sebabnya kerajaan telah meletakkan nama ini sebagai penolong pegawai perubatan. Sebenarnya mereka ini adalah pembantu perubatan bukannya penolong pegawai perubatan.

Kalau kita melihat jawapan daripada Dr. Noraini Baba pada 30 Mac - kalau tidak silap saya berhubung dengan MC yang diberikan oleh *medical assistant* ini. Ia mengatakan mereka ini *‘not illegal’* tetapi *‘invalid’* MC yang dikeluarkan. Ini kerana kalau kita melihat dalam *Employment Act 1955* dalam Fasal 60(f) – *sick leave*. Mereka ini memang tidak layak untuk mengeluarkan sijil cuti sakit.

Kalau kita lihat kepada Akta 1986 – *Medical Instrument Exemptions* juga mereka ini jika hendak menggunakan peralatan perubatan mestilah di bawah pemantauan secara *direct* yang melihat penggunaan itu di dalam bilik pemeriksaan oleh pegawai perubatan yang berdaftar dengan *medical* ataupun MMC. Saya rasa ini perlu diberi perhatian oleh kementerian kerana mereka ini...

Tuan Mohd. Yusmadi bin Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Sedikit, boleh?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, tidak perlulah, Yang Berhormat.

Tuan Mohd. Yusmadi bin Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Ini penting. Saya mendengarkan ini sebagai mengikut satu persatuan aktiviti yang *legislative activity*.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang ini pun peringkat dasar, Yang Berhormat.

Tuan Mohd. Yusmadi bin Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: ...Saya sedikit sahaja. Saya hendak tanya kalau betul tambahan ini. Yang Berhormat Menteri boleh jawab nanti. Untuk tujuan perbelanjaan 1Malaysia kerana aktivitiya masih lagi di peringkat orang kata – kalau hendak dikatakan haram pun belum lagilah, mohon penjelasan. Akan tetapi kalau itu tujuan perbelanjaannya itu sebagai tambahan Klinik 1Malaysia, saya rasa perbincangan kita pada hari ini tidak wajar. Ia perlu diselesaikan dari segi *legality* nya itu. Mohon penjelasan, Yang Berhormat Menteri.

Dato' Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Itulah yang saya menyentuh dalam sumber manusia ini sebab...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Akan tetapi isu yang ini dasar, Yang Berhormat. Akan tetapi tidak mengapalah, Yang Berhormat Menteri akan menjawab nanti.

Dato' Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Sebanyak RM150 juta dipohon daripada kita untuk diluluskan sebagai tambahan kepada emolumen...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Emolumen itu gaji pekerja. Yang ini cerita dasar mengenai Klinik 1Malaysia. Akan tetapi tidak mengapalah Yang Berhormat. Habiskanlah.

Dato' Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: ...Pekerja yang dibayar gaji. Perkara yang kedua yang hendak saya sentuh adalah berhubung dengan keperluan kepada bahagian Keselamatan dan Kualiti Makanan – RM25.8 juta.

Kalau kita renung kembali pada tahun lepas Malaysia menghadapi masalah dengan susu yang diimport dari China yang dicemari oleh *melamine*. Yang Berhormat Menteri juga mengatakan pada ketika itu kita tidak mempunyai makmal yang cukup untuk mengadakan ujian. Jadi, saya hendak tanya kepada Yang Berhormat Menteri pada hari ini, sebanyak manakah pembangunan makmal ini yang telah kita lakukan? Ini kerana kita banyak mengimport bahan-bahan makanan terutama sekali makanan-makanan yang kita rasa perlu dimasukkan ke makmal untuk diuji. Kita tidak mahu apabila satu ataupun dua orang telah mati barulah kita mengatakan kita tidak mempunyai cukup makmal.

Ketiga, berhubung dengan rawatan penyelidikan kanser dan juga peruntukan sebanyak RM7.8 juta untuk Pusat Perubatan Kanser. Jadi saya ingin bertanya apakah terjadi dengan pusat perubatan kanser yang telah dibina di Putrajaya semasa Tun Abdullah Badawi menjadi Perdana Menteri? Apakah berita yang mengatakan ia terbantut ataupun terberhenti daripada pembinaan itu benar?

Kenapakah tidak diwujudkan sebuah pusat rawatan kanser di sebelah utara kerana sekarang ini kebanyakan rawatan kanser di sebelah utara diambil alih oleh *Mount Miriam Cancer Hospital* yang kerajaan juga memerlukan pembayaran yang banyak kerana ia merupakan sebuah

hospital swasta yang digunakan untuk merawat pesakit-pesakit kanser. Jadi itulah sahaja, Tuan Pengerusi. Terima kasih.

9.47 mlm.

Menteri Kesihatan [Dato' Seri Liow Tiong Lai]: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Berhubung dengan persoalan daripada Yang Berhormat Gombak ingin saya jelaskan bahawa apabila isu ini dibangkitkan semula dalam surat khabar pada tempoh hari, saya telah pun mengarahkan Ketua Setiausaha Kementerian Kesihatan untuk mengadakan siasatan dalaman secara terperinci. Seperti mana yang disebutkan oleh Yang Berhormat tadi bahawa KSU Kementerian Kesihatan telah menjalankan siasatan yang terperinci untuk memastikan bahawa apa-apa yang berlaku dalam Kementerian Kesihatan ini perlu dimaklumkan kepada saya sebagai menteri untuk saya memahami isu saya secara mendalam.

Apa yang siasatan yang telah dibuat dan dihantar kepada saya menunjukkan bahawa Kementerian Kesihatan telah pun menguna pakai semua peraturan yang sedia ada dan juga mematuhi semua prosedur yang sedia ada untuk mengambil alih sebidang tanah yang diperlukan.

Masalahnya dari segi penilaian yang disebutkan oleh Yang Berhormat tadi, ia berlaku perbezaan iaitu penilaian di peringkat negeri dan juga penilaian di peringkat pusat. Itu adalah di luar bidang siasatan yang telah dijalankan oleh KSU kementerian saya. Apa yang dimaklumkan itu adalah yang telah diutarakan oleh jabatan penilaian yang telah disebutkan tadi.

Oleh itu kementerian menjalankan keputusannya iaitu mengambil alih mengikut peraturan yang sedia ada dalam Kementerian Kesihatan.

■2150

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri dan Tuan Pengerusi. Saya agak terkejut dengan jawapan Yang Berhormat Menteri bahawa soal nilai hartanah itu adalah di luar bidang kuasa jawatankuasa dalaman yang menyiasat dakwaan ini.

Ini kerana bagi saya itu perkara asas dalam pertuduhan yang dibuat. Bagaimana ada dua penilaian yang dibuat oleh dua jabatan kerajaan. Satu di peringkat negeri dan satu di peringkat pusat. Bagi saya sewajarnya jawatankuasa dalaman ini menyiasat perkara ini kerana itu perkara pokok dalam tuduhan ini. Bagaimana satu nilai RM13 juta, satu nilai RM29 juta yang mungkin kedua-duanya mengikut proses yang disebut oleh Yang Berhormat tadi.

Akan tetapi, persoalannya ialah mengapa kementerian memilih untuk nilai yang jauh lebih tinggi iaitu RM16 juta. Mengapa jawatankuasa dalaman tidak diberikan skop untuk menyiasat perkara ini bagaimana pilihan ini dibuat? Ini kerana Timbalan Ketua Setiausaha Kementerian membuat laporan secara bertulis kepada menteri. Memberikan dua opsyen ini iaitu opsyen pertama terima RM29 juta. Kedua batalkan tawaran tersebut.

Jadi, sewajarnya jawatankuasa itu menyiasat mengapa pilihan pertama dibuat. Saya percaya ianya ada kaitan dengan perkara yang saya bangkitkan kerana setiausaha politik menteri terlibat dalam perkara ini. Mengapa ini tidak disiasat? Jadi, saya pohon penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Tuan Pengerusi dan Yang Berhormat dari Gombak. Saya telah jelaskan dengan sejelas-jelasnya bahawa di bawah bidang kuasa yang ada di bawah kementerian saya, saya telah guna pakai dan saya pastikan bahawa tidak ada penyelewengan yang berlaku dalam proses pengambilan tanah yang telah diambil oleh kementerian pada masa yang disebutkan tadi.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: *[Bangun]*

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Oleh itu, apa yang berlaku di Kementerian Kesihatan sesuatu keputusan yang dibuat itu adalah mengikut peraturan-peraturan yang sedia ada. Itu yang dapat saya maklumkan. Sekiranya ada apa-apa lagi penyiasatan di luar bidang ini perlu diambil tindakan pada peringkat yang lain. Berhubung dengan ...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Yang Berhormat Menteri. Sedikit.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Ya.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih. Tuan Pengerusi, saya berminat tentang isu ini bukan semata-mata melihat terhadap nilai tanah itu tetapi kita harus lihat tujuan kawan-kawan kita di sebelah sini bukannya untuk mengkritik semata-mata. Ini adalah soal untuk menonjolkan imej integriti dalam keadaan MCA berdepan dengan banyak masalah. Kita menganggap bahawa isu-isu yang boleh dimurnikan ini akan membantu MCA pada hemat saya. Akan tetapi, isu yang ditimbulkan ini termasuk di dalam akhbar dan juga semakan saya di dalam internet dengan jelas menyatakan timbul isu keraguan yang sangat *significant*. Seperti yang disebutkan tadi Kurnia Height Sdn. Bhd hanya memasukkan kaveat atas sebidang tanah itu pada bulan sepuluh. Macam mana kementerian boleh berpuas hati atas elemen ini?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, cukuplah.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Dan pengambilan itu, persetujuan itu diambil dalam tempoh itu juga. Macam mana SPV boleh dibenarkan hanya dalam masa seminggu atau dua minggu sebelum keputusan untuk membayar atau memilih tapak itu dibuat dan kaveat dimasukkan dalam tempoh itu juga.

Ini sangat jelas berlaku satu penyelewengan. Isu yang saya bawa ini bukan atas sebab itu sahaja. Kita hendak membuat keputusan sama ada meluluskan belanjawan tambahan yang dipohon oleh Kementerian Kesihatan. Sekiranya isu ini dilihat jelas mencalarakan imej kementerian, juga bermaksud ia juga memperlihatkan isu politik dalaman MCA jauh lagi daripada penyelesaian sebagai mana yang kita harap. Terima kasih.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Indera Mahkota. Saya hendak jelaskan di sini bahawa siasatan dalaman telah pun dijalankan. Saya juga difahamkan

bahawa ada laporan juga kepada MECC, SPR. SPR masih lagi membuat siasatannya dan kita biarkanlah untuk siasatan lanjut yang dibuat oleh pihak berkuasa yang lain untuk pastikan perkara ini dapat dijelaskan dengan sebaik mungkin.

Berhubung dengan pertanyaan daripada Yang Berhormat Pendang. Saya hendak jelaskan di sini bahawa apa yang diutarakan oleh Yang Berhormat Pendang bahawa MA kita tidak menjalankan tugas di luar bidang kuasa atau pun di luar bidang kuasa undang-undang. Saya hendak katakan bahawa itu tidak benar. Memang, di bawah Medical Act 1971, bidang kuasanya hanya untuk doktor, pegawai perubatan.

Akan tetapi bagi *medical assistant* dan jururawat ada juga peraturan-peraturan dan juga undang-undang yang lain untuk membolehkan MA dan jururawat memberi perkhidmatan kesihatan yang sebaik mungkin. Oleh itu, apa yang diguna pakai sekarang di klinik 1Malaysia bagi *medical assistant* iaitu pembantu perubatan memang kita mempunyai menurut undang-undang yang sedia ada. Kerajaan tidak akan melakukan apa-apa di luar undang-undang yang disebutkan tadi oleh Yang Berhormat Pendang.

Saya hendak jelaskan bahawa *it is not* bukan undang-undang yang disebut oleh Yang Berhormat Pendang tadi. Ya.

Dato' Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Pertamanya, saya ada dua isu. Terima kasih Tuan Pengerusi. Pertamanya tentang nama dia. Memang jelas disebut di dalam klinik 1Malaysia, Penolong Pegawai Perubatan. Kenapa digunakan sebagai Penolong Pegawai Perubatan?

Keduanya saya hendak baca di sini Akta Poison 1952, Act 366 iaitu menjadi kesalahan memberikan ubat, rawatan, apa semua ini. Kedua, Seksyen 22, "*in this act where anything is located to be done under the immediate personal provision in any person. Kemudian, it shall be deem to held be so done if such person was at the time it was done open the premises where it was done.*" Itu yang kedua.

Ketiganya, *immediate consultation by the person doing such thing. Immediate consultation* maknanya sekiranya misal klinik 1Malaysia berada di Kerinchi dan pegawai perubatan itu berada di hospital. Macam mana dia hendak boleh mengadakan *immediate consultation*. Terlalu jauh tempat itu.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Biar saya jelaskan Yang Berhormat Pendang ya. Bahawa yang disebutkan istilah Penolong Pegawai Perubatan, saya hendak jelaskan bahawa perubahan nama pembantu perubatan kepada Penolong Pegawai Perubatan dibuat berikutan daripada perubahan gelaran jawatan, JPA yang berkenaan dan seterusnya diikuti dengan perubahan nama skim perkhidmatan tersebut.

Sekarang di bawa akta. Kita ada Akta Pembantu Perubatan 1977. Kita sedang dalam proses pindaan untuk menyelaras nama-nama gelaran yang dikatakan tadi. Memang di bawah akta ini menteri juga mempunyai kuasa untuk membuat peraturan-peraturan untuk memastikan

bahawa semua pegawai yang dihantar di mana-mana tempat perkhidmatan menjalankan tugas dengan penuh tertib. Itu berhubung dengan klinik 1Malaysia.

Berhubung dengan isu MC yang diutarakan tadi, saya hendak tegaskan di sini bahawa memang kita tidak membenarkan MA untuk mengeluarkan MC. Memang hanya pegawai perubatan sahaja yang mengeluarkan MC tetapi bagi sesetengah tempat di Sarawak dan Sabah, di kawasan pedalaman yang hanya mempunyai perkhidmatan pembantu perubatan, sesetengah pihaknya hanya pegawai tersebut yang ada di kawasan tersebut.

Oleh itu, MC yang dikeluarkan itu diberi pertimbangan oleh pihak-pihak yang tertentu. Memang di Semenanjung kita tidak mempunyai masalah inilah. Saya hendak jelaskan bahawa semua pembantu perubatan klinik 1Malaysia adalah dipantau dengan rapi oleh doktor-doktor yang membuat lawatan berjadual ke klinik 1Malaysia.

Dato' Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Hendak beri jalan lagi Yang Berhormat?

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Ya, boleh, boleh.

Dato' Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Yang pertamanya berhubung dengan apa Yang Berhormat Menteri sebut tadi pengistilahan baru. Maknanya belum termaktub dalam akta sama ada Akta Medical Act atau pun MA Registration Act, Akta 180. Maknanya masih belum wujud lagi akta, kemudian telah diubah nama.

■ 2200

Maknanya yang saya sebut tadi tidak ada akta yang melindungi mereka jika sekiranya berlaku sesuatu perkara sebab Yang Berhormat Menteri kata tadi akan dibuat akta yang akan dibentangkan tadi.

Keduanya, tentang MC tadi. Saya juga ingin mendapatkan gambaran bagaimanakah seandainya misalnya dia buka sehingga 10 malam. Pekerja terpaksa mendapatkan MC tetapi MA tidak layak untuk mengeluarkan MC.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar) **mempengerusikan Jawatankuasa]**

Maknanya mereka tidak dapat pergi bekerja dan saya pun tidak tahu bagaimana kita hendak mengesahkan bahawasanya dia itu sakit dan tidak diterima oleh *employemya* bahawa dia sakit dan boleh mendapatkan MC. Padahal MA itu terdedah kepada undang-undang yang tidak membenarkan mereka memberi sijil cuti sakit.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Pendang.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Menteri. Saya ada permintaan sedikit. Duduk sekejap. Yang Berhormat, saya hendak *draw your attention* kepada peraturan 67 berhubung dengan belanjawan tambahan ini. Kita sudah pakai tiga hari kalau kirakan *hours* lapan jam satu hari, kita sudah terlebih tiga hari. Peraturan ini jelas, kita tidak boleh melebihi tiga hari. Pukul 12.00 malam kita kena habis. Kita ada empat kementerian

lagi. Jadi saya menggunakan Peraturan 37(2) saya tidak benarkan orang mencelah lagi. Diminta Yang Berhormat Menteri dalam masa lima minit habiskan.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Tuan Pengerusi. Saya hendak jelaskan bahawa memang kalau sakit yang perlukan MC pergilah berjumpa doktor yang berdekatan untuk mendapatkan MC. Berhubung dengan *National Cancer Institute* saya hendak jelaskan bahawa projek ini telah pun mendapat kelulusan dan akan dalam peringkat perbincangan di peringkat JKR untuk mengenal pasti *detail* tentang reka bentuk dan sebagainya. Memang kita harap projek ini dapat dilaksanakan dalam tahun ini juga. JKR juga akan berbincang dengan Kementerian Kewangan dalam peringkat *price negotiation*. Projek ini tidak dibatalkan tetapi akan berjalan seperti yang dijadualkan.

Berhubung dengan cadangan rawatan kanser di peringkat utara ini memang kita ambil perhatian bahawa memang perubatan kanser ini adalah satu bidang yang kita mengambil berat dan memang dari segi ubat-ubatnya mempunyai banyak ubat yang baru dan moden yang memerlukan latihan dan juga peningkatan dari segi doktor-doktor yang sedia ada. Oleh itu kita akan ambil maklum dengan cadangan yang diumumkan.

Berhubung dengan peningkatan keselamatan kualiti makanan saya hendak jelaskan di sini bahawa kita mempunyai sepuluh makmal dalam negara kita dan melalui peruntukan ini kita akan naik taraf tiga makmal yang sedia ada dan kita akan dapat meningkatkan lagi keberkesanan perkhidmatan makmal untuk mengesan bahan-bahan yang *contaminant* dalam bahan makanan kita.

Itu sahaja Yang Berhormat Tuan Pengerusi berhubung dengan jawapan-jawapan yang diberikan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM510,000,000 untuk Maksud B.42 di bawah Kementerian Kesihatan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak RM510,000,000 untuk Maksud B.42 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Maksud B.49 [Jadual] -

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Jadi saya hanya menerima dua orang bercakap lima minit seorang untuk Kementerian Pengajian Tinggi. Kepala Bekalan B.49 di bawah Kementerian Pengajian Tinggi terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat Rasah.

10.05 mlm

Tuan Loke Siew Fook [Rasah]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Sebelum saya masuk ke perbahasan saya, saya cuma hendak mendapatkan penjelasan daripada Tuan Pengerusi kerana mengikut jadual ini sepatutnya Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat. Betul atau tidak? [*Dewan riuh*]

Minta maaf. Saya hendak penjelasan kerana saya dapat notis ini. Pagi tadi saya berada di DUN Negeri Sembilan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya Yang Berhormat. Sebenarnya Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat dibawa ke hadapan mengikut usul yang dipersetujui oleh Tuan Yang di-Pertua pada hari yang pertama dahulu.

Tuan Loke Siew Fook [Rasah]: Minta maaf.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak mengapa Yang Berhormat.

Tuan Loke Siew Fook [Rasah]: Berkenaan dengan Kementerian Pengajian Tinggi saya hendak bertanya berkenaan dengan RM311 juta dikehendaki untuk menampung kekurangan emolumen bagi Universiti Malaysia. Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri kerana pada minggu lepas kita bersama-sama dengan Yang Berhormat Kubang Kerian dan Yang Berhormat Machang. Saya juga telah masuk ke Universiti Malaya bersama-sama dengan Yang Berhormat Timbalan Menteri untuk berforum dalam satu forum wacana yang dianjurkan oleh *Universiti Malaya - Center of Democracy and Election Studies*.

Namun walaupun kita gembira bahawa julung-julung kalinya kita dapat bersama-sama daripada Ahli-ahli Parlimen Pakatan Rakyat termasuk bersama-sama dengan Yang Berhormat Timbalan Menteri ke kampus untuk berforum tetapi apa yang menyedihkan ialah bahawa forum itu perlu dianjurkan oleh dekan fakulti Sains Sosial dan bukannya oleh persatuan mahasiswa.

Cuma saya hendak mendapatkan jaminan daripada pihak kementerian bahawa kalau forum-forum ini akan diadakan pada masa-masa akan datang, bolehkah ia dianjurkan oleh persatuan mahasiswa? Kalau persatuan mahasiswa yang menganjurkan forum-forum sebegini kita hendak mendapatkan jaminan daripada pihak kementerian bahawa ia tidak ada halangan dari pihak universiti, pihak HEP dan sebagainya supaya kita menggalakkan mahasiswa kita atau persatuan mahasiswa kita menganjurkan forum-forum yang berbentuk akademik seperti yang kita adakan pada minggu lepas. Saya ingin mendapatkan jaminan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Keduanya, saya juga ingin merujuk sedikit kepada satu petikan laporan dalam *The Star* semalam mengatakan bahawa dalam *Sunday Star education section*. "*GLC to lead the way for internship*" iaitu mengatakan bahawa Kementerian Pengajian Tinggi telah melancarkan satu program baru ataupun *industrial training entrepreneur development policies* yang menitikberatkan

industri input untuk pembangunan *human capital* untuk meningkatkan *employability* di kalangan graduan kita.

Cuma saya hendak mendapatkan penjelasan pihak kementerian apakah bentuk program ataupun pendedahan yang dititikberatkan kepada graduan? Ini kerana saya juga ada pengalaman sedikit dalam *internship* ini dan rakan-rakan sebaya. Apabila kita dalam tahun terakhir kita pergi ke *internship* dan apabila kita memohon untuk ditempatkan di syarikat-syarikat swasta kebiasaannya pengalaman kita ialah *intern* ini akan ditempatkan dalam jabatan-jabatan yang tidak mendapat apa-apa pendedahan. Mereka ini dianggap sebagai seorang *office boy* hanya untuk menjalankan kerja-kerja yang manual dan sebagainya yang tidak memberikan manfaat serta tidak memberikan pendedahan kepada pelajar tersebut.

Jadi kalau kita benar-benar serius bahawa *internship* ini sememangnya saya bersetuju bahawa *internship* ini penting kepada mahasiswa kita kerana ia memberikan satu pendedahan kepada mahasiswa. Apakah kerjaya yang mereka ingin ceburi dan pendedahan secara praktikal dalam bidang-bidang yang berlainan. Jadi saya mohon pihak kementerian supaya melihat kepada perkara ini secara serius. Kalau kita betul hendak melaksanakan *internship* ini dan kita hendak *push internship* ini kepada mahasiswa kita biar kita buat secara serius, dengan baik serta memastikan bahawa GLC-GLC ataupun syarikat-syarikat yang terlibat di dalam *internship* ini benar-benar memberikan peluang dan pendedahan sebenar kepada mahasiswa kita dan bukannya menganggap mereka ini sebagai *office boy* sahaja. Ada seorang *intern* datang beri RM300 atau RM400 dua atau tiga bulan sudah siap, oh mereka sudah lakukan *national service* mereka kononnya. Jadi saya harap pihak kementerian melihat dengan serius dalam perkara ini. Kita buat secara serius dan benar-benar memberikan pendedahan kepada mahasiswa kita. Terima kasih.

■2210

Tuan Salahuddin Ayub [Kubang Kerian]: Tuan Pengerusi dan terima kasih kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri yang bakal menjawab. Tuan Pengerusi, sebagaimana Yang Berhormat Rasah, saya juga ingin merakamkan penghargaan dan syabas serta tahniah kepada Universiti Malaya kerana pada malam itu, kami diberitahu telah hampir 20 tahun universiti kita tidak lagi diisi dengan program-program ataupun forum-forum yang mendedahkan pelajar-pelajar kita kepada perkembangan politik tanah air. Pada malam itu seolah-olahnya kami mewakili generasi yang dijelmakan untuk memberikan suatu input yang sangat didahagai oleh pelajar-pelajar kita di peringkat IPTA.

Saya berharap usaha ini dan *insya-Allah* dengan inisiatif yang bersungguh-sungguh daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri akan menjadikan IPTA kita akan lebih cemerlang pada masa akan datang dan melahirkan modal insan yang bertanggungjawab kepada negaranya. Cuma dalam forum itu, kita berbangga walaupun UMCDEL – *Universiti Malaya for Election and Democracy Studies* diperkenalkan pada malam itu, namun kita mengharapka

tidak hanya berlangsung di Universiti Malaya tetapi juga akan disuburkan di semua universiti dalam tanah air kita. Itu yang pertama Tuan Pengerusi.

Yang keduanya, saya juga ingin mendapat kepastian daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri walaupun dalam sesi perbahasan pada sesi yang lepas saya ada mengutarakan tentang isu yang sangat penting untuk di bahas dan didiskusikan pada hari inilah iaitu tentang isu *mismatch*. Isu bagaimana seharusnya hari ini semua IPTA kita membuat suatu *review* yang komprehensif, pendekatan yang lebih holistik terhadap tahap pencapaian dan kebolehpayaan universiti-universiti kita ini untuk melahirkan para graduan yang mampu mengisi pasaran kerja dan cabaran-cabaran semasa khususnya di dalam negeri apatah lagi di luar negara. Ini adalah kerana di bawah peruntukan ini sebanyak RM20 juta telah dikehendaki untuk menampung perbelanjaan bagi pelaksanaan program pembudayaan keusahawanan pelajar IPTA dan bagi meningkatkan kebolehpasaran graduan. Inilah yang saya rasa, sedang kita perhatikan secara serius.

Mengikut kajian laporan baru-baru ini yang kita mendapati sebagai contoh, kemajuan yang boleh kita anggap setapak ke hadapan jika kita membuat satu perbandingan di antara pelajar-pelajar khususnya di dalam bidang *engineering* – kejuruteraan, yang dikatakan UniKL lebih setapak ke hadapan. Kursus-kursus kejuruteraan elektrik ataupun elektronik, kursus-kursus maritim sebagai contoh dan juga kejuruteraan dalam bidang *aerospace* di mana perbezaan kemahiran para graduan ini adalah sebagai contoh UniKL di Lumut, yang mengambil jurusan maritim ini, dalam mereka membuat praktikal, mereka terus kepada kapal ataupun kepada tempat-tempat yang kita melihat pelajar-pelajar terus dapat berhadapan dengan suatu realiti.

Demikian juga dengan kejuruteraan *aerospace* ini dan juga kejuruteraan elektrik yang membuktikan bahawa pelajar-pelajar UniKL apabila mereka terlibat dengan pasaran kerja, masuk sahaja kerja mereka tidak ada masalah untuk mereka berhadapan dengan cabaran semasa dibandingkan dengan IPTA-IPTA yang lain.

Jadi di sini saya melihat perkara ini perlu untuk kita selaraskan supaya standard piawaian kebolehpasaran pelajar-pelajar kita ini dan kebolehpasarannya esok. Kebolehpasaran graduan itu akan mencapai standard yang kita kehendaki dan kita tidak terkebelakang daripada apa yang dikehendaki oleh dunia pada hari ini. Jadi, saya merasakan ini sangat perlu kerana cabaran semasa sangat-sangat memerlukan kepada graduan kalau melahirkan para jurutera, jurutera yang mampu untuk bersaing dan saya tidak mahu lagi mendengar jawapan bahawa kita berpuas hati, kerajaan berpuas hati dan seumpamanya. Kita lihat pada hari ini pun, Honda dan Toyota menghadapi masalah di Amerika. Jenama yang begitu agung, jenama yang begitu unggul, tetapi ada *human error*nya di situ apabila Toyota dengan masalah brek, Honda dengan masalah brek juga dan banyak yang saya rasa mereka terpaksa memanggil balik ataupun...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya, sudah habis Yang Berhormat.

Tuan Salahuddin Ayub [Kubang Kerian]: Menarik balik kerja ini dan ini menunjukkan bahawa dalam dunia kejuruteraan ini, cabaran semasa itu menjadi satu perkara yang sangat penting. Jadi, sekian minta penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Yang Berhormat Timbalan Menteri, tolong menjawab. Kalau dapat dalam masa 10 minit, Yang Berhormat.

10.16 mlm.

Timbalan Menteri Pengajian Tinggi II [Dato' Saifuddin bin Abdullah]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan terima kasih kepada Yang Berhormat Rasah dan Yang Berhormat Kubang Kerian. Pada 14 April yang lalu, bertempat di Dewan Kuliah F, Fakulti Sastera dan Sains Sosial di Universiti Malaya, sebenarnya ada 2 dalam 1, program pada malam itu. Yang pertamanya ialah saya di undang untuk melancarkan Pusat Demokrasi dan Pilihan Raya Universiti Malaysia (UMCDEL). Itu merupakan inisiatif daripada para pensyarah di Fakulti Sastera dan Sains Sosial yang diketuai oleh Profesor Dr. Mohamad Riduan Osman yang merupakan Dekan pertama di Universiti Malaya yang dipilih secara istilahnya, dipilih oleh rakan-rakan sebaya, oleh *peers* melalui pemilihan di peringkat fakulti.

Itu antara perubahan yang besar dalam AUKU yang telah dipinda – Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 yang telah dipinda dan digazet pada bulan Februari 2009 yang memberikan kebebasan yang lebih, baik kepada mahasiswa mahupun kepada pensyarah di IPTA khususnya.

Memang pada malam itu ada forum yang melibatkan empat orang – saya, Yang Berhormat Machang, Yang Berhormat Rasah dan Yang Berhormat Kubang Kerian. Saya fikir forum pada malam itu berlangsung dengan begitu berhemah sekali, dengan begitu baik sekali. Walau bagaimanapun, ingin saya jelaskan bahawa sebelum pun AUKU dipinda dan digazet pada bulan Februari 2009, forum yang hampir sama pernah diadakan di Universiti Utara Malaysia dan juga di Universiti Islam Antarabangsa. Contohnya di Universiti Utara, pernah Yang Berhormat Padang Rengas, saya dan masa itu Yang Berhormat Husam Musa berforum.

Begitu juga di UIA, saya dan Yang Berhormat Balik Pulau serta Yang Berhormat Kubang Kerian pernah berforum tentang pindaan AUKU. Jadi sebenarnya, tidak timbul soal perlu ada jaminan atau tidak untuk membolehkan forum yang melibatkan tokoh-tokoh politik dari berlainan parti termasuk dari pihak kerajaan dan pihak pembangkang. Ini adalah sebab sebelum AUKU dipinda, perkara itu sudah menjadi kelaziman di beberapa buah universiti. Walau bagaimanapun, oleh sebab ia ditanya oleh Yang Berhormat Rasah, saya ingin memberi jaminan bahawa Persatuan Mahasiswa dibenarkan untuk menganjurkan program sedemikian rupa dan universiti

tidak sepatutnya menghalang jika ada forum yang melibatkan tokoh-tokoh politik dari pihak kerajaan dan juga daripada pihak pembangkang.

■2220

Yang penting ialah kita hendak memberikan pendidikan politik yang sihat dan segar kepada mahasiswa dan AUKU yang dipinda tidak melarang untuk perbincangan akademik dalam hal-hal politik dan isu-isu semasa.

Yang Berhormat Rasah ada menyebut soal *internship*, merujuk kepada laporan akhbar baru-baru ini. Sebenarnya ada dua perkara di situ, Tuan Pengerusi. Yang pertama ialah program *internship* dan yang kedua ialah program latihan industri. Dari segi program *internship*, ia termasuk di bawah tajuk kebolehpasaran mahasiswa kita dan kita ingin memberikan lebih banyak peluang kepada mahasiswa kita ini melakukan program *internship*. Ini memerlukan bantuan daripada pihak swasta dan kita berharap ini boleh diterajui, terutamanya oleh GLC kita. Mudah-mudahan selepas itu nanti ia akan dapat sokongan daripada pihak swasta yang lain.

Walau bagaimanapun, dalam nafas yang sama, ini juga ada kena mengena dengan latihan industri. Baru-baru ini yakni pada 13 April, Yang Berhormat Menteri telah melancarkan Dasar Latihan Industri untuk memastikan – kalau pun tidak boleh menjamin kerisauan Yang Berhormat Rasah tadi dan juga sebenarnya kerisauan ramai rakyat termasuk ibu bapa, pensyarah dan juga mahasiswa sendiri yang mengikuti latihan industri supaya tidak timbul lagi mereka itu dijadikan seperti buruh kasar sahaja oleh organisasi-organisasi swasta ataupun organisasi bukan swasta yang menerima mahasiswa kita untuk melakukan ataupun untuk mengadakan latihan industri.

Tuan Mohd. Yusmadi bin Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Tuan Pengerusi, kalau boleh dibenarkan saya menyoal untuk penjelasan sedikit. Ya, ringkas sahaja. Saya mohon penjelasan lanjut daripada Menteri Pengajian Tinggi, saya cuba memahami apa tujuan yang dimaksudkan dengan kebolehpasaran itu dalam konteks yang hendak dicapai. Adakah aspek pimpinan yang mahu dicapai? Adakah aspek *marketability* yang hendak dicapai? Atau aspek yang bersifat keusahawanan? Ini kerana tiga perkara itu yang amat luas skopnya. Saya katakan begini kerana agar dia lebih menjurus kepada perkara yang hilang sekarang di kalangan mahasiswa.

Mungkin ia hilang aspek kepimpinannya, aspek keyakinannya, *confidentnya* itu yang secara langsung membuat mereka menjadi – kita panggil boleh bawa diri di ruang pasaran mahupun di ruang kepimpinan dan sebagainya. Saya rasa itu perlu diperjelaskan kerana dengan izin, *internship* yang saya lalui dan teman-teman yang lain itu bersifat lain sifatnya. Ia tidak semestinya bersifat komersial, swasta yang dikaitkan tetapi ia boleh bersifat dengan NGO kerana yang ditekankan ialah *social impact*, impak kerja-kerja kepada masyarakat yang menjamin *marketability* pelajar di dalam ruang *public service* mahupun dalam ruang swasta. Itu saya rasa perkara itu perlu dijelaskan.

Dato' Saifuddin bin Abdullah: Terima kasih Yang Berhormat Balik Pulau. Terima kasih Tuan Pengerusi. Kalau hendak jelaskan yang itu mungkin tidak cukup 10 minit. Ringkasnya beginilah. Isu kebolehpasaran ini lebih merujuk kepada *employability* seorang mahasiswa. Ada beberapa program yang kita anjurkan di bawah kebolehpasaran ini termasuklah *finishing school* dan sebagainya. Latihan industri itu memang sudah *embedded* dengan izin, dalam kurikulum sesetengah kursus. Sesetengah program atau sesetengah kursus memang ada latihan industri.

Internship itu adalah panjangan kepada latihan industri yang sedia ada. Soal sama ada *internship* itu melibatkan NGO dan sebagainya, sebenarnya dari satu segi, ia boleh kerana dunia pasaran kerja sekarang ini tidak hanya terhad kepada sektor awam dan sektor perniagaan atau sektor swasta. Sektor masyarakat sivil juga sebenarnya menjanjikan kerja kepada pelajar tetapi ini bergantung kepada ketiga-tiga pihak universiti yakni pensyarahnya, pelajar dan hos, organisasi yang menjadi hos kepada pelajar tersebut. Jika ada *Civil Society Organization* (CSO) dengan izin, yang ingin menerima pelajar-pelajar untuk melakukan program *internship*, saya rasa itu tidak menjadi masalah.

Yang Berhormat Kubang Kerian sekali lagi menimbulkan soal *mismatch*. Ini *buzz word* yang menjadi minat Yang Berhormat Kubang Kerian. Kita melakukan *phases study* sejak beberapa tahun yang lepas dan kita dapat melihat bahawa umumnya kita belum lagi berhadapan dengan krisis *mismatch*. Walaupun mesti diterima hakikat bahawa kita tidak dapat menjamin bahawa pelajar daripada kursus A mesti akhirnya akan bekerja dalam bidang A, misalnya. Namun demikian, kita cuba mengatasi masalah ini dengan apa yang kita katakan memastikan pelajar-pelajar kita mempunyai atau memiliki *generic students attribute* dengan izin, dan ini merujuk kepada beberapa nilai yang kita kata kemahiran insaniah termasuk soal keusahawanan, soal kepimpinan, soal etika, soal kerja berpasukan, soal komunikasi dan sebagainya.

Ini semua untuk memastikan bahawa kalau pun kita tidak boleh menjamin bahawa unjuran kita itu sentiasa betul dari segi *outcomenya*, yakni mereka boleh memenuhi pasaran kerja dalam bidang yang mereka pelajari, tetapi sekurang-kurangnya mereka mampu untuk berdikari, untuk bekerja sendiri atau menjadi seorang usahawan. Soal yang ditimbulkan berkenaan dengan kemahiran pelajar-pelajar kita dalam bidang kejuruteraan, sebenarnya Yang Berhormat, di sini ada dua perkara. Satu ialah kejuruteraan dalam konsep jurutera yang kita fahami secara lazim yang melibatkan akreditasi daripada badan profesional seperti Lembaga Jurutera Malaysia.

Satu lagi ialah melahirkan *technologist*. Ini satu bidang profesion yang agak baru. Universiti-universiti seperti UniKL yang disebut oleh Yang Berhormat Kubang Kerian, ini sebenarnya lebih merujuk kepada teknologi tetapi saya bersetuju bahawa UniKL sudah mencapai satu tahap yang baik walaupun agak sukar untuk dibandingkan apakah UniKL lebih baik daripada universiti-universiti yang lain. Pendekatan yang digunakan oleh UniKL dan kalau boleh saya sebutkan empat lagi universiti yang penting yang agak sama pendekatannya dengan UniKL iaitu

Universiti Malaysia Perlis (UniMAP), Universiti Malaysia Terengganu (UMT), Universiti Malaysia Pahang (UMP) dan Universiti Teknikal Melaka (UTeM).

Kesemua universiti ini menggunakan pendekatan pengajaran dan pembelajaran (P&P) yang berasaskan tempat kerja dengan izin, *work based teaching and learning technique* dan ini menyebabkan pelajar-pelajar itu lebih terdedah dengan pekerjaan sebenar dalam sesuatu sektor atau industri yang ilmu dan kemahirannya dipelajari oleh mereka. Ini adalah suatu pendekatan yang penting dan kita ingin teruskan lagi pendekatan ini, bukan sahaja di peringkat universiti malahan sampai ke peringkat politeknik. Itu sebab kita baru-baru ini melakukan satu transformasi untuk mengangkat martabat kedudukan politeknik yang sedia ada dengan menubuhkan, misalnya politeknik *premier* dan dalam masa lima tahun, *insya-Allah* kita akan ada sebuah universiti politeknik.

Tuan Pengerusi, saya rasa itu sahaja yang ingin saya sebutkan untuk menjawab soalan-soalan daripada kedua-dua Yang Berhormat tadi. Sekali lagi saya ucapkan berbanyak-banyak terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Sebenarnya Yang Berhormat gunakan 13 minit.

Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM400,000,000 untuk Maksud B.49 di bawah Kementerian Pengajian Tinggi jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak RM400,000,000 untuk Maksud B.49 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Maksud B.60 [Jadual] –

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Kepala Bekalan B.60 di bawah Kementerian Pertahanan terbuka untuk dibahas.

■2230

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya mengambil bahagian. Pertamanya saya ucap tahniah kepada kerajaan kerana memberikan peruntukan tambahan – mencadangkan peruntukan tambahan sebanyak RM600,000,000 kepada Kementerian Pertahanan di bawah Maksud B.60. Walaupun pada tahun lalu kita telah membentangkan peruntukan untuk Kementerian Pertahanan yang dikurangkan sebanyak 15% berbanding dengan peruntukan tahun 2009. Memandangkan kos yang semakin meningkat tetapi Kementerian Pertahanan terpaksa berjimati cermat kerana dipotong sebanyak RM2 bilion. Pada masa yang sama kita dapat lihat peruntukan tambahan dicadangkan dengan *exercises* yang sama yang dirancang dengan negara luar.

Dalam keadaan kita berjimat cermat adakah kerajaan masih meneruskan usaha begini yang akan menelan belanja memang begitu besar sekali. Kedua, soalan saya misi-misi pengaman negara untuk anggota-anggota yang bertugas, adakah semua perbelanjaan dan elaunnya ditanggung oleh kerajaan kita ataupun ditanggung oleh PBB? Ketiga, semua cabang-cabang tentera untuk udara, darat dan laut, semua diperuntukkan dengan peruntukkan tambahan bagi memastikan supaya angkatan tentera kita terus dimartabatkan.

Seterusnya soalan saya tentang emolumen tentera yang telah diberikan peruntukan pada ketiga-tiga cabang. Selain daripada emolumen yang kita berikan penekanan, adakah kerajaan memberikan perhatian kepada perumahan tentera pada ketika ini yang dalam keadaan yang seharusnya kita memberikan bantuan memandangkan rumah-rumah ini sudah begitu lama dan juga harus dinaikkan taraf kalau pun kita tidak memberi peruntukan untuk membina baru, seharusnya perumahan tentera diberikan penekanan yang ada dua bilik kita naikkan kepada tiga bilik.

Akhirnya, saya pergi kepada yang terakhir iaitu RM10 juta diperuntukkan untuk pentadbiran pertahanan melibatkan emolumen dan kepada veteran. Soalan saya cadangan kita untuk mewujudkan Akta Veteran supaya mereka-mereka yang berkhidmat dan tidak mendapat pencen diberikan *ex gratia*, imbuhan ataupun yang kita mohon iaitu mereka ini diberikan pencen yang setara dengan tempoh perkhidmatan mereka. Tuan Pengerusi, saya menyokong.

10.32 mlm.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin menyentuh Perkara B.60 iaitu Kementerian Pertahanan iaitu RM146,600,000 dikehendaki untuk baik pulih enjin pesawat dan juga perolehan untuk perkhidmatan semula pesawat *Aermacchi*. Jadi, saya hendak tanya persoalan tentang isu pesawat *Aermacchi* ini. Apa yang saya faham bahawa pesawat ini pesawat untuk latihan penerbangan khususnya latihan untuk melatih *pilots* baru dan apa yang berlaku bahawa pesawat yang dibeli pada satu ketika dahulu ialah pesawat dalam tahun 1980 dan pesawat itu dari segi pesawat itu sudah *condemn* seperti dilupuskan. Cuma, enjin sahaja yang dipakai dan masih tersimpan. Saya hendak tanya berapa peruntukan kerajaan membeli pesawat baru *Aermacchi* baru iaitu *Aermacchi made in Italy*. Dahulu juga *Aermacchi* daripada teknologi U.K. iaitu teknologi 60-an dan umur yang ada itu, enjin *Aermacchi* U.K. itu ialah sekitar, yang sudah kita pakai lebih daripada 30 tahun.

Akan tetapi, isu yang saya hendak sebut di sini ialah kita menggantikan pesawat baru tetapi saya difahamkan bahawa kita beli dari Itali iaitu CD 341 ini, *Aermacchi* CD 341, kita beli *body* sahaja, enjin tidak ada. Apa yang ada hari itu kapal jet F-5E itu, *body* ada enjin tidak ada. Pesawat ini kita beli Tuan Pengerusi beli *body*, tiada enjin. Bukan tiada enjin. Tanpa enjin. Jadi, kita pakai enjin lama iaitu enjin *Viper* 64332, 1980 iaitu buatan U.K. Masalahnya sekarang ini bagi saya bahawa, kenapa kita tidak beli sekali gus pesawat dengan enjin baru? Mungkin kerajaan mengatakan bahawa ini soal hendak berjimat, tetapi masalahnya di sini sekarang ialah enjin lama

buatan U.K., buatan yang dikeluarkan oleh Syarikat Rolls-Royce ini, syarikat ini sudah pun tidak lagi mengeluarkan enjin jenis ini. Mereka hanya sekadar untuk melakukan servis ataupun *maintenance*. Akan tetapi, sudah tentu bahawa bila kita memerlukan barang-barang untuk membaik pulih enjin *Viper* lama ini maka ia terpaksa buat benda itu untuk khusus kepada kapal kita. Maka, sudah tentu ini akan menjadikan satu kos yang sangat tinggi.

Jadi, maknanya di sini bahawa kita guna kapal ini dengan menggunakan enjin *Viper* buatan U.K Rolls-Royce ini tanpa *support* daripada syarikat ini tanpa satu jaminan bagi saya, walaupun diberikan jaminan untuk *maintenance*, baik pulih dan sebagainya. akan tetapi, kosnya yang sangat tinggi. Jadi, padahal bagi saya bahawa sepatutnya pesawat untuk latihan ini oleh sebab kita sudah pakai pesawat pejuang kebanyakannya pesawat pejuang Sukhoi dan sebagainya daripada Rusia, kita tidak sepatutnya lagi memakai pesawat latihan kita itu, *body* dari Itali enjin dari U.K yang tahun 60-an, sedangkan Sukhoi ini merupakan pesawat pejuang yang menggunakan teknologi baru dan moden. Ini merupakan satu yang terkini dalam dunia pesawat pejuang. Jadi, saya melihat bahawa isu *matching* ini tidak kena.

Akan tetapi, apa yang besarnya itu ialah mengapa kita tidak membeli pesawat baru untuk memberikan latihan yang lebih baik kepada bakal-bakal juruterbang yang akan membawa pesawat pejuang selepas daripada itu. Jadi, ini satu isu yang pelik pada saya Tuan Pengerusi bila negara kita dicetuskan satu isu enjin jet orang curi hilang kemudian kita beli pula *body* pesawat tanpa enjin, pakai enjin lama. Jadi, saya hendak minta penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Kemudian, satu perkara lagi berkaitan dengan sebanyak RM27,500,000 yang berkaitan dengan soal sewa rumah kediaman untuk warga kapal selam di Telok Sepanggar ini. Isu ini bukan soal warga kapal selam, tetapi isu ini berkaitan dengan kapal selam sebab warga kapal selam itu ada kerana ada kapal selam. Jikalau tidak ada kapal selam tidak ada lah warga kapal selam. Jadi, isu sekarang ini ialah kes kapal selam ini sedang dibawa saya difahamkan dibawa ke Mahkamah Perancis dan dua orang hakim sudah pun memulakan satu siasatan.

Jadi, saya lihat bahawa apakah Kerajaan Malaysia dan Kementerian Pertahanan sedia untuk melakukan siasatan di dalam negara kita ini supaya satu siasatan yang lebih telus untuk dilihat oleh masyarakat antarabangsa bahawa bila Mahkamah Perancis di Paris itu memulakan siasatan kononnya ada unsur-unsur yang tidak betul dalam penjualan kapal selam di sana kepada negara seperti mana di Malaysia ini, saya melihat seolah-olah bahawa kita tidak mengambil satu tindakan yang serius dalam usaha untuk membersihkan imej dan nama baik kita dalam konteks isu rasuah ini. Akhirnya, ialah RM10,000,000 untuk veteran dan untuk *ex gratia*...
[Disampuk]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ringkaskan Yang Berhormat.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Ya *ex gratia ini*, RM10,000,000, saya kira bahawa terlalu kecil Tuan Pengerusi yang saya kira sepatutnya satu peruntukan, tambahan yang lebih besar. Saya bersetuju sangat dengan tambahan ini tetapi patutnya tambahan yang lebih besar, *ex gratia* yang harus diberikan kepada mereka ini akibat kecederaan dalam perkhidmatan mereka itu harus diberikan satu penghargaan yang tinggi kerana kita boleh bayar kepada syarikat APCO RM77 juta. Takkanlah kepada tentera kita yang telah berkorban demi mempertahankan maruah, martabat, kedaulatan dan keselamatan negara kita beri hanya sekadar RM10,000,000. Jadi untuk RM77,000,000 untuk menggadaikan kedaulatan dan keselamatan negara kita beri kepada syarikat asing. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Batu Gajah dan selepas itu Menteri menjawab.

10.39 mlm.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin merujuk kepada RM107,000,000 berkenaan peruntukan untuk kekurangan peruntukan di bawah Jabatan Latihan Khidmat Negara.

■2240

Tuan Pengerusi, saya masih konsisten, PLKN telah dijalankan, dimulakan, dijalankan sejak 2004 dan saya masih berpendapat bahawa untuk mencapai tiga objektif perpaduan kaum, memupuk semangat patriotisme, pembentukan kriteria yang positif. Ia adalah sukar untuk dicapai dalam masa tiga bulan, lebih-lebih lagi apabila kita ada suasana politik di mana pemimpin-pemimpin yang masih membangkitkan isu-isu perkauman, organisasi parti politik juga bersifat perkauman, saya masih konsisten dalam aspek ini

Namun yang ingin saya bangkitkan adalah memandangkan kerajaan di bawah pimpinan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah mengadakan, melaung-laungkan konsep 1Malaysia dan saya ambil sedikit masa untuk membaca matlamat 1Malaysia iaitu...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Di bawah mana Yang Berhormat berucap ini?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: PLKN RM100 juta item keempat, B.60. Emolumen sewa bas, prasarana Pusat Latihan Khidmat Negara, pertambahan kadar sajiannya. Saya hendak tanya saya hendak tanya berkenaan PLKN, berkenaan matlamat 1Malaysia yang telah kerajaan laung-laungkan di mana matlamatnya diharapkan setiap warga Malaysia, saya memetikanya; "*Melihat dirinya terlebih dahulu sebagai rakyat Malaysia dan kemudian barulah melihat dirinya berdasarkan bangsa, agama, kawasan geografi dan latar belakang sosial dan juga sebuah negara yang diharapkan agar prinsip 1Malaysia dijalin dalam struktur ekonomi, politik dan sosial masyarakat*".

Memandangkan kerajaan masih berdegil, bertegas ingin meneruskan PLKN, saya ingin tahu sama ada kerajaan akan memasukkan modul 1Malaysia ini di dalam program PLKN ini,

tetapi saya masih ada *reservation* berkenaan di mana ada pemimpin kedua kita meluahkan kenyataan yang bercanggah dengan konsep 1Malaysia. Akan tetapi kalau kerajaan, pihak kementerian boleh mengadakan modul 1Malaysia, saya rasa ini juga akan membantu sedikit sebanyak untuk memastikan setiap warga melihat dirinya sebagai rakyat Malaysia, dirinya rakyat Malaysia terlebih dahulu.

Jika sedemikian modul 1Malaysia diadakan, apakah akan diadakan, memastikan suasana di kem juga adalah sebuah suasana 1Malaysia. Contohnya makanan 1Malaysia, saya terima aduan pelatih-pelatih masih mengadu makanannya pedas, lebih cenderung kepada makanan kaum tertentu, selain makanan 1Malaysia, jurulatih juga 1Malaysia. Saya menyedari sebelum ini kita mengalami masalah kekurangan penyertaan jurulatih daripada latar belakang yang berlainan, jadi saya pohon perkara ini. Akan tetapi yang paling baik saya masih berharap kerajaan kalau boleh nilai-nilai yang ingin dicapai ini diserapkan dalam pendidikan.

Ini kerana saya rasa PLKN telah memakan terlalu banyak wang rakyat. Mula-mula diumumkan akan menggunakan RM500 juta setahun, selepas itu ada program penggunaan senjata dilanjutkan RM600 juta setahun dan sekarang kita diminta RM101 juta untuk satu tambahan juga untuk Pusat Latihan Khidmat Negara. Jadi saya terlalu banyak wang telah kita gunakan ke atas PLKN di mana saya nampak keberkesanannya untuk mencapai sebuah negara yang memang bersatu padu apabila tadi saya katakan masih ada pemimpin-pemimpin politik yang membangkitkan isu-isu perkauman dan membangkitkan isu sedemikian yang akan menggugat kesejahteraan dan perpaduan antara kaum. Pada masa yang sama kita adakan program ini meminta anak muda kita bersatu padu tetapi pemimpin telah menunjukkan teladannya.

Jadi itu sahaja saya ingin bangkitkan dan akhirnya Tuan Pengerusi...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sebenarnya masa sudah habis Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Sedikit sahaja. Saya pohon apabila bas ini, berkenaan sewa bas ya. Mengangkut pelatih-pelatih ke kem-kemnya, diharap dapat perjalanannya jauh lima, enam jam dibekalkan makanan dan minuman untuk mereka dalam perjalanan yang jauh tersebut, itu sahaja sekian terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih. Saya ingat soalan yang dibangkit itu - Yang Berhormat dah habis Yang Berhormat, saya minta Menteri jawab. Menteri ucapan daripada Yang Berhormat Batu Gajah walaupun dia sebut soalan 1Malaysia dan sebagainya, yang penting soalan tadi daripada segi makanan, adakah makanan orang India, orang Cina, orang Melayu Sarawak, Iban Sarawak dan sebagainya ataupun mana-malah makanan campuran macam itu, dan juga anggota dan khemah itu ada tidak dikendalikan oleh orang Cina, orang India dan sebagainya, itu sahaja dia ucap, bukan 1Malaysia Yang Berhormat.

Jadi Yang Berhormat sila Yang Berhormat. Yang Berhormat ini pun saya minta juga kalau dapat dalam masa 15 minit macam itu Yang Berhormat.

10.48 mlm.

Timbalan Menteri Pertahanan [Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad]: 15 minit ke? Kalau dapat lima minit lagi bagus ya. *[Ketawa]* Terima kasih Yang Berhormat Jasin, sahabat saya Yang Berhormat Pokok Sena, wakil tetap PLKN ini, Yang Berhormat Batu Gajah. *[Ketawa]*

Pasal Yang Berhormat Jasin, Tuan Pengerusi fasal *joint exercise* bila ada kita ikat perut, sama ada kurang tidak, ada *exercise* bersama kurang kita terpaksa tunda, ada yang kita buat macam biasa jadi kita bagi pada prioriti, kepada program-program yang sudah disusun atur oleh ketiga-tiga perkhidmatan.

Pertama yang kita teruskan *exercise* TARAP dengan USA, *exercise* bersama *shield* dengan negara-negara *Five Power Defence Agreement* secara *common post exercise*. *Exercise* yang baru-baru ini yang tamat pada awal April, *exercise* Malindo Darsasa dengan Indonesia yang kita buat empat tahun sekali dan akhir sekali bersama PADU dengan negara-negara FPDA. Jadi yang ini kita buat dua tahun sekali, yang ini kita dapat elak kita buat.

Kedua Yang Berhormat Jasin bertanya sama ada Tentera Pengaman kita umpamanya di *Lebanon* siapa bayar elaun? Elaun-elaun ini sebenarnya dibayar oleh PBB tetapi kita kena bayar dahulu lah, kemudian PBB bayar terus kepada Wang Amanah Yang Disatukan. Sementara bagi misi-misi yang lain, Kerajaan Malaysia membayar elaun kepada pemerhati-pemerhati kita di lapan misi PBB.

Ketiga pasal perumahan tentera, memang kita beri prioriti pada perumahan tentera, kita hendak tentera kita duduk dalam kem, kalau ada apa-apa terjadi, kalau tentera duduk luar kem ada banyak masalah dari sudut keselamatan. Sebab itu banyak peruntukan yang kita buat secara berfasa, kita tidak boleh selesaikan semua masalah perumahan kerana kita ada lebih kurang 400 kem, lebih banyak kem daripada hospital sewaktu saya di Kementerian Kesihatan. Jadi kita akan buat secara berfasa dan kita akan pastikan apa Yang Berhormat Jasin kata daripada satu bilik jadi dua bilik, daripada dua bilik jadi tiga bilik. Sebab tiada perang, askar kita pun perang lain. *[Ketawa]*

Fasal veteran, Akta Veteran kita dalam peringkat terakhir, 11 *provision*, lapan dalam jurusan yang fokus kepada kebajikan, ini termasuk fasal di mana kita hendak masukkan hendak beri pencen kepada mereka yang sudah beri perkhidmatan yang baik tetapi kurang daripada 21 tahun.

■2250

Jadi kita akan masukkan perkara-perkara tersebut dan berharap Akta Veteran ini boleh kita - bacaan kali pertama pada bulan enam.

Yang Berhormat Pokok Sena dia kata mengenai sewa rumah warga kapal selam. Tidak ada kaitan langsung. *[Ketawa]* Dia mahu kaitkan dengan kapal selam dan kalau boleh dia pun

mahu bersekongkol dengan anasir-anasir asing. Ia tidak boleh hendak selesai di mahkamah kita, kita gunakan mahkamah luar negara. Dia kalau boleh hendak kaitan, termasuk Yang Berhormat Pokok Sena. Mahu kaitkan pembelian kapal selam ini dengan pembunuhan Altantuya dengan Perdana Menteri. Itu *ultimate* ia. Jadi, 'Tidak dapat...' - apa pepatah Melayu?

Beberapa Ahli: Tidak dapat tanduk...

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Tidak dapat tanduk, 'hang' yang bertanduk. *[Ketawa]* 'Tidak dapat tanduk telinga dipulas'.

Sebenarnya tidak ada isu pun. Tidak ada isu langsung. Kalau dari sudut politik, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sudah bersumpah. Yang Berhormat Pekan sudah bersumpah dalam masjid. Yang Berhormat Permatang Pauh tidak bersumpah lagi. *[Tepuk]* Jadi apa yang hendak jadi isunya?

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Tidak perlu guna undang-undanglah, pakai sumpah sudahlah negara kita sekarang ini. *[Ketawa]*

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Oleh sebab itu kalau sudah tidak berjaya...

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Jadi, saya fikir kita perlu hapus sistem mahkamah kita...

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Eh!

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Pakai sumpah sahaja. Duduk di tepi jalan...

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Yang Berhormat Pokok Sena...

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Sumpah. *[Ketawa]*

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: *This is my floor!*

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: *[Ketawa]*

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Jadi Tuan Pengerusi, kalau undang-undang dalam negara kita *part* tertentu kita pakai mahkamah kita. *Part* yang kita tidak boleh, pakai mahkamah orang. Inilah dia kawan-kawan kita sebelah sana.

Jadi, saya fikir saya tidak mahu jawab. Saya sudah jawab. Tidak percaya, Yang Berhormat Pokok Sena boleh pergi DSA, ada syarikat besar *booth* DCNS yang jual kapal selam. 'Pi' tanya 'depa'. *[Ketawa]* Sampai 22 hari bulan, kalau tidak ada *pass* sila bawa...

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Pendakwa Paris sedang menyiasat syarikat tersebut.

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: ...Itu biarlah dia mahu siasat siapa-siapa, itu dia punya hal tetapi... Itu dia punya hal. Itu negara dia. Dia mahu tangkap pegawai-pegawai dia yang rasuah atau yang ada kaitan kononnya ada *Napoleonic Code*, itu lantak dia. Itu Perancis - *merci beaucoup*. Ini Malaysia - 1 Malaysia.

Ketiga, Yang Berhormat kata tadi veteran RM10 juta ini sebenarnya kita mahu beli ubat-ubat, peralatan-peralatan untuk veteran. Jadi biasalah veteran ini dia ranum sedikit. Ada yang tidak sihat. Jadi mana-mana yang tidak cukup itu kita bantu. Jadi, jangan bandingkan dengan

RM10 juta yang kita hendak beri kepada veteran ini dengan APCO. Tidak ada kaitan langsung. [Ketawa] Minta maafah Yang Berhormat Pokok Sena. Ini hari 'hang' kena.

Yang Berhormat Batu Gajah, cadangan yang bagus. Kita memang sentiasa memperbaiki sebab itu, sebelum 1Malaysia wujud di JLKN khususnya Program Latihan Khidmat Negara ini kita sudah mulakan dengan Program 1 - 1Hasrat, 1Tekad, dan 1Semangat. Jadi, *equivalent to* 1Malaysia.

Mengenai makanan kita ada satu jawatankuasa yang menilai menu makanan. Makanan kita ini lebih kurang sama sahaja di semua 87 kem. Saya sudah banyak kali makan bersama-sama. Sudah 23 kem saya pergi *breakfast*, makan malam, makan tengah hari, dan *supper*. Saya sudah rasa makan dengan pelatih etnik Cina dan etnik India tidak ada pula mereka *complain*. Mereka kata makanan di kem-kem ini lebih sedap daripada di rumah. Itu yang saya dengar, tetapi kalau Yang Berhormat Batu Gajah kata terlalu pedas, saya perlu *check*. Takut Yang Berhormat yang tidak tahan pedas. [Ketawa] Ya, saya beri Yang Berhormat.

10.54 mlm.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ya, Yang Berhormat Timbalan Menteri. Walaupun malam sudah lewat tetapi saya masih mengambil perkara ini dengan serius. Yang Berhormat Timbalan Menteri kata menerima baik cadangan modul 1Malaysia tetapi apakah Yang Berhormat Timbalan Menteri akan pastikan jurulatih-jurulatih juga 1Malaysia? Untuk memastikan mereka memahami matlamat 1Malaysia yang paling penting itu. Jangan seperti salah seorang anggota Kabinet tidak memahami matlamat 1Malaysia. D

Mengenai menu 1Malaysia saya nyatakan bukan rasanya. Kita boleh memupuk perpaduan kaum. Memahami satu sama lain menerusi makanan. Bekalkan makanan 1Malaysia. Faham ya, Yang Berhormat Timbalan Menteri? Faham.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: PLKN. Sekejap, sedikit sahaja Yang berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Saya tidak ada masa.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Sedikit sahaja.

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: 12 minit Yang Berhormat.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Sedikit sahaja.

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Tidak perlulah. Terima kasih Yang Berhormat. Makanan 1Mlaaysia ini kita akan pertimbangkan tetapi ia mesti memenuhi keperluan-keperluan *nutrition* yang telah kita tetapkan. Kita sentiasa mengalu-alukan komponen jurulatih tetapi malangnya jurulatih-jurulatih daripada etnik Cina atau etnik India ini tidak berapa hendak minatlah. Ini kerana *skill* dan suasana perkhidmatan yang tidak berapa bagus pada pandangan mereka.

Purata jurulatih kita dibayar antara RM1,500 ke RM2,000. Akan tetapi masih lagi tidak menarik bagi jurulatih. Jadi, kalau Yang Berhormat ada cadangan-cadangan yang baik, kita akan pertimbangkan.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya ada cadangan.

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Tidak mengapalah. Nanti bertulis sahajalah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya ada cadangan.

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Okey, tulislah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Hentikan PLKN! Hentikan PLKN. Kalau satu...[*Dewan riuh*]

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Hah! Itu...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Yang begitu penting...

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Tidak usahlah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Jurulatih pun tidak boleh 1Malaysia, bagaimana mahu mestikan anak-anak kita mempunyai nilai-nilai 1Malaysia?

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Ini peraturan mana cakap ini?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya cadangkan tangguhkan. Tangguhkan pelaksanaan PLKN. Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi minta cadangan saya beri cadangan. Yang paling asas jurulatih pun tidak dapat tarik minat mereka dalam PLKN. Jadi memang ada masalah dalam pelaksanaan PLKN. [*Dewan riuh*]

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Tidak usahlah.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya.

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Itu skrip biasa tiap-tiap kali dia bangun. Suruh tutup sahaja. Itu menu 1Malaysia dia itu. [*Ketawa*] Mengenai...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: [*Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara*]

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Mengenai enjin ini saya mahu baca sedikitlah. Yang Berhormat Pokok Sena mengenai *Aermacchi* ini. Bukan 'ermaci'. Kalau *Italian - Aermacchi*...

Seorang Ahli: Ya.

Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad: Kita gunakan *Aermacchi* ini di peringkat kedua untuk *fighter pilot*. Kalau *pilot* biasa - *transport pilot* ia pakai *Pilatus*. Akan tetapi *Aermacchi* ini kebanyakan negara-negara untuk ia tingkatkan keupayaan juruterbang daripada juruterbang biasa kepada juruterbang tempur, ia biasanya pakai *Aermacchi*.

Jadi kebanyakan negara, walaupun negara-negara tersebut menggunakan *plane* yang sama ada jenis yang terkini misal kata F16 mahupun Sukhoi atau MIG 29 - ini ada yang terbaru lagi.

■2300

Akan tetapi, pengalaman di negara-negara lain, *Aermacchi* masih lagi dipakai. Jadi, kemudian tidak ada kapal terbang kecil yang sama dengan Sukoi atau jenis kapal terbang yang sama. Jadi, jangan anggap kita pakai *Aermacchi* ini sebagai satu pembaziran sebab kita akan *train* kita punya *pilot* untuk jenis *multi-role aircraft* ini yang berlainan daripada sistem Amerika atau Eropah, mahu pun sistem Rusia.

Dipendekkan cerita Tuan Pengerusi, kita beli barang-barang seperti aset ini kerana kita pertama, syarikat *Aermacchi* bagi jaminan *support maintenance* nya untuk 25 tahun. Maknanya kalau kita beli sekarang sehingga - itu jaminan kontraknya 25 tahun; kedua, enjin yang lama itu masih boleh dipakai. Kita pakai pun tidak lama kerana kita pakai 1,200 jam - 1,200 jam ini kalau kita kira antara lapan sehingga ke sembilan tahun. Ia bukan terbang hari-hari. Satu hari ia mungkin terbang satu atau dua jam. Jadi, sebuah kapal terbang itu boleh sehingga 1,200 jam.

Jadi, kita sekarang ini ada lapan buah pesawat yang kita beli dengan harga yang kompetitif 88 juta Euro. Semua ini kita buat kerana kita mengambil kira kemampuan kewangan negara. Itu sahaja. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM600,000.000 juta untuk Maksud B.60 di bawah Kementerian Pertahanan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan; dan disetujui

Wang sebanyak RM600,000.000 untuk Maksud B.60 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual

Maksud B.62 [Jadual] -

Maksud P.62 [Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 2010] –

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Kepala B.62 dan kepala P.62 di bawah Kementerian Dalam Negeri terbuka untuk dibahaskan.

Beberapa Ahli: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Silakan Yang Berhormat Kepong.

11.03 mlm.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Pengerusi, dengan tambahan lebih RM1.2 bilion untuk Kementerian Dalam Negeri, saya nampak itu ada 17 perkara - 17 perkara bukan main. Memang kita memerlukan masa untuk mendalami semua ini.

Setakat ini saya hendak membangkitkan mengenai perubahan skim gaji Polis Diraja Malaysia. Saya setuju bahawa kalau kita hendak anggota-anggota polis boleh bekerja dengan

kuat dan berdedikasi, kita mesti memberikan mereka emolumen, gaji yang lebih setaraf, secocok dengan tugas-tugasnya. Perubahan skim gaji itu adalah penting. Itu bukan satu perkara yang kita mengatakan tidak betul. Walau bagaimanapun, saya ada pernah membangkitkan mengenai perubahan skim gaji ini dan belum lagi dijawab, iaitu adakah perubahan skim gaji ini dibuat dengan cara adil dan saksama untuk anggota-anggotanya. Ini penting walaupun tidak dijawab.

Seterusnya dengan kenaikan gaji, saya berharap kecekapan pihak polis terutamanya di dalam mengatasi jenayah perlu dipertingkatkan sesuai dengan kenaikan gaji dan Tuan Pengerusi pun setuju apabila kita naikkan gaji, kerja kita mesti lebih kuat, lebih cekap, lebih efisien. Itulah yang sepatutnya tetapi, kita mesti dari masa ke semasa menaikkan gaji untuk mereka kerana dengan kenaikan itu, kita pun tahu terutamanya di bandar-bandar besar ini memang gaji sebanyak itu tidak cukup.

Saya pun berharaplah, itu tidak akan berlakunya dengan segelintir orang itu... Yang Berhormat Mersing, saya ada soalan itu tadi tetapi tidak dibenarkan... *[Disampuk]*. Apa hendak gulung pula! Yang Berhormat Kinabatangan, dia tidak mahu polis kita berkhidmat dengan lebih baik. Itu sahaja. Jangan berharap anggota polis di Kinabatangan bekerja dengan kuat... *[Ketawa]* Saya berharap segelintir yang menyeleweng pun kita mesti memberhentikannya. Jangan menyeleweng kerana kita sudah naikkan gaji.

Seterusnya mengenai lebih RM333 juta untuk menampung kekurangan perbelanjaan di bawah perkhidmatan bekalan yang meliputi perhubungan dan utiliti, sewaan, bekalan bahan mentah dan bahan penyelenggaraan serta pembaikan kecil bagi PDRM itu. Dengan ini saya hendak terutamanya utiliti dan penyelenggaraan pejabat-pejabat, setahu sayalah setiap kali saya lihat, kalau stesen atau balai itu dibina yang baru, kemudian tidak lama itu penyelenggaraannya kurang. Memang kurang dan mesti kita mengkaji, bagaimana penyelenggaraan di IPK dan balai-balai dapat dipertingkatkan.

Saya beri satu contoh, IPK di Kuala Lumpur. Baru-baru, apabila kita lihat keadaannya itu, baik, tetapi dua atau tiga tahun kemudiannya, kita pergi ke satu tempat misalnya di tandas, oh, teruk! Teruk! Kerja penyelenggaraan pun memang tidak sempurna. Kalau... *[Disampuk]* Masa tidak boleh habis. Bagaimana boleh habis. Ini memang kita hendak sama-sama hendak memperbaiki keadaan dalam polis. Kalau penyelenggaraan bangunan polis, balai polis, IPK, markas polis tidak baik, itu pun tidak baik juga. Kalau kita boleh lihat balai itu cantik, diselenggarakan dengan baik, kita pun ada persepsi yang baik...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat.

Seorang Ahli: Masa sudah habis.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya. Dewan hendak habis.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: ... Lima minit.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Masa kita habis Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Akan tetapi, ada... *[Merujuk kepada nota berkaitan]* Tuan Pengerusi, banyak ini...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya faham Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Banyak ini, bukan main.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Kepong, saya faham Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Ada 17...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya faham Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Ada 17 butiran...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Itulah Yang Berhormat tidak ada dalam Dewan. Saya beritahu tadi di bawah Peraturan Mesyuarat 67, Yang Berhormat...

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Saya tahulah.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Peraturan Mesyuarat 67(7), kita perlu habiskan dalam masa tiga hari Belanjawan Tambahan...

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Jadi, kita sudah tiga hari Yang Berhormat. Ini pun kita sudah berapa jam satu hari, berlebihan daripada apa yang di..., pastikanlah lapan sehari Yang Berhormat.

Seorang Ahli: *[Menyampuk]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sudahlah Yang Berhormat... *[Disampuk]*.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Seorang Ahli: Duduklah Kepong.

■2310

Datuk Raime Unggi [Tenom]: Yang Berhormat Kepong, timbang rasa lah Yang Berhormat Kepong.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]* Sudah akhir ini, lebih RM118 juta ini. Yang Berhormat Putatan mesti jaga-jaga. *[Ketawa]* Kita hendak untuk membiayai inisiatif *reduce fees of crime* bagi mengadakan programnya di bawah Rakan Cop ini dan sebagainya. Saya nampak ada baik sedikit. Pada tempoh hari bila saya keluar di banyak tempat, saya tengok anggota polis sama ada dengan kereta ataupun naik motosikal, ada rondaan lebih sedikit. Ada baik sedikit sekarang. Memang ada baik sedikit. Saya berharap ini boleh diteruskan. Ini memang ada memberi...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik. Baik Yang Berhormat. Sudahlah Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Sudahkah?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sudah.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Terima kasihlah.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Kinabatangan.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: *[Ketawa]* Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya dua perkara sahaja iaitu Butiran 12000 – Pembinaan 16 buah pondok dan balai polis. Saya mahu tahu sama ada balai polis atau pondok polis ini juga di Kinabatangan di Daerah Tongod, sudah berpuluh-puluh kali saya minta sama ada termasuk atau tidak? Kalau tidak, saya mahu tahu bila?

Kedua, Agensi Dadah Kebangsaan. Kita melihat bagaimana laporan media, kaca televisyen, *newspaper*, dadah dalam negara kita ini berleluasa bukan sahaja orang biasa tetapi penguat kuasa pun terlibat, yang menguatkuasakan juga seperti “Harapkan pagar, pagar makan padi”. Saya hairan! Cukup hairan, di mana *border*, di mana sempadan yang negara kita ini, dadah ini boleh bolos? Yang kita tahu ada kilang memproses dadah, ada macam-macam. Artis terlibat, pegawai kerajaan terlibat, polis terlibat, tentera terlibat, ahli perniagaan terlibat, belia-belia jangan cerita. UMNO kah, Pembangkang kah, PAS pun terlibat, ahli dia. Jangan cakap! Ini soal serius. Ini bukan macam Yang Berhormat Kepong. Ini soal dadah, mengancam. Keluarga kita pun boleh kena jadi serius sedikit. Saya jarang cakap. Ini malam baru satu kali cakap tetapi ini serius.

Saya mahu kementerian, saya mahu kerajaan memberi perakuan apakah dadah masih menjadi musuh nombor satu utama negara atau tidak? Sebab, dadah jenis syabu ini merata-rata di Sabah, di Sarawak dan di Semenanjung. Semua senang dapat. Kenapa benda ini senang dapat? Kenapa tidak senang dapat? Sebab penagih meningkat!

Datuk Dr. Marcus Makin Mojigoh [Putatan]: Minta laluan sedikit.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Ada lima minit sahaja ini.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak payah lah Yang Berhormat.

Datuk Dr. Marcus Makin Mojigoh [Putatan]: Ya. Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin minta penjelasan atau minta komen daripada Yang Berhormat Kinabatangan soal dadah ini, musuh nombor satu negara. Adakah Yang Berhormat setuju saya jika pihak kementerian ini menambah sedikit peruntukan kepada penugasan PVR, RELA dan juga jangan lupa Rakan Cop supaya membantu pencegahan segera bukan sahaja jenayah tetapi musuh nombor satu negara iaitu dadah?

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Saya setuju Yang Berhormat Putatan. Bukan itu sahaja. Saya ada cadangan sebetulnya. Kita lihat bagaimana keberkesanan pusat serenti kita? Rasa saya sampai hari ini tidak ada kesan yang positif. Kalau kita ada 200 penagih, yang keluar jadi manusia ialah 20 orang, yang 180 orang lagi akan jadi penagih tegar. Sebab apa? Kerenah di dalam pusat serenti itu sendiri! Pegawai-pegawainya, penguatkuasanya juga seperti “Harapkan pagar, pagar makan padi”. Mereka yang menjual rokok, mereka membuat sindiket, macam-macam. Dia telefon keluarga, bayar RM20, rokok dia *charge* RM30, minuman RM1 dia *charge* RM5. Macam mana dalam pusat serenti boleh merokok? Ini sudah tidak betul.

Kita kerajaan habis duit berjuta-juta, berbilion-bilion hendak pulihkan penagih, dadah pula melimpah-limpah macam membeli ikan di pasar ikan. Mana tidak! Orang di kaki lima pun boleh beli syabu. Dari mana tempatnya datang? Kalau bukan – saya bukan menuduh tetapi ramai melaporkan kepada saya ada sesuatu yang tidak kena dengan *enforcement-enforcement* kita.

Dato’ Ismail Kasim [Arau]: Laluan. Sekejap sahaja.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Ini masalah besar. Jadi, kementerian perlu mengambil perkara ini dengan serius. Kenapa boleh mudah dapat bahan ini? Kemudian diolah di negara kita, dijual pula di pasaran. Artis-artis terkenal pun terlibat, semua terlibat. Ini rasa saya merupakan satu perkara yang harus kita banteras awal-awal...

Dato’ Ismail Kasim [Arau]: Yang Berhormat Kinabatangan. Tolong, sekejap.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Yang Berhormat Arau, sekejap sahaja Yang Berhormat Arau.

Dato’ Ismail Kasim [Arau]: Sekejap. Bagaimana kita hendak banteras – Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat Kinabatangan – masalah ini. Sedangkan saya difahamkan NGO seperti PEMADAM tidak selari bekerjasama dengan AADK. Ini laporan yang dibuat oleh PEMADAM dari segi program yang hendak dibuat bersama untuk membanteras gejala yang amat buruk ini.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Inilah sebenarnya menggagalkan usaha murni kita. Terlalu banyak agensi penguat kuasa, akhirnya masing-masing tunjuk kuasa. Kuasa itu diberi oleh kita dari Dewan ini untuk menguat kuasa tetapi dia *abuse* itu kuasa, salah guna kuasa. Masing-masing minta peruntukan banyak tidak tahu ke arah mana peruntukan itu di belanja.

Jadi oleh kerana itu kalau boleh, saya tegas dengan pendirian saya sejak enam tahun yang lalu, kerajaan kena mencari satu pulau, penagih-penagih tegar kita hantar pergi pulau yang tidak boleh datang ke tanah besar. Ini kerana penagih tegar ini tidak akan pulih. Dia akan mencari dan terus mencari dan dia akan *recruit* penagih baru. Saya tidak tahu sama ada kementerian ini sedar atau tidak masalah ini berlaku.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya. Gulung Yang Berhormat.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Ya. Ini gulung Tuan Pengerusi. Saya mahu tanya kementerian ini tahu atau tidak bahawa dadah berleluasa dalam negara kita? Kalau tahu, kenapa tidak dicegah? Sebelum dia masuk, kenapa tidak dicegah? Kenapa ramai di kalangan belia-beli kita, kakitangan kerajaan dan macam-macam terlibat dengan dadah jenis syabu ini? Kenapa mudah sangat? Tidak adakah *border* kita pertahankan jangan ia masuk. Di mana silapnya? Di mana letaknya kekuatan pertahanan *enforcement* kita? Kerajaan membuang berbilion-bilion tetapi dadah melimpah-limpah. Terima kasih Tuan Pengerusi.

11.17 mlm.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya cuma ada satu perkara sahaja. Merujuk kepada perkara 8 iaitu sebanyak RM35 juta dikehendaki untuk menampung kekurangan perbelanjaan untuk Jabatan Penjara Malaysia.

Tuan Pengerusi, saya hendak merujuk kepada satu masalah yang berkait rapat dengan Jabatan Penjara iaitu pembinaan penjara berpusat di dalam kawasan Bandar Indera Mahkota yang telah terbengkalai hampir setahun setengah. Mengikut jadual asalnya, penjara berpusat (*central prison*) ini sepatutnya disiapkan pada 15 Mac 2009 di atas tanah PT62547 di bandar Indera Mahkota dengan kos RM36,936,000 yang telah diberikan kepada Pembinaan BLT Sdn. Bhd.

Persoalan yang saya hendak tanya kepada pihak kementerian atau Timbalan Menteri, kerajaan telah menggunakan pendekatan aku janji kerana katanya untuk mengelakkan daripada wujudnya kes-kes projek terbengkalai terutamanya yang dianggap sebagai berimpak tinggi seperti antaranya pembinaan penjara berpusat. Walaupun peringkat awalnya banyak bantahan diterima baik daripada penduduk, pihak komuniti dan juga pihak PIBG kerana penjara berpusat ini ataupun lokap berpusat ini dibina hanya beberapa ratus meter sahaja daripada kawasan kediaman terdekat dan juga kawasan rekreasi. Kita menjangkakan perkara ini tidak timbul sama sekali kerana telah ada satu aku janji terdahulu walaupun sebelum ini kerajaan belum memperkenalkan sistem aku janji.

■2320

Akan tetapi akhirnya perkara ini juga berlaku walaupun kita menegas bahawa mana-mana kontraktor yang dikurniakan projek dan gagal menyiapkan dalam masa tertentu akan diberi atau dikenakan tindakan yang tegas. Akan tetapi apa yang berlaku daripada bulan Mac 2009 sehingga sekarang projek atau tapak itu dibiarkan dan mendatangkan banyak masalah kepada penduduk setempat. Tuan Pengerusi, saya tidak faham biasanya kalau satu masalah projek terbengkalai dibawa atau dipaparkan oleh TV3, biasanya akan mendapat penyelesaian segera. Akan tetapi sudah dua kali pihak TV3 memaparkan tentang masalah yang dihadapi oleh penduduk setempat dengan keselamatan para pelajar, budak sekolah dan sebagainya dan kawasan tersebut tidak dijaga atau ditutup dengan baik mengikut spesifikasi yang sepatutnya.

Saya difahamkan bahawa pihak BLT telah menyerahkan secara total sub kepada syarikat lain. MAS Trading & Construction Sdn. Bhd. yang juga mendatangkan satu keraguan kerana mereka tidak punya kapasiti atau kemahiran ataupun kekuatan untuk menanggung, menjanjikan lokap berpusat ini boleh siap dalam masa yang sepatutnya mengikut spesifikasi yang sepatutnya juga. Saya minta daripada pihak kementerian untuk menjelaskan apakah tindakan daripada sekarang sehingga akan datang ini dan apakah jaminan sebab saya akan mengikuti tapak ini atau projek ini secara personel kerana telah beberapa kali saya berada di kawasan itu sendiri menyaksikan.

Memang sekiranya tidak ada tindakan segera dibuat saya yakin kementerian tidak mahu bertanggungjawab sekiranya ada satu atau dua, atau tiga kemalangan jiwa yang nampaknya sangat berisiko tinggi terutama apabila tempat ini telah menjadi sarang kepada aktiviti-aktiviti tidak bermoral termasuk penagihan dadah. Saya anggap perkara ini diambil berat oleh pihak kementerian dan saya akan ulang balik sekiranya tidak ada tindakan mulai daripada sekarang. Terima kasih.

Beberapa Ahli: *[Bangun]*

11.22 mlm.

Datuk Raime Unggi [Tenom]: Terima kasih Tuan Pengerusi, saya ringkas sahaja. Saya ingin menjurus Butiran 12000 berkenaan balai-balai dan juga pondok polis. Tuan Pengerusi saya ingin mendapat penjelasan adakah pembinaan sebanyak 16 buah pondok polis ini juga dapat dibina di kawasan saya iaitu di kawasan daerah kecil Kemambong. Oleh kerana daerah kecil Kemambong adalah merupakan sebuah pekan kecil yang sedang membangun pada masa ini. Sebagai makluman kepada pihak kementerian juga, daerah kecil Kemambong ini pada suatu ketika dahulu mempunyai balai polis yang telah usang.

Sehingga hari ini balai polis itu telah ditinggalkan oleh anggota polis. Saya tidak faham kenapa boleh terjadi sedemikian rupa. Lagipun jarak di antara pekan kecil Kemambong dan juga pekan Tenom amat jauh lebih kurang 20 lebih kilometer. Jadi sekiranya berlaku apa-apa berkenaan dengan keselamatan, jenayah di pekan kecil tidak ada anggota yang dekat untuk sampai. Jadi saya mengharapkan kepada pihak kementerian supaya meneliti kembali supaya dapat dimasukkan dalam pembinaan 16 buah balai kerana apa yang penting pada hari ini pekan kecil itu sedang membangun dan mempunyai ramai penduduk-penduduk. Jadi saya minta kementerian mengambil kepentingan keselamatan supaya masyarakat di sana mendapat kehidupan yang selesa.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya bagi Yang Berhormat Telok Intan. Tiga minit Yang Berhormat, selepas itu Yang Berhormat Menteri menjawab.

11.24 mlm.

Tuan M. Manogaran [Telok Intan]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ada dua perkara sahaja iaitu emolumen berikutan perubahan skim gaji PDRM. Saya sokong skim baru ini dan ingin tahu daripada Yang Berhormat Menteri berapakah peratusan kenaikan emolumen atau gaji anggota-anggota PDRM. Saya pun harap bahawa anggota-anggota bawahan akan lebih gaji daripada sekarang dalam kiraan peratusannya.

Kedua, mengenai *based 'field' of crime* ini, saya rasalah ada masalah di agihan anggota-anggota polis untuk membanteras jenayah. Sebab kalau kita ambil seperti sekarang di Hulu Selangor, kita tengok ramai anggota polis ditempatkan di merata tempat termasuk taman-taman yang tidak ada apa-apa ceramah atau perarakan orang ramai tetapi ada ramai anggota polis ditempatkan di sana. Saya terima panggilan daripada seorang di Serendah, di beberapa taman tanya kenapa ramai anggota polis ditempatkan di taman kita walaupun tidak ada apa-apa.

Jadi saya rasa ini adalah satu kelemahan di pihak PDRM. Ada banyak tempat lagi di mana mereka boleh menjalankan aktiviti-aktiviti rondaan untuk membanteras jenayah. Saya bagi satu lagi contoh, pagi-pagi kita tengok dari penjara ke mahkamah polis menggunakan siren, ke huru-haraan jalan dengan alasan cepat-cepat ke mahkamah Jalan Duta. Takkan mereka tidak boleh tinggalkan penjara lebih awal dan mengelakkan penggunaan siren dan anggota-anggota trafik sedemikian. Jadi saya pohon satu kajian dibuat mengenai anggota-anggota polis di semua tempat ataupun jabatan-jabatan berkenaan supaya anggota PDRM kita boleh digunakan khidmat mereka dengan lebih efisien. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih. Saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab dalam masa 15 minit Yang Berhormat. Kita kena habis sebelum pukul 12, kalau tidak kena berhentikan jam itu nanti. *[Ketawa]*

11.26 mlm.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman Yusop]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ucapkan banyak terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang seramai lima Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian untuk membahaskan isu-isu berkaitan dengan Kementerian Dalam Negeri. Terdapat beberapa isu yang telah dibangkitkan.

Pertama isu yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat daripada Kepong. Di mana beliau telah membangkitkan berkaitan dengan isu kenaikan gaji anggota polis dan begitu juga Yang Berhormat Telok Intan telah membangkitkan isu yang sama berkaitan dengan kenaikan gaji ini.

Sebenarnya dalam kenaikan gaji ini adalah berfokus kepada pengubahsuaian skim di mana daripada pangkat sarjan sehingga ke inspektor kali ini di bawah skim yang dicadangkan bahawa syarat kemasukan adalah berasaskan kepada calon-calon yang mempunyai ijazah. Dengan itu calon-calon bagi anggota untuk kadet ASP yang mensyaratkan untuk memiliki ijazah

akan dimansuhkan. Jadi kerana itulah bahawa daripada skim gajinya akan meningkat berasaskan kepada skim *graduate* dalam skim yang baru ini.

Sehubungan anggota-anggota bawahan yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat Telok Intan, supaya anggota-anggota bawahan ini juga mendapat kenaikan ataupun menikmati kenaikan daripada perubahan skim ini. Apa yang telah diumumkan oleh Yang Berhormat Perdana Menteri baru-baru ini semasa dalam perasmian hari polis yang mana beliau telah umumkan bahawa anggota-anggota polis biasa juga mendapat elaun-elaun yang tertentu yang dibagi kepada mereka selain daripada apa yang mereka terima pada hari ini.

■2330

Inilah perubahan-perubahan yang telah diumumkan baru-baru ini untuk kebaikan skim pasukan Polis Diraja Malaysia.

Saya rasa dengan kenaikan ini, maka apa yang kita lihat daripada tugas-tugas polis memang begitu mencabar hari ini kerana apa yang kita lihat hari ini berbagai-bagai masalah dan ancaman yang telah dihadapi oleh anggota polis kita. Jadi memang sesuai dan wajar kenaikan gaji melalui pengubahsuaian skim gaji ini dilaksanakan oleh anggota-anggota PDRM kita. Dengan kenaikan ini sudah tentunya apabila dari segi syarat kemasukan daripada sarjan hingga inspektor yang berasaskan kepada skim *graduate* sudah tentunya ia akan mempertingkatkan lagi dalam kemahiran-kemahiran yang perlu diadakan ataupun yang perlu dimiliki oleh anggota-anggota ini.

Inilah usaha dan hasrat pasukan Polis Diraja Malaysia untuk mempertingkatkan supaya anggota-anggota Polis Diraja Malaysia ini dapat melaksanakan tugasnya dengan lebih berkesan dan lebih profesional.

Sehubungan dengan isu yang ditimbulkan oleh Kepong berkaitan dengan penyelewengan anggota-anggota PDRM. Ini kita tidak menafikan, mungkin ada satu, dua yang berlaku ibarat kelapa setandan, ada yang ditebuk tupai. Jadi apa yang pasukan Polis Diraja Malaysia sentiasa melihat dari segi disiplin anggota-anggota ini dan sentiasa melihat supaya mereka menjauhi daripada penyelewengan-penyelewengan yang boleh dielakkan.

Jadi kerana itulah hari ini dari skim-skim gaji ini dengan peningkatan skim ini bahawa dengan penuh harapan supaya anggota-anggota ini dapat mengelak daripada melakukan penyelewengan-penyelewengan ataupun aktiviti-aktiviti yang tidak diinginkan. Sehubungan dengan penyelenggaraan, PDRM memang sentiasa peka berkaitan penyelenggaraan bangunan-bangunan dan aset-aset yang dimiliki oleh PDRM, tetapi oleh kerana ada kekangan daripada peruntukan, maka pihak polis juga sedaya upaya cuba mempertingkatkan supaya aset-aset yang dimiliki polis ini dapat dibendung dan dapat dilihat supaya dari segi kedudukan bangunan-bangunan ini sentiasa dapat diselia.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: *[Bangun]*

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Tuan Pengerusi, sehubungan dengan isu yang dibangkitkan oleh Kinabatangan, yang mana beliau ingin mengetahui sama ada dalam 16 buah balai polis yang akan dibina dalam Rancangan Malaysia Kesembilan ini sama ada daripada 16 ini termasuk di daerah Kinabatangan. Tuan Pengerusi, untuk makluman Kinabatangan, buat masa ini tidak ada peruntukan untuk membina sebuah balai di kawasan Kinabatangan. Begitu juga di Tenom, belum ada peruntukan lagi. Walau bagaimanapun, saya akan cuba mengetengahkan berkaitan dengan keluh kesah yang ditimbulkan oleh kedua-dua Yang Berhormat tadi iaitu daripada Kinabatangan dan juga daripada Tenom.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, saya hendak beritahu Yang Berhormat Kepong sudah berdiri lama hendak bertanya tetapi walau bagaimanapun 11.42 malam Yang Berhormat mesti berhenti menjawab.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Ya.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya hendak tanya satu soalan, satu soalan sahaja.

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Banyak isu lagi. Tuan Pengerusi, berkaitan dengan isu yang dibangkitkan oleh Indera Mahkota berkaitan dengan pembinaan penjara berpusat yang terbengkalai di Bandar Indera Mahkota. Projek terbengkalai di Bandar Indera Mahkota bukan penjara berpusat tetapi merupakan lokap polis. Lembaga Pengarah PBLT telah meluluskan permohonan untuk menamatkan secara bersama ataupun *mutual termination*. Bagaimanapun tender semula dijangka akan bermula selepas pengurusan penamatan selesai.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Jadi sementara ini apa status di tempat itu?

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Kita akan melaksanakan apabila kontraktor baru dilantik.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Ya, saya tanya apa status keadaan tempat itu kerana yang saya bangkitkan soal keselamatan penduduk setempat.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Berkaitan dengan keselamatan, saya percaya pihak polis akan...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tidak ada, setakat ini tidak ada.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Kalau tidak ada, nanti saya beritahulah supaya mereka mengambil perhatian berkenaan dengan perkara ini.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Tuan Pengerusi, sehubungan dengan isu Teluk Intan juga yang menyatakan bahawa agihan polis semasa menjalankan tugas dalam membanteras jenayah tidak seimbang, saya rasa itu tidak betul kerana apa yang ditugaskan, ianya mengikut kawasan dan di mana tiap-tiap kawasan sudah ditetapkan daripada anggota-anggota yang perlu menjalankan tugas. Jadi, dari semasa ke semasa memang tugas yang dilaksanakan oleh

anggota-anggota polis kita memang ada jadual-jadual yang tertentu yang telah ditetapkan oleh pegawai-pegawai atasan mengikut kawasan balai masing-masing.

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Jangan pandang itu, Yang Berhormat. Masih ada Kementerian Kewangan punya usul, Yang Berhormat. Jadi saya punya itu memang *precise*.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Okey. Tuan Pengerusi, saya rasa...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Kalau sudah habis, boleh jawab bertulis yang lain-lain itu.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Oleh kerana kekangan masa, saya akan menjawab secara bertulis.

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM1,251,937,600 untuk Maksud B.62 di bawah Kementerian Dalam Negeri jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak RM1,251,937,600 untuk Maksud B.62 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM239,379,600 untuk Maksud P.62 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2010 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak RM239,379,600 untuk Maksud P.62 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.1) 2010.

■2340

Fasal 1 hingga 2 diperintahkan jadi sebahagian daripada rang undang-undang.

Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (2010) 2010 dan Usul Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2010 dimaklumkan kepada Majlis sekarang.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

[Tuan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar) **mempengerusikan Mesyuarat**]

Bacaan Kali Yang Ketiga

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Dr. Awang Adek Hussin]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon memaklumkan bahawa Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (2010) 2010 telah ditimbang dalam Jawatankuasa dan telah disetujukan tanpa pindaan. Saya mohon mencadangkan iaitu rang undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan sekarang.

Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan I [Dato' Joseph Salang anak Gandum]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa rang undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan sekarang.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang undang-undang dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

USUL

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Dr. Awang Adek Hussin]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon memaklumkan iaitu Jawatankuasa telah menimbang Usul yang diedarkan kepadanya dan bersetuju dengan Usul itu. Seterusnya saya mencadangkan supaya Usul yang berbunyi:

“Bahawa Dewan ini, mengikut subseksyen 4(3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa jumlah wang tambahan sebanyak dua bilion lapan ratus sebelas juta tujuh ratus sembilan puluh sembilan ribu enam ratus ringgit (RM2,811,799,600) diperuntukkan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun kewangan 2010, bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) seperti yang dinyatakan dalam ruang pertama dan kedua penyata Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Pertama, 2010 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 8 Tahun 2010 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) dalam ruang kesebelas dan kedua belas penyata tersebut, hendaklah disahkan.”

Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan I [Dato' Joseph Salang anak Gandum]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa Usul seperti mana yang dibacakan oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan, hendaklah disetujukan.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Diputuskan,

“Bahawa Dewan ini, mengikut subseksyen 4(3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa jumlah wang tambahan sebanyak dua bilion lapan ratus sebelas juta tujuh ratus sembilan puluh sembilan ribu enam ratus ringgit (RM2,811,799,600) diperuntukkan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun kewangan 2010, bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) seperti yang dinyatakan dalam ruang pertama dan kedua penyata Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Pertama, 2010 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 8 Tahun 2010 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) dalam ruang kesebelas dan kedua belas penyata tersebut, hendaklah disahkan.”

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ahli-ahli Yang Berhormat saya mengucapkan jutaan terima kasih kerana memberi kerjasama kepada Tuan Pengerusi dan Tuan Speaker semasa melaksanakan pembentangan Belanjawan Tambahan 2010. Ahli-ahli Yang Berhormat Mesyuarat Dewan hari ini ditangguhkan sehingga pukul 10.00 pagi, hari Selasa 20 April 2010.

Mesyuarat ditangguhkan pada pukul 11.45 malam.